

C:\Users\Plazma\Desktop\303\Nabokov_Vladimir-Lolita.pdb

PDB Name: Vladimir Nabokov-Lolita
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

VLADIMIR NABOKOV
Lolita

PŘEDMLUVA

„Lolita, aneb Zpověď ovdivělého bělocha" - tak zní dva tituly, pod nimiž se pisateli této poznámky dostaly do rukou podivné stránky, jež tato slova uvozují. Sám jejich autor, Humbert Humbert, zemřel 16. listopadu 1952 ve vazbě na koronární trombózu, několik dní před začátkem svého procesu. Jeho právní zástupce, jinak můj příbuzný a dobrý přítel, ctěný pan Clarence Choate Clark, jenž je nyní zaměstnán u advokacie v hlavním městě, mě požádal, abych tento rukopis připravil k vydání, a svoji prosbu doložil dovětkem z poslední vůle svého klienta, zplnomocňujícím mého vysoce postaveného bratrance, aby jednal podle svého nejlepšího vědomí a svědomí ve všech záležitostech týkajících se přípravy „Lolity" k otištění. Není vyloučeno, že rozhodnutí pana Clarka ovlivnila skutečnost, že editor, jehož si vybral, právě obdržel Polingovu cenu za skromné dílo („Mají smysly smysl?"), v němž se zabýval analýzou některých patologických stavů a úchylek.

Ukázalo se, že můj úkol je snazší, než jsme tušili. Až na opravu očividných omylů a citlivé potlačení několika neodbytných detailů, jež i přes úsilí samotného „H. H." stále přetrvávaly v jeho textu jako milníky a pomníky (připomínající místa a osoby, jež by vkus zamlčel a soucit ušetřil), jsou tyto pozoruhodné paměti vydávány bez úprav. Bizarní přízvisko jejich autora je jeho vlastní nápad; je pochopitelné, že tato maska - skrze níž jako by prosvítaly dvě hypnotické oči - musela zůstat nedotčena v souladu s přáním jejího nositele. Zatímco příjmení „Haze" se pouze rýmuje se skutečným příjmením hrdinky, její křestní jméno je příliš pevně protkáno s nejnějnější stavbou knihy, než aby je bylo možno pozměnit, a neexistuje pro to (jak laskavému čtenáři jistě neujde) ani žádný pádný důvod. Projevili-li někdo hlubší zájem o zločin „H. H.", najde několik zmínek v denících ze září a října roku 1952; jeho příčina a smysl by však nadále zůstaly zastřeny rouškou tajemství, nebýt toho, že se paměti ocitly s laskavým svolením pod světlem mé stolní lampy.

Staromódním čtenářům, toužícím sledovat osudy „skutečných" osob za horizontem „pravdivého příběhu", mohu poskytnout pár podrobností, jak jsem je získal od pana „Windmullera" z „Ramsdale", který si nepřeje být jmenován, aby se snad „dlouhý stín té politováníhodné a mrzké záležitosti" neotřel o městečko, k němuž se s takovou pýchou hlásí. Jeho dcera „Louise" nyní chodí na vysokou školu. „Mona Dahlová" studuje v Paříži. „Rita" se nedávno provdala za jednoho hoteliéra na Floridě. Manželka „Richarda Schillera" zemřela při porodu v Gray Star, osadě v nejdlehléjší části Severozápadu, na Boží hod vánoční roku 1952; holčička, kterou přivedla na svět, byla mrtvá. „Vivian Darkbloomová" napsala biografii „Mé alias", jež zanedlouho spatří světlo světa; podle kritiků, kteří již rukopis četli, se jedná o její nejlepší dílo. Správci nejrůznějších hřbitovů, o nichž je v knize zmínka, hlásí, že hroby se neotvírají.

Čtenář, který pohlíží na „Lolitu" jednoduše jako na román, v ní nachází situace a emoce, jež by působily nepříjemně mlhavě, kdyby jejich vyjadřování ředily triviální opisy. Je pravda, že v celém díle se nevyskytuje jediný obecní výraz; a nejen to, obrněného šosáka, jehož novodobé konvence zvalchovaly tak, že bez záchvatu nevolnosti přijímá vynotratné šiky oplzlosti v banálních románech, bude nepochybně velmi šokovat, že zde je nenajde. Pokud by se však editor ve snaze uspokojit podobné paradoxní požadavky morálky pokoušel rozmělnit nebo vynechat scény, jež by nějaká moudrá hlava mohla označit za „afrodizické" (v tomto ohledu viz památné rozhodnutí, jež 6. prosince 1933 učinil ctihodný soudce John M. Wooisey v případě jiné, daleko otevřenější knihy), museli bychom od zveřejnění „Lolity" upustit vůbec, jelikož právě ty scény, které by někdo mohl nezapně obvinít ze samoúčelné smyslnosti, jsou navýsost funkční v rozvíjení tragického příběhu, směřujícího bez oklik k ničemu menšímu, než je morální apoteóza. Cynik může namítnout, že komerční pornografie se snaží o totéž; vzdělanec může oponovat tvrzením, že vášnivá zpověď „H. H." je bouří ve sklenici vody, že nejméně dvanáct procent dospělých Američanů, což je „střízlivý" odhad doktorky Blanche Schwarzmánové (sama mi jej sdělila), si každoročně tak či onak vychutnává tuto výjimečnou zkušenost, kterou „H. H." líčí s takovým zoufalstvím, a že kdyby náš šilený pisatel deníků vyhledal onoho osudového léta 1947 zkušeného psychopatologa, k níjakému neštěstí nemuselo dojít. To je pravda, ovšem potom by nebylo ani této knihy.

Promiňte komentátorovi, že opakuje to, co zdůrazňoval ve svých vlastních knihách a přednáškách, zejména že „urážlivé" bývá často jen synonymem pro „neobvyklé". Velké umělecké dílo je samozřejmě vždy originální, a tudíž by už z podstaty víceméně šokovat mělo. Nemám v úmyslu glorifikovat „H. H." Je bezpochyby strašný, opovrženímhodný, je klasickým příkladem morálního malomocenství, směsí krutosti a vtipu, která snad prozrazuje nejzazší zoufalství, avšak nepřidává na přitažlivosti některým jeho výlevům. Je nemotorně náladový. Mnohé z jeho případných názorů na

lidi a Ameriku jsou směšné. Zoufalá důstojnost pulsující touto zpovědí jej nezpůsobuje hříchů ďábelské prohnání. Není normální. Není to džentlmen. Avšak s jakým kouzlem umí jeho lkavé housle vyloudit něhu, soucit s Lolitou, nutí nás hltnout stránky této knihy, byť jejím autorem opovrhujeme!

Jakožto popis klinického případu se „Lolita“ bezpochyby zařadí mezi klasická díla psychiatrické literatury. Jako dílo umělecké daleko přesahuje hranice kajícíkovy zpovědi. A přece o mnoho závažnější než její význam pro vědu či její literární hodnota je účinek etický, který by kniha měla vyvolat u seriózního čtenáře, neboť touto významnou osobní studií prosvítá obecné ponaučení; bezprizorné dítě, sobecká matka, dýchavičný maniak - to nejsou pouze živé postavy jedinečného příběhu: varují nás také před nebezpečným mí sklony, ukazují na potenciální zlo. „Lolita“ by nás všechny - rodiče, sociální pracovníky, pedagogy měla přimět, abychom se s ještě větší bdělostí a předvídavostí věnovali úkolu vychovávat lepší pokolení v pokojnějším světě

John Ray, Jr.,
PhD. Widworth, Massachusetts
5. srpna 1955

ČÁST PRVNÍ

1

LOLITA, SVĚTLO mého života, žár mých slabín. Můj hřích, má duše. El-ó-el-í-té-á: špička jazyka se vydává na třístupňovou procházku patrem a na „- tři!“ tůká o zuby. Lo. Li. Ta.

Byla Lo, prostě Lo, každé ráno, kdy vstojíte a v jedné punčošce měřila metr pětapadesát. Lolou byla v kalhotách. Dolly jí říkali ve škole. Jako Dolores se podepisovala. V mém objetí však byla vždycky Lolitou.

Měla předchůdkyni? Měla, opravdu měla. Upřímně řečeno, vůbec žádné Lolity by nebylo, kdybych jednoho léta nemiloval jednu prvotní holčičku. V jednom přímořském království. Kdy že to bylo? Asi tolik let před narozením Lolity, kolik mi bylo toho léta. Nemůžete prodělat, vsadíte-li se, že vrah bude mít svérázný prozaický styl. Slovnatá poroto! Ukázka číslo jedna pojednává o tom, co se stalo předmětem zájmu andělů, těch špatně informovaných, slaboduchých, noblesně okřídlených andělů. Pohleďte na tu spleť trnů!

2

NARODIL JSEM se roku 1910 v Paříži. Můj otec vynikal měkkým srdcem, lehkými mravíky a dokonalou všehochutí rasových genů: byl synem Francouze a Rakušanky a švýcarským občanem, jemuž v žilách kolovala kapka Dunaje. Hned nechám obíhat několik roztomilých, leskle modrých pohlednic. Patřil mu jeden luxusní hotel na Riviéře. Jeho otec a dva dědečkové kdysi prodávali víno, klenoty a hedvábí. Ve třiceti se oženil s Angličankou, dcerou Jeromea Dunna (toho alpinisty) a vnučkou dvou dorsetských pastorků, odborníků na obskurní obory - paleopedologii a eolské harfy. Má velmi fotogenická máti přišla o život za dost neobvyklých okolností (piknik, blesk), když mi byly tři, a kromě vyhráté kapsičky v nejtemnější minulosti z ní už nic nepřebývá v úžlabinách a úvalech paměti, za něž, pokud vás ještě můj styl neomrzela (píšu pod dohledem), se sklonilo slunce mého útlého dětství - jistě všichni znáte ty voňavé zbytky dne, do nichž na svých toulkách za letního soumraku vstoupíte a na úpatí vrchu jimi projdete; ochmýřené teplo, zlataví komáři.

Sybila, starší sestra mé matky, kterou si vzal a opustil bratranec mého otce, byla v našem úzkém rodinném kruhu považována za jakousi neplacenou guvernantku a hospodyní. Kdosi mi později prozradil, že byla do mého otce zamilovaná a že on toho jednoho deštivého dne s lehkým srdcem využil a všechno pustil z hlavy dřív, než se vyjasnilo. Měl jsem ji moc rád i přes přísnost, tu osudovou přísnost některých jejích zásad. Možná že mě, až se naplní čas, chtěla vychovat lepšího vdovce, než byl můj otec. Teta Sybila měla azurové, růžově lemované oči a voskovou pleť. Psala básně. Byla poeticky pověřivá. Tvrdila, že ví, že zemře krátce po mých šestnáctých narozeninách - a nemýlila se. Její manžel, proslulý obchodní cestující v parfémích, strávil většinu života v Americe, kde si nakonec založil firmu a přišel k jistému jmění.

Vyrůstal jsem jako zdravé, šťastné dítě v průzračném světě obrázkových knížek, čirého písku, pomerančovníků, přítulných pejsků, výhledů na moře a usměvavých tváří. Úchvatný hotel Mirana se točil okolo mě jako nějaký soukromý vesmír, vybilý kosmos uprostřed ještě většího -modrého, který zářil venku. Všichni, od umývače nádobí po potentáty ve flanelových oblecích, mě měli rádi, všichni mě hýčkali. Postarší Američanky, opřené o vycházkové hole, se nade mnou skláněly jak šikmé věže v Pise. Ruské kněžny, které byly na mizině a neměly na zaplacení mému otci, mi kupovaly drahé bonbóny. A on, mon cher petit papá, mě brával s sebou na projížďky lodíkou a na kole, učil mě plavat, potápět se a jezdit na vodních lyžích, četl mi Dona Quijota a Ubožáky, a já ho zbožňoval a poslouchal na slovo a dmula se ve mně pycha, kdykoli jsem zaslechl, jak sluhové probírají jeho chvilkové známosti, půvabné a laskavé bytosti, které mě zahrnovaly péčí, vrkaly a prolévaly drahocenné slzy nad mou veselou osiřelostí.

Navštěvoval jsem anglickou školu vzdálenou několik kilometrů od domova, a tam jsem hrával špačky a Škatule, hejbejte se!, dobře prospíval a výborně vycházel se spolužáky i s kantory. Do svých třinácti (tj. do té doby, než jsem poznal svou malou Annabel) jsem zažil pouze dvě vysloveně sexuální zkušenosti: vážný, slušný a čistě teoretický rozhovor o pubertálních překvapeních ve školní růžové zahradě s jedním Američankem, synem tehdy slavné

filmové herečky, kterou vídával v trojrozměrném světě jen tu a tam; a potom pár zajímavých reakcí mého organismu na jisté fotografie, perleťově našedlé stíny s nesmírně jemnými přechody, v Pichonově přepychové ha Beautéhumaine, kterou jsem jednou tajně vylovil v hotelové knihovně pod hromadou časopisů Graphics v mramorované vazbě. Později mi otec svým roztomile nonšalantním způsobem poskytl všechny informace o sexu, které jsem podle něho potřeboval; k tomu došlo krátce předtím, než mě poslal - na podzim roku 1923 - do lycea v Lyonu (kde jsem pak strávil tři zimy), jenomže, bohužel, v létě toho roku cestoval s Mme de R. a její dcerou po Itálii a já si neměl komu postěžovat a koho požádat o radu.

3

ANNABEL, STEJNĚ jako autor, pocházela ze smíšeného manželství, v jejím případě napůl anglického, napůl holandského. Dnes se mi její rysy vybavují daleko mlhavěji než před pár lety, než jsem poznal Lolitu. Existují dva druhy vizuální paměti: jeden, když si člověk s očima dokořán umně vyvolá obraz v laboratoři svého mozku (tehdy vidím Annabel v takových obecných pojmech jako „medová plet“, „útlé paže“, „plavé, krátce zastřižené vlasy“, „dlouhé řasy“, „velká smavá ústa“); a ten druhý, když si okamžitě, s očima zavřenými, vybavíme na vnitřní tmavé straně víček objektivní, absolutně optickou reprodukci milované tváře, malý přelud v přirozených barvách (přesně tak vidím Lolitu).

Dovolte mi proto, abych se při popisu Annabel korektně omezil na pár slov: byla to roztomilá holčička, o málo měsíců mladší než já. Její rodiče patřili mezi staré přátele mé tety a byli stejně upjatí jako ona. Najali si vilu nedaleko hotelu Mirana. Plešatý, opálený pan Leigh a otlá, napudrovaná paní Leighová (rozená Vanessa van Ness). Jak mi byli odporní! Zpočátku jsme si s Annabel povídali o nejobyčejnějších věcech. Nabírala plné hrsti jemného písku a z výšky ho nechávala protékat mezi prsty. Naše mozky byly naladěny tak, jak to bývalo běžné u malých inteligentních Evropanů za našich časů a v našich kruzích, a proto pochybuji, že by náš zájem o nesmírnost neobydlených světů, tenis, nekonečno, solipsismus a podobně odrážel nějakou naši vrozenou osvícenost. Hebkost a křehkost zvířecích mláďátek nám působila stejně intenzivní bolest. Toužila stát se ošetřovatelkou v některé hladem zkoušené asijské zemi, zatímco já chtěl být slavným špiónem.

Zjistajasna jsme se do sebe šíleně, neohrabaně, bezostyšně, mučivě zamilovali - měl bych dodat beznadějně, neboť ta pomatenost naší vzájemné posedlosti se dala zmírnit jedině tím, že budeme doslova vysávat a vstřebávat každíčkou částíčku duše i těla toho druhého. Jenže zde ležel kámen úrazu - nedokázali jsme se spájet ani tak, jak by si k tomu našli příležitost othránkové z nejhudších čtvrtí. Po jednom zběsilém večerním pokusu u nich na zahradě (více o tom později) se jediné nám vyměřené soukromí nalézalo z doslechu, avšak nikoli z dohledu zalidněné části pláže. Tam, v jemném písku, pár kroků od našich dospělých, jsme celá rána lehávali v toporném záchvatu milostné touhy a využívali každého pozeňnaného obratu v čase a prostoru k vzájemným dotekům: její ruka, napolo skrytá v písku, se ke mně pokaždé pomalu plížila, její štíhlé opálené prsty se náměšičně kradly blíž a blíž; poté se na dlouhou obezřetnou pout' vydávalo její opalizující koleno. Někdy nám náhodný val z písku, který si uplácaly menší děti, posloužil jako dostatečný úkryt, abychom se letmo otírali slanými rty. Tyto nenaplněné doteky vyvolávaly v našich zdravých a nezkušených mladých tělech takové vzrušení, že ani chladivá modrá voda, pod jejíž hladinou jsme se po sobě nepřestávali sápat, nám nebyla s to přinést úlevu.

Mezi jinými cennostmi, jež jsem poztrácel za svého putování v dospělosti, se ocitl snímek pořízený mou tetou, na němž byla Annabel, její rodiče a usedlý postarší pán napadající na jednu nohu, jistý doktor Cooper, který se toho léta dvořil mě tetě. Všichni tvořili hlouček u stolu v pouliční kavárně. Annabel nevyšla dobře, skláněla se totiž nad svým chocolatglacé a její hubená ramínka a pěšinka ve vlasech bylo asi tak vše, co se dalo rozeznat (neklame-li mě paměť) ve sluneční šmouze, v níž její ztracená roztomilost přecházela; zato já, který jsem seděl poněkud stranou, jsem vyšel na fotografii s jakousi dramatickou sošností - zadumaný chlapec s hustým obočím, v tmavé sportovní košili a dobře padnoucích bílých kalhotách, nohu přes nohu a odvrácený pohled. Fotografie byla pořízena poslední den našeho osudového léta a pouze chvíli před naším druhým a posledním pokusem přechytračit osud. Pod tou nejprůzračnější zámlkou (byla to skutečně naše poslední příležitost a na ničem jiném nezáleželo) jsme se vytratili z kavárny na pláž, našli jsme si opuštěný písečný převis a tam, ve fialovém stínu červených balvanů tvořících jakousi jeskyni, jsme prožili krátké setkání plné lačného laskání, jehož jediným svědkem byly něčí zapomenuté sluneční brýle. Klečel jsem a chystal se zmocnit svého miláčka, když vtom vystoupili z moře dva vousatí plavci, mořský stařec a jeho bratr, a začali nás oplzle povzbuzovat. O čtyři měsíce později podlehl Annabel tyfu na ostrově Korfu.

4

STÁLE ZNOVU se probírám stránkami těch neblahých memoárů a nepřestávám se sám sebe ptát, zdali ta trhlina, která se potom táhla celým mým životem, nevzešla z jiskřivého mihotání onoho dávného léta. Nebo že by má přílišná touha po tom děvčátku byla prvním důkazem vrozené výjimečnosti? Kdykoli se pokouším zkoumat své vlastní touhy, motivy, činy a tak dál, poddávám se jakési retrospektivní imaginaci, která zásobuje analytickou schopnost nekonečným počtem alternativ a způsobuje, že každá představená dráha se nekonečnou geometrickou řadou větví v šíleně složitý výhledu na moji minulost. Přesto jsem přesvědčen, že jistým magickým a osudovým způsobem byla Lolita počata s Annabel.

Vím také, že otřes z Annabeliny smrti znásobil pocit marnosti z onoho přízračného léta a vytvořil z něho nepřekonatelnou překážku jakémukoli dalšímu milostnému vzplanutí po celá ta chladná léta mého jinošství. Duchovní i tělesné v nás splývalo s dokonalostí, jež se musí dnešním prakticky založeným, krutým dětem s průměrnými mozky jevit nepochopitelná. Ještě dlouho po její smrti jsem cítil, jak její myšlenky protékají mými. Již dávno před naším seznámením jsme mívali stejné sny. Srovnávali jsme si deníčky a objevovali zvláštní spojitosti. Téhož června téhož roku (1919) vlétl do jejího i mého okna zbloudilý kanárek ve dvou tak daleko od sebe vzdálených zemích! Lolito, kéž bys mě tak milovala!

Na závěr svého „annabelovského“ období jsem si nechal vyličení naší první nevydařené schůzky. Jednou v

noci se jí povedlo ošálit ohavnou ostražitost její rodiny. V hájku za jejich vilou, kde se pnuly mimózy s útlými chvěvivými listy, jsme si našli místočko na polorozpadlé nízké kamenné zídce. V temnotě za štíhlými kmeny se mihotaly arabesky osvětlených oken, která, dotknou-li se jich pestré barvy citlivé paměti, mi nyní připomínají hrací karty - nejspíš proto, že nepřítel zaměštnával bridž. Chvěla se a cukala, když jsem líbal koutek jejích pootevřených rtů a horký lalůček jejího ucha. Nad našimi hlavami, mezi siluetami dlouhých štíhlých listů, bledě zářil hrozen hvězd; roztržená obloha mi připadala právě tak nahá jako ona pod letními šaty. Uviděl jsem její tvář na obloze, podivně zřetelnou, jako by vysílala své vlastní slabé záření. Její nohy, její nebeské nepokojné nohy nebyly příliš těsně u sebe, a když moje ruka nahmatala to, co hledala, přelétlo přes ty dětské rysy cosi zasněného a vyplašeného, napůl rozkoš, napůl bolest. Seděla o něco výš než já, a kdykoli ji její osamělá extáze přiměla, aby mě políbila, ospalým, něžným, malátným pohybem vzbuzujícím téměř lítost skláněla hlavu a její nahá kolena lapala a tiskla mě zápěstí a opět stisk povolovala, a její rozechvělá ústa, zkrivená trpkostí nějakého záhadného nápoje lásky, se v syrovém nadechnutí přibližovala k mé tváři. Pokoušela se ulevit milostné bolesti nejprve tím, že hrubě drhla svými rty o mé; potom se má milovaná odtahovala a nervózně pohazovala vlasy a za chvíli se ke mně znovu z temnot přibližovala a nechávala mě, abych se pásl na jejích otevřených ústech, zatímco já, se štědrostí, která jí byla ochotna nabídnout všechno - mé srdce, můj krk, mé útroby -, jsem ji nechal v neohrané pěsti tisknout žezlo mé vášně.

Vybavuje se mi vůně nějakého toaletního pudru - mám dojem, že ho štípla španělské komorné své matky-, byl to nasládlý, laciný pižmový parfém. Mísil se s její vlastní marcipánovou vůní a moje smysly se zčistajasna naplnily po okraj: náhlý šramot v blízké křovině nedovolil, aby přetekly. A jak jsme se od sebe odtrhávali a s rozbolavělými žilami naslouchali šustotu, který měla na svědomí nejspíš zatoulaná kočka, ozvalo se z domu volání její matky, jehož tón nabýval na zuřivosti - a do zahrady se těžce vběhl doktor Cooper. Avšak ten mimózový hájek - hvězdný opar, mihotání, medově orosené listy a bolest ve mně zůstaly, a ta dívka s nohama omývanými mořem a ohnivým jazykem mě od té doby neprestala pronásledovat, než jsem konečně, o čtyřicet let později, její kouzlo přemohl tím, že jsem si ji převtěl v jinou.

5

ZDÁ SE MI, když se tak ohlídím po dnech svého mládí, jako by odlétaly v náhlém poryvu vybledlých vracejících se útržků, podobné jitrním metelícím použitého toaletního papíru, které člověk cestující vlakem vídává vířit v těsném závěsu za posledním vagónem. Ve svých hygienických vztazích s ženami jsem byl praktický, ironický a čilý. Za svých studií v Londýně a Paříži jsem vystačil s placenými milenkami. Studoval jsem příkladně a přičinlivě, třebaže s nevalným úspěchem. Zpočátku jsem měl v úmyslu, po vzoru spousty talentů *manqué*, vystudovat psychiatrii; jenže já byl mnohem víc než *manqué*, něco jako: jsem tak divně vyčerpaný, pane doktore, padá na mě taková tíseň; a přesedlal jsem na anglickou literaturu, kde davy zamírněných básníků končí jako učitelé s dýmku navlečení do tvídu. Paříž mi vyhovovala. Diskutoval jsem s exulanty o sovětských filmech. Sedával jsem s uraniky v kavárně *Des Deux Magots*. V obskurních časopisech mi tiskli krkolomné eseje. Skládal jsem pastiš:

... Fräulein von Kulp
snad se otočí, dveře hladí dlaní,
nepůjdu za ní. Ani za Frescou. Ani
za tím rackem.

Nad mou studií s názvem „Proustovské téma v Keatsově dopise Benjaminu Baileymu“ se uznale pousmívalo šest znalců ze sedmi, kteří ji četli. Pustil jsem se do „*Histoire abrégée de la poesie anglaise*“ pro jedno prominentní nakladatelství a poté jsem začal dávat dohromady příručku francouzské literatury pro anglicky mluvící studenty (doplněnou vybranými ukázkami z anglických autorů), na níž jsem potom pracoval po celá čtyřicátá léta a jejíž poslední svazek byl v době mého zatčení téměř hotov k tisku. Našel jsem si práci - učil jsem anglicky skupinu dospělých Pařížanů ve čtvrti Auteuil. Potom mě na pár zim zaměstnalo jedno chlapecké gymnázium. Čas od času jsem využil známostí mezi sociálními pracovníky a psychiatry a navštěvoval jsem s nimi různé ústavy, jako sirotčince a polepšovny, kde jsem mohl pozorovat pobledlé dospívající dívky se stejně dokonalou beztržností, jakou nás obdarují sny.

Nyní mi dovoluete vyslovit následující myšlenku. Ve výšce mezi devíti a čtrnácti lety se setkáváme s dívkami, jež jistým očarováním poutníků, dvakrát i mnohokrát starším než ony, odhalují svou pravou podstatu, která není lidská, nýbrž nymfická (to jest démonická), a já navrhuji, abychom tato vyvolená stvoření pojmenovali „nymfičky“. Čtenář si všimne, že pojem časový nahrazuji pojmem prostorovým. Rád bych totiž, aby čtenář chápal „devět“ a „čtrnáct“ jako zřetelné obrysy - zrcadlové pláže a růžové skály - čarovného ostrova, který obývají tyto nymfičky a jež obklopuje širé moře zahalené v mlžném oparu. Jsou mezi těmito dvěma věkovými hranicemi nymfičkami všechna děvčátka? Ovšemže ne! Jinak bychom totiž my zasněnci, my osamělí mořeplavci, my nymfomilové už dávno zešileli. Ani hezká tvářička ještě není kritériem, stejně jako vulgarita (či alespoň to, co si pod tím pojmem ta která společnost představuje) nutně nevylučuje přítomnost jistých charakteristických rysů - k smrti odsouzené krásy, prchavého, proměnlivého, duši rozechvívajícího zrádného půvabu -, jimiž se nymfička odlišuje od svých vrstevnic, nesrovnatelně závislejších na prostorovém světě synchronních jevů než na onom přízračném ostrově vytrženého času, kde si Lolita hraje se svými družkami. Mezi těmiž věkovými hranicemi je počet pravých nymfiček nižší než počet dočasně nehezkých nebo pouze hezkých nebo „roztomilých“, či dokonce „sladkých“ a „přitažlivých“, nijakých, baculatých, beztvárných, studenokrevných, v podstatě lidských holčiček s kulatými bříšky a copánky, které mohou, ale také nemusí dospět v krasavice (jen se koukněte na ty šeredky v černých punčoškách a bílých kloboučcích, které se proměnily v úchvatné hvězdy filmového plátna). Předložíte-li normálnímu muži skupinovou fotografii školaček nebo skautek a řeknete mu, aby vybral nejhezčí, nemusí bezpodmínečně ukázat na nymfičku. Člověk musí být umělec i šílenec, bezmezně

melancholický tvor s bublinkou žhavého jedu ve slabinách a věčným ohněm nesmírné smyslnosti v citlivé páteři (jak se musí hrbít a skrývat!), aby podle nevyslovitelných příznaků - jemně kočkovitého tahu lícní kosti, útlých ochmýřených končetin a jiných indicií, jež mi zoufalství, stud a slzy něhy nedovolí vyjmenovat - okamžitě rozpoznal malého anděla smrti mezi obyčejnými dětmi: stojí tam, jimi nepoznán, a není si vědom své fantastické moci.

Dále, jelikož pojem času zde hraje tak magickou roli, badatele by nemělo překvapit zjištění, že mezi dívkou a mužem musí existovat věkový rozdíl několika let, podle mě minimálně deseti, obvykle třiceti až čtyřiceti, v několika známých případech dokonce až devadesáti, aby muž kouzlu nymfíčky podlehl. Je třeba nalézt ohnisko, určitou vzdálenost, kterou s rozechvěním překonává vnitřní zření, i určitý kontrast, který s vyjeknutím zvrácené rozkoše vnímá mysl. Když jsme byli oba ještě dětmi, neviděl jsem ve své Annabelince nymfíčku; byl jsem stejný jako ona, čítankový malý faun na stejné čarovném ostrově času; kdežto dnes, po uplynutí devěťadvaceti let - píše se září 1952 -, mám dojem, že v ní poznávám prvotního osudového elfa mého života. Milovali jsme se nezralou láskou, poznamenanou zběsilostí, jež tak často pustoší životy dospělých. Měl jsem dobrý kořen a přežil jsem; jed však zůstal v ráně a rána se nikdy nezacelila, a já brzy přišel na to, že dospívám uprostřed civilizace umožňující pětadvacetiletému muži, aby se dvořil dívce, které je šestnáct, ale ne takové, které je dvanáct.

Není tedy divu, že za pobytu v Evropě se můj život dospělého obludně rozpoltil. Upřímně řečeno, udržoval jsem takzvaný normální poměr se značným počtem pozenšťanek majících místo ňader dýně nebo hrušky, avšak uvnitř mě spaloval pekelný plamen lokalizované smyslné žádosti po každé kolemjdoucí nymfíčce, k níž jsem se jakožto zákonů dbalý strašpytel nikdy neodvážil přiblížit. Osoby ženského pohlaví, s nimiž jsem si užívat směl, nebyly ničím jiným než utišujícími prostředky. Skoro bych řekl, že pocity, které ve mně vzbuzovala soulož zvaná přirozená, se téměř navlas podobaly těm, jež zažívají normální urostlí chlapi obcující se svými normálními urostlými družkami v onom jednotvárném rytmu, který otfásá světem. Potíž byla v tom, že tito pánové nepostřehli - zatímco já ano - záblesky nesrovnatelně palčivějšího blaha. Nejkalnější z mých polucemi končících snů byl tisíckrát marnivější než všechna cizoložství, která si dokáže představit ten nejmůžnější a nejgeniálnější spisovatel či nejnadanější impotent. Můj svět se rozštěpil. Uvědomoval jsem si nikoli jedno, ale dvě pohlaví, a ani jedno mi nepatřilo, obě by anatom označil jako ženská. Ale pro mě, hledícího prizmatem svých pocitů, „byl mezi nimi stejný rozdíl jako mezi pojmy a dojmy“. To všechno si teď uvědomuji. Avšak ve dvaceti a ještě ani po třicítce jsem se ve svém trápení tak dobře nevyznal. Zatímco mé tělo vědělo, po čem prahne, rozum každou jeho žádost odmítal. Jednou jsem se strchoval a styděl, podruhé jsem podléhal ukvapenému optimismu. Společenská tabu mě škrtila. Psychoanalytici mě mámili takzvaným osvobozením od takzvaného libida. Skutečnost, že milostné vzrušení ve mně vyvolávaly pouze Annabeliny sestry, její komorné a družičky, mi někdy připadalo jako příznak blížícího se šílenství. Jindy jsem si zase namlouval, že všechno je jenom otázka přístupu, že na tom vážně není nic špatného, poutají-li mou pozornost holčičky. Dovoluji si laskavému čtenáři připomenout, že v Anglii se v jedné pasáži „Zákona o dětech a nezletilých“ z roku 1933 setkáváme s pojmem „děvčátko“ (girl-child) definovaným slovy „dívka, které je víc než osm, ale méně než čtrnáct let“ (pro dívky od čtrnácti do sedmnácti zní statutární definice „mladistvá“). Naproti tomu ve státě Massachusetts ve Spojených státech amerických znamená termín „narušené dítě“ technicky vzato dítě „mezi sedmi a sedmnácti lety“ (které se nadto pravidelně stýká se zkaženými a amorálními osobami). Hugh Broughton, pisatel polemik za Jakuba I., dokázal, že Rachab se stala nevěstkou ve věku deseti let. Všechno je to moc zajímavé a já bych se skoro vsadil, že už mě vidíte s pěnou u huby; ale ne, kdepak, to jenom cvrčím do místičky blešky šťastných myšlenek. Zde jsou další obrázky. Tak třeba Vergilius, který sice opěvoval nymfíčky, ale nejspíš dával přednost chlapeckému podbršku. Tady zase dvě předmanželské děti Nilu, dcerky krále Achnatona a královny Nefertiti (tenhle královský párek jich měl rovných šest), na sobě nic než hrozny náhrdelníků ze zářivých korálků, natažené na polštářích, nedotčené po třech tisících letech, se sametově hnědými tělčky, nakrátko sestříhanými vlasy a protaženými ebenovými očima. Tady několik desetiletých nevěst, přinucených usednout na fascinum, mužský úd ze slonoviny, v chrámech klasické vzdělanosti. Manželství a pohlavní styk před pubertou jsou ještě dnes zcela běžné v některých provinciích východní Indie. Osmdesátiletí uslintaní starci kopulují s osmiletými holčičkami a nikomu to nevádí. Ostatně Dante zahořel šílenou láskou ke své Beatrice, když jí bylo sotva devět, té naličené, rozkošné a roztomilé divence v karminových šatech, ověšené drahými kameny; bylo to roku 1274 ve Florencii na soukromé slavnosti v tom líbezném měsíci máji. A když se Petrarca zbláznil do své Laury, byla dvanáctiletou plavovlasou nymfíčkou, běžící ve větru, pelu a prachu, sama jak letící kvítek na překrásné pláni, když ji vypátral pohledem z vrchů ve Vaucluse.

Buďme však korektní a kulturní. Humbert Humbert se snažil sekat dobrotu, seč mu síly stačily. Věřte nevěřte, vážně se snažil. K obyčejným dětem choval největší ohledy, byly přece tak čisté a zranitelné, a za nic na světě by se neodvážil ohrozit nevinnost dítěte, jakmile měl pocit, že by se mohl dostat do maléru. Ale jak se jeho srdce rozbušilo, když uprostřed hloučky nevinátek zahlédl démonické dítě h „enfant charmante et fourbe“ - zamlžený pohled, zářivé rty, deset let v chládku, nechásl-li na sobě znát, že se na ni díváš. A tak šel život. Humbert stačil dokonale na styk s Evou, ale toužil po Lilit. Stadium rozpuku ňader se objevuje brzy (10,7 roku) v sérii somatických změn provázejících dospívání. Dalším dostupným údajem o pohlavním zrání jsou první známky pigmentovaných chloupků na pohlaví (11,2 roku). Má miska je po okraj plná blešek.

Ztroskotaná loď. Atol. Sám s třesoucí se dcerunkou nějakého utonulého pasažéra. Drahoušku, vždyť je to jenom hra! Jak nádherná byla má vysněná dobrodružství, když jsem sedával na tvrdé lavičce v parku a předstíral, že mě uchvátíla rozechvělá kniha! Okolo tichého učence si pohrávaly nymfíčky, jako by byl nějakou důvěrně známou sochou nebo částí světla a stínu pod starým stromem. Jednou takhle nějaká dokonalá malá kráska ve skotské sukýnce dupla vedle mě obrněnou nohou na lavičku, vnořila do mě útlé paže a převázala si řemínek na kolečkové brusli, zatímco já se ve slunečním svitu rozpustil, knihu místo fíkového listu, když se jí plavé prstýnky rozlily po odřeném koleně, a stín stromu, o který jsem se s ní dělil, se taval a tepal na její průsvitné nožce kousek od mé tváře připomínající chameleóna.

Jindy se zase nade mne v metru naklonila zrzavá školačka a pohled na rezavý chomáček v podpaží byl zjevením, které mi kolovalo v krvi několik týdnů. Mohl bych zde vypočítat celou řadu podobně jednostranných chvilkových vzplanutí. Nejedno z nich končilo pronikavou příchutí pekla. Stalo se například, že jsem si ze svého balkónu nikoli poprvé v osvětleném okně přes ulici všiml čehosi, co se podobalo nymfičce svlékající se před úslužným zrcadlem. Ta osamělost, ta vzdálenost propůjčila pohledu výjimečně žádostivý půvab, který mě nutil hnát se jako o závod k samotářskému uspokojení. Ale něžný model aktu, před nímž jsem právě poklekl, se zničehonic dábelsky proměnil v odporou, světlém lampy ozářenou nahou paží muže ve spodkách, čtoucího noviny u otevřeného okna v žaru vlahé, beznadějně letní noci.

Skákání přes švihadlo, nebe-peklo-ráj. Ta stařena v černém, která se posadila vedle mě na moji lavičku, na můj skřípec radosti (pode mnou zrovna hledala nymfička ztracenou kuličku), a zeptala se, ježibaba jedna nestoudná, jestli mě nezlobí žaludek. Ach, nechť mě v mém rozkvétajícím parku, v mé mechové zahradě! Ať si okolo mě hrají navěky. A ať nikdy nedorostou.

6

Á PROPOS: často mi vrtalo hlavou, co se s těmi nymfičkami později stane. Je v tomhle ze železa vytepaném světě křižujících se příčin a následků možné, aby skrytý tep, o nějž jsem je obral, neovlivnil jejich budoucnost? Zmocnil jsem se jí - a přitom si to vůbec neuvědomila. Nic proti tomu. Ale neprovalí se to někdy později? Nezkřivil jsem nějak cestu jejího osudu tím, že se její obraz stal součástí mé skryté slasti? Ano, byl to, a stále je, zdroj krásných i krutých pochybností!

Poznal jsem však, jak vypadají tyhle roztomilé, k šílenství přivádějící nymfičky s útlými pažemi, když dospějí. Vzpomínám, jak jsem si jednoho pošmourného jarního odpoledne vykračoval po rušné ulici v blízkosti Madeleine. Rychlým, cupitavým krokem na jehlách mě minula malá hubená holka, takřka současně jsme se po sobě ohlédlí, zastavila se a já ji oslovil. Sahala mi sotva k chloupkům na prsou a měla přesně takovou kulatou tvářičku s doličky, jakou mívají spousty malých Francouzek; zamlouvaly se mi její dlouhé řasy a přiléhavé šaty svírající v perleťové šedi její mladé tělo, které si stále zachovávalo - a to byla ta nymfička ozvěna, to slastné mrazení, ten skok ve slabinách - cosi dětského, družícího se s profesionálním frétillement jejího čilého zadečku. Zeptal jsem se jí na cenu a ona okamžitě s melodickou, stříbrozvukou určitostí odpověděla (ptáče, hotové ptáče!): „Cent. "Pokoušel jsem se smlouvat, jenže jí neušla ta hrozná opuštěná touha v mém sklopeném pohledu, zabodnutém z té výšky do jejího kulatého čela a laciného kloboučku (pentle, kytičky), šibalsky mrkla, řekla: „Tantpis, "a jako by se měla k odchodu. Vždyť jsem ji ještě před třemi lety mohl vídavat, jak se vrací domů ze školy! Tahle představa o všem rozhodla. Vedla mě obvyklým příkrým schodištěm, kde se jako obvykle ozval zvonek, uvolňující jednomu monsieurovi, který nemusel stát o střetnutí s jiným monsieurem, cestu do nuzné špeluňky, kde byla všehovšudy jenom postel a bidet. Jako obvykle si hned řekla o svůj petit cadeau a jako obvykle jsem se jí zeptal na jméno (Monique) a věk (osmnáct). Byl jsem poměrně dobře obeznámen s banálními manýrami šlapek. Všechny od-Povídají „dix-huit" - příjemným šveholem s názvem neodvolatelnosti a promyšleného podvodu, který z těch ubožátek tryská až desetkrát denně. Ale pokud jde o Monique nebylo pochyb, že si k svému věku pár let přidala. Odvodil jsem si to z mnoha detailů jejího pevného, pěkného, podivně nedospělého těla. S udivující rychlostí se svlékla a na okamžik stála zpola zachumlaná do ucourané záclony a s dětinskou radostí, zoufale ztracená, naslouchala nějakému flašinetáři, vyhrávajícímu v houstnoucím soumraku dole na dvorku. Když jsem si prohlédl její drobné ruce a obrátil její pozornost na umouněné nehty, naivně se za-kabonila: „Oui, cen'estpas bien, "a zamířila k umyvadlu, ale já řekl, že to nevádí, že to vůbec nevádí. Plavě, nakrátko ostříhané vlasy, světle šedé oči a bledá pleť - byla zkrátka neskonale okouzlující. Boky neměla větší než dřepící chlapec, vlastně se nerozpakuji říci (a to je ten pravý důvod, proč s vděčností otálím v té tylově šedé komůrce paměti s malou Monique), že mezi těmi nějakými osmdesáti grues, jež jsem nechal na sobě pracovat, ona jediná mě obdařila bolestným záchvěvem skutečné slasti. „II était malin, celui qui a inventé ce truc-là," poznamenala roztomile a stejně svižně a elegantně vklouzla zase do šatů.

Požádal jsem ji o další, pečlivěji připravenou schůzku na pozdější hodinu toho večera a ona mi navrhla, abychom se sešli v devět v kavárně na nároží, a dušovala se, že si za celý svůj mladý život ještě nikdy z nikoho neudělala dobrý den. Vrátili jsme se do stejného pokoje a já jsem to nemohl vydržet a řekl jsem jí, že je moc hezká, na což odpověděla skromně: „Tu es bien gentil de dire ça, "a pak, když si všimla toho, čeho jsem si všiml i já v zrcadle odrážejícím náš malinký ráj - té hrozně grimasy něhy se zařátými zuby, která mi zkřivila ústa -, poslušná malá Monique (nymfička jak se patří!) chtěla vědět, jestli si má ze rtů setřít červenou rtěnku avant qu'on se couche pro případ, že bych ji chtěl líbat. Ovšem že jsem chtěl. Nechal jsem se jí unést tolik jako dosud žádnou mladou dívkou, a moje poslední vidina toho večera - Monique s dlouhými řasami - má příchut' radosti, jakou ve vztahu k jakékoli události ve svém ponižujícím, ničemném a chmurném milostném životě nacházím zřídka. Vypadala ohromně potěšená, když jsem jí přidal padesátku. Potom odhopsala do dubnového nočního mrholení a Humbert Humbert se těžce ploužil v jejím úzkém stínu. Zastavila se před výlohou a hlasem překypujícím nadšením řekla: „Je vais m'acheter des bas!" a mně snad nikdy z paměti nevymizí způsob, jakým její pařížské nedospělé rty explodovaly na slově „bas"; vyslovila ho s vervou, která změnila „a" v krátké, životaplné, výbušné „o", jako ve slově „bot".

Nazítí jsem s ní měl schůzku ve čtvrt na tři odpoledne u sebe v bytě, ale ta už se tak nevydařila, dívka jako by přes noc pozbyla trochu mládí, jako by víc dospěla v ženu. Rýma, kterou mě nakazila, mě přinutila zrušit čtvrtou schůzku, a přiznám se, že mě ani nemrzelo, že rozbívám citovou řadu, jež mě hrozila obtížit srdcervoucími představami a vytrátit se v hloupém zklamání. Ať tedy něžná, útlá Monique zůstane takovou, jakou byla celých těch pár minut: delikventní nymfičkou probleskující skrze mladou, prakticky založenou děvku.

Naše krátká známost byla prvním krokem myšlenkového pochodu, jenž asi připadá dost pochopitelný čtenáři, který se vyzná. Inzerát v oplzlém časopise mě jednoho krásného dne, kdy jsem si dodal odvahy, zavál do kanceláře Mile Edith, která mi bez dlouhých okolků začala nabízet, abych si ze sbírky nic neříkajících fotografií v dost usmoleném albu vybral spřízněnou bytost („Regardez-moi cette belle bru-ne"). Když jsem album odstrčil a podařilo se mi ze sebe

jakžtakž vymáčkout svoji zločinnou neodolatelnou touhu, zatvářila se, jako by mi chtěla ukázat dveře. Zeptala se nicméně, kolik jsem ochoten zaplatit, a poté se uvolila zařídít mi spojení s osobou qui pourrait arranger la chose. Na druhý den mě zmalovaná, užvaněná, česnekem páchnoucí astmatická ženština s téměř fraškovitým přízvukem a černým knírkem nad brunátným rtem zavedla do bytu, v němž sama zjevně žila, a tam, když si nejprve ocucala rozplácle konečky tlustých prstů, aby zdůraznila rozkošné, dosud neposkrvněné kvality svého tovaru, teatrálně rozhrnula závěs a odhalila část nějakého pokoje, kde podle všeho početná a nepořádná rodina spávala. V té chvíli v něm nikdo nebyl, jenom nějaká oblodně tučná, odporně škaredá, přinejmenším patnáctiletá holka s mohutnými pletenci černých vlasů, které měla svázané červenými stuhami. Seděla na židli a mechanicky chovala v náručí plešatou panenku. Když jsem zavrtěl hlavou a chystal se z pasti vycouvat, začala o překot drmolící ženská stahovat z torza mladé obryně ušmudlaný vlněný svetr. Potom, jakmile pochopila, že jsem rozhodnut odejít, trvala na son argent. Dveře na konci pokoje se otevřely a do sporu se vmísili dva muži, kteří obědvali v kuchyni. Byli všelijak zpotvoření, svlečení do půl těla, velmi osmahlí, a jeden z nich měl na očích tmavé brýle. Za nimi vykukoval nějaký chlapec a pobryndané batole s křivými nohama. S nestoudnou logikou strašidelného snu ukazovala ta rozlícená kuplířka na muže v brýlích a mlela, že kdysi sloužil u policie, lui, tak prý mám raději udělat to, co se po mně žádá. Přistoupil jsem k Marii - neboť tak se ten zázrak jmenoval -, která zatím potichu přesunula své těžké půlky na židličku u kuchyňského stolu a pustila se do nedojedené polévky, zatímco batole sáhlo po panence. Vlna lítosti zdramatizovala moje hloupé gesto a já jí vrazil do lhostejné ruky bankovku. Podala můj dárek vysloužilému detektivovi, načež mě milostivě propustili.

7

NEVÍM, ZDA to album té kuplířky nebylo snad jen dalším článkem v sedmikráskovém věnečku osudu, ale brzy nato jsem se rozhodl, že se s ohledem na vlastní bezpečnost ožením. Napadlo mě, že běžný denní režim, domácí strava, všechny manželské návyky, preventivní pravidelnost prostocviků v ložnici a kdoví, nakonec i rozvinutí určitých morálních hodnot, určitých duchovních náhražek, mi třeba pomohou ne-li s ničemnými a nebezpečnými touhami skoncovat, tedy je alespoň držet na uzdě. Něco málo peněz, jež mi připadly po smrti mého otce (nic světoborného, hotel Mirana byl už dávno prodán) ve spojení s mou nápadnou, třebaže poněkud drsnou mužnou krásou, mi umožnilo vydat se na lov s klidem a rozvahou. Po dlouhé úvaze padl můj los na dceru jednoho polského lékaře: ten dobrý muž mě shodou okolností léčil z návalů závratě a tachykardie. Hrávali jsme spolu šachy a jeho dcera na mě přitom hleděla od malířského stojanu, půjčovala si mé oči nebo klouby a zasazovala je do kubistické mazanice, jaké blahé paměti malovaly vzdělané slečinky místo jehňátek a jehněd. Dovolte, abych ještě jednou tiše zdůraznil: byl jsem a stále jsem, i přes mes malheurs, výjimečně pohledný muž - jsem vysoký, mám jemné tmavé vlasy, rozvázné pohyby a zádušné způsoby. Výjimečná mužnost často odráží na vnějších rysech člověka cosi zasmušilého a zaníceného, vztahujícího se k tomu, co musí skrývat. A to byl právě můj případ. Bohužel jsem si byl dobře vědom, že stačí kývnout malířkem, a k nohám mi padne jakákoli dospělá žena; po pravdě řečeno jsem si takřka zvykl nevěnovat ženám přílišnou pozornost, aby se mi samy ne-vrhaly do chladného klína jako uzrálý plod. Být tím, čemu se říká frangais moyen, a bažít po přízni oslňujících krás, mohl jsem mezi tou spoustou poblázněných Venuší, které narážely o mou chmurnou skálu, snadno najít daleko půvabnější stvoření, než byla Valerie. Můj výběr však uspíšily úvahy, jejichž podstatou byl, jak jsem pochopil příliš pozdě, žalostný kompromis. To všechno napovídá, jak nemožné natvrdlý býval nebohý Humbert ve věcech sexu.

8

ŘÍKAL JSEM si, že hledám pouze uklidňující přítomnost, oslavovaný pot-au-feu a oživlou mušličku, jenže to, co mě skutečně k Valerii přitahovalo, bylo něco v jejím chování, čím mi připomínala malou dívenku. Ne snad proto, že by se u mě něčeho dohadovala, měla to prostě v sobě - a já na to naletěl. Upřímně řečeno, bylo jí přinejmenším dost ke třiceti (nikdy jsem vlastně nezjistil, kolik jí doopravdy je, protože i její pas lhal) a o věneček přišla za okolností, které se měnily spolu s náladou její paměti. Co se mě týče, byl jsem tak naivní, jak může být jen zvrhlík. Působila načechným a neposedným dojmem, oblečená a la gamine, štědře vystavovala na odiv hebké nohy, uměla zdůraznit bělost nártu černým sametem pantoflíčku, špulila rty, dělala dólíčky, skotačila, roztáčela sukni a pohazovala krátkými světlými lokýnkami tím nejpůvabnějším i nejtriviálnějším způsobem, jaký si lze představit.

Po krátkém obřadu na mairie jsem ji uvedl do nového bytu, který jsem pronajal, a trochu jsem ji zaskočil, když se před začátkem jakýchkoli něžností musela převléknout do obyčejné dívčí noční košilky, kterou se mi podařilo otočit z prádelníku v jednom sirotčinci. Svatební noc mě mírně rozjařila a do rozednění jsem tu nánu málem připravil o rozum. Jenže skutečnost brzy vynesla své trumfy. Odbarvená kudrlinka poodkryla svůj načernalý kořínek a chmýří se proměnilo v ostny na oholené holeni; uhýbavá, uslintaná ústa, ať jsem je sebevíc pěchoval láskou, hanebně prozrazovala svoji podobnost s odpovídající částí obličeje na úzkostlivě opatrovaném portrétu její mrtvé ropuchovité matky; a Humbert Humbert náhle místo bledé malé holky z ulice objímal hmotnou, kyprou, podsaditou, prsatou a zabeđenou babu.

Tento stav trval od roku 1935 do roku 1939. Jejím jediným kladem byla zamlklá povaha, která kupodivu pomohla vytvořit v našem ubohém bytečku zvláštní pocit pohodlí - dva pokoje, zamlžený pohled z jednoho okna, cihlová zeď v druhém, mrňavá kuchyňka, vana ve tvaru boty, v níž jsem se cítil jako Marat a kde chyběla už jenom služebná s alabastrovou šíjí, která by mě proklála. Strávili jsme spolu docela dost příjemných večerů, ona hluboce ponořená do četby Paris-Soir, já zabraný do práce u rozviklaného stolu. Chodili jsme do kina, na cyklistiku a na box. Jejeho vyčpělého těla jsem se domáhal velmi zřídka, pouze v případech nejvyšší nouze a zoufalství. V koloniálu v naší ulici měli dcerku, jejíž stín mě přiváděl k šílenství, ale s pomocí Valerie jsem ze své neuvěřitelné šlamastyky nakonec pár legálních ventilů našel. Co se týče vaření, v tichosti jsme zavrhlí pot-au-feu a většinou jsme chodili jíst do jednoho lokálu na Bonapartově ulici, kde bývala hlava na hlavě, ubrusy samý flek od vína a ze všech stran se ozývalo brebentění cizinců. A hned vedle obchodník s uměleckými předměty vystavoval v přecpané výloze nádhernou,

naparáděnou, zelenou, červenou, zlatou a indigově modrou starou americkou rytinu - lokomotivu s gigantickým komínem, nádhernou radlicí a velkými barokními svítilnami, která táhla své nafialovělé vozy bouřlivou préríjní nocí a mísila chuchvalce černého, jiskrami prospěkovaného kouře s ježatými bouřkovými mraky.

Protrhl se. V létě 1939 zemřel mon oncle d'Amérique a odkázal mi pár tisíc dolarů roční renty pod podmínkou, že přesídím do Států a trochu dohlédnu na jeho podnik. Tahle perspektiva mi náramně vyhovovala. Cítil jsem, že můj život potřebuje čerstvý vítr do plachet. A to ještě nebylo všechno: do plyše manželského pohodlí se pustili moli. V posledních týdnech jsem pozoroval, že moje tučná Valerie není nějak ve své kůži - zmocnil se jí podivný nepokoj, "listy dokonce dávala najevo cosi jako podráždění, což se naprosto vymykalo chování původní postavy, kterou měla ztvárnit. Když jsem jí oznámil, že zanedlouho odplujeme do New Yorku, tvářila se rozpačitě a rozrušeně. Měli jsme určité problémy, vyřizování jejích dokladů se dost vlekle. Vlastnila Nansenův, lépe řečeno Nonsensův pas, s nímž si z nějakého důvodu nedokázal bez problémů poradit ani její podíl na neotřesitelném švýcarském občanství jejího manžela. Měl jsem za to, že netečnost v ní vyvolalo nevyhnutelné čekání ve frontě na préfecture a ostatní formality, přestože jsem jí trpělivě popisoval Ameriku, zemi růžových miminek a mamutích stromů, kde se život s nudnou a ušmudlanou Paříží nedá srovnat.

Jednou ráno jsme vycházeli z nějakého úřadu (doklady už měla skoro vyřízené), když Valerie, jak se tak kolébá po mém boku, začne bez jediného slova divoce vrtět svou pudličí hlavou. Chvilí jsem si jí nevšímal, ale pak jsem se zeptal, zda si myslí, že v ní něco má. Odpověděla (a tady překládám z její francouzštiny, která byla, jak se domnívám, pro změnu překladem nějaké slovanské banality): „V mém životě je jiný muž.“

Ano, proč to tajit, uším manžela neznějí tahle slova zrovna libě. Musím se přiznat, že mi vzala dech. Seřezat ji rovnou na ulici, tam a tehdy, což by asi na mém místě udělal každý poctivý plebejec, se nedalo. Léta tajných muk mě naučila nadlidskému sebeovládání. Otevřel jsem jí tedy dveře taxíku, který se už hodnou chvíli vábivě ploužil vedle chodníku, a v tomhle relativním soukromí jsem jí tiše požádal, aby svůj srdcervoucí výlev vysvětlila. Dusil jsem se narůstajícím vztekem - ne snad, že by mě k té směšné figurce vázaly nějaké něžné city, nýbrž proto, že od toho jsem tu byl já, abych rozhodl v záležitosti právního a neprávního svazku, a tady Valerie, Mme Humbert, ta stará komediantka, se zatím drze chystá po svém skoncovat s mým pohodlím a osudem. Naléhal jsem, aby mi prozradila jeho jméno. Opakoval jsem svou otázku, ale ona dál burleskně blekotala, prý jak je se mnou nešťastná a že se se mnou dá okamžitě rozvést. „Mais qui est-ce?“ zařval jsem nakonec a praštil jsem ji pěstí do kolena; a ona, aniž hnula brvou, na mě civěla, jako by odpověď byla příliš prostá, než aby se dala vyjádřit slovy, a pak prudce pohodila rameny a ukázala prs tem na býčí šíji taxikáře. Zastavil u jedné kavárny a představil se. Jeho směšné jméno mi vypadlo z paměti, ale i po té spoustě let ho stále vidím před sebou, toho zavalitého Rusa, bývalého bělogvardějského plukovníka s huňatým obočím a vysoko vyholenými vlasy - v Paříži si tisíce takových jako on zařídily tuhle ztřeštěnou živnost. Posadili jsme se ke stolu, carský důstojník objednal víno a Valerie, která si nejprve přiložila na koleno navlhčený ubrousek, mluvila dál, spíš do mě než ke mně: chlřila slova do té důstojné nádoby s nespoutaností, jakou bych u ní nikdy nečekal, a každou chvíli oblažovala svého netečného milence sprškou polštiny či ruštiny. Situace byla absurdní a stala se ještě absurdnější, když plukovník v taxislužbě Valeriei s vlastnickým úsměvem zarazil a začal rozbalovat svoje názory a plány. S ukrutným přízvukem, kterým se honosila jeho přepečlivá francouzština, nalinkoval svět lásky a práce, do něhož hodlal vstoupit ruku v ruce se svou právou Valerieí. Ta seděla mezi ním a mnou a upravovala se, líčila si sešpulené rty, prsty si rovnala blůzku na prsou (přitom se jí ztrojoval podbradek) a tak dál, a on o ní mluvil, jako by tam ani nebyla, spíš jako by byla nějakým sirotečkem, který má pro své vlastní dobro změnit jednoho moudrého poručníka za druhého, ještě moudřejšího; a třebaže můj bezmocný vztek možná nafoukl a znetvořil určité dojmy, mohu odpřisáhnout, že se plukovník se mnou skutečně radil o takových věcech, jako je její strava, menstruace, garderoba a knihy, které četla nebo by přečíst měla. „Řekl bych, že se jí bude líbit Jan Kryštof, co myslíte?“ Byl to namouduši vzdělanec, pan Taxovič.

Učinil jsem přítrž tomu blábolu návrhem, aby si Valerie okamžitě sbalila kufry, načež se nepříliš důvtipný plukovník galantně nabídl, že je naloží do auta. Vrátil se ke své Původní profesionální roli a vezl Humbertovy domů, Valeše celou cestu mlela pantem a Humbert Hrozný uvažoval s Humbertem Krotkým, zda by Humbert Humbert měl zabít ji; nebo jejího milence, nebo oba, anebo ani jednoho.

Vzpomínám si, jak jsem si kdysi pohrával s pistolí patřící jednomu mému spolužákovi, v době (mám dojem, že jsem o ní ještě nemluvil, ale to nevadí), kdy jsem koketoval s myšlenkou užít si s jeho sestřičkou, nefalšovanou nymfíčkou s velkou černou mašlí, a pak se zastřelit. Přemítal jsem v té chvíli, jestli mi Valečka (jak ji plukovník říkal) opravdu stojí za to, abych ji zastřelil, uškrtil nebo utopil. Měla velmi choulostivé nohy a já došel k názoru, že bude stačit, když jí, jen co budeme sami, hrozně ublížím.

To nám však souzeno nebylo. Valečka, v té chvíli již prolévající potoky slz obarvené směsí duhového líčidla, začala házet věci halabala do kufru, dvou kufříků a rozdrbané krabice, a představa, že si obuju pohorky a s rozběhem ji kopnu do zadnice, se přirozeně nedala uskutečnit, když tam pořád okouněl ten zatracený plukovník. Nedá se říci, že by se choval povýšeně nebo tak něco, naopak projevoval - coby krátká intermezza v kusech, jimž jsem byl nucen přihlížet - diskrétní starosvětskou zdvořilost a přerušoval své pohyby rozmanitými, špatně vyslovovanými omluvami (že demand pardon - promiňte - eske žepu - smím - a tak dál), a taktně se otočil, když Valečka slavnostně sundávala ze šňůry nad vanou své růžové kalhotky; ale náhle jako by toho mizery byl plný byt, přizpůsoboval svou postavu anatomii bytu, četl v mém křesle moje noviny, rozvázal zašmodrchaný provázek, ubalil si cigaretu, přepočítal kávové lžičky, prohlédl si koupelnu, pomohl své kuběně zabalit elektrický fén, který dostala od svého otce, a vynesl ji na ulici kufry. Usedl jsem se založenýma rukama jedním bokem na parapet a zmíral nudou i nenávistí. Konečně oba z toho rozhrkaného bytu vypadli. Víbrování dveří, které jsem za nimi přirazil, mi ještě zvonilo v každém nervu, což byla slabá náhražka za bekhendový úder, jímž jsem ji měl, přesně podle filmových pravidel, praštit přes lícní kost. Hrál jsem svou

roli neohrabaně, vešel jsem do koupelny, abych se přesvědčil, jestli mi nesebrali anglickou toaletní vodu: ne, nesebrali, ale popadl mě záchvat naprostého hnusu, když jsem si všiml, že ten bývalý carův tajný rada poté, co si do poslední kapičky vyprázdnil měchýř, po sobě nespláchl záchod. Velebná loužička, v níž se rozpouštěl nacucaný žlutohnědý vajgl, nasadila korunu mému vzteku a já se začal zuřivě ohlížet po nějaké zbrani. Vlastně podle všeho nešlo o nic než o středostavovskou ruskou zdvořilost (nejspíš říznutou Orientem), která přiměla dobráka plukovníka (Ma-ximoviče! jeho jméno si to ke mně zčistajasna taxi zpátky!), člověka, který si stejně jako všichni Rusové potrpěl na vystupování, zahalit svou intimní potřebu do vkusného ticha, aby nezdůraznil stísněné rozměry hostitelova příbytku hukotem ohromného vodopádu na vrcholu svého vlastního slábnoucího čůrku. To mě však v tu chvíli nenapadlo, obrátil jsem totiž v záchvatu zuřivosti kuchyň vzhůru nohama a hledal něco lepšího než smeták. Potom jsem toho nechal a vyběhl z domu s heroickým odhodláním vrhnout se na něj holýma rukama - přes vrozenou sílu nejsem žádný zápasník, kdežto malý, ale sporý Maximovič budil dojem, že je ukutý ze železa. Vylidněnost ulice neprozrazovala nic o odchodu mé ženy, až na štrasový knoflíček, který jí upadl do bláta, když ho předtím tři zbytečné roky opatrovala v rozbité krabici, a nejspíš mě zachránila před rozbitým nosem. Ale to nic. Časem jsem se své malé pomsty přece jen dočkal. Nějaký člověk z Pasadeny mi později řekl, že paní Maximovičová née Zborovská zemřela někdy kolem roku 1945 při porodu; manželé se nějak dostali do Kalifornie, a tam je za skvělý plat zaměstnal v rok trvajícím experimentu jeden významný americký etnolog. Experiment se týkal lidských a rasových reakcí na banánovou a datlovou stravu v neměnné pozici na všech čtyřech. Můj informátor, povoláním lékař, se dušoval, že na vlastní oči viděl, jak se tučná Valečka se svým plukovníkem, tehdy už šedovlasým a také Poněkud korpulentním, přičinlivě plazí po vypulírované Podlaze v zářivě osvětlených pokojích (ovoce v jednom, voda v druhém, prostírání v třetím a tak dál) ve společnosti několika dalších najatých čtvernožců vybraných mezi ubožáky bez prostředků. Pokoušel jsem se vyhledat výsledky těchto pokusů v Antropologické revui, ale zřejmě ještě nebyly zveřejněny. Tyhle plody vědeckého bádání pochopitelně potřebují k dozrání nějaký ten den. Až je doopravdy otišknou, doufám, že je budou provázet zdařilé fotografie i když není příliš pravděpodobné, že by zrovna vězeňská knihovna měla poskytnout azyl takovým erudovaným vedlidlům. Ta, na niž jsem v současné době odkázán, je i přes laskavou snahu mého obhájce klasickým příkladem nesmyslného eklekticismu, vládnoucího výběru knih ve vězeňských knihovnách. Mají přirozeně Bibli a Dickense (staré mnohasvazkové vydání, New York, nakladatelství G. W. Dillingham, MDCCCLXXXVII); Dětskou encyklopedii (s několika hezkými fotografiemi zlatovlasých skautek v šortkách) a Ohlašuje se vražda od Agathy Christie; ale mají taky takové „trháky“, jako je Vandrák v Itálii od Percyho Elphin-stona, autora dílka Opět v Benátkách, vydaného r. 1868 v Bostonu, a poměrně nové (1946) Kdo je kdo pod světly ramp o hercích, producentech a dramaticích se snímky statických scén. Když jsem se včera v noci probíral posledním svazkem, byl jsem odměněn jednou z oněch neuvěřitelných náhod, které logici nenávidí a básníci milují. Přepisují takřka celou stránku:

Pym, Roland. Nar. v Lundy, Mass., r. 1922. Studium herectví v divadle Elsinor v Derby, N. Y. Debut v Slunečním záblesku. K velkému počtu her, v nichž účinkoval, patří O dvě ulice dál, Dívka v zeleném, Promíchání manželé, Divná houba, Riskantní podnik, Roztomilý John, Zdálo se mi o tobě.

Quilty, Clare, americký dramatik. Nar. v Oceán City, New Jersey, r. 1911. Absolvent Columbijské univerzity. Začínal jako obchodník, ale přesedlal na psaní divadelních her. Autor her Nymfíčka, Žena milující blesky (ve spolupráci s Vivian Darkbloomovou), Temno, Divná houba, Otcovská láska aj. Pozoruhodné jsou jeho hry pro děti. Nymfíčka (1940) urazila při zimním turné, které ukončila v New Yorku, 23 000 kilometrů a hrála se 280krát. Zálaby: rychlé vozy, fotografování, domácí mazlíčci.

Quineová, Dolores. Nar. 1882 v Daytonu, stát Ohio. Herecká studia na Americké akademii. Poprvé se objevila na jevišti r. 1900 v Ottawě. Newyorský debut r. 1904 ve hře Nikdy se nepouštěj do řeči s cizími lidmi. Od té doby nehrála v [následuje výčet nějakých třiceti her].

Stačí jediný pohled na drahé jméno mé lásky, třebaže spřízněné s nějakou starou komediantskou ochechulí, a hned se ve mně vzedme bouře neutišitelné bolesti! Třeba z ní také mohla být herečka. Narodila se roku 1935. Hrála (koukám, že mi v posledním odstavci ujelo pero, ale, prosím tě, Clarenci, neopravuj to) v Zavražděném dramatikovi. Quine svině. Quilty kvíkl, když jsem mu kvěrem dal kvinde, a byli jsme si kvit. Ach Lolito, na hraní mi zbyla jenom slovíčka!

9

ROZVODOVÉ ŘÍZENÍ poněkud oddálilo můj odjezd a na zeměkouli dosedly chmury další světové války, když jsem po nudné zimě a zápalu plic v Portugalsku konečně dorazil k břehům Ameriky. V New Yorku jsem se dychtivě ponořil do příjemné povinnosti, kterou mi přihrál osud: sestávala hlavně z vymýšlení a redigování reklam na parfémy. Její těkavý charakter a pseudoliterární aspekty mi přišly vhod a věnoval jsem se jí, kdykoli jsem neměl nic lepšího na práci. Na druhé straně mě za války uháněla jedna newyorská univerzita, abych dokončil své srovnávací dějiny francouzské literatury pro anglicky mluvící studenty. První svazek mi zabral několik let, během nichž jsem u psaní trávil málokdy méně než patnáct hodin denně. Vzpomenu-li dnes na to období, vidím ho úhledně rozdělené na plné světlo a úzký stín: světlo náleží užitečnému bádání v majestátních knihovnách, stín mým nesnesitelným touhám a nespavosti, o nichž jsem se již namluvil dost a dost. Čtenář mě už zná, a tak si umí snadno představit, jak jsem se zaprášil a rozpálil, pokoušeje se koutkem oka zahlédnout hrající si nymfíčky v Ústředním parku (želbohu, vždy tak zoufale daleko), a jaký odpor ve mně vzbuzoval lesk navoněných úřednic a sekretářek, jež mi neustále vnucoval jeden vtipálek z kanceláře. Tohle všechno přeskočíme. Pak jsem se zhroutil a zajistil si na déle než rok pobyt v sanatoriu, vrátil jsem se k práci - a hospitalizovali mě nanovo.

Na nohy mě mohl postavit jedině pobyt na zdravém vzduchu v přírodě. Jeden z mých oblíbených lékařů, okouzlující cynik s krátkým hnědým plnovousem, měl bratra, a tenhle bratr se chystal jako velitel expedice do arktické

části Kanady. Vzali mě s sebou jako „zapisovatele psychických reakcí“. S dvěma mladými botaniky a jedním starým tesařem jsem se občas dělil (nikdy moc úspěšně) o přízeň naší potravinoložky, jistě dr. Anity Johnsonové, která byla brzy, k mé nemalé radosti, letecky poslána k ledu. O cílech expedice jsem měl jen matný dojem. Soudě podle hejna meteorologů jsme snad měli (nejspíš kdesi na Ostrově prince waleského) vystopovat doupe bludného a kolísavého severního magnetického pólu. Jedna skupina založila spolu s Kanaďany u Pierrova mysu v Melvillově zálivu meteorologickou stanici. Jiná skupina, jejíž úkol byl stejně mlhavý jako náš, sbírala plankton. Třetí zkoumala vztah mezi tuberou a tundrou. Kameraman Bert - nekňuba, s nímž jsem se svého času taky pěkně namořil (i on trpěl nějakými psychickými potížemi) - tvrdil, že naši šéfové, skuteční vůdci, které jsme nikdy nespátřili, se ponejvíc zabývají sledováním vlivu klimatických změn na srst polárních lišek.

Bydleli jsme v prefabrikovaných dřevěných boudách uprostřed prekambričského světa žuly. Měli jsme hory zásob - časopis *Reader's Digest*, strojek na zmrzlinu, chemické záchody, papírové maškarní čepice. Moje zdraví se zlepšilo přímo zázračně vzdor anebo díky celé té neskutečné prázdnotě a nudě. Obklopen tak zdecimovanou vegetací, jako jsou vrbové zákrsky a lišejník, prostoupen, a domnívám se, že i očištěn kvílivou vichřicí jsem se uvelebil pod dokonale průhlednou oblohou, za níž však nic zajímavého vidět nebylo, a připadal jsem si podivně odloučený sám sobě. Žádná pokušení mě nepřiváděla k šílenství. Baculaté, leskle masné, rybinou páchnoucí eskymácké holčičky s ohavnými havraními pačesy a krysími čumáčky ve mně vyvolávaly ještě méně žádosti než doktorka Johnsonová. Nymfičky se v polárních končinách nevyskytují.

Úkol analyzovat pohyby ledovců, ledovcové hory, nory a póry jsem přenechal povolanějším a občas jsem se pokoušel zapisovat to, o čem jsem si nafoukaně myslel, že jsou „psychické reakce“ (všiml jsem si například, že sny pod púlnočním sluncem jeví sklon k vysoké barevnosti, což můj přítel kameraman potvrdil). Měl jsem také svým kolegům zadávat testy týkající se spousty důležitých záležitostí, jako je stesk, strach z neznámých zvířat, představy jídla, noční poluce, záliby, oblíbené rozhlasové pořady, změny názorů a tak dále. Všem už to tak lezlo krkem, že jsem od výzkumu úplně upustil a teprve v závěru svých dvaceti měsíců polárních galejí (jak je žertem nazval jeden botanik) jsem slepil dočista smyšlenou a velmi svéráznou zprávu, kterou čtenář najde otištěnou v *Pramenech psychofyziky dospělých*, ročník 1945 nebo 1946, jakož i v čísle *Arktických výzkumů* věnovaném právě oné expedici; ostatně, opravdu se netýkala mědi na Viktoriině ostrově ani ničeho podobného, jak mi později prozradil můj žoviální lékař; jelikož její skutečný cíl byl, jak se říká, „velmi důvěrný“, dodávám pouze, že ať byl jakýkoli, povedlo se ho skvěle splnit.

Čtenář se popadne za srdce, až se dozví, že krátce po návratu k civilizaci mě sklátil další záchvat šílenství (když už se má použít tak nelidského výrazu k označení melancholie a pocitu nevýslovné sklíčenosti). Za své úplné uzdravení vděčím objevu učiněnému během pobytu v tom luxusním sanatoriu. Zjistil jsem totiž, že nevysychajícím pramenem jádné zábavy je střílet si z psychiatrů - mazaně je vábit na vějičku, nedopustit, aby se dopídili, že člověk všechny figle a finty jejich řemesla prokoukl, vymýšlet si pro ně klasicky zašmodrchané sny (které nutí je, vyděrače snů, snít a probouzet se s jekotem), týrat je fingovanými prvotními příhodami a za žádných okolností jim neumožnit sebemenší nahlédnutí do skutečných sexuálních potíží. Uplatil jsem ošetřovatelku a získal tak přístup ke kartotéce, kde jsem k svému pobavení objevil karty, v nichž mě nazývali „potenciálním homosexuálem“ a „totálním impotentem“. Ta hra byla tak skvělá a měla, alespoň na mě, tak blahodárný vliv, že jsem zůstal o měsíc déle, byť jsem se už cítil docela dobře (spal jsem jako mimino a jedl jako školačka). A potom jsem přidal ještě jeden týden jen tak pro potěšení z měření sil s novým tvrdým protivníkem, odněkud vyhozenou (a určitě vyšínutou) kapacitou, známou svou schopností vnutit pacientům víru, že se stali svědky svého vlastního početí.

10

ROZLOUČIL JSEM SE a začal se poohlížet po nějakém místěčku na novoanglickém venkově nebo nějakém ospalém městečku (jilmy, bílý kostelík), kde bych se mohl přes léto věnovat literatuře, prohrabávat se krabicí plnou nashromážděných poznámek a chodit se koupat k nedalekému jezeru. S novou chutí jsem se opět pustil do práce - mám tím na mysli své vědátorské snažení, jelikož to druhé, aktivní účast na posmrtných parfémeh svého strýčka, jsem tehdy již omezil na minimum.

Jeden jeho bývalý zaměstnanec, potomek nějaké vážené rodiny, mi nabídl, že mohu pobýt pár měsíců u jeho zchudlých příbuzných, jistého pana McCooa, který je na odpočinku, a jeho ženy, která se rozhodla pronajmout horní patro, jež kdysi ohleduplně obývala jejich zemřelá teta. Mají dvě dcerky, jedna je ještě maličká, druhé je dvanáct, a nádhernou zahradu kousek od nádherného jezera, a já na to, že to zní dokonale dokonale.

Vyměnil jsem si s těmi lidmi pár dopisů, uklidnil je, že jsem čistotný, a strávil fantastickou noc ve vlaku, oblažován vidinami nejrozmanitějších detailů záhadné nymfičky, kterou budu prohánět ve francouzštině a laskat v humbertovštině. Na mrňavém nádražíčku, kde jsem vystoupil s novým drahým kufrem, mě nikdo nečekal a telefon nikdo nezvedal; nakonec se v jediném hotelu zelenorůžového Ramsdale zjevil promočený a nepříčetný McCoo se zprávou, že jeho dům právě lehl popelem - snad vinou synchronního vzplanutí, které v mých žilách zuřilo celou noc. Jeho rodina si prý vzala auto a uchýlila se na farmu, ale přítelkyně jeho ženy, skvělá paní Hazeová z domu č. 342 na Lawn Street, se nabídla, že mě ubytuje. Sousedka paní Hazeové odnaproti půjčila McCooovi limuzínu, nádherně předpotopní vehíkl s hranatou střechou a žoviálním černochem za volantem. V té chvíli, kdy se jediný důvod mého příjezdu rozplynul, mi dotyčná dohoda připadala nesmyslná. Co je mi do toho, že si bude muset postavit dům znovu? No a co? Copak ho dost nepojistil? Byl jsem dopálený, zklamaný i znuděný, ale jelikož jsem nezapřel evropskou zdvořilost, nemohl jsem svezení do Lawn Street v tom pohřebáku odmítnout; a krom toho jsem měl pocit, že by si McCoo vycucal z prstu něco mnohem krkolomnějšího, jen aby se mě zbavil. Díval jsem se, jak upaluje, jako by mu hořela koudel, a můj šofér kroutil hlavou a chechtal se. En routě jsem se zapřisahal, že za žádných okolností v Ramsdale nezůstanu a že ještě téhož dne odletím do Honolulu, na Honšú nebo do Horoucích pekel. Možnosti sladkých rozkoší na plážích, tak svůdných na barevných filmech, mě už stejně nějaký Čas šimraly v páteři a McCooův bratranec vlastně

prudce odklonil můj myšlenkový sled svým dobře míněným avšak, jak se ukázalo, teď naprosto nesmyslným návrhem.

Když už mluvím o ostrých zvratech: hned za zatáčkou do Lawn Street jsme málem přejeli nějaké zatoulané psisko, které se nám připletlo do cesty (jedno z těch, co vleže číhají na autáky). O kousek dál se vynořil Hazeovic domek, bílá dřevěná barabizna, napohled zchátralá a stará, spíše šedivá než bílá, taková, kde si člověk může být jistý, že místo sprchy najde gumovou hadici připojitelnou na kohoutek u vany. Dal jsem šoférovi na cigarety a doufal, že okamžitě odjede, abych se mohl nepozorovaně odplížit zpátky do hotelu pro kufr, jenže muž pouze přešel na druhou stranu ulice, odkud ho z verandy volala nějaká stará paní. Co mi zbývalo? Zazvonil jsem.

Otevřela mi černá služebná, nechala mě stát na prahu a běžela zpátky do kuchyně, kde se připalovalo něco, co se připalovat nemělo.

Předsíní zdobily zvonečky na dveřích, jakýsi bělooký dřevěný krám koupený kdesi v Mexiku a proslulý banální idol uměnímilovné střední vrstvy: Van Goghova „Arlésanka“. Pootevřené dveře napravo nabízely pohled do obývacího s nějakým dalším mexickým haraburdím v rohovém kabinetu a pruhovanou pohovkou u zdi. Na konci předsíně začínaly schody, a jak jsem tak stál a otíral si čelo (teprve v té chvíli jsem si uvědomil, jaké vedro je venku) a koukal se - abych na něco koukal - na olýsalý šedivý tenisák válející se na dubové skřínce, dolehl ke mně z hořejšího patra kontra-alt paní Hazeové, která se naklonila přes zábradlí a melodickým hlasem se otázala: „Mesijé Humbert?“ Příhodila k tomu špetku cigaretového popela. Ale to už samotná dáma (sandály, hnědé kalhoty, žlutá hedvábná blůza, poněkud hranatý obličej - přesně v tomhle pořadí) sestupovala po schodech a ukazováčkem nepřestávala poklepávat na cigaretu.

Asi bych ji měl raději popsat hned, ať to mám z krku. Chudák paninka měla asi pětatřicet, hladké čelo, vytrhané obočí a obyčejné, ovšem nikoli nepřitažlivé rysy typu, který se dá definovat coby slaboučký odvar Marlene Dietrichové. Dlaní si zlehka urovnávala nazrzlý chignon a uvedla mě do salónu. Chvilí jsme probírali požár u McCooa a výhody bydlení v Ramsdale. Její velmi široce posazené akvamarínové oči si člověka legračně měřily od hlavy k patě a přitom se pečlivě vyhýbaly jeho pohledu. Její úsměv se skládal z potutelného povytažení jednoho obočí; mluvila a mluvila a zvedala se krouživými pohyby z pohovky a bez ustání brala křečovitým útokem tři popelníky a římsu u krbu (kde se povaloval rezavý ohryzek jablka), načež se znovu uvelebovala na pohovce s jednou nohou skrčenou pod sebe. Patřila zjevně k tomu typu žen, v jejichž nablýskaných slovech se může zrcadlit klub přátel literatury nebo bridže, nebo nějaká jiná vražedná konvence, leč nikdy ne jejich duše, k ženám naprosto postrádajícím smysl pro humor, k ženám naprosto lhostejným k nějakému tuctu potenciálních témat salonní konverzace, zato však velice náročným, pokud jde o pravidla takových konverzací, jejichž slunečným celofánem prosvítají nikterak vábné frustrace. Bylo mi nad slunce jasné, že pokud bych se nějakou šílenou shodou okolností jejím podnájemníkem stal, metodicky by mě hnětla do podoby toho, co si pod pojmem podnájemník představuje. A já bych se znovu zapletl do jedné z těch únavných afér, které tak důvěrně znám.

Jenomže vůbec nepřicházelo v úvahu, abych se v tom hnízdě usadil. Nemohl bych být šťastný v domácnosti, kde se na každé židli povalují ucourané časopisy a kde se komedie takzvaného „funkčního“ moderního nábytku kříží s tragédií houpacích křesel a vratkých stolků se slepými lampami. Byl jsem uveden po schodech nahoru a doleva do „mého“ pokoje. Prohlédl jsem si ho mlžným oparem svého naprostého odmítnutí; přesto mě pozornosti neunikla „Kreutzerova sonáta“ od Reného Prineta, visící nad mou postelí. A ona si klidně nazve tuhle špeluň pro služku „malou Pracovnou“! Rychle pryč, řekl jsem si pevně, ale přitom jsem předstíral, že si nechávám projít hlavou směšně a zlověstně nízkou cenu, kterou moje roztoužená hostitelka požadovala za byt a stravu.

Starosvětská zdvořilost mi však ukládala projít tou kalvárií do konce. Přešli jsme do pravé poloviny domu (kde „máme pokoj já a Lo“ - nejspíš ta služka) a milenec v masce podnájemníka se jen s přemáháním neotrásl, když bylo jemu, navýsost náročnému muži, umožněno nahlédnout do jediné koupelny, drobného obdélníčku mezi galerií a pokojem „Lo“, kde přes pochybnou vanu (otazník z vlasu uvnitř) ležely přehozené zplhlé mokré hadříky; tam na mě čekaly předvídané spirály gumového hada i jeho doplněk - narůžovělá dečka, cudně zakrývající víko klozetu.

„Vidím, že nejste moc nadšený,“ řekla ta žena a její ruka na okamžik spočinula na mém rukávu: kombinovala chladnokrevnou troufalost, jejímuž nadbytku se, tuším, říká „lehká grácie“, se studem a smutkem, které způsobovaly, že její neosobní výběr slov působil stejně nepřirozeně jako intonace profesora fonetiky. „Uznávám, že dům nevypadá jako klícka,“ pokračoval k záhubě odsouzený drahoušek, „ale ujišťuji vás (pohlédla na moje rty), že budete velmi spokojen, opravdu velmi spokojen. Pojdte, ukážu vám zahradu“ (poslední slovo pronesla živěji, s jakýmsi vábivým tremolem v hlase).

Neochotně jsem ji znovu následoval po schodech dolů, prošli jsme kuchyní na konci předsíně, v pravém křídle domu - křídle, v němž se rovněž nacházela jídelna a salón (pod „mým“ pokojem, v levé části, byla jenom garáž). V kuchyni si ta mladá baculatá černoška vzala z kliky u dveří vedoucích na zadní verandu velkou černou lesklou kabelu a řekla: „Tak já už du, paní Hazeová.“ - „Dobře, Louiso,“ odpověděla paní Hazeová s povzdechem. „Výrováme se v pátek.“ Prošli jsme malou komorou a vešli do jídelny, rovnoběžné se salónem, který jsme před chvílí obdivovali. Všiml jsem si bílé ponožky na podlaze. Paní Hazeová se s omluvným zamumláním v chůzi shýbla a hodila ji do skříňky vedle komory. Letmo jsme si prohlédli mahagonový stůl, v jehož středu stála mísa na ovoce, která neobsahovala nic než stále ještě lesklou pecku ze švestky. Nahmatl jsem v kapse jízdní řád a pokradmu ho vylovil, abych si hned, jen co to bude možné, vyhledal vlakové spojení. Stále jsem následoval paní Hazeovou přes jídelnu, když vtom mě zčistajasna udeřila do očí záplava zeleně. „Terasa!“ zapěla moje velitelka a pak, bez sebemenšího varování, se mi pod srdcem zvedla modrá mořská vlna a z deky ve vodopádu slunečních paprsků na mě přes tmavé brýle pokukovala polosvlečená, klečící, na kolenou se otáčející má láska z Riviéry.

Byla to ona - měla stejně křehká, medová ramena, stejně hedvábná, vláčná nahá záda, stejnou křtici plavých vlasů. Puntikovaný šátek, uvázaný přes prsa, ukrýval před mýma stárnoucíma gorilíma očima, ale nikoli před pohledem

mé mladé paměti nedospělá ňadra, která jsem kdysi jednoho nesmrtelného dne laskal. A jako bych byl pohádkovou chůvou malé princezny (ztracené, unesené, nalezené v cikánských hadrech, přes něž se její nahota směje na krále a jeho smečku), rozeznal jsem na boku malinké, temně hnědé mateřské znaménko. S děsem i rozkoší (král pláče štěstím, trubky vřeští, chůva je namol) jsem opět spatřil její roztomilé zatažené břicho, kde moje jižně obrácená ústa na okamžik spočinula, a ty chlapecké boky, na nichž jsem líbal zubatý otisk pásku jejich šortek - v ten poslední, šílený, nesmrtelný den u červených balvanů. Těch pětadvacet let, která jsem od té doby prožil, se vzedmulo ve chvějivém rozbušení srdce a bylo to tam.

Je nesmírně těžké vyjádřit s náležitou silou ten záblesk, to rozechvění, nával vroucího poznání. V tom sluncem prozářeném mžiku, kdy můj pohled sklouzl na klečící holčičku (její oči mrkaly přes tmavé brýle - malý Herr Doktor, který mě měl vyléčit ze všech neduhů), když jsem kolem ní Prošel přestrojený za dospělého (skvělý, výstavní, statný a mužný krasavec, hvězda stříbrného plátna!), stačilo vakuum mé duše nasát každíčký detail jejího planoucího půvabu, a ty jsem pak srovnával s rysy své mrtvé nevěsty. Přirozeně, že později tahle nouvelle, tahle Lolita, má Lolita, svůj prototyp úplně zastínila. Chci pouze zdůraznit, že to, že jsem ji objevil, bylo osudovým následkem onoho „přímorského království“ v mé trýznivé minulosti. Všechno, co se událo mezi těmito dvěma událostmi, bylo jen řadou tápání, omylů a falešných nedochůdkat slasti. Všim, co měly společné, splynuly v jedno.

Nedělám si však iluze. Moji soudcové budou ke všemu přistupovat jako k maškarádě šílence, ohromně si libujícího ve fruit vert. Au fond, ça m'est bien égal. Vím jen, že když jsme s Hazeovou scházeli po schodech do ztichlé zahrady, podobala se moje kolena odrazu kolen v rozčeřené vodní hladině, a moje rty byly jako písek, a –

„To byla moje Lo,“ řekla, „a tohle jsou moje lilie.“ „Ano,“ řekl jsem, „ano. Jsou překrásné, překrásné, překrásné!“

11

DOLÍČNÝM PŘEDMĚTEM číslo dvě je kapesní deníček vázaný v černé koženice a se zlatě vytištěným letopočtem, en escalier, v levém horním rohu. Mluví o tom elegantním výrobku firmy Blank Blank z Blanktonu ve státě Massachusetts, jako by opravdu ležel přede mnou. Ve skutečnosti byl zničen před pěti lety, a to, co si díky laskavosti fotografické paměti prohlížíme nyní, je pouze zlomkovité zhmotnění, mřávkavý neopeřený Fénix.

Vybavuji si tu věcíčku tak přesně proto, že jsem ho psal fakticky dvakrát. Nejprve jsem si poznamenával každý záznam tužkou (s častým gumováním a opravami) na listech velkého trhacího bloku, a potom jsem to všechno srozumitelnými zkratkami přepisoval svým nejdrobnějším, nejdábelštějším rukopisem do té černé knížečky, o níž byla právě řeč.

Tricátý květen je oficiálně prohlášen za postní den v New Hampshire, ale ne v Karolínách. Toho dne totiž epidemie „střevní chřipky“ (ať už to znamená cokoli) přinutila ramsdaleské konšely uzavřít na léto všechny školy. Čtenář si může ověřit údaje o počasí v ramsdaleském Journalu z roku 1947.

Krátce předtím jsem se nastěhoval k Hazeovým a deníček, s nímž se právě chystám čtenáře seznámit (tak jako špión vychrlí z paměti obsah zprávy, kterou spolkl), pokrývá takřka celý červen.

Čtvrtek. Horko. Z výhodně položeného místa (okno koupelny) jsem viděl, jak Dolores sbírá v jablečně zeleném při-svitu za domem prádlo ze šňůry. Vyšel jsem ven jakoby na procházku. Měla na sobě kostkovanou košili, modré texasky a tenisky. Každíčkým pohybem v melírovaném slunečním svitu brnkala na nejskrytější a nejcitlivější strunu mého zkoušeného těla. Po chvíli se posadila vedle mě na spodní schůdek verandy a začala sbírat na zemi u nohou kamínky - kamínky, panebože!, potom zahnutý střípek láhve od mléka připomínající nafrněný ret - a házela je do plechovky. Pink. Podruhé se nemůžeš - přece se nemůžeš trefit - já to nepřežiju - podruhé. Pink. Nádherná plet', prostě nádherná: hebká a snědá, bez poskvrnky. Zmrzlina se sirupem způsobuje vyrážku. Nadbytek olejnatých substancí nazývaný sebum, vyživující vlasové folikuly v kůži, je příčinou podráždění, které otevírá cestu infekci. Ale nymfičky vyrážku nemívají, i když se ládují horami tučného jídla. Kristepane, tohle nemůžu přežít, ten hedvábný tpyt nad jejím spánkem, pozvolna přecházející do světlé hnědi vlasů. A co teprve ta kůstka škubající na boku jejího zaprášeného kotníku! „McCoovic holka? Ginny McCoová? Ale, ta je střelená. A pěkná zmije. A kulhá. Málem umřela na obrnu.“ Pink. Třpytivé kudrlinky chmýří na předloktí. Když se zvedla, aby odnesla prádlo domů, mohl jsem zpovzdálí obdivovat vybledlou zadničku vykasáných texasek. Vedle trávníku vyrostla ze země jako fakírův falešný strom dietní paní Hazeová s fotoaparátem v ruce a po menším heliotropickém rozruchu - smutné oči zahleděné nahoru, veselé oči zahledí né dolů - měla tu drzost mě vyfotit, mě, Humberta Sličné ho, jak sedím na schodech a mžourám.

Pátek. Viděl jsem ji kamsi odcházet s opálenou dívkou jménem Rose. Proč mě ta její chůze - vždyť je to děcko, copak to nechápeš, úplné děcko! - tak ohavně vzrušuje? Rozebereme si to. Jemný náznak dovnitř obrácených palců. Jakási vlnivá vratkost pod kolenem, prodloužená ke konci každého došlápnutí. Náznak šourání. Nekonečně nedospělá, nekonečně vyzývavá. Humberta Humberta také nesmírně dojmá hantýrka té maličké, její pronikavý hlas. Později jsem ji slyšel, jak pokřikuje na Rose přes plot nějaké hrubosti. Brnkaly ve mně ve stoupajícím rytmu. Pauza. „Už musím jít, holčičko.“

Sobota. (Zde autor možná něco pozměnil.) Vím, že vést tento deník je šílenství, avšak psát si ho mě podivně vzrušuje, a pouze milující žena by dokázala dešifrovat mé mikroskopické písmo. Dovolte, abych s lítostí konstatoval, že dneska se moje L. opalovala na takzvané „terase“, jenže kolem se pořád motala její máti ještě s nějakou jinou ženskou. Jistě, mohl jsem se tam posadit do houpacího křesla a tvářit se, že čtu. Hrál jsem však na jistotu, a tak jsem se krotil, jelikož jsem se obával, že to strašné, pomatené, směšné a zároveň politováníhodné vzrušení, které mě ochromilo, by mohlo zbavit mé entrée jakéhokoli zdání nahodilosti.

Neděle. Tetelivě horko nebere konce; velice něžný týden! Tentokrát jsem zaujal strategickou polohu se špalkem novin a novou dýmkou v houpacím křesle na terase ještě před příchodem L. K mému velkému rozčarování přišla s matkou, obě v černých dvoudílných plavkách, nových jako moje dýmka. Můj drahoušek, můj miláček se na

okamžik zastavil vedle mě, chtěla si totiž prohlédnout kreslený seriál, a voněla téměř stejně jako ta druhá, ta z Riviéry, jenže intenzivněji, s drsnějšími odstíny, jakousi vyprahlou vůní, která vzápětí rozbouřila mé mužství, ale to už mi vyšklubla z rukou vytouženou stránku a šla se natáhnout na deku vedle své tulení matky. Tam si má krasotinka lehla na břicho. vystavila na pospas mému pohledu a tisícero očí širo-otevřených v mé vidoucí krvi své mírně zdvižené lopatky, skle záhyby páteře, bouličky úzkého zadečku obepnutého černou látkou a pobřeží svých holčičích stehen. Mlčky se ta sedmačka bavila zeleno-červenomodrým kresleným seriálem. Byla nejroztomilejší nymfíčkou, o jaké si mohl zeleno-červenomodrý Priapos nechat zdát. S vyschlými rty jsem se nepřestával dívat prismatickými vrstvami světla, a přitom jsem zaostřoval svou žádost a mírně se pohupoval, přikryt novinami, a cítil jsem, že pokud se na vjem cele soustředím, dosáhnou žebráckého blaha okamžitě; ale jako nějaký dravec, který má raději pohyblivější než nehybnou kořist, chystal jsem se navléknout to tak, aby se žalostné vyvrcholení dostavilo současně s jedním z rozmanitých dívčích pohybů, které tu a tam při čtení udělala, třeba když se chtěla podrbat na zádech, odhalujíc tečkovaný podpažní důlek - jenže vypasená Hazeová zničehonic všechno pokazila: otočila se na mě, poprosila o oheň a začala rádoby diskutovat o jakési slátanině nějakého populárního podvodníka.

Pondělí. Delectatio morosa. Trávím své truchlivé dny v trpkém trápení... Dnes odpoledne jsme měli (máti Hazeová, Dolores a já) jít k Slunečnímu jezeru, slunit se a trochu si zaplavat, jenže perleťové ráno se v poledne zvrhlo v déšť a Lo ztropila scénu.

Zjistilo se, že průměrný věk pohlavního dospívání u dívek je v New Yorku a Chicagu třináct let a devět měsíců. A že ten věk se pohybuje individuálně od deseti do sedmnácti. Virginii ještě nebylo čtrnáct, když se jí zmocnil Harry Edgar. Dával jí hodiny algebry. Je m'imagine cela. Líbanky Prožili v Petersburgu na Floridě. „Mesjé Po-po," jak nazýval jeden student Humberta Humberta v Paříži onoho poetu--poetu. Oplývám všemi rysy, jež podle kapacit zabývajících se sexuálními zájmy u dětí vyvolávají odezvy, které v dívence přímo kypí: mám ostře řezanou čelist, svalnaté paže, hluboký nosový hlas, široká ramena. Nadto se prý podobám nějakému zpěvákovi nebo herci, jehož Lo zbožňuje.

Úterý. Déšť. Jezero dešťů. Mamka na nákupu. Věděl jsem, že L. je někde docela blízko. Díky kradnému manévru jsem pronikl do ložnice její matky. Zvedala si víčko levého oka, aby si vyjmula nějaké smítko. Kostkované šaty. Přestože miluji tu její opojnou opálenou vůni, opravdu mám dojem, že by si jednou za čas mohla umýt hlavu. Na okamžik jsme se oba ocitli v téže teplé zelené koupeli zrcadla, které odráželo nás a špičku topolu na obloze. Chytil jsem ji hrubě za ramena, potom něžně za spánky a otočil ji k sobě. „Určitě tam něco mám," zakňourala, „cítím to." - „Švýcarská selka by ti to udělala špičkou jazyka." - „Vylíznula?" - „Jo, m-m-mám t-t-to zkusit?" - „Jasan," řekla. Něžně jsem přitlačil své chvějivé žihadlo na neklidné slané oko. „Senza," řekla a rychle zamrkala. „Je to fakt venku." - „To druhé taky?" - „Troubo," začala, „vždyť tam nic...", ale vtom si všimla mých bližících se našpulených rtů. „Tak jo," vyšla mi vstříc a zasmušilý Humbert Humbert se sklonil nad její teplou, zvrácenou, pihovatou tvář a přitiskl ústa na pulsující víčko. Zasmála se a proběhla kolem mě ven z pokoje. Měl jsem pocit, jako by se mi každým okamžikem mělo rozskočit srdce. Nikdy v životě, ani tenkrát ve Francii, když jsem laskal svoji dětskou lásku, ještě nikdy -

Noc. Ještě nikdy jsem nezažil taková muka. Rád bych popsal její tvář, její pohyby, a přece nemohu, neboť má vlastní touha po ní mě v její blízkosti oslepuje. Hrom do toho, nejsem zvyklý na přítomnost nymfíček! A když zavřu oči, nevidím nic, jenom nějakou nehybnou část její bytosti, reklamní diapozitiv, záblesk kousku kouzelné hladké kůže, jako třeba když sedí s jedním kolenem skrčeným pod kostkovanou sukní a zavazuje si tkaničky. „Dolores, ne muon-tre pa vua žamb" (to je její matka, která si myslí, že umí francouzsky).

Jako básník a mes heures jsem složil madrigal na její černočerné řasy kolem bledě šedých prázdných očí, na pět asymetrických pih jejího chlapeckého nosíku, na světlé chmýří jejích opálených paží, ale roztrhal jsem ho a dnes si už na něj za živý svět nevzpomenu. Jsem schopen popsat Loiny rysy jediné v pojmech nejvšednějších (opět se vracím k deníku): mohl bych říci, že má temně plavé vlasy a rty jako ocumlaný červený bonbón, spodní je rozkošně buclatý -být tak spisovatelkou a moci ji nechat pózovat úplně nahou v nahém světle! Ale zatím jsem jenom vychrtlý, kostnatý Humbert Humbert s kosmatým hrudníkem, hustým černým obočím, cizím přízvukem a žumpou plnou hničících příšer přikrčených za jeho váhavým chlapeckým úsměvem. A ani ona není zrovna křehkou dívkou z červené knihovny. Dvojakost téhle nymfíčky - a asi každé nymfíčky - je prostě k zbláznění. Ta směsice něžně snivé dětskosti a jakési zneklidňující vulgarity, která u mé Lolity měla svůj počátek v tuponosé roztomilosti reklam a obrázků v časopisech, ukoptěném nachu neplnoletých pokojských Starého světa (páchnoucích potem a rozmačkanými chudobkami) a u mladičkých nevěstek přestrojených za děti v provinčních bordelech; ale pak se znovu všechno mísí s jedinečně neposkvrněnou něhou, prosakující pižmem a bahnem, svinstvem a smrtí, můj ty Bože, můj ty Bože. A nejpozoruhodnější nakonec na všem je, že ona, tahle Lolita, moje Lolita, ztělesnila pisatelovu odvěkou touhu, takže za vším a nad vším je - Lolita.

Středa. „Heleďte se, ať nás zejtra vezme máti k Slunečnímu jezeru." Tohle doslova mi ta moje dvanáctiletá pusinka smyslně pošeptala, když jsme do sebe náhodou vrazili na prahu přední verandy, já šel ven, ona dovnitř. Obraz odpoledního slunce, oslepujícího bílého démantu s bezpočetnými hroty hrajícími duhovými barvami, se chvěl na oblé kapotě zaparkovaného auta. Listoví bujného a pyšného jilmu se mihotalo jemnými stíny na dřevěném obložení domu. Dva topoly se třásly a tetelily. K uším doléhaly rozmazané zvuky vzdáleného dopravního ruchu, volání nějakého děcka: „Nancy, Nancy!" V domě si Lolita pouštěla svou oblíbenou desku „Malá Carmen", které jsem říkával „Trpasličí karamelka", což Lo pokaždé přimělo k ironickému úšklebku nad mým ironickým vtípem.

Čtvrtek. Včera večer jsme seděli na terase - Hazeová, Lolita a já. Teplý soumrak se pohroužil do milostné temnoty. Stará důra právě dopodrobna popsala zápletku nějakého filmu, který s Lolitou viděly někdy v zimě. Boxer klesl až na úplné dno, jenže pak se seznámil s milým starým knězem (jenž kdysi, v dobách svého hromotluckého mládí, sám boxoval a stále ještě uměl lecjakou hříšnou duši uzemnit tvrdým hákem). Seděli jsme na polštářích navršených na

podlaze a L. se uvelebila mezi tou ženskou a mnou (vklínila se mezi nás, mazlíček jeden!). Když přišla řada na mě, pustil jsem se do velkolepého líčení svých arktických dobrodružství. Múza invence mi vložila do ruky pušku a já jedinou ranou skolil ledního medvěda, který se svalil na zadek a hekl. Celou tu dobu jsem si pronikavě uvědomoval Loinu blízkost a své vyprávění jsem v milosrdné tmě doprovázel neviditelnými gesty, jež jsem využíval k tomu, abych se dotkl její nohy, jejího ramene a balerínky z vaty a tylu, s níž si hrála a neustále mi ji vrážela do klína; a nakonec, když jsem svého planoucího miláčka dokonale opředl vláknem éterického laskání, odvážil jsem se pohladit jí nohu po angreštovém chmýří lýtky, a chechtal jsem se vlastním vtípům, chvěl se a tajil své vzrušení, a jednou nebo dvakrát ucítil svými dravými rty teplo jejích vlasů, když jsem do nich na okamžik, jakoby žertem, zabořil nos a pohladil její hračku. Také sebou dost neklidně šila, takže matka ji nakonec okřikla, aby dala pokoj, a obloukem poslala panenku do tmy, a já se zasmál a otočil se na starou Hazeovou přes Loiny nohy, a mé ruce se přitom kradly po hubených zádech mé nymfičky a cítily pod chlapeckou košili její kůži.

Dobře jsem však věděl, že všechno je pustá beznaděj, bylo mi nevolno touhou a šaty mi připadaly zoufale těsné, a tak jsem skoro vydechl úlevou, když se v temnotě ozval tichý hlas její matky: „A teď máme všichni za to, že by Lo měla jít na kutě." - „A já mám za to, že se vám na to," řekla Lo. „Výborně! Tím pádem zítřejší piknik odpadá!" prohlásila Hazeová. „Tohle je svobodná země," odsekla Lo. Když nafknutá Lo s brbláním odešla, zůstal jsem z vyložené ochablosti, zatímco stará si zapálila toho večera už desátou cigaretu a stěžovala si na Lo.

Promiňte, že o tom mluvím, ale byla zlomyslná, už když jí byl rok, vyhazovala z postýlky hračky, potvora jedna, takže chudák máma je musela v jednom kuse sbírat ze země. Teď ve dvanácti je z ní učiněný spratek, posteskla si Hazeová. Jediné, co si v životě přeje, je trdlovat při jazzu nebo se stát nafoukanou poskakující mažoretkou. Vysvědčení nebylo valné, ale zvykla si tady na novou školu líp než v Pisky. (V Pisky na Středozápadě se Hazeová narodila. Dům v Ramsdale patřil její zemřelé tchyni. Do Ramsdale se přistěhovali před necelými dvěma lety.) „Proč se jí tam nelíbilo?" - „Ale, co já vím," odpověděla Hazeová. „Když jsem byla malá já, taky jsem tím prošla: kluci vám kroutí ruce, vrážejí do vás s plnou náručí knih, tahají za vlasy, štipají do řader, zvedají vám sukně. Ovšem, kaprice jsou normálním průvodním jevem dospívání, ale všechno má své meze. Je paličatá a nedá si říct. Je drzá a vůbec neposlouchá. Violu, svoji italskou spolužačku, tuhle bodla do zadku plničkou. Víte, co bych ráda? Kdybyste tu, monsieur, na podzim ještě náhodou byl, poprosila bych vás, jestli byste jí nepomohl s úkoly - připadá mi, že umíte všechno, zeměpis, matematiku, francouzštinu." - „Ale ano, všechno," odpověděl monsieur. „To ale znamená," vyrazila ze sebe Hazeová, „že tu budete?" Chtělo se mi křičet, že bych zůstal navěky, jen kdybych mohl doufat, že budu moci občas polaskat svoji začínající žačku. Ale měl jsem se před Hazeovou na pozoru. Tedy jsem jenom něco zabručel, a abych nemusel vyslovit něco jako souhlas, protáhl jsem si údy (le mot juste) a za okamžik jsem se odebral nahoru do svého pokoje. Ta ženská však viditelně neměla v úmyslu jít spát. Ležel jsem už ve své studené posteli, oběma dlaněmi jsem si do obličeje vtlačel Lolitin voňavý příznak, když vtom jsem zaslechl, jak se moje neumdlévající bytná krade jako zloděj k mým dveřím a šeptá skrz ně - prý se chce jenom přesvědčit, jestli jsem už dočetl časopis „Vzhled a vzdech", který jsem si onehdy vypůjčil. Ze svého pokoje zaječela Lolita, že ho má ona. Hrome, tenhle barák je hotová veřejná knihovna!

Pátek. Rád bych věděl, co by řekli redaktoři univerzitního vydavatelství, kdybych ve své učebnici ocitoval Ronsardovu „la vermeillette fente" nebo „unpetitmont feutré de mousse délicate, tracé sur le milieu d'un fillet escarlatte" a tak dál od Rémi Belleaua. Nejspíš se znovu zhroutím, jestli zůstanu v tomhle domě, vystaven náporu toho nesnesitelného pokušení po boku svého miláčka - mého miláčka - mého života i mé nevěsty. Zasnětila ji už Matka příroda do Menarchina tajemství? Pocit nadmutosti. Irky tomu říkají prokletí. Jinými slovy: padání ze střechy. Nebo: babička je na návštěvě. „Pan Uterus (cituji z dívčího časopisu) začíná stavět měkkou silnou stěnu pro případ, že by se tam uložilo děťátko." Malinkatý šílenec ve vypolstrované cele.

Jen tak mimochodem: pokud někdy spáchám skutečnou vraždu... Všimněte si toho „pokud" - pobídkou by mělo být něco silnějšího, než co se mi přihodilo s Valerií. Pozorně si povšimněte, že tehdy jsem se choval poněkud nejapně. Pokud se odhodláte uskvatit mě k smrti, mějte na paměti, že jediné záchvat šílenství mě mohl obdařit energií nutnou k tomu, aby se ze mě stalo zvíře (mám vtíravý dojem, že jsem tuhle pasáž celou předělal). Občas jsem se pokoušel zabíjet ve snech. Chcete ale vědět, jak to dopadá? Řekněme, že držím v ruce pistoli. Mířím, dejme tomu, na soka, jenž mě nevzrušeně, s tichým zájmem sleduje. Ale ovšem, spoušť mačkám správně, jenže jedna kulka za druhou padá zkormouceně ze zahanbené hlavy na podlahu. V těch snech myslím jen na to, abych fiasko utajil před svým sokem, který se pomalu začíná dopalovat.

Dneska při večeři mi ta stará rašple řekla, a loupala přitom po Lo očima, v nichž se třeptil mateřský výsměch (právě jsem prostofece popisoval rozkošný kartáčkovitý knírek, který si možná nechám narůst): „Raději ne, nebo se nám tu někdo úplně zblázní." V tu chvíli odstrčila Lo svůj talíř s vařenou rybou, málem přitom převrhla sklenici mléka, a vyběhla z jídelny. „Moc byste se nudil," zeptala se Hazeová, „kdybyste se šel s námi zítra koupat k jezeru, pokud se Lo za své chování omluví?"

Později se k mému sluchu doneslo hrozné třískání dveří a jiné pazvuky, doléhající z pukajících dutin, kde na sebe ty dvě sokyně senzačně štekaly.

Neomluvila se. Jezero v háji. Mohli jsme si užít.

Sobota. Již několik dní nechávám při psaní dveře nedovřené, ale teprve dnes past sklapla. Po nekonečně rozpačitém přešlapování, šoupání a šourání, celá nesa, že vchází bez vyzvání, vešla Lo dovnitř a chvíli jen tak okouněla, než ji zaujaly přízračné kudrlinky, jimiž jsem počáral kus papíru. Ale kdepak, nebyly výsledkem romanopiscovy inspirační přestávky mezi dvěma odstavci, byly to hnusné hieroglyfy mé osudové vášně (které nemohla rozluštit). Když sklonila své plavé kadeře nad psací stůl, za nímž jsem seděl, objal ji Humbert Hrubý jednou rukou v mizerné nápodobě pokrevní přízně, a moje nevinná malá návštěvnice, stále, byť poněkud krátkozrace zaujatá kouskem papíru, který držela v ruce, zvolna klesla do polosedu na moje koleno. Její rozkošný profil, pootevřené rty,

teplé vlasy, to všechno se nacházelo nějakých osm centimetrů od mého vyceněného špičáku, a já cítil, jak hrubou látkou rozpustilých šatů prostupuje horkost jejího těla. Náhle jsem věděl, že ji mohu zcela beztržně políbit na krk nebo na koutek úst. Věděl jsem, že mi to dovolí a ještě přivře oči, přesně podle hollywoodského scénáře. Bylo to stejné prosté jako dvojité vanilkové s horkou čokoládovou polevou. Nedokážu objasnit svému inteligentnímu čtenáři (jehož obočí, mám obavy, se zatím vyšplhalo po pleši k temeni), nedokážu mu objasnit, kde se to vědomí věci ve mně vzalo, snad moje gorilí ucho nevědomky zachytilo nějakou změnu v rytmu jejího dechu, protože v té chvíli se vůbec nedívala na moji čmáranici, ale zvědavě a soustředěně čekala - ty má průhledná nymfíčko! -, až bude ten slavný podnájemník dělat, po čem umíral touhou. Měl jsem za to, že modernímu dítěti, lačnému čtenáři filmových časopisů, odborníkovi na zpomalené detailní záběry, nebude snad připadat tak zvláštní, když hezký, statný dospělý kamarád - příliš pozdě! Dům se náhle začal otřásat mohutným Louisiným hlasem, jímž vyprávěla paní Hazeová, právě dorazivší domů, o nějakém chciplém zvířátku, které s Leslie Tomsonem našli v přízemku, a malá Lolita nebyla z těch, kdo by si takovou báchoru nechali ujít.

Neděle. Náladová, špatně naložená, veselá, protivná, půvabná trpkým půvabem svých hříběcích dvanácti let, mučivě žádoucí od hlavy až k patě (celou Novou Anglii za pero spisovatelky!), od černé konfekční mašle a sponek držících pohromadě vlasy k jizvičce na dolní části štíhlého lýtku (kam ji kdosi v Pisky kopl kolečkovou bruslí), pár čísel nad tlustou bílou ponožkou. Odešla s matkou k Hamiltonovým, oslavovat něčí narozeniny či co. Bavlněné proužkované šaty se širokou sukní. Zdá se, že její holubičky jsou už pěkně vytvarované. Předčasně vyspělý mazlíček!

Pondělí. Deštivé ráno. „Ces matins gris si doux...“ Moje bílé pyžamo je na zádech potištěno liliovým vzorem. Vypadám jako bledý nafouklý pavouk, jaký bývá k vidění ve starých zahradách. Sedím uprostřed světélkující pavučiny a jemně tahám tu za jednu, tu za druhou nitku. Moje pavučina je rozhozena po celém domě a já sedím v křesle jako lstivý čaroděj a naslouchám. Je Lo ve svém pokoji? Lehce potahuji za hedvábné nitky. Není. Zaslechl jsem jenom staccato vydávané roztočeným kotoučem toaletního papíru, jenže mezi koupelnou a jejím pokojem má rozhozené vlákna žádné kroky nezachytila. Že by si ještě drhla zuby (jediná hygienická činnost, již se oddává s opravdovým zaujetím)? Ne. Dveře do koupelny se právě zabouchly, a tak je nutno po té nádherné, teplými barvami vybarvené kořisti slídit jinde v domě. Spustíme jedno hedvábné vlákno po schodech. Tak se ujišťuji, že není v kuchyni - netříská ledničkou ani nevříská na svou ohavnou máti (která si zřejmě s potlačovanou radostí právě vychutnává svůj třetí uvrkný telefonní hovor za dopoledne). Co se dá dělat, tápejme a doufejme. V myšlenkách sjiždím jako blesk do salónu a zjišťuji, že rádio je vypnuté (a matka se stále vybavuje s paní Chatfieldovou nebo Hamiltonovou, velmi příjemně, celá zrůžovělá, s úsměvem přikrývá volnou rukou mluvítko, mezi řádky popírá, že popírá ty legrační řeči o podnájemníkovi, řeči, řeč, křeč, šeptá důvěrně ta čitelná dáma, jako nikdy při hovoru z očí do očí). Moje nymfíčka tedy vůbec není doma! Je pryč! Měl jsem dojem, jako by se prismatické vlákno měnilo ve starou, šedivou pavučinu, dům je prázdný, mrtvý. A pak ke mně pootevřenými dveřmi doléhá Lolitino něžné, sladké chichotání: „Neříkejte to máti, ale snědla jsem vám všechnu slaninu.“ Než stačím vyškobrtat z pokoje, je ta tam. Kde jsi, Lolito? Podnos se snídání, láskyplně připravený mojí bytnou, po mně bezzubě pokukuje a čeká, až si ho odnesu. Lolo, Lolito!

Úterý. Mraky opět překazily piknik u toho nedosažitelného jezera. Nebo to má na svědomí Fátum? Včera jsem si před zrcadlem zkusil nové plavky.

Středa. Odpoledne Hazeová (boty na nízkém podpatku, šaty od švadleny) prohlásila, že jede do města koupit nějaký dárek pro přítelkyni své přítelkyně a jestli bych prý nejel s ní, když se tak báječně vyznám v látkách a voňavkách. „Vyberete svoji oblíbenou, svádívous,“ předla. Co mohl Humbert, expert přes parfémy, dělat? Zahнала mě do pasti mezi schody před vchodem a auto. „Pospěšte si,“ řekla, když jsem se úporně snažil poskládat své neskladné tělo dovnitř (nepřestává se obírat zoufalou myšlenkou na únik). Nastartovala a zaklela, jak se na dámu sluší, na adresu couvajícího a zatáčejícího nákladáku před námi, který zrovna přivezl staré invalidní slečně Odnaproti zbrusu nový invalidní vozík, když vtom k nám dolehl z okna salónu Lolitin pronikavý hlas: „Hej! Kam jedete? Jedu taky! Počkejte!“ - „Nevšímejte si jí,“ vyštěkla Hazeová (chciplu jí to); naneštěstí pro moji pohlednou řidičku tahala už Lo za kliku u dveří na mé straně. „To je k zbláznění,“ spustila Hazeová, ale Lo se vecpala dovnitř a tetelila se radostí. „Heleďte, hejbněte tím zadkem,“ řekla. „Lo!“ okřikla ji Hazeová (podívala se úkosem na mě a doufala, že prostorek Lou vyhodím). „A dávej bacha,“ neodpustila si Lo (nikoli poprvé), když to s ní i se mnou při rozjíždění trho dozadu. „To je k zbláznění,“ řekla Hazeová, zuřivě přetazující na dvojku, „jak je ta holka strašně nevychovaná. A tak hrozně vlezlá. A přitom ví, že o ni nikdo nestojí. A potřebuje hodit do vany.“

Kotníky mých prstů se opíraly o modré texasky té malé. Byla naboso, na nehtech zbytky třešňově červeného laku, palec přelepený kouskem leukoplastu. Bože, co bych za to dal, kdybych mohl, tehdy a tam, zasypat polibky ty tence stavěné opičí nožky s dlouhými palci! Náhle její ruka vklouzla do mé, a aniž si toho naše gardedáma všimla, po celou cestu do obchodu jsem svíral a hladil a mačkal tu horkou tlapku. Chřípí marlenovského nosu řidičky se pokaždé zalesklo, když utrousilo či spálilo svůj příděl pudru, a ona přitom neúnavně vedla oduševnělý monolog na téma místní dopravy, smála se, otočená profilem, špulila rty z profilu, mrkala nabarvenými řasami z profilu, a já se modlil, bohužel marně, abychom k obchodu nikdy nedojeli.

Nemám co dodat, až na to, primo, že na zpáteční cestě posadila stará Hazeová mladou Hazeovou dozadu, a secundo, že se paní rozhodla ponechat si značku „Humbertův výběr“ pro d'olíčky za vlastními, hezky tvarovanými ušima.

Čtvrtek. Za tropický začátek měsíce platíme bouřkami a kroupami. V jednom svazku Dětské encyklopedie jsem objevil mapu států, kterou dětská ruka začala překreslovat na list průklepáku, jehož druhá strana, naproti nedokončeným obrysům Floridy a Mexického zálivu, se honosila cyklostylovaným seznamem jmen vztahujících se zjevně k její třídě v ramsdaleské škole. Je to báseň, kterou už umím nazpaměť. Angelova Grace

Austin Floyd
Beale Jack
Bealeová Mary
Buck Daniel
Byronová Marguerite
Campellová Alice
Carmineová Rose
Clarke Gordon
Cowan John
Cowanová Marion
Duncan Walter
Falter Ted
Fantasiová Stella
Flashman Irving
Fox George
Glaveová Mabel
Goodale Donald
Greenová Lucinda
Hamiltonová Mary Rose
Hazeová Dolores
Honecková Rosaline
Chatfieldová Phyllis
Knight Kenneth
McCoová Virginia
McCrystalová Vivian
McFate Aubrey
Miranda Anthony
Mirandová Viola
Rosato Emil
Scott Donald
Sheridanová Agnes
Sherva Oleg
Schlenkerová Lena
Smithová Házal
Talbot Edgar
Talbot Edwin
Wainová Lull
Williams Ralph
Windmullerová Louise

Báseň, vskutku báseň! Bylo tak podivné i příjemné objevit jméno „Hazeová Dolores“ (ji!) ve zvláštním altánku postaveném ze jmen, s jeho tělesnou stráží z růžiček, jako princeznu vil mezi jejími dvěma družičkami. Snažím se analyzovat chvějivé vzrušení v páteři vyvolané tím jediným jménem mezi všemi. Co mě tak vzrušuje téměř až k slzám (horkým, duhovým, těžkým slzám, které prolévají básníci a milenci)? Co to jenom je? Něžná anonymita toho jména s jeho formálním závojičkem („Dolores“) a ta abstraktní transpozice křestního jména a příjmení, která vypadá jako pár nových světlých rukavic nebo maska? Skrývá snad slovo „maska“ klíč k záhadě? Nebo je snad rozkoš vždy přítomna v poloprůsvitném tajemství, splývajícím šaršafu, skrz nějž tělo i zrak, které znáte jen vy, vyvolení, se smějí pouze na vás, když vás mijejí? Nebo je to tím, že si umím tak dobře vybavit zbytek té barvitě třídy kolem svého dolo-rózního a hezounkého miláčka? Vidím Grace a její zralé uhříky, na nohu napadající Ginny, vycmrdlého onana Gor-dona, Duncana, toho smradlavého šaška, nehty si okusující Agnes, uhrovanou Violu s houpavým poprsím, hezkou Rosaline, tmavou Mary Rose, rozkošnou Stellu, která se nechává osahávat, Alpha, který lže a krade, Irvinga, jehož je mi líto. A tam uprostřed, ztracená mezi všemi, cucající tužku, nenáviděná učitelkami a zbožňovaná všemi chlapci, jejichž oči se vpíjejí do jejích vlasů a šíje, se nachází ona, má Lolita.

Pátek. Toužím po nějaké strašné katastrofě. Zemětřesení, výstavní exploze. Její matka je nechutně, leč na místě zlikvidována spolu se všemi ostatními na míle kolem. Lolita kňourá v mém náručí. Zbaven pout ji laskám uprostřed trosek. Její úžas, mé vysvětlování, dokazování, kvílení. Plané a pomatené představy! Být Humbert statečnější, mohl si s ní velmi odporně pohrát například včera, když za mnou opět přišla do pokoje a ukazovala mi své výkresy z hodin kreslení, mohl ji podplatit - a prošlo by mu to. Naivnější a praktičtější muž by se střízlivě držel různých komerčních náhražek, ovšem víte-li vy, kam na ně, já tedy ne. Přestože působím mužným dojmem, jsem hrozně plachý. Moje romantická duše se celá rozklepe při pomýšlení, že by ji mohla potkat nějaká trapná, nedůstojná nepříjemnost. Tyhle oplzlé mořské obludy! „Mais allez-y, allez-y!“ Annabela poskakuje na jedné noze ve snaze dostat se do šortek, pokouším se jí dělat zeď a vzteky mě chytla mořská nemoc.

Téhož dne večer, pozdě večer. Rozsvítil jsem, abych si poznamenal, o čem se mi zdálo. Snu zjevně předcházela zážitek: Hazeová u oběda dobrotivě prohlásila, že jelikož v předpovědi počasí slíbili slunečný víkend, pojedeme v neděli po návratu z kostela k jezeru. Když jsem ležel v posteli a hlavou se mi proháněla erotika, ještě před usnutím jsem

se zamyslel nad konečným řešením, jež by mi pomohlo co nejvíce vytěžit z nadcházejícího pikniku. Uvědomoval jsem si, že matka Hazeová nesnáší mého miláčka proto, že malá je na mě milá. A proto jsem naplánoval svůj den u jezera tak, abych především uspokojil její matku. Budu se věnovat jenom jí, ale v určitém příhodném okamžiku prohlásím, že jsem tamhle na pasece zapomněl náramkové hodinky nebo sluneční brýle - a zmizím se svou nymfičkou v lese. Realita v té chvíli ustoupila do pozadí a Hledání brýlí přešlo v malou tichou orgii s pozoruhodně zkušenou, rozpustilou, zkaženou a povolnou Lolitou, chovající se tak, jak rozum napovídal, že se nikdy chovat nemůže. Ve tři ráno jsem si vzal prášek na spaní a za okamžik sen, který nebyl pokračováním, ale spíše parodií, přede mnou s jakousi smysluplnou průzračností odkryl jezero, jež jsem v životě na vlastní oči neviděl: hladina byla pokryta vrstvou smaragdového ledu a nějaký podobaný Eskymák se ho marně snažil prorazit krumpáčem, ačkoli na šterkovitém břehu kvetly importované mimózy a oleandry. Jsem si jist, že doktorka Blanche Schwarzmánová by za takový libidosen pro svůj archív vysolila pěkný balík šilinků. Zbytek byl naneštěstí čistě eklektický. Stará Hazeová s mladou Hazeovou rajtovaly okolo jezera na koních, já jezdil taky, poslušně jsem hopsal nahoru a dolů, nohy obkročmo do „o“, byť mezi nimi nebyl žádný kůň, ale jen elastický vzduch - jedno z klasických drobných opomenutí, které má na svědomí roztržitost režiséra snů.

Sobota. Ještě mi tlučí srdce. Ještě se svíjím a tiše sténám při trapné vzpomínce.

Dorsální pohled. Záblesk zářivě pleti mezi tričkem a bílými šortkami. Vyklonila se přes okenní rám, trhala listy z topolu a přitom se topila ve vodopádu hovoru s klukem, jenž roznáší noviny (mám dojem, že je to Kenneth Knight) a který přesně vypočítaným hodem zrovna umístil na schody přede dveře ramsdaleský Journal. Začal jsem se k ní blížit - plížit ochromenými pohyby jako mim. Mé paže a nohy byly vyduté plochy, mezi nimiž, spíše než na nich, jsem zvolna postupoval poháněn nějakou neutrální hnací silou: Humbert Poraněný Pavouk. Muselo mi trvat celou věčnost, než jsem se k ní dostal: zdálo se mi, že ji vidím obráceným koncem dalekohledu, sunul jsem se k jejímu napjatému zadečku jako nějaký paralytik, na houbovitých pokroucených údech, strašně soustředěný. Konečně jsem se ocitl těsně za ní, když mě napadla nešťastná myšlenka z legrace ji vylekat - chytout ji za krk nebo tak něco, abych zastřel svůj skutečný manéže, když vtom ostře a úsečně zavrčela: „Nechtě toho!“ - hrozně hrubě, ta malá děvka, a Humbert Pokořený se dal s úděsným šklebem na ústup, zatímco z ní dál sršely na ulici kaskády vtípu.

Tedy ale poslyšte, co se přihodilo potom. Po obědě jsem si hověl na zahradním lehátku a snažil jsem se číst. Náhle mi oči přikryly dvě šikové drobné dlaně: přikradla se zezadu, jako by v baletní sekvenci přehrávala můj dopolední manévr. Její dlaně, snažící se zakrýt slunce, prosvěcoval karmín; zajíkala se smíchem a uskakovala ze strany na stranu, když jsem vleže šátral rukama kolem sebe, aniž jsem nějak změnil polohu. Dlaní jsem přešel přes její čilé rozdováděné nohy a kniha mi sjela z klína jako po skluzavce a vtom se zjevila paní Hazeová a shovívavě poznamenala: „Jen ji pořádně plácněte, když vás bude při práci otravovat. Mám tak ráda tuhle zahradu [v jejím tónu nebyl vykřičník]. Není v tom slunci božská [ani otazník].“ A s předstíraným uspokojením sebou ta otravná ženská plácla do trávy a zahleděla se do nebe, lokty opřená o zem, a v tu ránu kolem ní pro-fícel starý opelichaný tenisák a z domu sem dolehl Lolitin nadutý hlas: „Pardonnez, matinko! Nemířila jsem na tebe.“ To víš, že ne, ty můj vášnivý, milény miláčku!

12

TOHLE BYL tedy poslední z přibližně dvaceti zápisů. Z nich vyplývá, že přes veškerou d'ablovu vynalézavost zůstávala jeho metoda každý den stále stejná. Nejprve mě pokoušel a pak mě odmrštil, a ve mně nezůstalo nic než tupá bolest v samém kořeni mé bytosti. Vím přesně, co jsem chtěl provést i jak to provést, aniž naruším čistotu té holčičky; ostatně, měl jsem již se svou úchylkou jisté zkušenosti. Pohledem jsem se kdysi zmocňoval kropenatých nymfiček v parcích, ostražitě jako šelma jsem se prodíral do nejteplejšího, nejprečpanějšího koutku městského autobusu, kde na řemenech visel celý hrozen školaček. Jenomže mé ubohé pletichy byly takřka na tři týdny přerušeny. V pozadí těchto přestávek stála obvykle Hazeová (která, jak čtenáři neujde, se víc obávala, že si Lo užije trochu radosti se mnou, než že bych si s ní užil já). Vášnivý cit k nymfičce, který se ve mně vzedmul - k první nymfičce v životě, jež se konečně ocitla v dosahu mých strašných, rozbolavělých, krotkých spárů -, by mě zaručeně vrátil do sanatoria, kdyby si d'ábel neuvědomil, že by mi měl poskytnout trochu oddechu, chce-li si se mnou ještě nějaký čas pohrát.

Laskavý čtenář si zajisté také povšiml podivného Jezerního preludu. Z hlediska Aubreyho McFatea (tak bych totiž rád toho svého d'ábla pojmenoval) by bylo logické, kdyby mi vystrojl malou hostinu na zaslíbené pláži, ve smluveném lese. Jenomže slib paní Hazeové byl falešný, neboť mi neřekla, že Mary Rose Hamiltonová (svým způsobem půvabná snědá holčička) má jít taky a že ty dvě nymfičky si budou šuškat jinde, hrát si jinde a užívat si všechno samy, zatímco paní Hazeová a její pohledný podnájemník si budou pokojně polonazí povídat, daleko od slídivých pohledů. Shodou okolností pohledy skutečně slídily a jazyky skutečně nelenily. Jak podivný je život! Spěcháme oklamat právě ty síly osudu, o jejichž přízeň jsme se chtěli ucházet. Ještě před mým příjezdem si chtěla moje bytná vzít k sobě jednu starou paní, nějakou slečnu Phalenovou, jejíž matka kdysi u Hazeových vařila, aby zatím bydlela v domě se mnou a s Lolitou, než si paní Hazeová, odjakživa toužící po práci někde v kanceláři, najde v nejbližším městě nějaké vhodné místo. Paní Hazeová viděla všechno jako na talíři: obrýleného Herr Humberta s kulatými zády, který přijel se svými středoevropskými kufry obrůstat mechem v koutě za hromadou starých knih; nemilovanou nehodnou dcerušku podrobenou přísnému dohledu slečny Phalenové, která již jednou přitiskla Lo pod své dravci křídlo (Lo se chvěje rozčilením při vzpomínce na to léto roku 1944); a samotnou paní Hazeovou zaměstnanou jako sekretářku u nějaké prvotřídní firmy ve velkém městě. Jenže do plánu zasáhla jedna celkem prostá událost. Slečna Phalenová si právě toho dne, kdy jsem přijel do Ramsdale, v městě Savannah ve státě Georgia zlomila nohu v kyčli.

13

VNEDELI po sobotě, kterou jsem právě popsal, bylo právě tak krásně, jak meteorologové předpověděli. Když jsem odkládal nádobí od snídaně na židli před svým pokojem, aby ho moje hodná bytná, až se jí to bude hodit, odnesla, poslechem z galerie, po níž jsem ve starých nočních pantoflích - ty jediné byly na mně staré - přešel až k zábradlí, jsem zjistil následující situaci.

Zase si vjely do vlasů. Paní Hamiltonová telefonovala, že její dcera „má teplotu“. Paní Hazeová sdělila své dceři, že piknik se bude muset odložit. Vzteky rozpálená mladá Hazeová sdělila staré ledově chladné Hazeové, že jestli jo, tak že s ní nejde do kostela. Matka řekla: „Výborně!“ a odešla.

Jen co jsem se oholil, vyšel jsem na galerii, kolem uší ještě pěnu a na sobě bílé pyžamo s modrým chrpovým (nikoli liliovým) vzorem na zádech; utřel jsem si zbytky pěny, navoněl vlasy a podpaží, vklouzl do purpurového hedvábného županu a s nervózním pobrukováním jsem se vypravil dolů hledat Lo.

Rád bych, aby se mí kultivovaní čtenáři zúčastnili výstupu, který se jim chystám přehrát, chci, aby prostudovali každičký jeho detail a na vlastní oči se přesvědčili, jak opatrný, jak cudný je celý ten příběh, jestliže na něj člověk pohlíží s pocitem, který můj advokát při jednom našem soukromém rozhovoru nazval „nepředpojatými sympatiemi“. Dejme se tedy do toho. Čeká mě nelehký úkol.

Hlavní postava: Humbert Broukal. Čas: červenové nedělní dopoledne. Místo: sluncem zalitý obývací pokoj. Rekvizity: stará, karamelově pruhovaná pohovka, časopisy, gramofon, mexická veteš (zesnulý pan Harold E. Haze, budiž tomu dobrému muži země lehká, zplodil mého miláčka při odpolední siestě v modře vylíceném pokoji na svatební cestě do Veracruz, a památky na ni, včetně Dolores, byly roztroušeny po celém domě). Toho dne měla na sobě hezké šaty s tištěným vzorem, které jsem na ní už jednou viděl růžové s kostičkami ve starorůžové, rozšířené v sukni, přiléhavé v těle, s krátkými rukávy, a abych dokončil barevnou kombinaci, měla naličené rty a v schlipých rukou držela nádherné, banální, rajscky červené jablko. Soudě však podle obutí, do kostela namířeno neměla. A její bílá nedělní kabelka se válela vedle gramofonu. Srdce se mi málem rozskočilo, když se posadila na pohovku vedle mě (chladivá sukně se jí vzdula a pomalu klesala) a pohrávala si s lesklým plodem. Vyhodila ho vysoko do slunečního oparu a opět ho chytila - ozvalo se duté naleštěné plesk.

Humbert Humbert jablko zachytil.

„Vraťte mi ho,“ žadonila a nastavila mramorovou červeň svých dlaní. Podal jsem jí tu lahůdku. Popadla jablko a zakousla se do něj, a mě srdce tálo jako sníh pod tenkou karmínovou kůží, a ona s opičí mrštností, tak typickou pro tuhle americkou nymfíčku, chňapla po časopise, který jsem mechanicky otevřel a nedržel dost pevně (škoda že žádný film nezaznamenal ten prapodivný obrazec, monogramické propojení našich simultánních či částečně se kryjících pohybů). Hbitě, neztrácejíc takřka čas znetvořeným jablkem v ruce, prolétla Lo divoce stránkami, jelikož hledala něco, co chtěla Humbertovi ukázat. Konečně to našla. Předstíral jsem zájem a naklonil se k ní hlavou tak blízko, až se její vlasy dotkly mého spánku a její ruka se mi lehce otřela o obličej, když si zápěstím otřela rty. Pro třpytivou mlhu, skrze níž jsem nžoural na obrázek, jsem na něj hned nereagoval, a její nahá kolena o sebe netrpělivě drhla a narážela do sebe. Z oparu se vynořil nějaký surrealistický malíř, odpočívající nznak na pláži, a vedle něho, ve stejné poloze, sádrová kopie Venuše Milóské, napůl zahrabaná v písku. Nadpis hlásal: Fotografie týdne. Bleskurychle jsem ji tu obscénnost zabavil. Vzápětí, v předstírané snaze dostat ji zpátky, se na mě vrhla. Chytil jsem ji za utlé kostnaté zápěstí. Časopis sjel na zem jak vyděšená slípka. Vykroutila se mi, otráveně se odvrátila a natáhla se v pravém rohu pohovky. Potom, jako by se nechumelilo, si ta nestoudná uličnice natáhla nohy přes můj klín.

To už jsem dospěl do takového stavu vzrušení, který hraničil se šílenstvím - jenže já byl mimoto šíleně prohnáný. Seděl jsem na pohovce a řadou kradmých pohybů se mi povedlo nasměrovat svou maskovanou žádost k jejím nic netušícím nohám. Nebylo snadné odpoutat pozornost té malé, zatímco jsem prováděl tajuplné přípravy, bezpodmínečně nutné pro úspěch celé akce! Mluvil jsem o překot, nestačil jsem svému vlastnímu dechu, doháněl jsem ho, předstíral jsem náhlou bolest zubů, abych ospravedlnil odmlky ve svém plácání - a celou tu dobu jsem nespouštěl maniakální vnitřní zření ze svého vzdáleného planoucího cíle, opatrně jsem zvyšoval kouzelné tření, které v iluzorním, ne-li faktickém smyslu odstraňovalo fyzicky neodstra-nitelnou, zato však psychologicky velmi křehkou strukturu rozhraní látek (pyžamo a šaty) mezi tíhou dvou opálených nohou, ležících křížem krážem přes můj klín, a skrytým nádorem nevýslovné touhy. Při svém blábolu jsem narazil na něco hezky mechanického, recitoval jsem slova (jemně jsem je přitom překrucoval) jedné bláznivé písničky, která byla tehdy populární - Ach, má Carmen, má malá Carmen, tralala, tyhle trala noci, a dary, a bary; v jednom kuse jsem omílal tyhle bezděčné nesmysly a držel ji v zajetí jejich zvláštních čar (zvláštních díky tomu brebentění), a po celou dobu jsem se k smrti bál, že mě nějaký boží zásah zarazí, že odstraní zlatou tíhu v pocitu, na jehož uskutečnění jako by se soustředila celá moje bytost, a ta úzkost mne přiměla, že jsem se zprvu činil ukvapeněji, než vyžadoval promyšleně směřovaný požitek. Hvězdy, které mrkaly, a auťáky, které blikaly, a bary, a dary, všechno v tu chvíli zakryla ona; její hlas se přidal a poopravil melodii, kterou jsem mrzačil. Byla muzikální a jablkově sladká. Její nohy, přehozené přes moji citlivou past, se lehce ošívaly; pohládl jsem je; hověla si tam, ta žába Lola, zpola natažená v pravém rohu, hltala své odvěké ovoce, zpívala přes jeho šťávu, upustila treпку, třela si kotníček zuté nohy v ušmudlané punčošce o hromadu starých časopisů narovnaných polevé straně pohovky, a každý její pohyb, každé hnutí a zavrtění mi pomáhalo skrytý a zdokonalit tajný systém souhry doteků mezi krásou a nestvůrností - mezi pukajícím netvorem s upanou tlamou a krásou křehkého těla v panenských bavlněných šatech.

Hbité konečky mých prstů cítily, jak se jí na lýtkách hebce ježí drobné chloupky. Tonul jsem v pronikavém, avšak ozdravujícím žáru, který se vznášel kolem mladé Hazeové jako letní opar. Ať zůstane, ať jen zůstane... Jadérkem okousaného jablka se snažila trefit do krbu, a ta nedorostlá tíha, její nestoudná, nic netušící stehna a kulatý zadeček se obrátily v mém naběhlém, zmučeném, pokradmu Úpicím klíně, a mými smysly náhle proběhla záhadná přeměna. Ocítl jsem se ve sféře života, kde na ničem nezáleží, kromě odvaru slasti namíchaného v útrokách mého těla. Co začalo jako příjemná rozpínavost mých nejnižších kořenů, přerostlo v planoucí chvění, jež v té chvíli dosáhlo stavu absolutního bezpečí, důvěry a jistoty, jaký nikde jinde ve skutečném životě neexistuje. Když jsem takto položil základ k hlubokému, horkému pocitu slasti, k bezpečně se blížící poslední křeči, cítil jsem, že mohu zvolnit a žár prodloužit. Lolita byla spolehlivě uhranutá. V přihlížejících topolech pulsovalo účastné slunce. Byli jsme fantasticky a božsky sami; hleděl jsem na ni oparem růžového zlata, za závojem své usměřované rozkoše, o níž neměla tušení, byla jí vzdálená, a

na rtech jí hrálo slunce, a její rty viditelně nepřestávaly vykrajovat slova toho popěvku o karmínové Carmen, která však do mého vědomí už nepronikla. Všechno bylo teď přichystané. Nervová vlákna rozkoše obnažená. Krauseova tělíska vstupovala do fáze šílenství. Seběmenší dotek by stačil rozpoutat rajskou bouři. Přestal jsem být Humbertem Ohařem, degenerovaným podvraťákem se smutnými očima, lisajícím se k botě, jež ho vzápětí odkopne. Ocítl jsem se nad trýznění výsměchu, za hranicemi možné odplaty. Ve svém serailu postaveném vlastníma rukama jsem byl sálajícím a statným Turkem, jenž s rozvahou, plně si vědom své svobody, oddaluje okamžik skutečné slasti s nejmladší a nejkřehčí ze svých otrokyní. Zavěšen nad okrajem té děsivé propasti (jedná se o docela libou fyziologickou rovnováhu, srovnatelnou s určitými technikami v umění) jsem namátkou opakoval slova po ní - kouzelná, má karmen, ahmen, ahahamen - jako když někdo mluví a směje se ze sna, zatímco moje šťastná ruka šplhala po její sluncem zalité noze tak daleko, jak stín slušnosti dovoloval. Včera vrazila do těžké skříně v předsíni a - „Koukej, koukej!“ s námahou jsem ze sebe vyrazil, „Koukej, co sis udělala, no tak se podívej!“ - protože vám měla, přísahám, duhovou podlitinu na líbezném nymfickovském stehně, které moje velká chlupatá ruka masírovala a pozvolna rozevírala - a jelikož měla lehounké spodní kalhotky, zdálo se, že nic nemůže stát v cestě mému silnému palci, aby dosáhl horké úžlabinky v jejích slabinách - jen tak, jak byste asi lechtali a hladili chichotající se děcko, zrovna tak, a vtom: „Ale vždyť to vůbec nic není!“ vykřikla s náhlým ostnem v hlase, svíjela se, cukala, zvrátila hlavu dozadu, a má sténající ústa, pánové porotci, se takřka dotýkala jejího holého krku, když jsem o její levou půlku vymáčkal poslední záchvěv té nejdelší extáze, jakou kdy poznal člověk nebo netvor.

Hned nato (jako bychom spolu zápasili a já povolil stisk) se skutálela z pohovky a vstala - o jedné noze -, aby zvedla sluchátko hrozivě vyzvánějícího telefonu, který podle mě řinčel celou věčnost. Stála tam a mžourala, tváře v jednom ohni, vlasy rozčuchané, její pohled mě míjel stejně samozřejmě jako kus nábytku, a mezitím co poslouchala nebo mluvila (s matkou, která jí říkala, aby koukala přijít k Chat-fieldovým na oběd - ani Lo, ani Hum ještě netušili, co má ta včelka zase za lubem), nepřestávala poklepávat o hranu stolku botou, kterou držela v ruce. Chválabohu, ničeho si nevšímla!

Pestrým hedvábným kapesníkem, na němž se její zaposlouchaný pohled zastavil, jsem si setřel pot z čela a ponořen v euforii úlevy jsem si upravil svou královskou róbu.

Stála ještě u telefonu a dohadovala se s matkou (ta moje malá Carmen chtěla, aby pro ni matka přijela), když jsem se stále silícím zpěvem na rtech vyběhl po schodech nahoru a pustil do vany řvoucí záplavu vroucí vody.

Nyní bych mohl uvést slova toho šlágru, či alespoň to, co mi z něho uvízlo v paměti, neboť mám pocit, že jsem ho nikdy neznal dobře. Tady tedy je:

Ach má Carmen, má malá Carmen!

Tralala, vrať mi tyhle trala noci zpátky,
a hvězdy, a dary, a bary, se vším je amen –
a, ach, má kouzelná, naše strašné hádky,
a to trala město, kde tak vesele, plamen
v očích, jsme spolu chodili, v pondělí i pátky,
a pistole, kterou jsem tě zabil, ach má Carmen,
pistole, co mě teď strká do oprátky.

(Počítám, že vytasil revolver ráže třicet dva a prohnal oko své kuběny kulkou.)

14

OBĚDVAL JSEM ve městě - už dávno mi tak nevytrávil. Když jsem se dotrmácel zpátky, Lolita se stále ještě někde loudala. Odpoledne jsem strávil přemítáním, plánováním, blaženým zažíváním svého dopoledního prožitku. Byl jsem na sebe pyšný. Ukořistil jsem medovou křeč, aniž jsem narušil mravnost nezletilé. Vůbec nic se jí nestalo. Kouzelník nalil do nové bílé kabelky mladé dámy mléko, melasu, šumivé šampaňské, a - abrakadabra! - kabelka je netknutá! Vystavěl jsem svůj nízký, planoucí, hříšný sen s takovým jemno-citem, že Lolita vyvázla bez újmy, a ani já jsem neutrpěl. Ten tvor, jehož jsem se tak šíleně zmocnil, nebyla ona, ale můj vlastní výtvar, jiná, přízračná Lolita - možná skutečnější než ta živá: překrývala ji, obepínala, vznášela se mezi ní a mnou, chyběla jí vůle, vědomí - skutečně, chyběl jí vlastní život.

To dítě nemělo o ničem nejmenší potuchy. Nic jsem jí neudělal. A nic mi nebránilo zopakovat představení, jež na ni zapůsobilo tak málo, jako by byla fotografickým obrazem vlnícím se na plátně a já nějakým mrzkým mrzákem, týrajícím se pod rouškou tmy. Odpoledne se vleklo bez konce v těhotném tichu a vysoké stromy nalité mizou jako by o všem věděly, a na mě znovu začala dorážet touha, ještě naléhavější než dřív. Kéž přijde brzy, modlil jsem se k jedinému Bohu, a až bude máma v kuchyni, kéž dojde k repríze scény na pohovce, prosím tě, vždyť ji mám tak strašně rád!

Ne, „strašně“ není to správné slovo. Povznesená nálada, již mě vidina mých rozkoší naplnila, nebyla strašná, nýbrž žalostná. Hodnotím ji jako žalostnou. Žalostnou, neboť i přes neuhasitelný plamen smyslného nutkání jsem měl v úmyslu, s nejrůznějšími úsilím a prozíravostí, ochránit čistotu té dvanáctileté dívenky.

A nyní sledujte, jak jsem byl za svá muka odměněn. Žádná Lolita domů nepřišla - šla s Chatfieldovými do kina. Stůl byl prostřen elegantněji než jindy, stály na něm dokonce i zapálené svíčky, prosím. V tomhle protivně nasládlém ovzduší se paní Hazeová lehce dotkla stříbrných přiborů po obou stranách svého talíře, jako by se dotýkala kláves klavíru, usmála se na svůj prázdný talíř (držela dietu) a zeptala se, jestli mi chutná salát (recept vyčetla z nějakého časopisu pro ženy). A také jestli mi chutná studený nářez. Prožila nádherný den. Paní Chatfieldová je moc milá. Její dcera Phyllis odjíždí ráno do tábora. Na tři týdny. Bylo rozhodnuto, že Lolita pojede ve čtvrtek. A ne až v červenci, jak se původně počítalo. A zůstane tam i po tom, co Phyllis odjede. Až do začátku školního roku. Výborné vyhlídky, mé

nebohé srdce!

Ten otřes! Neboť neznamenal to snad, že ztrácím svou milou právě ve chvíli, kdy jsem ji tajně učinil svou? Abych zdůvodnil svoji skleslost, musel jsem se vymluvit na stejnou bolest zubů, kterou jsem simuloval už dopoledne. Musela to být gigantická stolička s abscesem velkým jako maraskýnová višně.

„Máme tu výborného zubaře," podotkla Hazeová. „Po pravdě řečeno, je to náš soused. Doktor Quilty. Strýc nebo bratranec toho slavného dramatika, tuším. Myslíte, že to přejde? No, jak chcete. Na podzim jí nasadí na přední zuby rovnátka, snad ji to trochu srovná, jak říkala moje matka. Já si taky myslím, že by to mohlo naši Lolitinku ukrotit. Mám strach, že vás poslední dobou hrozně otravuje. A to si ještě něco užijem, než odjede. Rovnou mi odsekla, že nikam nepojede, a já, musím se přiznat, jsem ji nechala u Chatfieldových také proto, že bych s ní zrovna teď nerada zůstala o samotě. Třeba jí film napraví hlavu. Phyllis je rozkošná holčička a já nevidím jediný důvod, proč by ji Lo neměla mít ráda. Vážně, mesjé, ten váš zub mě moc mrzí. Bylo by daleko rozumnější, kdybych hned ráno zavolala Ivorovi Quiltymu, pokud vás ta bolest nepřejde. A taky, víte, myslím si, že letní tábor je o hodně zdravější a - jistě, je to všechno o tolik rozumnější, jak říkám, než se vyvalovat ve městě na zahrádce, plácát na sebe máminy šminky, šmírovat plaché pilné pány a při sebemenší zámince se hned vztekat."

„A jste si jistá," vzpomátoval jsem se konečně, „že se jí tam bude líbit?" (Nepřesvědčivě, nepředstavitelně nepřesvědčivě!)

„Bude jí tam lip," řekla Hazeová. „A taky si tam nebude jenom hrát. Tábor vede Shirley Holmesová - určitě jste o ní slyšel, je to ta, co napsala Dívku od táboráku. Tábor prospěje Dolores v mnoha ohledech, zotaví se, něčemu se přiučí a taky jí trochu přitáhnou uzdu. A ze všeho nejvíc tam přestane myslet jenom na sebe. Co kdybychom si vzali svíčky a sedli si chvíli na verandu? Anebo si chcete jít lehnout a dát si něco na ten zub?"

Dát si něco na ten zub.

15

DRUHÝ DEN ráno odjely do města koupit vše potřebné do tábora: jakékoli nakupování věcí na sebe působilo na Lo přímo magicky. U oběda se jako obvykle chovala poněkud sarkasticky. Hned po jídle se zavřela ve svém pokoji a zavrtila se do komiksů, které si pro každý případ chtěla vzít s sebou do Tábora Q (do čtvrtka je tak důkladně probrala, že si nepřiblížila ani jeden). Také jsem se uchýlil do svého doupěte a psal dopisy. Měl jsem v plánu odjet k moři a do života v domácnosti u Hazeových se vrátit až začátkem školního roku, protože jsem už věděl, že bez té dívky nemohu žít. V úterý se vydaly na nákupy znovu a já měl mezitím brát telefony, kdyby náhodou volala vedoucí tábora. Volala, a asi tak za měsíc jsme měli možnost si náš příjemný rozhovor připomenout. To úterý obědvala Lo ve svém pokoji. Fňukala po obvyklé hádce s matkou a - stejně jako dřív - nechtěla, abych viděl její uplakané oči: měla jemnou plet', která se po takovém slzeprorití celá zanítí a zrudne a je přesto chorobně přitažlivá. Její mylná představa o mých estetických normách mě dokázala otrávit, neboť já prostě zbožňuji ten nádech botticelliiovské růžové, tu syrovou růžovou kolem rtů, ty mokré, zcuhané řasy; nemusím snad dodávat, že mě tak její ostýchavý vrtoch připravil o pěknou řádku možnosti k svůdné útěše. Nebylo to však tak jednoduché, jak jsem se domníval. Když jsme seděli potmě na verandě (ostrý vítr pozhášel její červené svíčky), Hazeová s ponurým smíchem prohodila, že řekla Lo, že její milovaný strýček Humbert s celým tím nápadem poslat ji do tábora naprosto souhlasí, „a ona vám," dodala Hazeová, „nejednou dostane záchvat, že se jí chceme zbavit; ovšem pravý důvod je podle mě někde jinde - řekla jsem jí totiž, že zítra vyměníme za něco skromnějšího pár až moc výstředních hadříků na spaní, které jsem jí koupila stejně jenom proto, že mě tak dlouho otravovala. Víte, ona v sobě vidí filmovou hvězdu, kdežto já v ní vidím zdatnou, zdravou, ale každopádně ne zrovna bůhvíjak hezkou holku. V tom je prostě podle mě celý kámen úrazu."

Ve středu se mi povedlo na pár vteřin si Lolitu vyčihnout: dřepěla na galerii, na sobě tričko a bílé šortky zapatlané od zelené barvy, a přehrabovala se v kufru. Řekl jsem něco, co mělo znít přívětivě a legračně, ale ona jenom zavrčela a ani se na mě nepodívala. Zoufalý, zmírající Humbert ji zlehka, neohrabaně popleskal po kostrči - a vzápětí slízl bolestivý úder napínákem na boty nebožtíka pana Haze. „Zrádce!" osočila mě, když jsem se hnál ze schodů a s pocitem velké krivdy si třel ruku. Nesnížila se k tomu, aby s Bertíkem a mutíkem povečeřela, umyla si vlasy a se svými připitoměly časopisy se odebrala do postele. A ve čtvrtek ji ledově klidná paní Hazeová odvezla do Tábora Q!

Jak to psávali větší autoři, než jsem já: „Čtenář si dokáže snadno představit," atd. Po zralé úvaze mohu těmto představám stejně tak dobře nakopat do zadku. Věděl jsem, že jsem se do Lolity zamiloval navěky, ale věděl jsem také, že navěky Lolitou nezůstane. Prvního ledna jí bude třináct. Asi tak za dva roky přestane být nymfíčkou a stane se „slečnou", a potom „studentkou", tou hrůzou hrůzoucí! Slovo „navěky" se týkalo pouze mé vášně, té věčné Lolity, která se mi zrcadlila v krvi. Té Lolity, v jejíž pánvi ještě nezahořel oheň, té Lolity, již se dnes mohu dotknout, kterou cítím a slyším a vidím, té Lolity s pronikavým hlasem a hustými plavými vlasy - vpředu do ofiny, po stranách vlny a vzadu lokýnky -, lepkavou horkou šíjí a vulgárním slovníkem: „otřesný", „parádní", „tutový", „šupák", „pa-blb", té Lolity, mě Lolity, kterou nebohý Catullus ztratí navěky. Jak mám tedy bez ní prožít celé dva měsíce letní nespavosti? Šedesát dní ze dvou let, které zbývají její nymfíčnosti. Mám se přestrojit za střízlivou chudobku, střelenou Mile Humbertovou, a rozbít stan na okraji Tábora Q v naději, že jeho rusovlasé nymfíčky strhnou pokřik: „Nevyhánějte tu ubohou opuštěnou paní s hlubokým hlasem!" a odvěčnou zasmušilou, plaše se usmívající Berthe au Grand Pied k svému prostému ohništi? Berta bude spát s Dolores Hazeovou!

Plané, smutné sny. Dva měsíce krásy, dva měsíce něhy budou navždy ztraceny a nic s tím nemůžu dělat, vůbec nic, mais rien.

Jednu kapku vzácného medu však ten čtvrtek ve své žaludové čepičce pro mě schoval. Hazeová ji měla odvézt do tábora časně ráno. Když ke mně dolehla směsice zvuků příprav k odjezdu, skutálel jsem se z postele a vyklonil z okna. Pod topoly již vrčelo nastartované auto. Na chodníku stála Louisa a clonila si rukou oči, jako by už ta

malá cestovatelka vjížděla do nízkého ranního slunce. Gesto bylo předčasné. „Tak dělej!“ křikla Hazeová. Má Lolita, napůl uvnitř, přichystaná zabouchnout dveře, stáhnout okýnko, zamávat Louise a topolům (kterou a které jí už nebylo souzeno spatřit), přerušila pohyb osudu: vzhlédla - a řítila se zpátky do domu (Hazeová za ní zuřivě křičela). Za okamžik jsem uslyšel svého miláčka běžet po schodech nahoru. Srdce se mi rozšířilo s tak ohromnou silou, že mě málem pohltilo. Zavázal jsem si kalhoty od pyžama a prudce jsem otevřel dveře: a v témže okamžiku Lolita doběhla, v nedělních šatech, zadýchaná, přešlapující, a vzápětí se ten můj rozechvělý drahoušek ocitl v mém náručí a její nevinná ústa se tavila pod železným tlakem tmavých mužských čelistí! Vzápětí jsem ji slyšel, živou a neposkvrněnou, klapat po schodech dolů. Vlak osudu se vrátil na svou kolej. Blondáta noha vklouzla dovnitř, dveře auta se zabouchly - ještě jednou se zabouchly - a řidička Hazeová za zběsilým volantem, gumově rudé rty zkroucené vztekou, neslyšitelnou řečí, mi s mou drahou upláchl, zatímco stará invalidní slečna Odnaproti (nevšimly si jí ani ony, ani Louisa) chabě, leč rytmicky mávala ze své vínem obrostlé verandy.

16

PRÁZDNÁ DLAŇ mé ruky byla stále bělostně plná Lolity - plná doteku jejích nedospěle zakřivených zad, jako slonovina hladkého, klouzavého vjemu její kůže pod tenkými šaty, po nichž jsem přejížděl nahoru a dolů, když jsem ji svíral v objetí. Vpochodoval jsem do jejího neuklizeného pokoje, otevřel dveře šatníku a vnořil se do hromady halabala naházených věcí, které se jí ještě nedávno dotýkaly. Zvlášť jeden proužek růžové látky mě zaujal - ucouraný, potrháný, s jemně nakyslým pachem ve švu. Zabalil jsem do něj Humbertovo převeliké překrvené srdce. Až po okraj se ve mně vzedmula vlna dráždivého chaosu, jenže jsem musel všeho nechat a hbitě nabýt ztracené rovnováhy, neboť do mého vědomí pronikl sluščin sametový hlas, tiše mě volající ze schodů. Prý má pro mě vzkaz, a když zakončila mé automatické díky vlídlným „není zač“, nechala dobrá Louisa v mé roztřesené ruce neoznámkovaný, podivně neposkvrněný dopis.

Tohle je vyznání: miluji Vás [tak ten dopis začínal, a já jsem na jeden zkomolený okamžik omylem pokládal tu hysterickou čmáranici za škrabopis školačky]. Minulou neděli v kostele - Vy zlý, který jste odmítl přijít se podívat na naše nádherná nová okna! -, teprve minulou neděli, můj drahý, když jsem se zeptala Pána, co si mám počít, mi bylo řečeno, abych jednala, jak jedná nyní. Pochopte, že jinou možnost nemám. Miluji Vás od první chvíle, kdy jsem Vás spatřila. Jsem vášnivá a osamělá žena a Vy jste největší láskou mého života.

Ted', můj drahý, nejdražší, mon cher, cher monsieur, jste si to přečetl, teď to víte. A tak buďte tak hodný, ihned se sbalte a odejděte. To Vám poroučí bytná. Dávám podnájemníkovi výpověď. Vyhazuji Vás na ulici. Jděte! Zmizte! Departez! Do večere jsem zpátky, když pojedou obě cesty stotřicítkou a nenabourám (a nebylo by to jedno?), a nepřeji si, abych Vás našla doma. Snažně Vás prosím, odjeďte okamžitě, hned teď, nečtěte už tenhle nesmyslný dopis do konce. Odjeďte. Adieu.

Situace, chéri, je docela prostá. Pochopitelně, že vím s absolutní jistotou, že pro Vás nic, ale vůbec nic neznamenanám. Ale ano, rád si se mnou povídáte (a děláte si ze mě nebohé blázny), zamiloval jste si náš přívětivý dům, knihy, které mám ráda, mou hezkou zahrádku a dokonce i Loinu nevyčválanost - ale já pro Vás neznamenanám nic. Je to tak? Je. Nic, ani to nejmenší. Avšak, pokud byste po přečtení mého „vyznání“ svým záhadně romantickým, evropským způsobem dospěl k názoru, že jsem dost přitažlivá, abyste zneužil mého dopisu a něco si se mnou „začal“, byl byste zločinec, horší než lump, který krade a znásilňuje děti. Pochopte, chéri, pokud byste se rozhodl zůstat, pokud bych Vás našla doma (což se určitě nestane, a proto můžu tak fantazirovat), fakt, že zůstáváte, bude znamenat jediné: že se pro mě chcete stát tím, čím pro Vás já: celoživotním partnerem, a že jste ochotný navždy spojit svůj život s mým a být tátou mé holčičce.

Nechtě mě ještě chvilku bláhomlu a blouznit, můj nejdražší, stejně vím, že už jste můj dopis roztrhal a jeho kousky (nečitelné) se ocitly ve víru klozetové mísy. Můj nejdražší, mon trës, trës cher, jak kouzelný svět lásky jsem pro Vás vystavěla během tohoto zázračného měsíce června! Víím, jak jste zdrženlivý, jak „britský“. Je možné, že Vaši starosvětskou nesdílnost, Váš smysl pro dekorum šokuje troufalost Američanky! Vy, který skrýváte své nejhlubší city, si musíte myslet, že jsem nestoudný blbeček, když dávám takhle všanc své ubohé raněné srdce. Za celá ta léta jsem prožila nejedno zklamání. Pan Haze byl úžasný člověk, zlatá duše, ale shodou okolností byl o dvacet let starší než já a - dobrá, nebudem se hrabat v minulosti. Můj nejdražší, Vaše zvědavost si určitě přišla na své, jestli jste nedbal mé prosby a přečetl tento dopis až k hořkému konci. Nevadí. Zničte ho a odjeďte. Nezapomeňte nechat klíč na psacím stole ve svém pokoji. A alespoň přibližnou adresu, abych Vám mohla vrátit těch dvanáct dolarů, které Vám dlužím do konce měsíce. Sbohem, drahý. Pomodlete se za mě - pokud se vůbec někdy modlíte.

Ch. H.

To, co tady předkládám, jsem si z dopisu zapamatoval, a to, co si z toho dopisu pamatuji, si pamatuji slovo od slova (včetně té příšerné francouzštiny). Byl přinejmenším dvakrát tak dlouhý. Vypustil jsem jednu lyrickou pasáž, kterou jsem tehdy víceméně přeskočil, týkala se Lolitina bratra, jenž zemřel, když mu byly dva a jím čtyři, a jak bych ho měl hrozit rád. Okamžik, přemýšlím, co bych tak ještě dodal? Aha. Je docela možné, že výraz „vír klozetové mísy“ (kde dopis skutečně skončil) je mým prozaickým příspěvkem. Nejspíš mě zapříisahala, abych rozdělal zvláštní oheň, který by ho strávil.

Moje první reakce ve mně vzbudila odpor a touhu okamžitě vyklidit scénu. Druhá se podobala rozvážné přítelově ruce dopadající na mé rámě a nabádající, abych se neunáhlil. Což se stalo. Probral jsem se z omámení a shledal, že jsem stále ještě v Loině pokoji. Na zdi nad postelí, mezi obličejem nějakého zpěváka a řasami filmové herečky, byla připíchnutá celostránková reklama, vytržená z exkluzivního časopisu. Zářil na ní mladý tmavovlasý novomanžel s podivně ztrhaným pohledem v irských očích. Předváděl župan nějakého módního salónu a v rukou držel podnos - opatřený podpěrami a vypadající jako most - od jiné firmy se snídaní pro dva. Průvodní text důstojného pána Thomase Morella ho nazýval „dobývající hrdinou“. Dokonale dobytá dáma (na obrázku chybí) se nejspíš dává do gala, aby si zasloužila svoji půlku podnosu. Jak se její spolunocležník má dostat pod můstek bez nehody, zůstávalo

záhadou. Lo přikreslila k obličejí zmoženého milence legrační šipku a velkými písmeny napsala: H. H. A skutečně, přes rozdíl několika let byla podoba zarážející. Pod ním visela další fotografie, také barevná reklama. Proslulý dramatik obřadně vychutnával cigaretu značky Dromedár. Nikdy jiné než „dromky“ nekouřil. Podobnost jemná. Pod tím se nacházela Loina cudná postel, vystlaná obrázky z kreslených seriálů. Z pelesti odpadával lak a zanechával na bílém podkladě černé, více méně kulaté fleky. Když jsem se ujistil, že Louisa odešla, lehl jsem si do Loiny postele a přečetl si dopis ještě jednou.

17

PÁNOVÉ POROTCI! Nemohu odpřisáhnout, že určité pocity týkající se toho - promiňte mi ten výraz - nabízejícího se kšeftu se mi předtím hlavou nemihly. Moje mysl je neuchovala v žádné logické formě ani v žádném vztahu k neomylně se vybavujícím událostem; ale - dovolte, abych ještě jednou zopakoval - nemohu odpřisáhnout, že jsem si s nimi nepohrával (smím-li použít i tento výraz) v šeru svých myšlenek, v temnotě své vášně. Mohlo se stávat - muselo se stávat (znám přece svého Humberta!) -, že jsem se nestranně, jakoby zvnějšku zabýval myšlenkou vzít si za manželku zralou vdovu (dejme tomu Charlottu Hazeovou), jež by na širším šedivém světě neměla žádné příbuzné, jenom abych si otevřel cestu k její dceři (Lo, Lole, Lolitě). Dokonce se nerozpakuji svým trýznitelům říci, že jsem snad i někdy pohlédl s chladným obdivem na Charlottiny korálové rty, bronzové vlasy a nebezpečně hluboký výstřih a nejasně se ji snažil vtěsnat do nějaké přijatelné vidiny. To doznávám na mučidlech - třeba mučidlech imaginárních, o to však strašnějších. Kéž bych se mohl odchýlit a přiblížit vám víc pavor nocturnus, který mě začal pekelně trýznit poté, co jsem jako chlapec, čtoucí, co mi přišlo pod ruku, narazil na takový nahodilý pojem jako peine forte et dure (jaký Génus bolesti ho musel vymyslet!) nebo strastiplná, záhadná, zrádná slova „trauma“, „traumatický případ“ či „traverza“! Mé vyprávění je však dost ubohé i bez toho.

Po chvíli jsem dopis zničil a vrátil se do svého pokoje: přemítal jsem, pročesával rukou vlasy, upravoval své purpurové roucho, sténal přes zaťaté zuby, a tu najednou - Najednou, pánové porotci, jsem cítil, jak se nade mnou rozední-vá úšklebek jako vystřížený z Dostojevského (stejným šklebem, který zkřivil má ústa), jako vzdálené a strašné slunce. Představil jsem si (v podmínkách nové a dokonalé viditelnosti) všechnu případnou něhu, již by manžel její matky byl schopen svoji Lolitu zahrnout. Držel bych ji v náručí třikrát denně, každý den. Všechny mé trampoty by pominuly, uzdravil bych se. „Chovati tě lehce na kolenu něžném a vtisknouti otcovský polibek na tvou drahou líc...“ Sečtělý Humbert!

Poté, s největší obezřetností, abych tak řekl „na mentálních špičkách“, jsem si vykouzlil jako možnou družku Charlottu. Kristepane, copak bych se nedokázal přinutit přinést jí ten šetřílkovsky rozpůlený grapefruit, tu neslaze-nou snidani?

Humbert Humbert, zbrocený potem v nemilosrdném bílém světle, seřvaný a zkopaný upocenými policajty, se právě chystá učinit další „prohlášení“ (quel mot!), obrací naruby své svědomí a pára jeho nejvnitřnější podšívku. Nehodlal jsem se oženit s nebohrou Charlottou, abych se jí zbavil nějakým vulgárním, strašlivým a riskantním způsobem, jako že bych jí třeba namíchal do aperitivu pět tabletek chloridu rtuťnatého nebo něco na ten způsob, malinko příbuzná farmakologická myšlenka nicméně v mém libozvučném a zakaleném mozku cinkala. Proč se omezovat na zdrženlivé, kradmé laskání, jež jsem si již oheďdy vyzkoušel? Před očima se mi rojily jiné vábivé vidiny, houpaly se a mámivě mávaly. Představoval jsem si, jak podávám silnou dávku spacího elixíru matce i dceři, abych se s tou druhou mohl naprosto beztržně celou noc mazlit. Dům se otfárá Charlottiným chrápáním, zatímco Lolita ve spánku sotva dýchá, bezvládná, jako by vypadla z obrázku. „Mamí, přísahám, že se mě Kenny nikdy ani nedotkl“ - „Bud' lžeš, Dolores, anebo to byl upír.“ Ne, kdepak, tak daleko bych nikdy nezašel.

A tak tedy Humbert Pír kul pikle a snil - a rudé slunce touhy a rozhodnosti (dvou věcí, z nichž se skládá živý svět) stoupalo výš a výš, zatímco na střídajících se balkónech střídající se libertinové s jiskřivými poháry v rukou připíjeli na blaho nocí minulých i budoucích. Potom jsem, obrazně řečeno, roztříštil pohár na tisíc kousků a odvážně si představil (v té chvíli jsem už byl totiž vidinami zpitý a podcenil svou holubici národu), jak bych případně tu černokněžnici - ba ne, to je příliš silný výraz - tu bělokněžnici starou Hazeovou mohl vydírat, aby mě nechala obcovat s mladou Hazeovou, a sice tak, že bych té nebohě, pomatené Velké holubici jemně naznačil, že zběhnu, pokusi-li se zabránit mi v hrátkách s mou legální nevlastní dcerou. Zkrátka, postaven před tak skvělou nabídku, před tak rozlehlé a rozmanité perspektivy, byl jsem bezmocný jako Adam, známý přeludem ve svém jabloňovém sadu, v předpremiéře rané orientální historické hry.

A nyní si zapište tuto závažnou poznámku: umělec ve mně nabyt vrchu nad mým vrozeným džentlmenstvím. Jenom s velkým vypětím vůle se mi v těchto vzpomínkách podařilo naladit svůj styl do tónu deníku, který jsem si vedl, když mi paní Hazeová pouze stála v cestě a nic jiného pro mě neznamenala. Ten deník sice již neexistuje, avšak považoval jsem za svoji povinnost jakožto umělce zachovat jeho názvuky, ať mi dnes připadají sebefalešnější a sebebrsnější. Naštěstí můj příběh dospěl k okamžiku, kdy mohu v zájmu retrospektivní pravděpodobnosti Charlottu přestat urážet.

Jelikož jsem hodlal ušetřit Charlottě dvě až tři hodiny napjaté nejistoty na klikaté silnici (a předejít tak možná nehodě, která by roztříštila naše odlišné sny), promyšleně, leč marně jsem se ji snažil dostihnout v táboře telefonem. Odjela před půlhodinou, a protože jsem místo ní dostal k aparátu Lo, řekl jsem jí - chvěl jsem se a překypoval nadšením, jak jsem přechytračil osud -, že si budu brát její matku. Musel jsem to opakovat dvakrát, jelikož jí něco bránilo, aby se plně soustředila. „Jůůů, to je prima,“ smála se, „kdy bude svatba? Počkejte moment, to štěně... to štěně tady mě raflo za ponožku. Hele -“ a dodala, že si myslí, že si užije spoustu švandy... a mě, když jsem zavěsil, napadlo, že stačilo pár hodin v táboře, a nové dojmy vymazaly z mysli malé Lolity obraz hezkého Humberta Humberta. Ale copak na tom v té chvíli záleželo? Přivezu ji zpátky, jakmile od svatby uplyne přiměřeně dlouhá doba. „Svatební kytice na hrobě sotva zvadnout stačí,“ jak by asi řekl básník. Ale já nejsem básník. Jsem pouze navýsost svědomitý zapisovatel.

Když Louisa odešla, prošmejdil jsem lednici a po zjištění, že působí příliš asketicky, vydal jsem se do města nakoupit nejdražší proviant, jaký byl k mání. Koupil jsem také něco lepšího k pití a nějaké vitamíny. Neměl jsem nejmenší pochyby, že s pomocí těchto stimulantů a svých vlastních přirozených zdrojů zaplaším jakékoli rozpaky, jež by mohla vzbudit moje lhostejnost, až přijde čas předvést mocný a netrpělivý plamen. Vynalézavý Humbert si znovu a znovu vybavoval Charlottu v kukátkovém panoptiku mužské představitosti. Měla pěstěnou, hezkou postavu, to se musí nechat, a byla starší sestrou mé Lolity: tuhle představu jsem snad v sobě mohl žít, nebýt toho, že jsem před sebou příliš realisticky viděl její těžké boky, baňatá kolena, vyvinutá ňadra, drsnou růžovou kůži na krku („drsnou“ ve srovnání s hedvábnou a medovou) a všechny ostatní rysy té truchlivé a nudné věci, které se říká „pohledná žena“.

Slunce si odbylo své obvyklé kolečko kolem domu a odpoledne uzrálo k večeru. Nalil jsem si sklenku. A další. A ještě jednu. Gin s ananasovým džusem, můj oblíbený koktejl, mou energii vždycky zdvojnásobuje. Rozhodl jsem se, že se zaměstnám naším zpustlým trávníkem. Unepetite attentions. Pokrýval ho koberec pampelišek. Něčí pitomý čokl - psi se mi hnusí - zasvinil plácany, na nichž kdysi stávaly sluneční hodiny. Většina pampelišek se proměnila ze sluníček v měsíčky. Gin s Lolitou ve mně tančily a já málem upadl přes sklápěcí stoličky, které jsem se pokoušel postavit jinam. Krvavě rudé zebry! Jsou zběsilá říhnutí, která znějí jako ovace - alespoň moje ano. Starý plot v zadní části zahrádky nás odděloval od sousedovic popelnic a šeriků, ale mezi předním okrajem našeho trávníku (kde se svažoval podél jedné strany domu) a ulicí nebylo nic. Proto jsem mohl vyhlížet (s úsměvem člověka, který se chystá k dobrému skutku) Charlottin návrat: ten zub by se měl neodkladně vytrhnout. Jak jsem se kymácel a prudce dotíral ruční sekačkou na pažit, stébla trávy opticky šveholila v zapadajícím slunci a já nespouštěl oči z dotyčného kousku předměstské ulice. Zatáčela se z podloubí obrovitých přeludných stromů, pak se valila k nám dolů, pořád dolů, dost ostře, kolem břečťanem obrostlého cihlového domu staré slečny Odnaproti a prudce se svažujícího trávníku (daleko udržovanějšího, než byl náš) a ztrácela se za naší přední verandou, kterou jsem nemohl vidět z místa, kde jsem tak šťastně říhal a úporně pracoval. Pampelišky se skácely. Vůně posečené trávy se mísila s vůní ananasu. Marion a Ma-bel, dvě děvčátka, jejichž příchody a odchody jsem poslední dobou vedl v evidenci (jenomže kdo mohl nahradit moji Lolitu?), zamířily ke stromořadí (z něhož se naše Lawn Street prudce hnala dolů), jedna před sebou tlačila kolo, druhá vyjídala cosi z papírového pytlíku, a obě mluvily vysokými prosluněnými hlasy. Leslie, zahradník a šofér staré slečny Odnaproti, velmi sympatický atletický černoch, se na mě zdaleka usmíval a zavolal, a ještě jednou zavolal, posunky naznačoval, že mám dneska v sobě nějak moc energie. Pomatené psisko prosperujícího vetešníka odvedle se rozběhlo za modrým autem - nikoli Charlottiným. Hezčí z těch dvou holčiček (tuším Mabel), ve dvoudílných plavkách, jejichž horní díl neměl málem co zakrývat, a s plavými vlasy - nymfíčka, u Pana! -, se rozběhla dolů po ulici, v ruce mačkala papírový pytlík a zmizela ze zorného pole Zeleného kozla za průčelím domu manželů Humbertových. Z listnatého stínu aleje se vynořila dodávka (pár listů se zachytilo na střeše, než si je stíny stáhly zpátky) a bláznivě šněrovala ulici. Řidič v tričku se levou rukou držel střechy a pes toho vetešníka se hnál jako o závod vedle něho. Nastala něžná pauza - a potom, se svíravým pocitem v prsou, jsem se stal svědkem návratu modrého sedanu. Viděl jsem, jak klouzavě sjíždí z kopce a mizí za rohem. Zahlédl jsem její klidný, bledý profil. Napadlo mě, že dokud neza-jde nahoru, nezjistí, zda jsem odjel nebo ne. Za okamžik na mě shlížela s výrazem smrtelné úzkosti ve tváři z okna Loi-na pokoje. Sprintoval jsem za ní a stačil jsem vletět do pokoje dřív, než z něho vyšla.

18

KDYŽ JE NEVĚSTA vdovou a ženich vdovcem, když ona bydlí v „našem slovutném městečku“ sotva dva roky a on s bídou měsíc, když Monsieur chce mít celou tu zpropadenou záležitost co nejrychleji z krku a Madame se se shovívavým úsměvem podvoluje, potom, můj čtenáři, bývá svatba obvykle skromná. Nevěsta se může obejít bez věnečku z pomerančových květů, přidržujícího její trpasličí závoj, i bez bílé orchideje založené v modlitební knížce. Nevěstina dce-runka mohla dodat obřadu spojujícímu H. s H. nádech svěžího zlaceného stříbra; věděl jsem však, že si prozatím stejně netroufnu k Lolitě vehnané do úzkých projevovat přílišnou něhu, a tak jsem souhlasil, že nestojí za to brát malou z jejího milovaného Tábora Q.

Má soidisant vášnivá a osamělá Charlotta byla v každodenním životě věčná a družná. Ke všemu jsem zjistil, že byt' nedokáže ovládat ani srdeční záležitosti, ani výkřiky v milostném objetí, je ženou zásadovou. Ihned poté, co se stala víceméně mou milenkou (vzdor stimulantům měl její „nervózní, lačný chéri“ - spíš chrabrý chéril - určité počáteční potíže, za něž ji však bohatě odškodnil fantastickou ukázkou starosvětských něžností), vyzvíдалa na mně milá Charlotta, jak jsem na tom s Bohem. Mohl jsem odpovědět, že v tomto ohledu nemám žádné předsudky, jenže místo toho jsem řekl - a zaplatil tak daň zbožné frázi -, že věřím v „kosmického ducha“. Prohlížela si nehty na rukou a taky se mě zeptala, jestli u nás v rodině není někdo nějak rodově zatížený. Kontroval jsem otázkou, zda by si mě pořád ještě chtěla vzít, kdyby dědeček maminky mého otce byl, dejme tomu, mohamedán. Pravila, že na tom ani za mák nezáleží, ale pokud by někdy zjistila, že nevěřím v našeho křesťanského Boha, že si něco udělá. Pronesla ta slova s takovou vážností v hlase, až mi naskočila husí kůže. Právě tehdy jsem poznal, že je zásadová.

A jak vám byla slušně vychovaná! Říkala „pardon“, kdykoli proud jejích slov přerušilo slabé říhnutí, neříkala „chutný“, ale „delikatesní“, a když se bavila s přítelkyněmi, mluvila o mně jako o „svém choti“. Napadlo mě, že jí udělá radost, když vstoupím do společnosti a ukázu se v dobrém světle. V den naší svatby přinesla společenská rubrika ramsdaleského Journalu krátký rozhovor se mnou a Char-lottinu fotografii - jedno obočí zdvižené a překlep ve jméne („Hazerová“). Přes tyto trapné omyly zahřála taková publicita porcelánové komůrky jejího srdce - a roztrásla má chřestítka hroznou radostí. Tím, že se zapojila do práce v náboženské obci a seznámila se s nobl matkami Loiných spolužáček, podařilo se Charlottě za nějakých dvacet měsíců stát se ne-li prominentní, tedy přinejmenším vítanou občankou, ovšem dosud nikdy se nedostala do té vzrušující rubrique, a byl jsem to já, kdo ji tam dostal, pan Edgar H. Humbert (Edgara jsem si přidal jen tak z hecu), „spisovatel a badatel“. McCooův bratr, který to smolil, se mě zeptal, co jsem vlastně napsal. Ze všeho, co jsem mu vyjmenoval, vyšla věta „několik knih o Peacockovi, Rainbowovi a dalších

básnicích". Bylo rovněž poznamenáno, že se s Charlottou známe již několik let a že jsem byl vzdáleně spřízněn s jejím prvním manželem. Jemně jsem naznačil, že jsem s ní něco před třinácti lety měl, leč o tom nebyla v novinách zmínka. Charlottě jsem řekl, že společenské rubriky by měly obsahovat záblesky omylů.

Pokračujeme však v našem podivném příběhu. Když přišel čas, abych si užil svého povýšení z podnájemníka na milence, zakoušel jsem pouze hořkost a nechut? Kdepak. Pan Humbert se doznal k určitému pošimrání vlastní ješitnosti, k jistému náznaku něhy, dokonce k jakémusi sklonu k výčítkám svědomí, lákavě kroužícím okolo střenky jeho spiklenecké dýky. Nikdy bych si nepomyslel, že se ta poněkud směšná, třebaš dost hezká paní Hazeová, se svou slepou vírou v moudrost své církve a čtenářského klubu, svou nepřirozenou díkci, hrubým, chladným, přezíravým vztahem k rozkošné dvanáctileté dívence s hebkými pažemi, dokáže proměnit v tak dojemně bezmocného tvora, jakmile se jí dotknu - což se odehrávalo na prahu Lolitina pokoje, kam rozpačitě couvala a opakovala „Ne, ne, prosím tě, ne."

Proměna šla k duhu jejímu zevnějšku. Její úsměv, kdysi tak strojený, začal od té chvíle zářit leskem bezvýhradného zbožňování, leskem - plným čehosi něžného a vlahého -, v němž jsem s údivem rozpoznával podobnost s tím roztomilým, nesmyslným, bezradným pohledem, který vrhala Lo, když usrkávala nějakou novou žbrundu v cukrárně nebo když němě obdivovala mé drahé, vždy dokonale vyžehlené šaty. Jako ve snách jsem často pozoroval Charlottu, jak se dělí o rodičovské nářky s nějakou jinou dámou a dělá onu národní grimasu ženské rezignace - oči vyvrácené nahoru, ústa protažená do stran -, již jsem si, v infantilní podobě, kdysi povšiml u Lolity. Před spaním jsme si obvykle nalili whisky se sodou, s jejíž pomocí se mi při laskání matky dařilo vybavovat dcerku. Tohle bylo to bílé břicho, v němž byla má nymfíčka svinutou rybkou v roce 1934. Tyhle pečlivě odbarvené vlasy, tak sterilní mému čichu a hmatu, nabíraly v určitých, lampou osvětlených okanzích, v posteli oblepené plakáty, nádech, ne-li strukturu Lolitinyh lokýnek. Stále jsem si opakoval, třímaje svou zbrusu novou, po čertech velkou manželku, že biologicky vzato jde o nejkratší cestu, jak k Lolitě proniknout, že v Lo-litině věku byla Lotta stejně žádoucí školačkou, jakou je její dcera a jakou jednou bude i dcera Lolitina. Přiměl jsem svou ženu, aby zpod hromady bot (pan Haze se v nich podle všeho vyžíval) vystrčila na světlo boží třicet let staré album a ukázala mi, jak Lotta vypadala, když byla malá; a třebaže nasvícení bylo mizerné a šaty bez půvabu, rozeznal jsem rozmazanou první verzi Lolitiny křivky těla, jejich nohou, lícních kostí, chlapeckého nosu. Lottelita, Lo-litchen.

Jako klíčovou dírkou jsem tedy nakukoval živým plotem let do matných okének. A když mě žalostně planoucím, naivně lascivním laskáním ta žena s báječnými bradavkami a silnými stehny připravila na splnění mé každonoční povinnosti, byla to stále vůně nymfíčky, již jsem se zoufale snažil polapit, prodíraje se nízkým podrostem temných, skomírajících hvozdů.

Nedokážu vám prostě vyličit, jak něžná, jak dojemná byla moje nebohá žena. U snídaně v tísnivě světlé kuchyni s chromovým leskem a kalendářem od firmy Hardware a spol. a roztomilým koutkem, kde se snídaně podávala (jako vystřiženým podle kavárničky, kam za studií chodívali Charlotta s Humbertem cukrovat), sedávala celá v červeném, loket na stole pokrytém vikslajvantovým ubrusem, rukou si podpírala tvář a s nesnesitelnou něhou civěla, jak se cpu šunkou s vejci. Přestože Humbertovou tvář škubal nervózní tik, v jejích očích soutěžila v kráse a čilosti se sluncem a stíny listů tetelícími se na bílé lednici. Mé tiché podráždění považovala za zamilované mlčení. Můj malý příjem, přiložený na hromádku k jejímu, ještě menšímu, ji okouzil jako pohádkové jmění; ne snad proto, že výsledná částka teď stačila uspokojit většinu jejich maloměstských potřeb, ale že i mé peníze zářily v jejích očích kouzlem mého mužství a že v našich sloučených financích spatřovala jeden z těch jižních bulvárů o polednách, majících všude, kam oko dohlédne, až kamsi k mlhavě se rýsujícím růžovým horám, na jedné straně spásný stín a na druhé slitovné slunce.

Do padesáti dnů našeho manželského soužití nahustila Charlotta čínorodost snad stejného počtu let. Ta nešťastnice se zabývala spoustou věcí, do nichž se pustila už hrozně dávno nebo o něž se nikdy moc nezajímala, jako bych (chci nechat doznít tohle proustovské ladění) tím, že jsem se oženil s matkou dívenky, kterou jsem miloval, umožnil své ženě na základě plné moci získat plné hrsti mládí. S vervou tuctové mladé hospodyňky začala „zvelebovat domov". Jelikož jsem znal každou jeho skulinku nazpaměť - od té doby, co jsem ze svého křesla v duchu mapoval každé Loli-tino hnutí po domě -, dávno jsem s ním vstoupil v jakýsi emocionální příbuzenský vztah, s jeho pravou oškřivostí a špinou, a teď jsem až cítil, jak se ten nebožák krčí odporem, aby přežil koupel běžové, okrové a tabákové rezavé, již ho Charlotta hodlala podrobit. Tak daleko se, díkybohu, nikdy nedostala, zato však spotřebovala skutečně neuvěřitelné množství energie na čištění rolet, voskování žaluzií, kupování nových rolet a nových záclon, jejich reklamování, vyměňování za jiné a tak dále, v neustálém šerosvitu úsměvů a kabonění, pochyb a špulení rtů. Fušovala do kretonů i kartounů, změnila barevný potah na pohovce - té posvátné pohovce, kde ve mně kdysi zpomaleně praskla rajská bublinka. Přestavěla nábytek, a potěšilo ji, když se v jakémsi časopise pro hospodyňky dočetla, že „je přípustné oddělit pár komod i s lampičkami". Stejně jako autorka knihy Váš domov jste vy začala nesnášet hubené židličky a tenkonohé stoly. Myslela si, že pokoj s oknem přes celou stěnu a okázalým lakovaným dřevěným obložením je příkladem pokoje maskulinního typu, kdežto femininní typ že se vyznačuje menšími okny a subtilnějšími dřevěnými doplňky. Romány, které četla, když jsem se nastěhoval, nahradila nyní obrázkovými katalogy a příručkami pro domácí kutily. U firmy sídlící na Rooseveltově bulváru č. 4640 ve Filadelfii objednala pro naši manželskou postel „pérovou matraci, model 312, potaženou damaškem", třebaže ta stará mi připadala dost odolná i pevná, ať měla sloužit čemukoli.

Pocházela ze Středozápadu, stejně jako nebožtík manžel, a nebydlela v upejpavém Ramsdale, perle státu východního, dost dlouho, aby poznala všechny ty milé lidi. Trochu se znala s tím žoviálním dentistou, který bydlel v podivném zchátralém dřevěném záměčku za naší zahrádkou. Na církevním čajovém dýchánku se seznámila s „namyšlenou" manželkou místního vetešníka, majitele bílé „koloniální" zrůdy na nároží. Občas „chodila na návštěvu" k staré slečně Odnaproti; zdálo se však, že patricijštější matrony mezi těmi, jež navštěvovala nebo s nimiž se scházela při práci na zahrádce nebo klábosila po telefonu, takové hvězdy jako paní McCrystalová, paní Glaveová, paní Sheridanová, paní Knightová a jiné, navštěvují moji zanedbávanou Charlottu jaksí ne moc často. Skutečně, jediný

manželský pár, s nímž udržovala skutečně přátelské styky, prosté jakékoli arriè-re--pensée či praktické předvídavosti, byli Farlowovi, kteří se vrátili ze služební cesty do Chile právě včas, aby přijali pozvání na naši svatbu spolu s Chatfieldovými, McCoovými a několika dalšími (ale bez paní Vetešníkové či ještě nafoukanější paní Talbotové). John Farlow byl nenápadný, nenápadně atletický, nenápadně úspěšný obchodník sportovním zbožím, táhlo mu na čtyřicet a do práce dojížděl do šedesát kilometrů vzdáleného Parkingtonu: to on mi obstaral náboje do toho smutně proslulého koltu a jednou v neděli na procházce lesem mě s ním naučil zacházet; byl také, jak podotýkal s úsměvem, „na půl úvazku“ právníkem a svého času se ujal některých Charlottiných záležitostí. Jean, jeho mladistvá manželka (a první sestřenka), byla nohaté stvoření v klaunských brýlích, měla dva boxery, dvě špičatá ňadra a velká rudá ústa. Malovala - krajiny a portréty -, a já si živě vzpomínám, jak jsem na večírcích do nebe vynášel podobiznu její neteře, malé Rosaline Honeckové, růžové pusinky v uniformě skautky (bareť ze zelené česané příze, pásek z konopných popruhů, okouzující kadeře splývající na ramena), a John odložil dýmku a prohlásil, že je škoda, že Dolly (moje Dolita) a Rosaline se ve škole tak nesnášejí, ale že doufá - a doufali jsme všichni -, že spolu budou vycházet lip, až se vrátí z tábora. Mluvili jsme o škole. Měla své stinné stránky i své přednosti. „Jistě, příliš mnoho lidí ze zdejší obchodní branže jsou Italové,“ řekl John, „ale na druhé straně tu pořád ještě nemusíme trpět -“ „Škoda,“ skočila mu se smíchem do řeči Jean, „že naše malé nemohou strávit léto spolu!“ Zčistajasna jsem si představil, jak se Lo vrací z tábora - snědá, rozpálená, ospalá, omámená -, a chtělo se mi brečet touhou a nedočkavostí.

19

JEŠTĚ PÁR slov o paní Humbertové, dokud je nám přáno (schyluje se totiž ke katastrofě). Vždycky jsem si uvědomoval, že má majetnické choutky, ale jaktěživ bych si nepomyslel, že bude tak nemožně žárlit na všechno v mém životě, co nijak nesouviselo s ní. S nenasytnou zvědavostí toužila slídit v mé minulosti. Lačněla po tom, abych křísil všechny své lásky, aby mě pak mohla nutit urážet je a tupit, abych si je odpadlicky a do nejmenšího detailu vybavoval, a tím svoji minulost ničil. Musel jsem jí vyprávět o svém manželství s Valerií, která byla přirozeně směšná; musel jsem si však také k ukojení jejich morbidních libůstek vymyslet či spíše krutě vycucat z prstu dlouhý zástup milenek. Abych jí udělal radost, musel jsem jí předložit úplný katalog, v němž byly všechny pěkně rozškátulkované přesně podle pravidel amerických reklam, na nichž jsou školáci vyobrazeni v citlivém poměru ras, s jedním, jediným, zato navýsost roztomilým čokoládovým chlapečkem s velkými kukadly takřka v samém středu první řady. Předváděl jsem tedy své ženy a nutil je do úsměvů a úsluh – roztouženou blondýnku, divokou brunetu, smyslnou rusovlásku - jako na přehlídce v bordelu. Čím byly v mém podání oblíbenější a vulgárnější, tím byla paní Humbertová s estrádou spokojenější.

Dosud nikdy jsem se tolik nezpovídal ani nevyslechl tolik zpovědí. Upřímnost a neumělost, s jakými mluvila o tom, co nazývala svým „citovým životem“, od prvního pohlazení po manželské judo, stály eticky vzato v příkrém rozporu s mými vytříbenými kompozicemi, třebaže technicky vzato byly ty dva náhledy stejného rodu, jelikož oba byly ovlivněny stejnými pitomostmi (rozhlasy cajdá-ky, psychoanalýzou a červenou knihovnou), z nichž já čerpal své literární postavy a ona svoji mluvu. Nemálo mě pobavily určité pozoruhodné sexuální manýry, jimiž podle Charlotty, která považovala moji bujarost za nemístnou, vládl ten dobrý Harold Haze; jinak byl ale její životopis právě tak nudný, jako by byla pitva jejího těla. Přes všechny její redukční diety jsem v životě neviděl zdravější ženskou.

O mé Lolitě mluvila zřídka - po pravdě řečeno řídkěji než o tom blondáčkovi s rozplizlými rysy, jehož fotografie, na rozdíl od jiných, zdobila naši ponuru ložnici. Při jednom ze svých nevkusných záchvatů fantazírování předpověděla, že duše mrtvého děťátka se vrátí na zem v podobě dítěte, jež přivede na svět v tomto manželství. A třebaže jsem nepocíťoval nijaké zvláštní nutkání doplnit humbertovský rod kopií Haroldova díla (s incestním vzrušením jsem Lolitu začal považovat za své dítě!), napadlo mě, že prodloužené šestinedělí s pěkným císařem a jinými komplikacemi v bezpečné porodnici někdy příštího jara mi poskytne příležitost být dlouhé týdny se svou Lolitou sám - a přecpávat bezvládnou nymfičku prášky na spaní.

Jak ta svou dceru nenáviděla! Za zvlášť ďábelské jsem považoval, s jakou zlovolností a nesmírnou důkladností odpovídala na otázky v knize jednoho pitomce (Poznejte své dítě) vydané v Chicagu. Ten blábol se táhl rok za rokem a na mamíně bylo, aby o každých narozeninách svého potomka vyplnila jakési tabulky. O Lojních dvanáctých narozeninách, 1. ledna 1947, Charlotta Hazeová née Beckerová podtrhla následující epitetu, deset ze čtyřiceti, pod hlavičkou „Osobnost vašeho dítěte“: agresivní, hluchá, kritická, nedůvěřivá, zbrklá, podrážděná, všetečná, netečná, negativistická (dvakrát podtrženo) a zatvrzelá. Úplně pominula třicet zbývajících adjektiv, mezi nimiž se skvěla: rozverná, ochotná, energická, a tak dále. Bylo to prostě k zbláznění! S krutostí, která se jinak vůbec v holubici povaze mé milující ženy nevyskytovala, napadala a zaháněla na útěk všelijaké Lojiny drobnosti, které se zatoulaly po různých koutech domu a zamrzly tam jako zhypnotizovaní králíci. Ani ve snu tu dobrou ženu nenapadlo, že jednou ráno, když mi obrácený žaludek (důsledek mé snahy vylepšit její omáčky) nedovolil doprovodit ji do kostela, jsem ji podvedl s jednou Lolitinou punčoškou. A pak, co ten její postoj k dopisům mého lahodného drahouška!

Milá mamí a Hummy,

doufám, že se máte dobře. Moc dík za bonbóny. Ztratila (přeškrtnáno a znovu napsáno) ztratila jsem někde v lese ten novejšet. Posledních pár dní je tu zima. Mám se.

Ahoj.

Dolly

„Husa jedna,“ řekla paní Humbertová, „vynechala slovo za ‚mám se‘. Ten svetr byl z čisté vlny a já bych byla ráda, kdyby ses nejdřív se mnou poradil, než jí zase pošleš nějaké bonbóny.“

20

PÁR KILOMETRŮ od Ramsdale se prostíralo lesní jezero (jmenovalo se Sluneční - kdoví proč jsem se tehdy přeslechl) a koncem července nastala jeden týden taková vedra, že jsme k němu jezdili denně. Ukládám si teď za povinnost popsat několika únavnými podrobnostmi, jak jsme si tam jednoho tropického úterního dopoledne spolu

zaplavali naposled.

Auto jsme nechali na parkovišti kousek od cesty a zkratkou jsme se vydali borovým hájkem k jezeru, když Charlotta poznamenala, že minulou neděli v pět ráno viděla Jean Farlowová, pídící se po neobvyklých světelných efektech (ean patřila ke staré malířské škole), jak se „do ebenu“ (za-špičkoval John) noří Leslie.

„Voda musela být pěkně ledová,“ podotkl jsem.

„O to nejde,“ řekl ten logický, k záhubě odsouzený drahoušek. „Pochop, že není normální. A mám velice určitý dojem,“ pokračovala (tím svým pečlivým frázováním, které si začínalo zahrávat s mým zdravím), „že naše Louisa toho kretěna miluje.“

Dojem „Máme dojem, že se Dolly zhoršila,“ atd. (ze staré poznámky v žákovské knížce).

Humbertovi, v sandálech a koupacích pláštích, kráčeli dál.

„Viš, Hume, mám jeden hrozně opovážlivý sen,“ pronesla lady Humová, sklopila hlavu - jako by se za ten sen styděla - a důvěrně rozmlouvala s okrovou zemí. „Ráda bych opravdovou školenou služku, něco jako je ta mladá Němka, o které mluvili tuhle Talbotovi, a aby bydlela s námi.“

„Není kde,“ řekl jsem.

„Ale no tak,“ usmála se škádlivě, „chéri, ty opravdu podceňuješ možnosti domu Humbertových. Nastěhovali bychom ji do Loina pokoje. Stejně jsem z té díry chtěla udělat pokoj pro hosty. Je nejstudenější a nejmizernější v celém domě.“

„O čem to mluvíš?“ zeptal jsem se a kůže na lících kostech se mi napínala (tohle se namáhám poznamenat jen proto, že kůže mé dcery dělala totéž, když cítila nedůvěru, odpor a podráždění).

„Brání ti v tom nějaké romantické vzpomínky?“ vyzvíдалa má žena narážkou na svoje první podlehnutí.

„Hergot, ne,“ odsekl jsem. „Jen bych prostě rád věděl, kam uložíš svoji dceru, až budeš mít v baráku návštěvu nebo tu služku.“

„Ach,“ řekla paní Humbertová, zasněná, s úsměvem, doprovázející to „ach“ povytažením jednoho obočí a slabým výdechem. „Obávám se, že Lolinku to už vůbec nemusí zajímat. Lolinka totiž pošupe rovnou z tábora do nějaké dobré internátní školy s přísnou disciplínou a důkladnou výukou náboženství. A pak - Beardsleyská univerzita. Už to mám všechno promyšlené, žádný strach.“

Dále mi řekla, že ona, paní Humbertová, bude muset překonat svou obvyklou lenoru a napsat sestře slečny Phalenové, která vyučuje ve Sv. Algebře. Objevilo se třpytivé jezero. Řekl jsem jí, že jsem si v autě zapomněl sluneční brýle a že ji hned dohoním.

Vždycky jsem se domníval, že lomit rukama je románové gesto - snad záhadný pozůstatek nějakého středověkého rituálu, ale když jsem se ubíral k lesu, abych se oddal chvilce zoufalství a zoufalého přemítání, právě tím gestem („Pohlédni, Pane, na ty okovy!“) by se dalo nejlépe beze slov vyjádřit mé rozpoložení.

Být Charlotta Valerii, věděl bych, jak situaci vzít pevně do rukou, a výraz „vzít do rukou“ je velmi výstižný. Za starých dobrých časů stačilo zakroutit jejím křehkým zápěstím (tím, které si narazila při pádu z kola), a tlustá Valečka okamžitě změnila názor; jenomže s Charlottou bylo něco podobného vyloučeno. Korektní Američanka Charlotta mě děsila. Můj radostný sen, že ji budu prostřednictvím jejího citu ke mně ovládat, byl naprosto pochybený. Netroufal jsem si udělat nic, co by narušilo představu, kterou si o mně vytvořila a kterou uctívala. Lisával jsem se k ní, když byla děsivou dueňou mého miláčka, a cosi patolízalského v mém vztahu k ní přetrvávalo. Jediným mým trumfem bylo, že neměla tušení o mé ohavné lásce k její Lo. Nebylo jí po chuti, že mě Lo má ráda, avšak mé city uhodnout nemohla. Valerii bych nejspíš řekl: „Tak koukej, náno jedna blbá, c'est moi qui décide, co je dobré pro Dolores Humbertovou!“ Charlottě jsem nemohl říci (s libezným klidem) ani: „Promiň, drahoušku, já jsem proti. Dejme té malé ještě šanci. Co kdybych jí nějaký ten rok dělal soukromého učitele? Sama jsi mi kdysi říkala -“ Ve skutečnosti jsem nemohl Charlottě o holčičce říct ani popel, abych se neprozradil. Neumíte si ani představit (jako jsem si já nikdy nepředstavoval), jaké jsou tyhle zásadové ženy! Charlotta, které unikala lícoměrnost všech každodenních konvencí a pravidel chování, jídla, knih, lidí, do nichž byla blázen, by okamžitě postřehla pokryteckou intonaci ve všem, co bych řekl se skrytým úmyslem udržet Lolitu nablízku. Byla jako hudebník, který je jinak možná hnusným sprostáčkem bez taktu a vkusu, ale s ďábelskou neomylností zaslechne v melodii falešný tón. Zlomit Charlottinu vůli by předpokládalo zlomit jí srdce. A kdybych jí zlomil srdce, rozpadly by se také její iluze o mně. Říci takhle: „Buď si budu dělat s Lolitou, co chceš, a ty mi pomůžeš celou záležitost ututlat, nebo jdem okamžitě od sebe,“ zbledla by jako žena z kouřového skla a vysoukala by ze sebe: „Jak chceš, ale mezi námi je konec.“ A byl by konec.

Tak zašmodrchané to tedy bylo. Vzpomínám si, že jsem došel na parkoviště, napumpoval si do dlaní vodu chutnající po rzi a chlemtal ji tak lačně, jako by mě mohla obdařit magickou moudrostí, mládím, volností, malou milostnicí. V červeném koupacím plášti jsem se chvíli posadil na hranu hrubě tesaného stolu pod šumícími borovicemi a klátil jsem nohama. Ze sluncem ozářeného domečku s nápisem „Ženy“ vyšly dvě holčičky v dvoudílných plavkách. Žvýkačku žmoulající Mabel (nebo Mabelina alternace) s námahou, netečně nasedla na kolo, a Marion, potřásající vlasy, aby odehnala dotírající mouchy, si sedla za ni, nohy široko od sebe, a potom vrávoravě, líně, nepřítomně splynuly se světlem a stínem. Lolito! Otec s dcerou tavící se a splývající s tímto lesem! Jistě, nabízelo se přirozené řešení - zbavit se paní Humbertové. Ale jak?

Nikdo nedokáže spáchat dokonalou vraždu, nikdo kromě náhody. Jako tomu bylo například v proslulém případě zavraždění Mme Lacourové v jihofrancouzském Arles na sklonku minulého století. Neznámý, asi sto osmdesát centimetrů vysoký vousáč, který, jak se později usoudilo, byl tajným milencem oné dámy, k ní krátce poté, co se provdala za plukovníka Lacoura, přistoupil na rušné ulici a třikrát ji smrtelně bodl do zad, zatímco plukovník, spíš malý bul-dok než urostlý chlap, se pověšil na vrahovu paži. Zázračnou a nádhernou shodou okolností právě v okamžiku, kdy se pachatel vymaňoval ze stisku čelistí rozrušeného mini-manžela (a skupinku obkličovala hrstka čumilů), v domě stojícím nejbližší našemu výjevu se jakýsi pošukaný Ital šťoural v nějaké výbušnině, čirou náhodou ji odpálil a ulice se v

mžiku proměnila v peklo kouře, padajících cihel a prchajících lidí. Výbuch vůbec nikoho nezranil (až na to, že srazil k zemi chrabrého plukovníka Lacoura), zato pomstychtí-vý milenec řečené dámy vzal spolu s ostatními nohy na ramena - a jestli nezemřel, žije dodnes

A teď se podívejme na to, co se stane, když si dokonalou vraždu plánuje pachatel sám.

Sešel jsem k Slunečnímu jezeru. Místo, z něhož jsme se my a pár dalších „roztomilých“ manželských párů (Farlowovi, Chatfieldovi) chodili koupat, tvořila jakási nevelká zátoka; mé Charlottě se líbila, jelikož vytvářela takřka „soukromou pláž“. Hlavní možnosti ke koupání (či „možnosti k utopení“, jak svého času poznamenal ramsdaleský Journal) skýtala levá (východní) část jezera, kterou z naší zátoky nebylo vidět. Napravo od nás borovice brzo ustoupily oblouku mokřiny, stáječícimu se na protilehlé straně opět do lesa. Usedl jsem vedle své ženy tak tiše, až sebou trhla.

„Zaplaveme si?“ zeptala se.

„Počkej minutku. Jen si promyslím jeden nápad.“ Přemýšlel jsem. Uplynula doba delší než minuta.

„Tak jo. Jdem.“ „Hrála jsem v tom nápadu také já?“

„Že se ptáš!“

„To doufám,“ řekla Charlotta a vstoupila do vody. Brzy jí sahala po silná stehna potažená husí kůží, a pak, se spojenýma předpaženýma rukama, pevně zavřenými ústy a vysloveně ošklivým obličejem v černé gumové koupací čepici, se Charlotta s mocným plácnutím vrhla dopředu.

Pokojně jsme plavali vstříc třpytu jezerní hladiny.

Na protějším břehu, přinejmenším tisíc kroků daleko (kdyby člověk uměl kráčet po vodní hladině), jsem rozeznal postavičky dvou mužů, kteří makali jako bobři na svém břehu. Věděl jsem přesně, kdo to je: dva penzisti - policista polského původu a instalatér, jemuž patřila většina lesa na té straně jezera. Věděl jsem také, že se dřou, jen z takového ponurého hecu, na stavbě mola. Údery, které k nám doléhaly, svým hřmotem jaksi neladily s tím, co se dalo rozeznat z těch trpasličích paží a nástrojů; člověka vážně jalo podezření, že režisér těchto akrosnických efektů se pohádal s loutkářem, zvláště když se řízné prásknutí každé malíčké rány za svou viditelnou verzi opožďovalo.

Krátký pruh bílého pisku „naší“ pláže, již jsme se trochu vzdálili, abychom se dostali nad větší hloubku, býval ve všední dny ráno pustý. Kolem dokola nebylo živé duše, až na ta dvě velmi zaneprázdněná pimprlata naproti a tmavě červené soukromé letadlo, které nám zavrčelo nad hlavou a propadlo se v modři. Scéna byla jako stvořená pro rychlou bublinkovou vraždu, a zde se skrývala jemná pointa: muž zákona s mužem od vody byli právě tak blízko, aby se stali svědky nehody, a právě tak daleko, aby nepostřehli, že jde o zločin. Byli dost blízko, aby slyšeli smyslů zbaveného plavce, jak kolem sebe plácá a křičí, aby mu někdo přišel pomoci zachránit jeho tonoucí ženu; a přece daleko, aby rozeznali (pokud by se náhodou zahleděli předčasně), že ten všechno možné, jenom ne smyslů zbavený plavec právě pod sebou přestává sešlapávat svou manželku. Tak daleko jsem ještě nebyl; chci pouze sdělit, jak bylo všechno snadné, jak byla scéna krásně navržena! Charlotta tedy plavala, s poslušnou neohrabaností (byla velmi podprůměrnou mořskou pannou), nicméně nikoli bez jisté velebné rozkoše (cožpak neměla po boku svého mořského panice?), a když jsem pozoroval, s pronikavou průzračností budoucího rozpominání (chápete, snažit se vidět věci tak, jak si je člověk bude vybavovat, že je viděl), hladkou bělost její mokré tváře, přes úpornou snahu tak málo opálené a bledé rty, holé vypouklé čelo, utáženou černou čepici a tučný mokrý zátylek, věděl jsem, že stačí jen trochu zvolnit, zhluboka se nadechnout, pak ji uchopit za kotník a bleskurychle se svou lapenou mrtvolou zamířit pod hladinu. Říkám úmyslně mrtvolou, protože překvapení, panika a nezkusenosť způsobí, že v mžiku vdechne smrtelnou dávku jezera, kdežto já budu s to vydržet ještě alespoň minutu nedýchat, s očima pod vodou otevřenýma. Osudové gesto proletělo jako chvost padající hvězdy temnotou zamýšleného zločinu. Připomínalo mi strašlivý tichý balet, tanečník drží balerínu za nohu a jako blesk sjíždí dolů vodním šerem. Mohl bych se vynořovat a nadechovat a přitom ji držet pod vodou, a pak se potopit tolikrát, kolikrát by bylo zapotřebí, a teprve až by se za ní zatáhla opona nadobro, troufl bych si zavolat o pomoc. A až by za takových dvacet minut dorazily ty dvě neustále se zvětšující loutky v pramici, jejíž jedna strana bude čerstvě natřená, nebohá paní Humbertová, oběť křeče či koronární okluze, nebo obojího, bude stát na hlavě v inkoustovém kalu, nějakých deset metrů pod úsměvnou hladinou Slunečního jezera.

Jednoduché, vidíte? Jenomže, vážení, vy mi to nebudete věřit, ale já jsem k tomu prostě nenašel odvahu!

Plavala vedle mne jako důvěřivý a nemotorný tuleň a mně v uchu vřeštěla všechna logika touhy: teď je ten pravý okamžik! Jenomže, vážení, já prostě nemohl! Beze slova jsem se otočil ke břehu a ona se taky důstojně a poslušně obrátila, d'ábel mě stále nepřestával ponoukat, ale já jsem se přesto nedokázal přimět utopit toho ubohého kluzkého tvora s ohromným tělem. Křik se víc a víc vzdaloval, když jsem si uvědomil melancholickou pravdu, že ani zítra, ani v pátek, ani nikdy jindy, ve dne či v noci, v sobě nenajdu dost odvahy vzít jí život. Jistě, Valerii jsem si dokázal představit, jak ji až k umlčení plácám přes řadra nebo že jí ubližuju jinak, a dokázal jsem si představit, neméně živě, jak střílím jejího milence do podbřišku a on si s hekáním sedá na zadek. Ale Charlottu jsem zabít nedokázal, zvláště když situace nebyla zase tak beznadějná, jak se jevila na první pohled toho mizerného dopoledne. Kdybych ji chytil za silnou kopající nohu, kdybych spatřil její udivený pohled, slyšel její příšerný hlas, kdybych prese všechno prošel tím očistcem, její přízrak by mě pronásledoval celý život. Psát se tak rok 1447, a ne 1947, mohl jsem svoji útlocitnou národu přelstít podáním nějakého klasického jedu z planého akátu, nějakého lahodného elixíru smrti. Jenomže v naší měšťácké době, která do všeho strká nos, by to nevyšlo, jako to vycházelo kdysi v brokátém zdobených palácích. Dneska, chce-li člověk někoho zabít, aby byl pomalu vědcem. Ne, ne, ani tím jsem nebyl. Velevážená poroto, většina sexuálních delikventů bažících po nějakém rozechvělém, sladce sténajícím, fyzickém, ale nikoli bezpodmínečně pohlavním vztahu s nedospělým děvčátkem, jsou neškodní, neschopní, pasivní, plaší podivíni, kteří pouze prosí společnost, aby je nepronásledovala za jejich prakticky neškodné, takzvané úchylné chování, za jejich malé, horce mokré akty sexuální deviace, aby po nich společnost ani policie nedupala. Nejsme sexuální maniaci! Neznásilňujeme tak jako hodní vojáčekové! Jsme nešťastní, mírní pánové s psíma očima a dostatečně dobrým vychováním, abychom krotili svoji touhu

v přítomnosti dospělých, a přitom ochotní obětovat dlouhá léta svého života za jedinou příležitost dotknout se nymfíčky. Emfaticky řečeno, nejsme žádní vrazi. Básníci nezabíjejí. Ach, má nešťastná Charlotta, nechovej ke mně nenávisť ve svém věčném nebi mezi věčnou alchýmií asfaltu a gumy a kovu a kamene - ale, díkybohu, ne vody, ne vody.

Nicméně, mám-li být naprosto objektivní, unikl jsem jenom o vlasek. Teď totiž přichází pointa podobenství mého dokonalého zločinu.

Sedli jsme si v žiznivém slunci na osušky. Rozhlédla se kolem sebe, povolila si podprsenku a lehla si na břicho, aby si opekla záda. Řekla, že mě miluje. Hluboce vzdychla. Natáhla ruku a zašátrala v kapse šatů po cigaretách. Posadila se a zapálila si. Prohlédla si pravé rameno. Prudce mě políbila otevřenými zakouřenými ústy. Náhle se po písčitém břehu za námi, zpod keřů a borovic, skutálel kámen, potom další.

„Ti parchanti zase šmírujou," řekla Charlotta, přidržela si na nadrech svoji velkou podprsenku a lehla si zpět na břicho. „Budu si o tom muset promluvit s Peterem Krestovským."

Od konce stezky k nám dolehl šramot, šlápnutí -as malířským stojanem a proprietami napochodovala dolů Jean Farlowová.

„Tys nás vyděsila," řekla Charlotta. Jean pravila, že byla nahoře, schovaná v podrostu, sledovala přírodu (špióny obvykle střílejí) a pokoušela se dokončit obraz jezera, ale nestojí za moc, nemá totiž vůbec talent (což byla holá pravda) - „A tys někdy zkoušel malovat, Humberte?" Charlotta, která na Jean trochu žárlila, byla zvědavá, jestli přijde John.

Přijde. Přijde dnes domů na oběd. Vysadil ji na cestě do Parkingtonu a každou chvíli by se měl pro ni zastavit. Bylo nádherné dopoledne. Vždycky se cítí jako zrádce, že nechává Cavalla a Melampa uvázané u boudy, když je tak krásně. Usedla mezi mě a Charlottu do bílého písku. Měla na sobě plavky. Její dlouhé opálené nohy mě přitahovaly asi tak jako haksny kaštanové klisny. Když se zasmála, byly ji vidět dásně.

„Málem jsem vás oba namalovala do svého jezera," řekla. „Dokonce jsem si všimla něčeho, co vám uniklo. Ty (k Humbertovi) jsi měl na ruce náramkové hodinky, ano, ano, milý pane, je to tak."

„Vodotěsné," zašveholila Charlotta a našpulila pusku jako kapr.

Jean si položila moje zápěstí na svoje koleno a prohlížela si Charlottin dar, potom vrátila Humbertovu ruku zpátky do písku, dlaní nahoru.

„Takže jsi mohla taky vidět všelico," poznamenala Charlotta koketně.

Jean vzdychla. „Jednou jsem viděla," řekla, „jak se právě na tomhle místě při západu slunce milují dvě děti, nějaký kluk s holčou. Jejich stíny vypadaly jako obři. A už jsem vám vyprávěla o panu Tomsonovi, co tady vyváděl za svítání. Počítám, že tu příště přistihnu starého tlustého Ivora na voru. Ten chlap je fakticky pošuk. Posledně mi vyprávěl příšerně neslušnou historku o svém synovci. Připadá mi -"

„Ahoj," ozval se Johnův hlas.

21

MŮJ ZVYK mlčet, když mi něco není po chuti, přesněji řečeno chlad a šupinatost mého nespokojeného mlčení Valerii k zbláznění děsily. Kňourala a kňučela: „Ce qui me rend fole, c'est que je ne sais á quoi tu penses quand tu es comme ca. "U Charlotty jsem se snažil nemluvit, ale ona si klidně dál mlela pantem nebo práskla mé mlčení přes palici. Úžasná žena! Uchýlval jsem se do svého bývalého pokoje, jemuž se teď jinak než „pracovna" neřeklo, s mumláním, že se musím konečně pustit do nějaké učení, a rozverná Charlotta dál zvelebovala náš příbytek, švitořila do telefonu a spisovala dopisy. Ze svého okna jsem přes nalakované tetelení topolových listů viděl, jak přechází ulici a uspokojeně hází do schránky dopis pro sestru slečny Phalenové.

Týden přechodných přeháněk a přitímní, který uplynul od naší poslední návštěvy nehybných písků u Slunečního jezera, byl jedním z nejchmurnějších, na jaké se pamatuji. Potom se objevily dva nebo tři slabé paprsky naděje - a vzápětí oslepující záblesk slunce.

Napadlo mě, že mám bystrý a báječně fungující mozek a že bych ho mohl taky použít. Jestliže si netroufám zasahovat do plánů své ženy, které měla se svou dcerou (každým dnem ohnivější a opálenější v přívětivém podnebí beznadějně dálavy), zcela jistě dokážu přijít na nějaký obecný způsob, abych v té věci uplatnil svou obvyklou autoritu, která by se časem dala zaměřit ke konkrétnímu cíli. Jednou večer mi nahrála na smeč sama Char-lotta.

„Mám pro tebe překvapení," spustila a zabrejčila na mě zamilovanými očima nad lžící polévky. „Na podzim jedeme my dva do Anglie."

Polkl jsem svou lžici polévky, otřel si rty růžovým ubrouskem (kdeže je to chladivé skvostné lněné prostírání hotelu Mirana!) a řekl jsem:

„Taky mám pro tebe překvapení, drahá. My dva do žádné Anglie nejedeme."

„Proč, co se děje?" vyhrkla a hleděla - překvapena víc, než jsem předpokládal - na moje ruce (bezděčně jsem skládal, trhal, cupoval a opět trhal ten nevinný růžový servírek). Můj úsměv jí však trochu uklidnil.

„Děje se něco velice prostého," odpověděl jsem. „Iv těch nejharmoničtějších domácnostech, jako je naše, ne o všech záležitostech rozhoduje partnerka. Jsou určité věci, v nichž má mít hlavní slovo muž. Umím si dobře představit to vzrušení, které tobě, jako normální Američance, musí přinášet plavba Atlantikem na stejné lodi s lady Důležitou nebo Samem Důležitým, králem mraženého masa, případně s nějakou hollywoodskou štetkou. A vůbec už nepochybuji, že my dva bychom se nádherně vyjímali na reklamním plakátu cestovní kanceláře: ty jsi zasněná, oči máš zahleděné do neznáma, zatímco já ovládám svůj závistivý obdiv při pohledu na Palácovou stráž, Šarlatovou gardu, Gardovou šar-lu, nebo jak se všechny jmenují. Jenomže já jsem čirou náhodou na Evropu alergický, starou dobrou Anglii nevyjímaje. Jak sama dobře víš, se Starým a zahánvajícími světem mě spojují jen velmi smutné vzpomínky. A žádné barevné reklamy v tvých časopisech na tom nemohou nic změnit."

„Miláčku," řekla Charlotta. „Já vážně -"

„Počkej, ještě jsem neskončil. To, o čem jsem právě mluvil, je ale vedlejší. Jde mi o celkový přístup. Když jsi chtěla, abych se místo psaní šel opalovat k jezeru, s radostí jsem se podvolil a stal jsem se kvůli tobě bronzovým žurnálovým krasavečkem, místo abych si hleděl klasické filologie a dejme tomu doučování. Když mě vedeš na partii bridže a sklenku bourbonu s okouzujícími Farlowovými, pokorně tě následuji. Ne, prosím tě, nech mě domluvit. Když zvelebuješ dům, do tvých plánů se nemíchám. Když rozhoduješ, když rozhoduješ o všem možném, mohu naprosto nebo řekněme částečně nesouhlasit, ale neřeknu ani ň. Přehlížím detaily. Nemohu však přehlížet celek. Jsem rád, že jsi tak dominantní, ale každá hra má svoje pravidla. Nejsem našťvaný. Nejsem vůbec našťvaný. Nemám to ve zvyku. Ale jsem jednou polovinou téhle domácnosti a mé slovo má malou, ale svoji váhu."

Přešla na mou stranu stolu, poklekla a zvolna, leč vášnivě vrtěla hlavou a prsty se mi zarývala do kalhot. Že prý si to vůbec neuvědomila. Že prý jsem její pán a vládce. Že prý Louisa už odešla a že se můžeme teď hned pomilovat. Že prý jí musím odpustit, jinak zemře.

Tahle epizodka mi značně zvedla náladu. Chlácholil jsem ji, že nejde o to, prosit za odpuštění, ale jinak se chovat; a rozhodl jsem se, že využiji výhodné situace a strávím nějakou tu hodinku, rozmrzelý a v ústraní, prací na své knize - nebo ji budu alespoň předstírat.

Prostá „válenda" v mém bývalém pokoji se již dávno proměnila v pohovku, již byla v jádru odjakživa, a navíc mě Charlotta od prvního dne našeho manželství varovala, že se pokoj postupně změní v klasickou „pracovnu spisovatele". Pár dní po „britském incidentu" jsem si hověl v novém a velmi pohodlném křesle s obrovskou bichlí na klíně, když Charlotta zaťukala prsteníkem na dveře a vloudila se dovnitř. Jak nesmírně se lišily její pohyby od Lolitiných, když mě navštěvovala ona ve svých roztomilých ušmudlaných džinsách, vonící ovocnými sady říše nymfiček, neobratná, bláznivá, plachá a zvláště zkažená, s rozepnutými dolními knoflíčky u košile! Něco vám však řeknu. Za drzostí mladé Hazeové a duševní rovnováhou staré Hazeové protékal pramínek plachého života, který stejně chutnal, stejně šuměl. Jeden věhlasný francouzský lékař řekl kdysi mému otci, že u blízkých příbuzných má sebemenší zakručení v žaludku stejný „hlas".

Charlotta se tedy vloudila dovnitř. Cítila, že mezi námi něco nehraje. Minulou noc, a předminulou jakbysmet, jsem předstíral tvrdý spánek, jen co jsme ulehli do postele, a vstal za svítání. Něžně zavrněla, jestli „nevyrušuje". „Teď zrovna ne," řekl jsem a otočil jsem svazek „K" Encyklopedie pro dívky, abych si prohlédl obrázek natištěný na ležato.

Charlotta popošla ke stolečku z falešného mahagonu se zásuvkou. Položila na něj ruku. Stolek byl bezpochyby otřesný, ale nic zlého jí neprovedl.

„Už dávno jsem se tě chtěla zeptat," řekla (věčně, nikoli koketně), „proč ho zamykáš? Nemám ho dát pryč? Je přílišný!"

„Nech ho být," poznamenal jsem. Zrovna jsem tábořil v Kanadě.

„Je k němu klíč?"

„Schovaný."

„Ale Humínku..."

„Zamčené líbesbrífy."

Vrhla po mně jeden z těch pohledů raněné laně, které mi tak strašně pily krev, a pak, na pochybách, jestli mluvím vážně, nebo jak udržet nit hovoru, se zastavila u několika nudných stránek (kanál, kanár, kanec, kanibal), zahleděná spíš na okno než na ně, a ostrými mandlově růžovými nehty bubnovala o listy.

Vtom (u kankánu nebo kánoe) přešla k mému křeslu a měkce a zároveň těžce dosedla na opěradlo a zaplavila mě vůní parfému, jaký používala moje první žena. „Co by říkalo jeho lordstvo tomu, kdybychom strávili podzim rady?!" zeptala se a zabodla malíček do podzimního obrázku z jednoho konzervativního východního státu. „A proč?" (velmi zvolna a zřetelně). Pokrčila rameny. (Možná si v tu dobu brával Harold dovolenou. Lovecká sezóna. Podmíněný reflex z její strany.)

„Mám pocit, že vím, kde to je," řekla s prstem připíchnutým k obrázku. „Vzpomínám si, že je tam hotel Zakletí lovci, divné jméno, že? A pohádkově tam vaří. A nikdo nikomu neleze na nervy."

Třela si tvář o můj spánek. Tohle Valeriei brzy přešlo. ! „Co by sis dal k obědu, miláčku? K večeru se u nás zastaví John a Jean."

Něco jsem zachrochtal. Líbila mě na dolní ret, zašveholila, že upeče dort (tradice dochovaná z mého podnájemnického období, že se můžu utlouct po jejích dortech), a zanechala mě mé netečnosti.

Opatrně jsem položil otevřenou knihu na místo, kde seděla (pokusila se o vlnovitou rotaci, ale vložená tužka stránky zastavila) a přikontroloval jsem skříň na klíč: spočíval poněkud sebevědomě pod starým drahým holicím strojkem, který jsem používal do té doby, než mi koupila mnohem lepší a levnější. Dalo se mluvit o dokonalé skříni, tam pod strojkem, ve žlábků sametem vystlané krabičce? Krabička ležela v malém kufříku, kde jsem měl uložené různé obchodní písemnosti. Mohl jsem ji nějak zdokonalit? Je zvláštní, jak obtížné je ukrývat věci, zvláště když vám žena v jednom kuse šibuje nábytkem.

22

MÁM DOJEM, že přesně týden po našem posledním výletu k jezeru přišla polední poštou odpověď od té druhé slečny Phalenové. Psala, že se právě vrátila do Sv. Algebry z pohřbu své sestry. „Od té doby, co si zlomila tu pánev, nebyla už Euphemia nikdy ve své kůži." Co se týče záležitosti dcery paní Humbertové, musí s politováním sdělit, že na letošní zápis je už pozdě, ale že ona, dosud žijící Phalenová, si je naprosto jistá, že pokud manželé Humbertovi přivezou Dolo-res v lednu příštího roku, dá se její přijetí zařadit. Nazítří po obědě jsem zaskočil k „našemu" lékaři, kamarádkovému chlapíkovi, jehož chápavý přístup k pacientům a dokonalá důvěra v pár patentních medicín

přiměřeně maskovaly jeho neznalosti a lhostejný vztah k lékařské vědě. Skutečnost, že Lo se bude muset vrátit do Ramsdale, byla klenotem naděje. Na tuhle událost jsem se chtěl důkladně připravit. Po pravdě řečeno jsem své tažení zahájil ještě dřív, než Char-lotta dospěla k onomu krutému rozhodnutí. Musel jsem si být jistý, že až moje rozkošná holčička přijede, ještě téže noci, a potom noc za noci, než mě o ni připraví Sv. Algebra, budu mít v rukou prostředky, které ta dvě stvoření uvrhnou do tak hlubokého spánku, že je neprobudí ani zvuk, ani dotek. Takřka celý červenec jsem prováděl pokusy s různými prášky na spaní - zkoušel jsem je na Charlottě, která se cpala velkou spoustou všelijakých pilulek. Poslední dávka, kterou jsem jí dal (myslela si, že jde o tabletku slabých bromidů na naolejování nervů), ji odrovnala na dobré čtyři hodiny. Pustil jsem naplno rádio. Svítíl jsem jí do obličeje baterkou oplzlého tvaru. Šťouchal jsem ji, štípal, škrábal, avšak rytmus jejího pokojného a mocného dechu nic nenarušilo. Zato když jsem udělal něco tak banálního, že jsem ji políbil, ihned se probudila, svěží a silná jako chobotnice (jen tak tak jsem vyvázl). Tohle by tedy nešlo, řekl jsem si, musím si opatřit něco daleko spolehlivějšího. Zpočátku se zdálo, že mi doktor Byron nevěří, když jsem prohlásil, že jeho poslední recept na mou nespavost ani zdaleka nezabral. Doporučoval, abych to zkusil ještě jednou, a na okamžik odvedl mou pozornost fotografií své rodiny. Měl jednu úžasnou ratolest v Dollyině věku. Jenomže já jsem jeho figle prohlédl a trval na tom, aby mi předepsal nejsilnější prášky, jaké existují. Radil mi, abych hrál golf, ale nakonec se vzdal a slíbil, že mi dá něco „skutečně stoprocentního“, načež vytáhl ze skříňky lahvičku plnou modrofialových tabletek s temně purpurovým páskem na jednom konci, které byly právě uvedeny na trh a určeny nikoli neurotikům, jež může uklidnit vhodně použitý proud vody, ale pouze nespavým umělcům, kteří musí na pár hodin zemřít, aby mohli žít celá staletí. Rád si tropím z doktorů bláznů, a třebaže jsem v duchu skákal radostí, pokrčil jsem skepticky rameny a zastrčil pilulky do kapsy. Mimochodem, musel jsem se před ním mít na pozoru. Jednou, v jiné souvislosti, jsem se z hlouposti zmínil o svém posledním sanatoriu, a měl jsem dojem, že zastíhal ušima. Jelikož jsem naprosto nedychtil po tom, aby se Charlotta nebo kdokoli jiný dozvěděl o tomto údobí v mém životě, překotně jsem vysvětloval, že jsem kdysi v souvislosti s psaním románu prováděl jakýsi výzkum mezi duševně chorými. Čert ho vem, ale stejně měl ten starý rošťák pěknou dcerušku.

Odešel jsem ve výborné náladě. Řídil jsem auto své ženy jedním prstem a v pohodě jsem dorazil domů. Ramsdale je vlastně nesmírně půvabné. Ve vzduchu vrčely cikády, ulice byla čerstvě pokropená. Hladce, téměř sametově jsem zabočil do naší příkré uličky. Toho dne bylo všechno tak nějak na svém místě. Tak modré a zelené. Věděl jsem, že svítí slunce, protože na předním skle se blýskavě zrcadlil klíček od zapalování, a věděl jsem, že je přesně půl čtvrté, jelikož ošetřovatelka chodící každé odpoledne masírovat slečnu Odnaproti cupkala v bílých punčoškách a střevíčkách po úzkém chodníku. Jako obvykle po mně cestou dolů vyjel hysterický Vetešníkův setr, a jako obvykle se na verandě povaloval místní plátek, který tam před chvílí hodil Kenny.

Den předtím jsem skoncoval s režimem rezervovanosti, který jsem si předepsal, a do dveří obývacího pokoje jsem vrazil s bujarým zahalekáním. Charlotta seděla v rohu u psacího stolu, tvarohově bílý zátylek a nazrzlý chignon otočené ke mně, ve žluté bluze a kaštanových kalhotách, které měla na sobě, když jsme se poznali, a psala dopis. S rukou stále ještě na klíče jsem zopakoval svůj srdečný hláhol. Pišící ruka zko-prněla. Charlotta na okamžik znehybněla, potom se na židli pomalu otočila a opřela loket o zakulacené opěradlo. Na její emocemi znetvořenou tvář nebyl hezký pohled, když upřela zrak na mé nohy a promluvila:

„Ta hnusná Hazeová, ta hrozná coura, ta stará důra, ta otravná baba, ta - ta stará blbá Hazeová ti už vola dělat nebude. Má-má...“

Můj sličný žalobce se zarazil, polykaje zlobu i slzy. Ať už řekl Humbert co chtěl - nebo co se pokoušel říci -, není to podstatné. Pokračovala:

„Jsi netvor. Jsi ohavná, hnusná, kriminálnická svině. Ještě krok, a začnu křičet z okna. Nepřibližuj se ke mně!“

Ať zamumlal Humbert cokoli, myslím, že to opět můžeme pominout.

„Dnes večer odjíždím. Tohle všechno si můžeš nechat. Ale toho mizerného spratka už nikdy v životě neuvidíš! Vypadni z toho pokoje!“

Čtenáři - vypadl jsem. Šel jsem nahoru do bývalé malé pracovny. S rukama v bok jsem na okamžik naprosto klidně a soustředěně zůstal stát na prahu a přehlížel jsem znásilněný stolek s otevřenou zásuvkou - jeden klíč trčel v zámku a další čtyři od bůhvíčího ležely na horní desce. Přešel jsem přes galerii do ložnice Humbertových a pokojně jsem svůj deník přemístil zpod jejího polštáře do své kapsy. Potom jsem vykročil dolů po schodech, ale v půli cesty jsem se zastavil: mluvila do telefonu, který byl čirou náhodou zapojen hned za dveřmi do obývacího pokoje. Chtěl jsem slyšet, co říká: zrušila nějakou objednávku a vrátila se do salónu. Srovnal jsem si dech a chodbičkou jsem přešel do kuchyně. Tam jsem otevřel láhev skotské. Skotské dosud nikdy neodolala. Pak jsem vešel do jídelny a odtud jsem pootevřenými dveřmi pozoroval její široká záda.

„Ničíš život mně i sobě,“ začal jsem potichu. „Chovejme se jako civilizovaní lidé. Jsou to všechno jenom tvoje halucinace. Tobě přeskočilo, Charlotto. Poznámky, které jsi našla, byly úryvky z románu. Tvoje i její jméno jsem použil čistě náhodou. Prostě jsem je měl po ruce. Rozmysli si to. Přinesu ti drink.“

Neodpověděla ani se neotočila, jenom dál bůhvíco čmárala překotným škrabopisem. Nejspíš třetí dopis (dva v oznámkovaných obálkách už ležely na stole). Vrátil jsem se do kuchyně.

Připravil jsem dvě sklenky (do Sv. Algebry? Lo?) a otevřel ledničku. Zlovolně na mě zavrčela, když jsem jí z útrobu odebíral led. Přepsat. Ať si to přečte ještě jednou. Na detaily se nebude pamatovat. Změnit, zfalšovat. Napsat pár řádek a ukázat jí je nebo je nechat volně povalovat. Proč někdy kohoutky tak hrozně kňučí? Hrozná situace, bez legrace. Malé kostky ledu jako polštářky - polštářky pro ledního medvídka Lo - vydávaly škrabavé, praskavé, zmučené zvuky, když je teplá voda uvolňovala z jejich komůrek. Sklenice jsem postavil vedle sebe. Nalil jsem whisky a krapet sody. Dopálila mě. Lednička se s třísknutím zabouchla. Se sklenicemi v rukou jsem prošel jídelnou a řekl jsem přes dveře do salónu, které byly malinko pootevřené, tak tak jsem škvírou prostrčil loket:

„Pojď, napijem se.“

Neodpověděla mi, kráva pitomá, a já položil sklenice na bufet vedle telefonu, který zrovna začal vyzvánět.

„Tady Leslie, Leslie Tomson,“ ohlásil se Leslie Tomson, ten milovník jitřních koupelí. „Pane Humbert, přijďte sem rychle, vaši paní přejelo auto.“

Odpověděl jsem, možná trochu nedůtklivě, že moje žena je živá a zdravá, se sluchátkem v ruce jsem vrazil do dveří a řekl:

„Volá ten zahradník a říká, že tě zabili, Charlottó.“ Jenomže v obýváku žádná Charlotta nebyla.

23

VYBĚHL JSEM ven. Vzdálenější konec naší příkré uličky nabízel zvláštní podívanou. Velký černý naleštěný packard se našikmo vyšplhal z chodníku na svažitém trávníku slečny Odnaproti (kde ležela zmuchlaná kostkovaná deka) a stál tam, zářil na slunci, dveře otevřené jako křídla, přední kola hluboko v jehličnatých zákrscích. Po anatomické pravé straně auta, na zastřiženém pažitě toho travnatého svahu, ležel nznak nějaký dědula s bílým knírem; byl dobře oblečený - dvouřadový šedý oblek s vestou, puntikovaná kravata - a takto natažený s nohama u sebe se podobal voskové figurině v neživotní velikosti. Musím převést účinek náhlého vjemu do sledu slov, jejich fyzické nahromadění na stránce narušuje skutečný bleskový vjem, ostrou jednotu prožitku: hromádka hadrů, auto, loutka stařka, ošetřovatelka slečny O., šustivě pobíhající s poloprázdnou sklenicí v ruce, zády ke stíněné verandě, kde si můžete představit podepřenou, uvězněnou, samotnou sešlou paní, jak piští, jenže ne dost hlasitě, aby přehlušila rytmické štěkání Vetešnikova setra pobíhajícího od jedné skupinky lidí k druhé, od hloučku sousedů seběhnutých na chodníku u toho kostkovaného ranečku zpátky k autu, které se mu konečně povedlo zahnat na pevnou zem, a pak k další skupince na trávníku, již tvořil Leslie, dva policisté a podsaditý muž v brýlích s obroučkami ze želvoviny. Teď se sluší objasnit, že bleskurychlý příjezd policejní patroly, ani ne minutu po nehodě, měla na svědomí skutečnost, že si v příčné ulici o dva domy níž poznamenávali čísla špatně parkujících aut; že ten muž v brýlích byl Frederick Beale ml., řidič toho packardu; že jeho 79-letý otec, jehož právě ošetřovatelka křísila vodou na zeleném trávníku, kde ležel - právník na trávníku, abych tak řekl -, se neuložil k večernímu spánku, ale klidně a metodicky se vzpamatovával z lehkého srdečního záchvatu nebo jeho náznaku; a konečně, že ten uzlíček hadrů na chodníku (kde mě tak často rozhořčeně upozorňovala na křivé zelené pukliny) skrýval rozmašírované ostatky Charlotty Humbertové, kterou porazilo a několik metrů vleklo Bealeovo auto, když chvátala přes ulici vhodit tři dopisy do schránky nacházející se na rohu zahrádky slečny Odnaproti. Nějaká milá holčička v ušmudlaných růžových šatech je zvedla, podala mi je a já se jich zbavil tím, že jsem je v kapse kalhot rozdrásal na kousíčky.

Za okamžik se objevili na scéně tři lékaři a Farlowovi a vzali situaci do svých rukou. Vdovec, člověk výjimečného sebeovládání, ani neronil slzy, ani si nerval vlasy. Trochu zavrával, to ano, ale otevřel ústa jenom proto, aby podal takové informace nebo vydal takové příkazy, které byly nezbytně nutné k identifikaci, ohledání a odvozu mrtvé, jejíž temeno se proměnilo v kaši z kostí, mozku, bronzové kštiny a krve. Oslnivé slunce stále ještě rudě plálo, když ho uložili do postele jemný John a sentimentální Jean, jeho dva přátelé, kteří se pro každý případ uchýlili na noc do ložnice Humbertových, a pokud je mi známo, nejspíš ji nestrávili tak nevinně, jak si žádala vážnost situace.

Nemám důvod šířit se sáhodlouze na stránkách těchto velmi neobvyklých memoárů o předpohřebních formalitách, jež bylo nutné zařadit, ani o samotném pohřbu, který se odbyl ve stejné tichosti jako svého času svatba. Musím se však zmínit o několika událostech, jež se pojí s těmi čtyřmi nebo pěti dny po Charlottině hloupé smrti. O své první vdovské noci jsem se tak zhuřlál, že jsem spal tvrdě jako děcko, jemuž ta postel, v níž jsem ležel, patřila. Příští den ráno jsem spěchal prohlédnout si útržky dopisů, které jsem měl v kapse. Byly však tak pomíchané, že 'se nedaly roztřídit do tří kompletních sad. Předpokládal jsem, že „...a měla bys ho najít, protože nemůžu kupovat...“ pochází z dopisu určenému Lo; další útržky jako by prozrazovaly Charlottin záměr ujet s Lo do Parkingtonu, či dokonce do Pisky, aby ten sup nezchvátal její vzácnou ovečku. Jiné cancoury a cucky (nikdy bych si nepomyslel, že mám v drápech takovou sílu) se viditelně týkaly přihlášky nikoli do Sv. Algebry, ale do jiné internátní školy, kde se údajně používaly tak strohé, surové a suché metody (třebaže se pod jejími jilmy hrával kroket), že si vysloužila přezdívku „polepšovna pro slečinky“. Konečně, třetí list byl bezpochyby adresován mně. Vyluštil jsem takové detaily jako „... po roce rozchodu bychom...“, „... ach, můj nejdražší, ach, můj...“, „... horší, než kdyby to byla žena, kterou jsi měl...“, „... nebo snad umřu...“ Celkově ovšem moje paběrkování moc smyslu nedávalo, rozličné útržky těch tří chvatných dopisů spočívaly v mých dlaních ve stejném chaosu jako jejich prazáklady v hlavě nebohé Charlotty.

Toho dne měl John schůzku u zákazníka a Jean musela nakrmit psy, takže jsem o společnost svých přátel dočasně přišel. Ti drahoušci měli strach, že ponechán o samotě bych si mohl sáhnout na život, a jelikož žádní jiní přátelé nebyli k maní (se slečnou Odnaproti se mluvit nedalo, McCoovi byli bůhvídkde, zaneprázdnění stavbou nového domu, a Chatfieldovy odvolaly nějaké rodinné trampoty do Maine), byli Louisa s Lesliem pod záminkou, že mi pomohou přebírat a pobalit hromadu osířelých věcí, pověřeni úkolem dělat mi společnost. V okamžiku vrcholné inspirace jsem ukázal laskavým a důvěřivým Farlowovým (čekali jsme, až přijde Leslie na svou placenou schůzku s Louisou) malou fotografii Charlotty, kterou jsem našel mezi jejími věcmi. Seděla na balvanu a usmívala se skrz rozevláté vlasy. Snímek pocházel z dubna 1934, onoho pamětihodného jara. Když jsem byl služebně ve Státech, měl jsem příležitost strávit několik měsíců v Pisky. Seznámili jsme se - a prožili šílenou lásku. Byl jsem však bohužel ženatý a ona zasnoubená s Hazem, avšak po mém návratu do Evropy jsme si po jednom známém, který už nežije, posílali dopisy. Jean špitla, že se k ní něco doneslo, podívala se na fotografii, a nespouštějíc z ní oči podala ji Johnovi, a John si vyndal z úst dýmku a zahleděl se na hezkou a věrnou Charlottu Becke-rovou a zase mi ji vrátil. Potom na pár hodin odešli. V přízemí šťastná Louisa plísnila a peskovala svého nápadníka.

Sotva Farlowovi odešli, přišel klerik s modrou bradou a já se snažil zkrátit rozhovor na nejúnosnější míru, abych ovšem ani neranil jeho city, ani nevzbudil jeho pochybnosti. Ano, zasněním svůj život péčí o dítě. Tady mám

zrovna malý křížek, který mi darovala Charlotta Beckerová, když jsme oba byli mladí. Mám v New Yorku sestřenicí, důstojnou starou pannu. Tam najdeme dobrou soukromou školu pro Dolly. Ach, ten prohnatý Humbert!

Aby nepřišli zkrátka Leslie s Louisou, kteří by o tom mohli referovat Johnovi a Jean (což také učinili), vymyslel jsem si nesmírně hlučný a báječně sehraný dálkový hovor a dělal, že mluvím se Shirley Holmesovou. Když se John s Jean vrátili, dokonale jsem je převezl předstíraně rozrušeným a zmateným mumláním, že Lo odjela s druhým turnusem na pětidenní výlet a není k zastížení.

„Bože můj," povzdechla si Jean, „co budeme dělat?"

John prohlásil, že je to jednoduché jak facka, ať najde výletníky policie - víc než hodinu jim to nezabere. Po pravdě řečeno, zná to tam a –

„Koukej," pokračoval, „co kdybych tam rovnou zajel, a ty můžeš spát s Jean" (ve skutečnosti to neřekl, ale Jean podporovala jeho nabídku tak vehementně, že se to tak dalo chápat).

Sesypal jsem se. Snažně jsem prosil Johna, ať nechá všechno tak, jak je. Řekl jsem, že to bude na mě moc, mít pořád to dítě u sebe, bude vzlykat, všeset se na mě, je tak citlivá, zážitek by na ní mohl zanechat stopy, psychiatrie takové případy zná. Chvilí bylo ticho.

„Jak myslíš, ty tomu zkrátka rozumíš lip," řekl John trochu neomaleně. „Ale koneckonců já byl Charlottin přítel a rádce. Jednoho by stejně zajímalo, co s tou malou hodláš podnikat."

„John!" okřikla ho Jean. „Vždyť je to přece jeho dítě a ne Haroldovo! Copak to nechápeš? Humbert je přece Dollyin skutečný otec!"

„Chápu," řekl John. „Promiň. Ano. Chápu. To jsem si neuvědomil. Tím je to všechno samozřejmě jednodušší Dělej, co uznáš za vhodné."

Rozrušený otec potom dál rozkládal, že si dojede pro svoji křehkou dcerunku hned po pohřbu a udělá všechno, aby ji rozptýlil v úplně jiném prostředí, možná se rozjedou do Nového Mexika nebo do Kalifornie, přirozeně pokud to vůbec přežije.

Zosobnil jsem tak procítěně klid nejzazšího zoufalství, ticho před nějakým pomateným výbuchem, že ti dokonali Farlowovi mě odvedli na noc k sobě. Měli dobře zásobený sklep, jak je v tomhle kraji zvykem, a to mi pomohlo, jelikož jsem se obával nespavosti a strašidla.

Ted' musím vysvětlit svoje důvody, proč jsem nechal Do-lores tam, kde byla. Samozřejmě zpočátku, v okamžiku, kdy byla Charlotta srovozena ze světa a já opět vstoupil do domu jako svobodný otec a obrátil do sebe ty dvě nalité whisky se sodou a navrch jednu nebo dvě pinty svého „ži-votabudiče" a zamkl se v koupelně před sousedy a známými, v krvi i myšlenkách mi kolovalo jediné - vědomí, že za pár hodin se ocitne v mém náručí rozpálená, plavovlasá, a moje, moje, moje Lolita, ronící slzy, jež jí budu slibávat rychleji, než budou stačit vytékat. Stál jsem s očima široce otevřenými a celý zrudlý před zrcadlem, když vtom ostýchavě zaklepal John Farlow, aby se přeptal, zda jsem v pořádku, a já si okamžitě uvědomil, že by bylo šílenství mít ji tady doma před zraky všech těch ustaraných slídlů, kteří tu krouží a kreslí si, jak mě o ni připraví. Ovšem, sama nepředvídatelná Lo by mohla - kdo ví? - ke mně pojmout nějakou hloupou nedůvěru, nečekaný odpor, neurčitý strach nebo něco takového, a kouzelná, odměna by mi právě v okamžiku triumfu proklouzla mezi prsty.

Když už je řeč o slídlích. Měl jsem ještě jednu návštěvu - přítele Bealea, toho chlápka, co připravil o život mou ženu. Působil statným a seriózním dojmem, podoben katovu Pacholkovi, se svými buldočími laloky, malýma černými očkami, brýlemi se silnými obroučkami a nápadným hřípím. Uvedl ho John, jenž nás potom nechal o samotě a s velkým taktem zavřel dveře. Můj groteskní návštěvník nejprve zdvořile poznamenal, že s mou nevlastní dcerou chodí do třídy jeho dvojčata, a pak přede mnou rozbil veliké schéma nehody, jež sám vypracoval. Byla to „paráda" jak by řekla moje nevlastní dcera, skvěla se všelijakými velkolepými šipkami a tečkovanými čarami, vše pěkně vyvedeno barevnými tušemi. Dráhu paní Ch. H. znázornil v několika bodech zástupem známých siluet - hotovou četou mrňavých bojovnic ze ženské domobrany -, používaných jako názorné pomůcky ve statistice. Tato dráha velmi zřetelně a neodvratně protínala tlustě značenou klikatinu představující dvě po sobě následující odchylky: jednu mělo na svědomí Bealeovo auto, aby se vyhnulo Vetešníkovi psu (pes zobrazen nebyl), druhá, jakési přehnané pokračování té první, měla tragédii odvrátit. Černočerný křížek označoval místo, kde malá načrtnutá postavička konečně spočinula na chodníku. Hledal jsem nějakou podobnou značku, která by označovala místo na svahu, kde spočinul statný voskový otec mého hosta, ale žádná tam nebyla. Ten pán nicméně podepsal zápis jako svědek pod jména Leslieho Tomsona, slečny Odnaproti a několika dalších.

Kolibří tužkou, která se křehce a křepče třepetala od jednoho bodu k druhému, dokazoval Frederick svoji absolutní nevinu i nepozornost mé ženy: když se on vyhýbal tomu psovi, uklouzla ona na čerstvě pokropaném asfaltu a padla dopředu, i když sebou měla správně hodit dozadu, a ne dopředu (Fred předvedl škubnutím vyfutrovaného ramene, lak). Řekl jsem, že to určitě nebyla jeho chyba, což také vyšetřování potvrdilo.

Mocně odfukuje smolně černým chřípím potřásl hlavou a mou rukou, a pak se s nádechem dokonalého savoir vivre. a džentlenské velkorysosti nabídl, že uhradí výdaje za pohřeb. Čekal, že jeho nabídku odmítnu. S opilekým vzly-kotem plným vděku jsem ji přijal. Zkoprněl. Pomalu, nevěřicně svoji nabídku zopakoval. Znovu jsem mu poděkoval, ba ještě vřeleji než poprvé.

Po tom příšerném rozhovoru moje duševní strnulost na okamžik polevila. A není divu! Právě jsem spatřil hybatele osudu. Sáhl jsem si na skutečné tělo osudu - a jeho vycpané rameno. Náhle došlo ke skvělé a příšerné proměně a zde ležel nástroj. Ve spleti obrazce (chvátající hospodyňka, kluzký chodník, neřád pes, příkrý svah, velký automobil, za volantem pavíán) jsem mlhavě rozeznával svůj vlastní hanebný podíl. Nebýt takový blázen - nebo takový jasnozřivý génius - a nevést si ten deník, šťávy vyprodukované mstivým vztekem a palčivou hanbou by neoslepily Charlottu, když se hnala k poštovní schránce. Ale i kdyby ji oslepily, stále ještě se nemuselo nic stát, kdyby

puntičkářsky přesné fátum, ten synchronizující fantom, nepromíchalo ve své křivuli auto a psa a slunce a stín a vlhko a slabost a sílu a kámen. Adieu, Marlene! Formální podání ruky s otlým osudem (v podobě odcházejícího pana Bealea) mě vyvedlo ze strnulosti. Vzápětí jsem se dal do pláče. Vážená poroto -já jsem se rozplakal.

24

JILMY A TOPOLY nastavovaly svá zčeřená záda náhlým pory-vům větru a nad bílou ramsdaleskou kostelní věží se klenuly černé bouřkové mraky, když jsem se naposledy kolem sebe rozhlédl. Vstříc neznámým dobrodružstvím jsem opouštěl smrtelně bludný dům, v němž jsem si ani ne před deseti týdny pronajal pokoj. Žaluzie - úsporné a praktické bambusové žaluzie - byly stažené. Na verandách i v domě skýtala jejich bohatá struktura pohled hodný moderního divadla. Dům na nebesích se musí po tomhle zdát dost ubohý. Na ruku mi dopadla dešťová kapka. Vrátil jsem se pro něco zpátky do domu, zatímco John nakládal do auta moje zavazadla, a potom se přihodilo něco zvláštního. Nevím, jestli jsem v těchto tragických zápiscích dostatečně zdůraznil podivný „pobláznující“ účinek, který vyvolával pisatelův pohledný zevnějšek - pseudokeltský, přitažlivě opičác-ký, chlapecky mužný - u žen každého věku a společenské vrstvy. Je pochopitelné, že podobná prohlášení v první osobě mohou znít směšně. Jenomže já musím každou chvíli čtenáři připomínat svůj vzhled, téměř na způsob profesionálního romanopisce, který svého hrdinu obdařil nějakou manýrou nebo psem a musí toho psa nebo tu manýru předvádět pokaždé, když se hrdina na stránce objeví. V mém případě jde asi o víc. Každý by měl mít na paměti moji melancholickou krásu, má-li být můj příběh správně pochopen. Dospívající Lo podlela Humbertovu šarmu stejně jako škytavkovité muzice; dospělá Lotta mě zase milovala zralou, majetnickou vášní, již teď želim a cením si víc, než si troufám připustit. Jednatřicetiletá a absolutně neurotická Jean Farlowová ve mně také viditelně našla zalíbení. Byla pěkná na způsob vyřezaného Indiána s pokožkou v barvě sieny pálené. Rty měla jako velké rudé polypy, a když se svým typickým způsobem štekavě rozřehtala, vyloupily se na světlo boží obrovské matné zuby a bledé dásně.

Byla hodně vysoká, nosila buďto kalhoty a sandály, nebo plisované sukně a balerínky, házela do sebe jakýkoli tvrdý alkohol v jakémkoli množství, měla za sebou dva potraty, psala povídky o zvířatech, malovala, jak čtenář ví, krajinky, tou dobou si už pěstovala rakovinu, která se ji chystala ve třiatřiceti zabít, a mě beznadějně nepřítahovala. Představte si potom moji paniku, když pár vteřin před mým odjezdem (stál jsem s ní v předsíni) mě Jean chytla svými věčně roztřesenými prsty za spánky a se slzami v pomněnkových očích se pokoušela - marně - přisát se na moje rty. „Opatruj se,“ řekla, „a dej za mě pusu malé.“ Celý dům se otfásl prásknutím hromu a ona dodala: „Třeba se někdy, někde, v mni mizerný době zase sejdem.“ (Jean, ať jsi jaká jsi a kde jsi, v minusovém časoprostoru nebo plusovém dušičasu, odpusť mi tohle všechno, včetně závorek.)

A vzápětí jsem si s oběma potřásal rukou na ulici, té svažité ulici, a všechno vířilo a poletovalo před blížící se bílou záplavou, a k opuštěnému domu sebejistě sjížděl nákladák s matrací z Filadelfie, a prach se honil a rejdl právě nad tou kamennou dlaždicí, kde po nadzvednutí onoho uzlíčku hadrů odkryli Charlottu - zkroucenou, s nedotčenými očima, jejichž černé řasy byly ještě vlhké, zcuchané, tak jako tvoje, Lolito.

25

NĚKDO BY SE mohl domnívat, že po odstranění všech překážek a s vidinou delirické a bezmezné slasti před sebou nabudu duševní rovnováhu a zhluboka vydechnu lahodnou úlevou. Eh bien, pas du tout! Namísto abych se slunil v paprscích přívětivé Šťastné náhody, posedly mě všemožné, čistě etické pochybnosti a obavy. Například: nebude lidem připadat divné, že Lo byla tak důsledně vyloučena z účasti na slavnostních i smutečních obřadech v nejužším rodinném kruhu? Jistě si vzpomínáte - na naši svatbě nebyla. Anebo tohle: za předpokladu, že se natáhla dlouhá chlupatá pracka Shody okolností a zahubila nevinnou ženu, mohla si Shoda okolností v pohanském okamžiku neuvědomit, co provedla její párová končetina, a nekondolovat Lo v předstihu? Pravda, zprávu o nehodě přinesl pouze ramsdaleský Journal, nikoli parkingtonský Recorder ani climax-ský Herald, neboť Tábor Q se nacházel v jiném státě a úmrtí v nějakém Zapadákové postrádala pro federální tisk přitažlivost. Stejně jsem se však nemohl zbavit pocitu, že Dolly Hazeovou již nějakým způsobem zpravili a že právě teď, kdy si pro ni jedu, ji vezou do Ramsdale nějaký mně neznámí známí. Ještě víc než všechny tyhle dohady a úzkosti mě zneklidňovalo, že Humbert Humbert, zbrusu nový americký občan záhadného evropského původu, nepodnikl žádné kroky stát se legálním poručíkem dcery (staré dvanáct let a sedm měsíců) své nebožky ženy. Odhodlal bych se vůbec někdy k něčemu takovému? Nebyl jsem s to potlačit vzrušené rozecouvání, kdykoli jsem si vybavil svou nahotu obklíčenou záhadnými zákony v nemilosrdném světle zvykového práva.

Můj plán byl zázrakem primitivního umění: přifřím do Tábora Q, řeknu Lolitě, že její matku čeká těžká operace v nějaké vymyšlené nemocnici, a potom budu se svou ospalou nymfíčkou kočovat od hotelu k hotelu, zatímco její matce se bude dařit každým dnem lépe a lépe, až nakonec umře. Avšak čím byl tábor blíž, tím byly mé obavy větší. Nesnesl jsem pomyslení, že tam Lolitu třeba nenajdu, nebo že místo ní najdu jinou, vyjukanou Lolitu, domáhající se nějakého rodinného přítele: ne Farlowových, díkybohu, skoro je neznala, ale neexistuje třeba někdo jiný, s kým nepočítám? Nakonec jsem se rozhodl pro telefonní hovor, který jsem s takovým úspěchem simuloval před pár dny. Lilo jako z konve, když jsem zastavil na jednom špinavém parking-tonském předměstí, těsně před Rozcestím, jehož jedna větev míjela střed města a ústila na dálnici protínající hory směrem k jezeru Climax a Táboru Q. Vypnul jsem motor a hodnou chvíli jsem seděl v autě a soustředoval se na ten telefonát, civěl jsem na déšť, na zaplavený chodník, na hydrant: opravdu ohyzná věc, natřená tmavě stříbrnou a červenou barvou, rozpažující rudé pahýly paží, aby jim lakového lesku dodaly dešťové kapky, krápadající jako stylizovaná krev na její stříbrné řetězy. Není divu, že parkování u tak úděsných mrzáků je zakázáno. Zajel jsem k benzínové pumpě. Čekalo na mě překvapení, když se mince konečně uspokojivě procinkaly dolů a hlas volaného dostal svolení odpovědět měmu.

Holmesová, vedoucí tábora, mi oznámila, že Dolly odjela v pondělí (ted' byla středa) se svým oddílem do hor a vrátit se má dnes pozdě večer. Jestli by mi nevadilo přijet zítra a co konkrétně - Bez zbytečných okolů jsem jí řekl, že

Lo-litinu matku odvezli do nemocnice, že je to vážné, že malá by se o tom, jak vážné to je, neměla dovědět, a že zítra odpoledne by měla být přichystaná se mnou odjet. Dva hlasy se rozloučily ve výbuchu srdečnosti a dobré vůle, a mně se díky nějaké vrtošivé mechanické závadě všechny mince s triumfálním rachotem vysypaly zpátky, a ten zvuk, jak narážely o dno přihrádky, mě téměř rozveselil, i přes zklamání, že jsem nucen chvíle blaha odložit. Člověka napadne, zda to nenadálé vyrovnání, ta křečovitá splátka, nebylo nějak spřízněno v mysli pana McFatea s tím, že jsem si vymyslel ten malý výlet dřív, než jsem se o něm vůbec dověděl.

Co dál? Pokračoval jsem směrem k obchodnímu centru Parkingtonu a zasvětil celé odpoledne (počasí se vybralo, mokré město se lesklo jak stříbrné sklo) nakupování dárků pro Lo. Můj ty bože, jak ztřeštěné nákupy podněcovala dráždivá libůstka, již tehdy choval Humbert pro kostkované tkaniny, světlé vlněné látky, krajkové límečky, nabírané krátké rukávy, jemné plisování, přiléhavé živůtky a bohatě nabírané sukně! Ach Lolito, jsi moje děvče, tak jako Virgi-nia byla Poeova a Beatrice Dantova, a které děvčátko by se rádo nezatočilo v kolové sukni a krátké spodničce? Mám nějakou konkrétní představu? ptaly se mě pobízející hlasy. Plavky? Máme je ve všech odstínech. Bledě růžové, průsvitné modravé, třpytivě fialové, tulipánové červené, kankánové černé. A co takhle něco na doma? Trikot? Žádný trikot. Trikoty jsme s Lo doslova nesnášeli.

Jako jedno z vodítek v těchto záležitostech mi posloužil antropometrický zápis, který pořídila její matka o Loiných dvanáctých narozeninách (čtenář si jistě vzpomene na knihu Poznejte své dítě). Měl jsem pocit, že Charlotta, hnána nevysvětlitelnými motivy závisť a antipatie, přidala tu pár centimetrů, tam půl kila; ale přestože nymfíčka nepochybně za těch posledních sedm měsíců poněkud povyrosla, domníval jsem se, že mohu většinu z těch lednových měř s klidem použít: kolem boků sedmdesát dva, kolem stehna (přesně pod hýžděovým žlábkem) čtyřicet tři, lýtko a obvod krku dvacet sedm, prsa šedesát osm, váha třicet devět kilo, postava štíhlá, inteligenční kvocient 121, slepé střevo díky-bohu přítomno.

Nehledě na míry jsem si pochopitelně dovedl s haluci-nační průzračností Lolitu vybavit; a že jsem opatroval chvění na prsní kosti přesně v místě, kde se jednou nebo dvakrát ocitla její hedvábná hlavinka na úrovni s mým srdcem, a pocítil její horké břímě ve svém klíně (takže, v jistém smyslu, jsem vždycky „chodil s Lolitou“, tak jako žena „chodí s outěžkem“), nepřekvapilo mě, když jsem později zjistil, že mé propočty jsou víceméně správné. Nadto jsem měl pročený letní prodejní katalog, a tak jsem velmi zasvěceně probíral ledasjaké lákavé zboží, sportovní boty, tenisky, lodičky z nezbedných kůžat pro nezbedné děti. Znalovaná dívka v černých Šatech, snažící se vyhovět všem mým pikantním požadavkům, vystřídal rodičovskou nauku a přesný popis rozměrů obchodními eufemismy typu „petite“. Jinou, o mnoho starší ženu v bílém se silnou vrstvou líčidla jako by ohromila moje znalost dětské módy; třeba mám minimilenu; a tak když mi ukázali sukni s dvěma „roztomilými“ kapsami vpředu, záměrně jsem vznesl naivní mužskou otázku, načez jsem byl odměněn úsměvnou ukázkou toho, jak funguje zip vzadu. Další velkou legraci jsem zažil se všelijakými šortkami a kalhotkami - po celém pultu tancovaly, padaly a sedmikráskovaly přízračné Lolity. Celý kšeft jsme zaokrouhlili jedním hezkým bavlněným pyžamem v oblíbeném stylu „řeznických tovaryšů“, které přihodil na hromadu oblíbený řezník Humbert.

Cosí mytického a okouzujícího vane z těch obrovských obchodů, kde si podle slov reklam může ctižádostivá dívka pořídit kompletně zařízený šatník, kde její sestřička může snít, že jednou budou kluci v posledních lavicích slintat blahem při pohledu na její vlněný svetřík. Kolem mě se vznášely plastické figuríny v životní velikosti, představující děti s tupými nosíky a popelavými, nazelenalými pihovatými obličejí malých faunů. Uvědomoval jsem si, že jsem jediným zákazníkem v tom trochu tajuplném obchodě, kde jsem se plácal jako ryba v akvamarínovém akváriu. Cítil jsem, jak se v hlavách těch otupělých žen, přebíhajících od pultu k pultu, od převislého skaliska k mořským chaluhám, honí divné myšlenky, a pásky a náramky, jež jsem vybral, jako by z rukou mořských vil padaly do křišťálové vody. Zakoupil jsem elegantní kufr, nechal si do něj uložit všechny nákupy a spokojen s průběhem dne jsem se vypravil k nejbližšímu hotelu.

To poklidné poetické odpoledne náročných nákupů mi nějak připomnělo ten hotel či hostinec se svůdným jménem Zakletí lovci, o němž se krátce před mým vysvobozením náhodou zmínila Charlotta. S pomocí bedekru jsem ho vypátral ve stranou položeném městě Bricelandu, čtyři hodiny cesty od Loina tábora. Mohl jsem zatelefonovat, ale z obavy, že by mě hlas mohl zradit a upadnout do stydlivého skuhrání lánané angličtiny, jsem se rozhodl zamluvit si dvoulůžkový pokoj na následující noc telegraficky. Jakým komickým, nemotorným, váhavým princem z pohádky jsem byl! Někteří z mých čtenářů se neudrží smíchy, až jim řeknu, jaké potíže jsem měl s textem svého telegramu! Co jsem měl napsat? Humbert a dcera? Humbert a dcera? Homberg a nezletilá? Homburg a dítě? Zlomyslná chyba -to „g“ na konci -, která nakonec přetrvala, mohla být tele-patickou ozvěnou mého váhání.

A potom, v sametu letní noci, to přemítání nad elixírem lásky, který jsem měl s sebou! Ach, ten lačný Hamburg! Nebyl snad on velmi Zakletým lovcem při rozjímání nad krabičkou plnou magické munice? Měl sám ochutnat jednu amethystovou tabletku, aby zapudil příznaky nespavosti? Bylo jich tam čtyřicet, všechny slibovaly čtyřicet nocí s malým křehkým špalkem po mém pulsujícím boku; mohl jsem se snad oloupit o jednu takovou noc jenom proto, abych se vyspal? Jistěže ne, každá ta malá hrozinka byla příliš vzácná, každá byla mikroskopickým planetáriem plným žhavého hvězdného prachu. Dovolte mi, abych byl pro tuto chvíli sladce sentimentální! Mám po krk svého cynismu.

26

TY DENNODENNÍ migrény v kalném vzduchu vězeňské kobky jsou neodbytné, ale já se nedám. Popsal jsem už více než sto stránek, a ještě jsem se nikam nedostal. V kalendáři se mi začíná všechno plést. To muselo být někdy kolem 15. srpna 1947. Myslím, že už dál nemohu. Srdce, hlava -všechno. Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita. Sazeči, opakujte tak dlouho, dokud stránka nebude plná.

27

STÁLE v PARKINGTONU. Nakonec jsem asi na hodinku upadl do dřimoty, z níž mě probral sen, v němž jsem

měl nesmyslný a děsivě vyčerpávající styk s malým chlupatým, mně naprosto neznámým hermafroditem. To už bylo šest ráno a mě náhle napadlo, že by nemuselo být marné přijet do tábora dřív, než jsem ohlášen. Z Parkingtonu mi stále ještě zbývalo sto šedesát kilometrů a k Hazy Hills a do Bricelandu to bude ještě dál. Pokud jsem řekl, že si pro Dolly přijedu odpoledne, tak jenom proto, že se moje fantazie upínala k tomu, aby milosrdná noc co nejdříve zahálila mou netrpělivost. Avšak teď jsem si uvědomoval, co všechno by se mohlo stát, a třásl jsem se, aby jí zpoždění neposkytlo příležitost k nějakému hloupému telefonátu do Ramsdale. Jakmile jsem se ale v půl desáté dopoledne pokoušel nastartovat, ukázalo se, že mám vybitou baterii, a když jsem tedy konečně z Parkingtonu vyjel, odbíjelo skoro poledne. Na místo jsem dojel kolem půl třetí; zaparkoval jsem v borovém hájku, kde nějaký zrzavý uličník v zelené košili otráveně házel podkovami; mlčky mě dovedl do kanceláře ve zděném domku. S výrazem umírajícího jsem musel několik minut přetrpět slídívý soucit vedoucí tábora, ucoura-né udřené ženské s rezavými vlasy. DoUy je sbalená a připravená k odjezdu. Ví, že její matka je nemocná, ale že je to tak vážné, to ne. Chtěl by se pan Haze, totiž pan Humbert, seznámit s vedením tábora? Nebo se podívat na chatičky, v nichž dívky bydlí? Každá je věnována nějaké postavice z filmů Walta Disneye. A co takhle zajít do klubovny? Nebo by měl Charlie pro ni skočit? Dívky zrovna dokončují výzdobu jídelny na taneční večírek. (A pak možná tu a tam prohodila: „Ten chudák vám vypadal jako smrt.”)

Dovolte, abych na okamžik zdržel tu scénu se všemi všedními i osudovými detaily: jedubaba Holmesová vypisuje stvrzenku, drbe se na hlavě, vytahuje zásuvku u psacího stolu, sype mi drobné do netrpělivé dlaně, pak přes ni uhlazuje bankovku se zvonivým „...a pět!”, fotografie děvčátek, nějaká nevkusná múra nebo motýl, ještě živý, pevně připíchnutý na zeď („koutek živé přírody”), zarámovaný diplom táborové kuchařky, mé rozechvělé ruce, lístek, na němž podávala příčinlivá Holmesová zprávu o chování Dolly Hazeové za červenec (uspokojivé až dobré, ráda plave a vesluje), slyším hlasy stromů a ptáků, a své bušící srdce... otočen zády k otevřeným dveřím náhle cítím, jak se mi do hlavy hrne krev, když za sebou slyším její dech a hlas. Vlekla svůj těžký kufr. „Ahojky!” řekla, zastavila se a dívala se na mě pohledem, v němž hrála prohnatost i radost, její měkké rty se pootevřely do trochu přehloupělého, nicméně nádherně odzbrojujícího úsměvu.

Zeštíhlala a povyrostla, a mně na okamžik její tvář připadala ošklivější než mentální otisk, který jsem v sobě víc než měsíc opatroval: v obličejí pohubla a zrůžovělé venkovské rysy zastíralo moře pih; a ten první dojem (kratičký člověčí interval mezi dvěma tygřími údery srdce) s konečnou platností rozhodl, že jediné, co vdovec Humbert musí udělat, chce udělat nebo udělá, je poskytnout tomuhle pobledlému, byť opálenému sirotečkovi auxyeux battus (ba i ty černé kruhy pod očima byly samá piha!) důkladné vzdělání, zdravé a šťastné dětství, útulný domov a hodně kamarádky, mezi nimiž (pokud se osudu uráčí odvděčit se mi) bych snad mohl najít nějakou hezounku malou magdlein, výlučně pro Herr Doktora Humberta. Jenomže andělská kontura vidiny byla „mrknutím oka”, jak říkají Němci, smazána a já převzal svou kořist (čas předbíhá naše představy!), a ona znovu patřila mně - ve skutečnosti víc než kdy předtím. Pohládl jsem ji po rusých vlasech a chopil se jejího zavazadla. Vypadala k zulíbání, měla na sobě své nejpestřejší šaty se vzorem malých červených jablíček, ruce i nohy medové se škrábanci podobnými drobným tečkovaným čarám z vysrážených rubínů, odřené záložky bílých podko-lenek měla srolované důvěrně známým způsobem, a snad to zavinila její dětská chůze nebo že jsem ji vždycky viděl jenom ve střeivicích bez podpatků, ale přišlo mi, že její lodičky s páskem přes kotník jsou jí příliš velké a mají příliš vysoký podpatek. Sbohem, Táboře Q, ty bujný Táboře Q! Sbohem, prostá, nezdravá stravo, sbohem kamaráde Charlie! Sedla si vedle mě do rozpáleného auta, ohnala se rukou po mouše, která se jí hbitě usadila na rozkošném koleně, potom rychle stáhla okénko na své straně - ústy přitom zuřivě zpracovávala kus žvýkačky - a opět se uvelebila na sedadle. Uháněli jsme proužkovaným a puntíkováným lesem.

„Jak je matince?” zeptala se ze slušnosti.

Řekl jsem, že doktoři ještě ani pořádně nevědí, co jí vlastně je. Ale nejspíš něco s tím, no tak... zní to tak odborně... Odporně? Ne, odborně. Prostě něco se žaludkem. Budeme se muset nějakou chvíli potloukat. Nemocnice je tady na venkově, kousek od rozpustilého městečka Lepingvillu, kam se uchýlil na začátku devatenáctého století jeden velký básník a kde uvidíme všechno, co tam budou dávat v kině. Považovala to za bezva nápad a chtěla vědět, jestli tam dojedeme před devátou večer.

„Do večere bychom měli být v Bricelandu,” pravil jsem, „a zítra si zajedeme do Lepingvillu. Jaký byl výlet? Líbilo se ti na táboře?”

„U-hm.”

„Není ti líto, že odjíždíš?”

„Hm-uhm.”

„No tak, Lo, mluv a nehuhněj. Povídej něco.”

„A co, táti?” (Vyslovila to slovo s nádechem ironie.)

„Co tě napadne.”

„Můžu ti tak říkat?” (Oči sklouzly na silnici.)

„Jasně.”

„Přišlo to tak nahonem... Kdy ses zabouch do mámy?”

„Jednou, Lo, pochopíš mnohé city a situace, jako je harmonie a krása čistě citového vztahu.”

„No ne!” nato ta cynická nymfíčka.

Zdánlivě ukolébáný rozhovor, vyplněný kouskem krajiny.

„Hele, Lo, koukej, co je na tom svahu krav!”

„Asi budu zvracet, jestli se ještě někdy kouknu na nějakou krávu.”

„Víš, Lo, hrozně se mi po tobě stýskalo.”

„Mněpo tobě teda ne. Byla jsem ti fakt děsně nevěrná, ale je mi to úplně fuk, protože tobě na mně už stejně nezáleží.

Jezdíte o hodně rychleji než moje maminka, pane."

Zpomalil jsem z ubohé stodesátky na beznadějně břídl-skou osmdesátku.

„Proč si myslíš, že už mě nezajímáš?"

„No, vždyť jsi mi ještě ani nedal pusku, ne?"

Všechno ve mně zmíralo, všechno sténalo, letmo jsem před sebou zahlédl slušně širokou krajnici a jako opilý jsem vletěl do buřiny. Pamatuji, že je to ještě dítě, pamatuji, že je to -

Auto ještě nezastavilo, když se mi Lolita vrhla kolem krku. Netroufal jsem si, netroufal jsem si nechat se unést -netroufal jsem si ani jenom pomyslet, že tohle (sladké vlhko a chvějivý plamen) je počátkem nevýslovného života, který jsem za dovedné asistence osudu konečně svou vůlí přivedl na svět - vážně jsem si netroufal ji políbit, dotýkal jsem se jejích horkých, rozevírajících se rtů s nejvyšší pietou, bylo to jen drobné usrkávání, nic chlípného, ale ona s netrpělivým zavrtěním přitiskla svá ústa na má tak prudce, až jsem ucítil její velké přední zuby a podělil se s ní o mátovou chuť jejích slin. Věděl jsem pochopitelně, že z její strany jde jenom o nevinnou hru, něco nedospělé ztřeštěnosti, pokoušející se napodobit nějakou parodii na falešný milostný román, a jelikož (jak vám řeknou psy-choterapeuti i psychopati) meze a teze takových holčičích her jsou prchavé, nebo přinejmenším příliš dětsky jemné, aby se jich starší partner mohl zmocnit, k smrti jsem se bál, že zajdu příliš daleko a způsobím, že se v hrůze a s náhlým odporem odtáhne. A že jsem především mučivě toužil propašovat ji do hermetického ústraní Zakletých lovců, k nimž nám zbývalo ještě sto třicet kilometrů, blahoslavená intuice roztrhla naše objetí - zlomek sekundy předtím, než vedle nás zabrzdl vůz silniční hlídky.

Jeho brunátný řidič s převislým obočím se na mě pátra-vě zahleděl:

„Nepředjížděl vás náhodou před křižovatkou zrovna takový modrý sedan, jako máte vy?"

„Určitě ne."

„Nepředjížděl," ozvala se Lolita a s bezelstnými rukama na mých nohou se prese mě zvědavě nakláněla, „ale víte jistě, že byl modrý, protože -"

Policista (za jakým naším stínem se hnál?) obdařil tu holčici svým nejlepším úsměvem a otočil auto o sto osmdesát stupňů.

Jeli jsme dál.

„Ta skopová hlava!" podotkla Lo. „Měl sbalit tebe."

„Proč mě, proboha?"

„Protože povolená rychlost v tomto buranském státě je osmdesát a - ale ne, nezpomaluj, ty troubo. Už je v tahu."

„Máme před sebou ještě kus cesty," řekl jsem, „a rád bych tam dojel ještě před setměním. Tak buď hodná holčička." „A nebudu a nebudu," řekla Lo uspokojeně. „Mladistvá delikventička, ale zato upřímná a okouzluje. To byla červená. Takovou jízdu jsem ještě nezažila." Tiše jsme projížděli tichým městečkem. „Řekni, nezbláznila by se máti, kdyby zjistila, že jsme milenci?"

„Panebože, Lo, jak můžeš takhle mluvit!" „Ale my přece milenci jsme, nebo ne?" „To bych o tom musel něco vědět.

Zase to vypadá na déšť. Nechceš mi povědět o těch vašich legráčkách v táboře?" „Mluvíš jako kniha, tat'ko." „Cos tam dělala? Rád bych to věděl." „Sneseš hodně?" „Jen povídej."

„Zastav někde stranou od cesty a povím ti to." „Lo, musím tě smrtelně vážně požádat, abys ze sebe nedělala hloupou, ano?" „No - dělala jsem všechno, co se dalo." „Ensuite?"

„Ansvit, učili mě šťastně a plně žít v kolektivu a přitom harmonicky rozvíjet moji osobnost. Jinak řečeno, aby ze mě byla hvězda."

„Aha. Četl jsem něco takového v brožurce." „Milovaly jsme písně okolo ohně u velkého kamenného krbu nebo pod pitomými hvězdami, kde vlastní pocit štěstí každé dívky splýval s hlasem kolektivu."

„Máš výbornou paměť, Lo, ale buď tak laskavá a odpusť si ty hrubosti. Ještě něco?"

„Heslo Dívčího skautu," prohlásila Lo rapsodicky, „je také mým heslem. Naplňuji svůj život skutky, jako jsou -no, to je jedno, jaké. Moje povinnost zní - být užitečná. Jsem přítelkyní tvorů mužského pohlaví. Plním rozkazy. Jsem veselá mysl. To byli zase policajti. Jsem lakomá a absolutně hříšná v myšlenkách, slovech i činech."

„Doufám, že už je to vážně všechno, ty moje bystrouško."

„Ju. Toť vše. Totiž ne - ještě něco. Pekly jsme ve sluneční reflektorové troubě. Není to fantastický?"

„No, touž je lepší."

„Myly jsme zilióny nádobí. Abys věděl, zilióny je výraz naší učky pro moc-moc-moc-moc. Ano, a především, jak říká máti - moment - co to jen bylo? Aha, už vím: hráli jsme stínové divadlo. Páni, to byla švanda."

„Cestbien tout?"

„Cest. Až na jednu maličkost, něco, co ti prostě nemůžu říct, byla bych rudá až za ušima."

„Řekneš mi to pak?"

„Jestli budem sedět potmě a budu smět šeptat, tak jo. Spíš ve svém starém pokoji, nebo na hromadě s matinkou?"

„Ve starém. Tvoje máma bude možná muset jít na moc těžkou operaci, Lo."

„Zastav u té cukrárny, jo?" řekla Lo.

Seděla na vysoké barové židli, proužek slunečního světla jí protínal opálené předloktí a před ní stál obrovský zmrzlinový pohár politý umělým sirupem. Připravil a přinesl jí ho uhrovitý klacek se zamaštěným motýlkem, který na mou křehotinku v lehkých bavlněných šatech chlípně civěl. Moje netrpělivost dostat se do Bricelandu a Zakletých lovců byla čím dál tím nesnesitelnější. Naštěstí se s tou zmrzlinou vypořádala s obvyklou čilostí.

„Máš nějaké peníze?" zeptal jsem se.

„Ani cent," řekla smutně, povytáhla obočí a ukázala mi prázdnou přihrádku v peněžence.

„To dáme v pravý čas do pořádku," dodal jsem čtverácky. „Půjďme?"

„Koukám, jestli tu někde mají záchod.“

„Tam nepůjdeš,“ řekl jsem rozhodně. „Určitě je hnusný. Tak už pojď.“

Ani moc neodmlouvala, a když jsme si sedli do auta, políbil jsem ji na krk.

„Nech toho,“ řekla a dívala se na mě s neličeným údivem. „Neolizuj mě, ty otravo.“

Zdvíženým ramenem si drhla postižené místo.

„Promiň,“ zamumlal jsem. „Mám tě prostě rád, to je všecko.“

Jeli jsme pod zamračeným nebem klikatou silnicí do kopce a potom zase z kopce.

„Já tě mám taky tak jako ráda,“ řekla Lolita váhavě, měkce, a tak jako si povzdechla a poposedla si kousek blíž ke mně. (Má Lolito, my tam snad nikdy nedojedeme!)

Soumrak začínal pohlcovat malý milý Briceland, jeho rádobykoloniální architekturu, krámky se suvenýry a evropské stromy s rozložitými korunami, když jsme projížděli spoře osvětlenými ulicemi a pátrali po Zakletých lovcích. Vzduch, přestože neustále svlažovaný drobným mrhole-ním, byl teplý a svěží, a před pokladnou kina, z něhož tryskaly ohnivé démanty, stála již slušná fronta, hlavně děti a starci.

„Tenhle film bych chtěla vidět! Půjdem hned po večeri. Prosím prosím!“

„Proč ne, můžeme,“ řekl mechanicky Humbert - věděl moc dobře, ten mazaný, rozpálený ďábel, že do devíti, kdy začne jeho představení, bude ležet bez života v jeho náručí.

„Bacha!“ vykřikla Lo a prudce se nahnula dopředu, když před námi na křižovatce zastavil pitomý nákladák s pulsuujícími zadními karbunkuly.

Zmocnil se mě pocit, že pokud do hotelu nedojedeme brzy, okamžitě, nějakým zázrakem, na dalším rohu dočista ztratím vládu nad tou hazeovskou kraksnou s neúčinnými stěrači a vrtošivými brzdami. Avšak kolemjdoucí, na něž jsem se obracel, buď sami nebyli zdejší, nebo pokaždé zakaboněně opáčili: „Zakletí co?“ a tvářili se, jako bych zešílel; anebo se pustili do tak složitého vysvětlování, provázeného geometrickými gesty, geometrickými generalizacemi a čistě místními orientačními body (... a až dojdete k soudu, dejte se jižně...), že jsem přes veškerou snahu v bludišti jejich dobře míněných žvástů zabloudil. Pokud jde o mě, třebaže jsem již dávno uvykl jakémusi sekundárnímu osudu (nejapnému tajemníkovi McFatea, abych tak řekl), jemně zasahujícímu do velkorysého a velkolepého šéfova plánu, toulat se a tápat ulicemi Bricelandu bylo snad nejtěžší zkouškou, jakou jsem kdy podstoupil. V následujících měsících jsem se mohl smát své nezkušenosti při vzpomínce na klukovskou tvrdošijnost, s jakou jsem se soustředil na jeden určitý hotel s kuriózním jménem, protože po celé cestě ohlašovaly nespočetné hotely neónovými světly volné pokoje, připravené ubytovat obchodní cestující, uprchlé trestance, impotenty, celé rodiny, stejně jako nejzkaženější a nejbujnější páry. Vy ctnostní řidiči, kteří svištíte černou letní nocí, jaké rozpustilosti, jaké obraty vášně byste asi viděli ze svých počestných dálnic, kdyby Komfortní kabiny náhle přišly o svůj nátěr a staly se průhlednými jak skleněné skříňky!

Zázrak, který jsem tak toužebně očekával, se konečně stal. Někáký muž s dívkou, víceméně propletení v temnotě automobilu pod promoklými stromy, nám řekli, že se nacházíme uprostřed Parku, ale že stačí u nejbližšího semaforu odbočit doleva, a budeme u cíle. Žádný semafor jsme neviděli, Park byl temný jako hřichy, které skrýval, ale brzy poté, co poutníci podlehlí plavnému kouzlu příjemně stou-pavé zatačky, mihla se závojem mlhy před jejich zraky démantová záře, za ní se zatřpytilo jezero - a před jejich zraky se pod přízračnými stromy na konci šterkem vysypané cesty magicky a neodvratně vyloupl zázračný zámek Zakletí lovců.

Rada zaparkovaných vozů, podobná prasatům u koryta, jako by na první pohled zabraňovala příjezdu, ale potom, jako mávnutím kouzelného proutku, se dal do pohybu přepychový kabriolet, rubínové zářící v osvětleném dešti, s kterým energicky vycouval ramenatý řidič, a my jsme vděčně vklouzli do skulinky, která po něm zbyla. Ihned jsem své unáhlenosti litoval, jelikož jsem si všiml, že můj předchůdce využil nedalekého garážovitého přístřešku, kde zbylo místo ještě pro jeden vůz; byl jsem však příliš netrpělivý a jeho příkladu jsem nenásledoval.

„Jůůů! Vypadá parádně,“ poznamenala moje prostořeká pusinka, drápajíc se ven do šumivého mžení, pošilhávala po štukové omítce a dětskou rukou si uvolnila fald přilnuvší na broskvové puklince, abych citoval Roberta Browninga. Na bílých sloupech pod oblouky lamp se houpaly a laškovaly zvětšené siluety listů kaštanu. Hrbatý prošeďivělý černoch v něčem, co vzdáleně připomínalo livrej, se chopil našich zavazadel a pomalu je odvezl do haly. Byla plná starých žen a duchovních. Lolita si sedla na bobek a mazlila se s kokršpanělem se šedým čumákem, modrými skvrnami a černými ušima, omdlévajícím na květovaném koberci pod její rukou - a kdo by ne, dušíčko -, zatímco já jsem se prokašlával tlačenicí k recepci. Tam si mě se zdvořilým úsměvem prohlédl plešatý, praseti podobný stařec - v tom starém hotelu byli všichni staři -, načež nenuceně vytáhl můj (zkomolený) telegram. Zápolil s nějakými temnými pochybami, otočil hlavu, aby se podíval na hodiny, a nakonec prohlásil, že je mu velice líto, ale že nám dvoulůžkový pokoj rezervoval do půl sedmé a už ho zadal. Církevní sjezd prý koliduje s výstavou květin v Bricelandu, a - „Nejmenuji se ani Hamburg, ani Humbuk, ale Herbert, totiž Humbert,“ řekl jsem chladně, „a stačí nám jakýkoli pokoj, jenom do něj dejte přistýlku pro dcerku. Je jí deset a je hrozně unavená.“

Ten různolící stařec se na Lo vlídně zadíval - stále ještě dřepěla a otočená profilem naslouchala tomu, co jí z hlubin kretonové klubovky povídá panička toho psa, letitá dáma zavinutá do fialových závojų.

Ať měl ten obscénní stařík jakékoli pochyby, to vidění plné nevinnosti je rozptýlilo. Prý by možná ještě jeden pokoj měl, skutečně jeden má - s jedním dvojitým lůžkem. Pokud jde o přistýlku -

„Pane Potts, nezbyla nám tam nějaká přistýlka?“ Potts, rovněž růžový a plešatý, s bílými chlupy vyrůstajícími z uší a nosních dírek, se podívá, co s tím půjde dělat. Přišel a mluvil, zatímco jsem si vyšroubovával plnicí pero. Netrpělivý Humbert!

„Naše dvojitá lůžka jsou fakticky trojitá,“ řekl přívětivě Potts, ukládaje dcerku k otci. „Jednou v noci byl takový nával, že jsme na jednu postel uložili tři ženské s holčičkou, jako je ta vaše. Mám podezření, že jedna z nich byl

převlečený chlap [moje domněnka]. No nic - nebyla by tam jedna přistýlka na devětačtyřicítce, pane Swine?"

„Myslím, že si ji vzali Swoonovi," řekl Swine, první ze dvou kašparů.

„Nějak si už poradíme," řekl jsem. „Časem za námi možná přijede žena, ale domnívám se, že i pak si určitě poradíme."

Ta dvě růžová prasátka teď patřila k mým nejlepším přátelům. Rozvázným, zřetelným rukopisem zločince jsem vepsal: Dr. Edgar H. Humbert s dcerou, Lawn Street č. 342, Ramsdale. Klíč (342!) mi letmo ukázali (kouzelník ukazující minci, kterou za okamžik nechá zmizet) a podali ho Strýčku Tomovi. Lo se zvedla a opustila psa, tak jako jednou opustí i mě; na Charlottin hrob padla dešťová kapka; hezká mladá černoška otevřela dveře výtahu a to dítě odsouzené k záhubě vstoupilo dovnitř, následované svým pokašlávajícím otcem a krabem Tomem se zavazadly.

Parodie na hotelovou chodbu. Parodie na ticho a smrt.

„Jé, to je číslo našeho domu," vyjekla rozverná Lo.

Byla tam dvojitá postel, zrcadlo, dvojitá postel v zrcadle, zrcadlové dveře vestavěné skříně, tytéž dveře do koupelny, tmavomodré okno, odraz postele tamtéž, stejná postel v zrcadle skříně, dvě křesla, stůl se skleněnou deskou, dva noční stolky, dvojitá postel: velká postel z leštěného dřeva, abych byl přesný, přikrytá přehozem se vzorem toskánské růže, a po stranách dvě noční lampičky s růžovými stínítky a volánky.

Byl jsem v pokušení položit do té sépiové dlaně pětidolarovku, ale dostal jsem strach, že by si tak velké spropitné mohl špatně vyložit, a tak jsem do ní vložil čtvrták. Přidal jsem ještě cent. Vzdálil se. Klap. Enfin seuls.

„To budem spát v jednom pokoji?" řekla Lo a v obličeji jí to dynamicky šhubalo jako vždycky - ani rozzlobeně, ani znechuceně, ale prostě dynamicky -, když chtěla dodat otázce zvlášť procítěný důraz.

„Poprosil jsem o přistýlku. Vyspím se na ní, jestli chceš." „Ty ses zbláznil," řekla Lo. „Proč, drahoušku?"

„Protože, dra-hou-šku, až na to přijde dra-hou-šek máti, tak se s tebou rozvede a mě zaškrtní." Zkrátka dynamická. Nebrala to vážně moc vážně. „Tak koukej," řekl jsem a posadil jsem se, zatímco ona stála, kousek ode mě, a se zalíbením na sebe zírala, nikoli nepřijemně překvapená vlastním vzhledem, a naplňovala svým růžovým slunečním svitem udivené a potěšené zrcadlo na dveřích šatníku.

„Koukej, Lo. Udělejme si jednou provždy jasno. Z čistě praktických důvodů jsem tvůj otec. Cítím k tobě velikou něhu. V nepřítomnosti tvé matky za tebe zodpovídám. Nejsme bohatí, a když budeme cestovat, budeme muset -spoustu věcí budeme prostě prožívat spolu. Dva lidé, kteří sdílejí jeden pokoj, vstupují nevyhnutelně do jakéhosi - jak bych to řekl - jakéhosi -"

„Krvesmilství, chceš říct," řekla Lo a odkráčela do šatníku, vzápětí s rozpustilým zlatavým hihňáním vyšla ven, otevřela vedlejší dveře, a teprve když svýma podivnýma kouřovýma očima opatrně nakoukla dovnitř, aby se zase nespletla, odešla se do koupelny.

Otevřel jsem okno, strhl ze sebe propocenou košili, převlékl se, zkontroloval fialovou ampulku v kapse kabátu, odemkl jsem -

Vyřítla se ven. Pokusil jsem se ji obejmout, jen tak, jakoby nic, kapka potlačené něhy před večeří.

„Hele, nech toho olizování a obstaraj něco k jídlu."

A tehdy jsem se vytašil se svým překvapením.

Ten kouzelný mazlíček! Sunula se k otevřenému kufru, jako by se za ním zdaleka plížila, jakýmsi zpomaleným krokem, a pokoukala po té vzdálené klenotnici na podstavci ze zavazadel. (Nestalo se snad něco s jejíma velkýma šedýma očima, anebo jsme oba tonuli ve stejném zakletém oparu?) Kradla se k ní, zvedala nohy na poněkud vysokých podpatcích poněkud vysoko, a jak se tak nesla rozestupujícím se prostorem, ohýbala nádherná chlapecká kolena, jako by kráčela pod vodou nebo v létacím snu. Pak zvedla za pásky na rukávech slušivou a dost drahou vestu v barvě mědi a zvolna ji rozkládala mezi němými pažemi, podobná ptáčníkovi zadržujícímu dech nad neuvěřitelně nádherným ptákem, jehož roztahuje za špičky ohnivých křídel. Nato (zatímco jsem stál a čekal na ni) vytáhla jako váhavého hada půvabný pásek a vyzkoušela si ho.

Potom se došourala do mé čekající náruče, oslnivá, uvolněná, laskala mě svýma něžnýma, záhadnýma, necudnýma, lhostejnýma, šeravýma očima - ať se propadnu, jako nejlacinější z laciných krasotinek. Neboť na ty si nymfíčky hrají, zatímco my sténáme a hyneme.

„Ale ale, cop-p-pak se stalo n-n-naší slečince?" zamumlal jsem jí do vlasů (ovládání hlasu bylo v tahu).

„Jestli chceš něco vědět, tak na to jdeš špatně," řekla.

„T-t-tak mi u-ukáž j-j-jak."

„Dočkej času," odpověděla ta koketka, jejíž vinou jsem koktal.

Seva ascendes, pulsata, brulans, kitzelans, dementissima. Elevator claps, pausa, claps, populus in corrido. Hanč nisi mors mihi adimet nemo! Juncea puellula, io pensavo fondissime, nobserva nihil quidquam; v příštím okamžiku jsem se však pochopitelně mohl dopustit nějaké hrozné chyby; naštěstí se vrátila ke klenotnici. V koupelně, kde mi trvalo poměrně dlouho, než jsem přeřadil na normál pro běžnou potřebu, jsem stál, zadržoval dech, prsty bubnoval o umyvadlo a naslouchal celé škále holčičích nadšených vzdechů.

Mýdlem se umyla jen proto, že na něm byl obrázek hotelu.

„Tak půjdem, drahoušku, máš už asi taky pořádný hlad."

Vyrazili jsme tedy k výtahu, dcera si pohazovala svou starou bílou kabelkou, otec kráčel vpředu (nota bene: nikdy ne za ní, není to dáma!). Když jsme stáli (teď vedle sebe) a čekali, až sjedeme dolů, zvrátila hlavu dozadu, zažívala s otevřenou pusou a potřásla kadeřemi.

„V kolik jste mívali budíček?"

„V půl -" potlačila další zívnutí, „- sedmé," zívla naplno a celá se otřepala. „V půl," opakovala a krk se jí znovu naplnil.

Restaurace nás přivítala puchem přiboudliny a povadlým úsměvem. Byl to prostorný a snobský podnik s přeslazeně sentimentálními nástěnnými malbami, zobrazujícími zakleté lovce v nejrůznějších postojích a stavech zakletí uprostřed všehochuti bezkrevných zvířat, dryád a stromů. Tu a tam pár starých dam, dva duchovní a nějaký sportovně oblečený muž mlčky dojívali večeři. Restaurace se zavírala v devět a servírky v zelených uniformách a s kamennými výrazy na tváři měly našťastí zoufale naspěch se nás zbavit.

„Koukej, nevypadá přesně, ale úplně přesně jako Quilty?“ zašeptala Lo a její špičatý opálený loket sice neukazoval, ale viditelně hořel nedočkavostí ukázat na osamělého jedlíka v křiklavém kostkovaném obleku ve vzdálenějším rohu místnosti.

„Myslíš toho tlustého zubaře z Ramsdale?“

Lo zadržela plnou pusou vody, které se zrovna napila, a položila roztančenou sklenici na stůl.

„-chopitelně ne,“ vyprskla rozjařeně. „Myslela jsem toho spisovatele v reklamách na dromky.“
Ó fámo! Ó fémíno!

Když jsme spořádali zákusek - velikánský kus třešňového dortu pro mladou dámu a vanilkovou zmrzlinu pro jejího opatrovníka, z níž si většinu hbitě připlácla k dortu -, vytáhl jsem malou ampulku, plnou Papínkových purpurových pilulek. Vybavím-li si ty nástěnné malby, z nichž se člověku obracel žaludek, ten podivný a hrůzný okamžik, jsem s to vysvětlit své tehdejší chování pouze mechanismem onoho snového vakua, v němž se otáčí zmatený rozum; jenomže tenkrát mi všechno připadalo náramně jednoduché a samozřejmé. Porozhlédl jsem se, s uspokojením konstatoval, že poslední host odešel, vytáhl jsem zátka a veledůležitě jsem vysypal elixír lásky do dlaně. Už jsem si předtím před zrcadlem pečlivě přebral pohyb, jímž vyklepávám prázdnou dlaň do otevřených úst a polykám (fiktivní) pilulku. Jak jsem předvídal, vrhla se po ampulce a buclatých, nádherně zbarvených tabletkách, naplněných spánkem Šípkové Růženky.

„Modré!“ zvolala. „Modrofialové. Z čehopak se dělají?“

„Z letního nebe,“ řekl jsem, „a ze švestek a fiků a modré krve císařů.“

„Počkej, vážně - prosím tě.“

„Jsou to jenom Purpilulky. Vitamín X. Člověk má po nich sílu jako obr nebo bobr. Chceš ochutnat?“
Lolita dychtivě přikývla a natáhla ruku.

Doufal jsem, že droga rychle zabere. Zabrala bleskurychle. Měla za sebou perný den, ráno si byla zaveslovat s Barbarou, jejíž sestra měla na starosti vodní sporty, začala vyprávět přístupná nymfička mezi potlačovaným zíváním, které namáhalo patro a bylo stále protaženější - jak krásně rychle ta dávka zabrala! -, a krom toho se činila i jinak. Film, který se jí ještě před chvílí matně rýsoval v hlavě, byl přirozeně zapomenut dřív, než jsme se vyplížili z restaurace. Stáli jsme ve výtahu a ona se o mě opřela a slabě se usmívala - nechceš, abych ti o tom povídala? -, tmavá víčka přivřená. „Spala bys, vid?“ pronesl strýček Tom, který vezl nahoru tichého francouzsko-irského džentlmena, jeho dceru a dvě povadlé odbornice na růže. Hleděly soucitně na mé křehké, opálené, vrávorající omámené poupátko. Skoro jsem ji musel do našeho pokoje donést. Tam si sedla na pelest postele, trochu se kymácela a slova pronášela těžkopádně protahovanými tóny.

„Když ti povím - když ti povím, slíbíš [ospalá, tak hrozně ospalá - hlava padá, oči zhasínají], slíbíš, že se nebudeš zlobit?“

„Potom, Lo. Teď si jdi lehnout. Nechám tě tady a půjdeš spát. Máš na to deset minut.“

„Odporně jsem zlobila,“ pokračovala, potřásala hlavou a netečně si rozvazovala sametovou stužku do vlasů.
„Chci říct -“

„Zítra, Lo. Do postele, jdi do postele, prokristapána jdi spát!“

Schoval jsem klíč do kapsy a sešel po schodech dolů.

28

CTIHODNÉ POROTKYNE! Mějte se mnou strpení. Věnujte mi alespoň zlomeček svého vzácného času! Teď tedy nastal le grand moment. Opustil jsem svoji Lolitu, která ještě stále seděla na pelesti té propastné postele, ospale zvedala nohu, šátrala po tkaničkách a odhalovala přitom vnitřní část stehna až k rozkroku kalhotek - vždycky bývala podivně roztržitá nebo nestydatá nebo obojí, když mohla někde ukazovat nohy. To tedy byla neprodyšně uzavřená představa o ní, kterou jsem uzamkl, když jsem se nejprve s uspokojením přesvědčil, že dveře nemají zevnitř zástrčku. Klíč s očíslovaným přívěskem z vyřezávaného dřeva se stal okamžitě nadmíru nepostradatelným sezamem k úchvatné i úděsné budoucnosti. Patřil mně, byl součástí mé horké, chlupaté pěsti. Za pár minut, řekněme za dvacet, řekněme za třicet, si-cher ist sicher, jak říkával můj strýček Gustav, odemknu dveře s číslem 342 a najdu svou nymfičku, svou krásku a nevěstu, v zajetí křišťálového spánku. Porotci! Kdyby mé štěstí bylo mohlo mluvit, naplnilo by ten nóbl hotel ohlušujícím řevem. A dnes jenom lituji, že jsem ve vši tichosti neuložil klíč 342 v recepci a ještě téže noci neopustil město, zemi, kontinent, polokouli, vlastně celou zeměkouli.

Dovolte, abych vám vše hned objasnil. Její sebeobviňující nářky mě příliš neznepokojily. Byl jsem stále pevně odhodlán držet se svého plánu a uchránit její čistotu tím, že se budu činit jenom pod pláštíkem noci, jenom na naprosto znečitlivělém malém aktu. Mým mottem byly stále zdrženlivost a hluboká úcta, a to i přesto, že onu „čistotu“, jejíž podstatu v tomto případě dokonale odhalila moderní věda, poněkud narušila jakási mladistvá, bezpochyby homosexuální erotická zkušenost v tom jejím povedeném táboře. Svým staromódním, starosvětským způsobem jsem pochopitelně já, Jean-Jacques Humbert, když jsem ji poprvé spatřil, považoval za zaručené, že je stejně neposkvrněná jako to, co se rozumí pod šablonovitým pojmem „normální dítě“ od onoho žalostného konce starověku a jeho fascinujících praktik. V naší osvětlené době se neobklopujeme malými ztročenými květinami, které se dají jen tak mimochodem utrhnout mezi obchodním jednáním a lázní, jak tomu bývalo ve starém Římě, ani si po vzoru ctihodných orientálců, za ještě přepychovějších časů, nedopřáváme drobných společnic mezi skopovou kýtou a růžovým

šerbetem. Celý vtip je v tom, že starý spojovací článek mezi světem dospělých a světem dítěte teď dočista přetřhly nové zvyklosti a nové zákony. Třebaže jsem kdysi tak trochu fušoval do psychiatrie a sociální péče, ve skutečnosti jsem o dětech nevěděl skoro nic. Ostatně Lolitě bylo teprve dvanáct a bez ohledu na to, jaké ústupky jsem udělal času a místu - nosil jsem v sobě dokonce vzpomínku na surovos-ti amerických školáků -, stále jsem se nemohl ubránit dojmu, že ať dochází mezi těmi rozpustilými rošťáky k čemukoli, dochází k tomu v pozdějším věku a v jiném prostředí. Proto (abych se vrátil k tomu objasnění) moralista ve mně nechal problém problémem a držel se konvenčních představ o tom, jaké mají dvanáctileté dívky být. Dětský terapeut ve mně (šarlatán jako většina, ale to je teď vedlejší) přežvý-kal neofreudovský guláš a vykouzil si snící a přehánějící Dolly v „latentním" období jejího dětství. Konečně, požit-kář ve mně (ohromná pomatená obluda) neměl námitky proti určité mravní zkaženosti své kořisti. Ale kdesi za běsnícím blahem se shlukovaly zmatené stíny - a že jsem jich nedbal, toho lituji! Lidé, věnujte mi pozornost! Bylo mou povinností pochopit, že Lolita již dokázala, že nemá vůbec nic společného s nevinnou Annabel a že nymfické zlo, dýchající každíčkým pórem toho smrti zasvěceného děvčátka, které jsem připravil pro svoji tajnou rozkoš, utajení znemožní a pro slast se stane osudným. Bylo mou povinností poznat (podle znamení, která mi dávalo cosi v Lolitě - skutečná malá Lolita nebo nějaký vychrtlý anděl za jejími zády), že z očekávaného požitku nezbude nic než bolest a děs. Běda, okřídlení pánové porotci!

A je moje, moje, klíč jsem svíral v pěsti, pěst v kapse, je má! V představách a plánech, jinž jsem zasvětil tolik bezesných nocí, jsem krok za krokem odstraňoval zbytečné nejasnosti a postupným skládáním průhledné vidiny jsem sestavil konečný obraz. Nahou, až na jednu punčošku a půvabný náramek, jako orlici s rozepjatými křídly nataženou na posteli, kam ji uložil můj nápoj lásky - tak jsem ji viděl před sebou.

V ruce stále svírala sametovou stužku do vlasů, medové tělo s bílým negativem nedospělých plavek, otisknutým na opálení, mi nabízel svá bledá poupátka ňader, v růžovém světle lampy se na vypouklém pahorku třpytil hedvábný chomáček. V mé kapse ležel chladný klíč s teplým přívěskem.

Prošel jsem různými sály, v srdci jásoť, na tváři žal: neboť tvář smyslné žádosti je vždy žalostná, smyslná žádost si není nikdy jistá, ani když je sametová oběť zamčená ve věži, že nějaký ďábelský sok nebo vlivný bůh přesto člověku ne-překazí chystaný triumf. Zkrátka a dobře, potřeboval jsem se napít, avšak v tom ctihodném podniku plném upocených sosáků a dobové veteše neměli bar. Zaneslo mě to na pánskou toaletu. Tam na mně nějaký člověk v kněžském hávu, „veselá kopa" comme on dit, sahající si jako skalní Vídeňák na poklopec, zda nic nezapomněl, vyzvídal, jak se mi zamlouvala přednáška doktora Boyda. Vypadal zmateně, když jsem mu řekl (já, král Sig-mund Druhý), že Boyd je ještě usmrkanec. Nato jsem si utřel citlivé konečky prstů hedvábným papírovým ručníkem, pečlivě ho namačkal do nádoby k tomu určené a vplul jsem do haly. Pohodlně jsem se lokty opřel o pult a zeptal se pana Pottse, jestli ví určitě, že netelefonovala moje žena, a co bude s tou přistýlkou? Odpověděl, že ne (přirozeně, vždyť byla mrtvá), a přistýlku prý dostaneme zítra, pokud se rozhodneme zůstat. Z velkého nabitého sálu, nazývaného „Síň loveců", k nám doléhal zvuk nepřeborného množství hlasů, probírajících zahradničení nebo věčnost. Další místnost, která nesla název „Malinový salónek", tonula ve světle - stály tam malé zářivé stolečky a jeden velký s „občerstvením", a kromě hostesky (takové té povadlé ženské se skelným úsměvem a Charlottinou dikcí) tam nikdo nebyl; připlula ke mně a otázala se, zda náhodou nejsem pan Brad-dock, protože jestli ano, shání mě paní Bíbrová. „To je ale jméno pro ženskou," ujelo mi a beze spěchu jsem odkráčel.

Srdcem mi sem tam proudila duhová krev. Rozhodl jsem se počkat do půl desáté. Při návratu do haly jsem zjistil změnu: spousta lidí v květovaném hedvábí nebo černém suknu stála v roztroušených hloučcích a nějaká diblíkovská náhoda mi nabídla pohled na rozkošnou dívenku v Loliti-ně věku, v šatech Lolitina střihu, jenže čistě bílých, a s bílou stužkou v černých vlasech. Nebyla nijak zvlášť hezká, ale byla to nymfička, a její alabastrové nohy a liliová šíje se na jeden nezapomenutelný okamžik slily v příjemnou an-tifonu (ve formě páteční hudby) k mé touze po Lolitě, snědé i zrůžovělé, uzardělé i zkažené. To bledé dítě postřehlo můj pohled (byl opravdu naprosto náhodný a vlídný), a jelikož byla směšně vyjukaná, ztratila klid úplně, obracela oči a rukou si zakryla tvář, tahala si za lem sukně a nakonec se ke mně otočila svými hubenými čilými lopatkami, jako by mluvila se svou kraví matkou.

Opustil jsem hlučnou halu a stoupl si venku na bílé schodiště. Pozoroval jsem stovky napudrovaných brouků kroužících kolem lamp v provlhlé černé noci, plné vlnivých záchvěvů neklidu. Jediné, co udělám - jediné, co si troufnu udělat -, bude v podstatě taková hloupost...

Náhle jsem si uvědomil, že v temnotě nedaleko ode mě, v jednom z křesílek mezi sloupovím na terase někdo sedí. Ve skutečnosti jsem ho spatřit nemohl, ale prozradil ho zvuk otvírané láhve, po němž následovalo diskrétní za-bublání a potom zavržení zpátky šroubované zátky. Měl jsem se k odchodu, když mě oslovil:

„Kdes ji sakra našel?"

„Cože?"

„Povídám, měsíc dávno zašel."

„Zdá se."

„Kdo je ta děvenka?"

„Moje dcera."

„Lháři - není."

„Cože?"

„Povídám, přešlo mrhlení. Kde je její matka?"

„Umřela."

„Aha. Tak to pardon. Mimochodem, zítra byste mohli se mnou poobědvat, co říkáte? To už bude ta sebranka pryč."

„My také. Dobrou noc."

„Omlouvám se. Mám vypito. Dobrou noc. To vaše dítě potřebuje hodně spánku. Spánek je růže, jak říkají Peršané. Zapálíte si?“

„Teď ne.“

Skrtl sirkou, ale protože byl opilý nebo proto, že foukal vítr, plamínek neosvětloval jeho, ale někoho jiného, nějakého velmi starého muže - klasického štamgasta starých hotelů - a jeho bílé houpací křeslo. Nikdo nic neřekl a tma se vrátila na své místo. Potom jsem toho veterána uslyšel zakašlat a vyplivnout něco hrobního hlenu. Odešel jsem z terasy. Uplynula přinejmenším celá půlhodina. Měl jsem mu říct, ať mi dá loknout. Začalo na mě doléhat napětí. Může-li houslová struna bolet, pak já byl tou strunou. Bylo by však nemístné dát najevo jakýkoli spěch. Když jsem se v jednom koutě haly prodíral konstelací znehybnělých postav, oslnivě se zablesklo - a zářící doktor Braddock, dvě matróny ozdobené orchidejemi, ta holčička v bílém a nejspíš vyceněné zuby Humberta Humberta, kradoucího se mezi tou malou nevěstinkou a zakletým duchovním, byli zvěčnění, dá-li se ovšem papír a tiskařská čerň novin na maloměstě považovat za věčné. U výtahu se shlukl vzrušeně debatující hlouček. Dal jsem opět přednost schodům, pokoj 342 se nacházel nedaleko nouzového východu. Pořád se ještě dalo - ale to už byl klíč v zámku a vzápětí já v pokoji.

29

DVEŘE ROZSVÍCENÉ koupelny byly dokořán, navíc z venkovních obloukovek pronikal žaluziemi skeletový přisvit; protínané paprsky prostupovaly temnotou pokoje a odkryly přede mnou následující situaci.

Moje Lolita ležela na boku uprostřed postele v jedné staré noční košilce, zády ke mně. Její lehce zahalené tělo a nahé údy tvořily písmeno zet. Pod tmavou rozčuchanou hlavu si položila oba polštáře, páteř jí nahoře protínal pruh bílého světla.

Zdálo se mi, že jsem se svlékl a vklouzl do pyžama s takovou fantastickou rychlostí, jakou pozorujeme ve filmové zkrácené procesu růstu; a už jsem měl koleno na pelesti, když Lolita otočila hlavu a upřeně se na mě zadívala skrze pruhované stíny.

S tím ovšem vetřelec nepočítal. Celá ta pill-spiel (poněkud nedůstojná záležitost, entre nous soit dit) měla vyústit v tak tvrdý spánek, který by nenarušil ani celý regiment, a ona si přitom na mě klidně hledí a nesmyslně mi říká „Barbaro“. Barbara, oblečená do mého pyžama, které jí bylo moc těsné, zůstala jako přimrazená nad tou malou spící brebentilkou. Zvolna, s beznadějným povzdechem se Dol-lý obrátila a zaujala původní polohu. Čekal jsem přinejmenším dvě minuty a tonul v rozpacích jako ten krejčík s podomácku ušitým padákem, když se před čtyřiceti lety chystal skočit z Eiffelovky. Její slabé výdechy měly rytmus spánku. Nakonec jsem se s námahou vydrápal na svůj úzký pruh postele, opatrně jsem zatáhl za cípy příkrývek, shrnutých jižně od mých ledových pat - a Lolita zvedla hlavu a zvědavě se na mě zadívala.

Jak jsem se později dověděl od jednoho ochotného lékárníka, ta purpurová pilulka ani nenáležela k rozvřetené a vznešené rodině barbiturátů, a třebaže mohla uspat neu-rotika žijícího v domnění, že jde o účinnou drogu, byla příliš slabým sedativem, aby vůbec nějak zabrala na ostražitou, byť uondanou nymfičku. Zda byl ramsdaleský lékař šarlatán nebo mazaný mizera, na tom opravdu nezáleží a ani nezáleželo. Rozhodující bylo, že jsem byl podveden. Když Lolita opět otevřela oči, uvědomil jsem si, ať už droga zabere později v noci nebo ne, že bezpečí, na něž jsem spoléhal, je jenom klam. Její hlava se zvolna otočila a klesla na kupu polštářů, které si proradně nahamounila. Ležel jsem bez hnutí na svém kousku, pokukoval po jejích rozčuchaných vlasech, třpytu nymfického těla, tam kde se v šeru rýsovalo půl boku a půl ramene, a podle počtu výdechů jsem se snažil odhadnout hloubku jejího spánku. Uplynul nějaký čas, nic se nezměnilo, a mě napadlo, že bych se mohl odvážit a přiblížit se trochu k tomu půvabnému a k šilenství přivádějícímu třpytu; ale jen jsem se hnul do jeho teplé blízkosti, dýchání se zastavilo, a mě se zmocnilo ohavné tušení, že malá Dolores vůbec nespí a vybuchne ve strašný řev, jestli se jí dotknu kteroukoli částí své ubohosti. Prosím tě, čtenáři: bez ohledu na tvé rozhořčení, které má na svědomí útlocitný, chorobně smyslný, nesmírně obezřelý hrdina mé knížky, nepřeskakuj tyto stránky, jež mají tak zásadní význam! Představ si mě; nebudu existovat, pokud si mě nepředstavíš, snaž se ve mně vidět laň, chvějící se v lese mé vlastní podlosti; pojď, trochu se i zasmějeme. Koneckonců úsměv ještě nikomu neublížil. Například (málem jsem napsal „naříkat“) jsem neměl kam složit hlavu a k mému nepohodlí se mimoto přidalo pálení záhy (říkají těm brambůrkám „francouzské“, grand Dieu!).

Moje nymfička už opět tvrdě spala, ale přesto jsem se neodvažoval vydat na svoji zakletou pouť. La Petite Dormeuse ou l'Amant Ridicule. Zítra ji nacpu těmi původními prášky, které tak dokonale umrtvily její matinku. V přihrádce na rukavice - nebo v cestovní kabele? Co kdybych takovou hodinku posečkal a pak se prikradl znovu? Nymfolepsie je věda exaktní. Přírný kontakt by to vyřešil za rovnou sekundu. Milimetrová mezera za deset. Počkáme. Není nic hlučnějšího nad americký hotel; a to si uvědomte, že tenhle měl být tichým, útulným, starosvětským místem, kde se člověk cítí jako doma - „vaše spokojenost - náš cíl“ a podobné žvásty. Rachocení dveří od výtahu, nějakých dvacet metrů severovýchodně od mé hlavy, ovšem vnímané tak ostře, jako by mi tiskaly v levém spánku, se střídalo s hrkotem a hukotem manévru toho stroje a táhlo se hodně přes půlnoc. Každou chvíli, zrovna na východ od mého levého ucha (ležel jsem stále na zádech a neodvažoval se nasměrovat svoji hanebnější stranu k zářícímu boku své spolunocleznice), se chodba otřásala rozjařenými, zvuknými a nejapnými výkřiky, zakončovanými salvou dobrých nocí. Když přestalo tohle, pustil se do práce klozet, zrovna na sever od mého malého mozku. Byl to mužný, výkonný klozet s hlubokým jícnem a byl použit nesčíslněkrát. Jeho klozet a klopot s následným dlouhým proudem vody doslova lomcoval zdí za mou hlavou. Potom se někomu v jižním směru udělalo výstředně zle od žaludku - s chlastem málem vykašlal i svou duši a jeho klozet, hned za naší koupelnou, hučel jak skutečná Niagara. A když konečně všechny vodopády vyprahly a zakletí lovci usnuli tvrdým spánkem, ulice pod oknem mé nespavosti, západně od mého strážního postu - klidná, pozoruhodně usedlá, důstojná alej z obrovitých stromů - se zvrhla v opovržením hodný přízrak obluďných kamiónů burácejících vlhkou a větrnou nocí.

A necelých patnáct centimetrů ode mě a mého planoucího těla ležela mlhavá Lolita! Po dlouhém nehybném

bdění se k ní opět má tykadla pohnula, a tentokrát ji vrznutí matrace neprobudilo. Povedlo se mi přemístit své hladové tělo tak blízko, až mě jako teplý dech na líci zasáhla vůně jejího obnaženého ramene. Vzápětí se posadila, zalapala po dechu, šílenou rychlostí zamumlala cosi o loďkách, zatáhla za příkrývky a propadla se zpět do hlubokého, temného, mladého bezvědomí. Když se v štědrém přivalu spánku překulila, uhodila mě do tváře její nedávno medová, nyní měsíčná ruka. Na okamžik jsem ji podržel. Uvolnila se ze stínu mého objetí a učinila tak nevědomě, ne prudce, ani ne s nějakou nechutí, spíše s netečným nařikavým zabrumláním dítěte domáhajícího se svého přirozeného odpočinku. A opět se opakovala stejná situace: Lolita s páteří prohnoutou k Humbertovi, Humbert s hlavou opřenou o svou ruku, spalovaný touhou a těžkým trávením.

To poslední mě přimělo jít do koupelny pro doušek vody, což je v mém případě ta nejlepší medicína, jakou znám, snad kromě mléka s ředkvičkami; a když jsem se vrátil do té podivně bledě pruhované tvrze, kde Lolitiny staré i nové šaty spočívaly v různých pozicích zakletí na jednotlivých kusech nábytku a budily dojem, jako by se vznášely, moje nemožná dcera se na posteli posadila a zřetelným hlasem se také domáhala něčeho k pití. Uchopila pružný a studený papírový pohárek do stínované ruky, namířila k němu své dlouhé řasy a vděčně spolkla jeho obsah, a potom, s dětským gestem, v němž bylo víc kouzla než v jakémkoli tělesném laskání, si malá Lolita otřela rty o mé rameno. Padla zpátky na svůj polštář (můj jsem sebral, zatímco pila) a ihned zase usnula. Netroufal jsem si nabídnout jí druhou dávku prášků a zároveň jsem se nevzdával naděje, že ta první může ještě její spánek prohloubit. Začal jsem se k ní sunout, připravený na jakékoli zklamání, s vědomím, že bych měl raději počkat, avšak čekat nebylo v mých silách. Můj polštář voněl jejími vlasy. Plížil jsem se k svému třeptivému drahouskovi, zastavoval jsem se a dával na ústup pokaždé, když jsem měl dojem, že se vrtí nebo chystá zavrtět. Na mé myšlenky opět začal působit vánek z kraje divů a zdálo se, že jsou teď vysázeny kurzívou, jako by povrch, který je odráží, prelud toho vánku zkrabatil. Znova a znova se mé vědomí hroutilo, stácelo na nesprávnou stranu, mé lstivé tělo vstupovalo do sféry spánku, opět vyklouzávalo, a jednou dvakrát jsem se přistihl, že se propadám do melancholického chrápání. Něžný opar zahalil hory toužení. Chvillemi mi připadalo, že se zakletá kořist chystá v půli cesty setkat se zakletým lovcem, že si její bok razí cestu ke mně v měkkém písku vzdálené a vybájené pláže, a pak se vždycky její šeravé křehké tělo zavlino a já zjistil, že je ještě dál než předtím.

Prodlévám-li trochu déle u vzrušeného chvění a tápání oné dávné noci, je to proto, že chci mermomocí dokázat, že nejsem, nikdy jsem nebyl a nikdy nemohl být surovým darebákem. Něžné a snové končiny, jimiž jsem se plížil, byly dědictvím básníků, a nikoli lovištěm zločinu. Dosáhnout svého cíle, má extáze by se měla zalykala něhou, soustředila by se čistě na vnitřní vznícení, z něhož by sotva ucítila tu horkost, i kdyby byla vzhůru. Přesto jsem ale doufal, že ji třeba postupně zachvátí úplné ochrnutí, jež mi umožní okusit víc než jenom její třept. Mezi zkusmým přibližováním, provázeným chaotickými počitky, které ji proměňovaly hned v modrooké měsíční světlo, hned v ochmýřený kvetoucí keř, se mi tedy snívalo, že jsem nabyl vědomí, snil jsem, že jsem na číhané. Po půlnoci se nepokojná hotelová noc na pár hodin ztišila. Potom, okolo čtvrté, se ozval vodopád klozetu na chodbě a prasknutí dveřmi. Něco po páté sem začal doléhat ozvěnou na etapy přicházející monolog z nějakého dvora nebo parkoviště. Nebyl to ve skutečnosti monolog, protože mluvící se každou chvílí odmlčel, aby vyslechl (pravděpodobně) někoho jiného, jenže ten druhý hlas se ke mně nedonesl, a tak se z toho částečného odposlechu nedal vyvodit nijaký kloudný smysl. Jeho věčný tón však usnadnil cestu rozbřesku a pokoj již tonul ve fialové šedi, když se, jeden po druhém, dalo do práce několik příčinlivých klozetů, rachotící a kňučící výtah začal slétat a slétat s jítími a nočními ptáčky, na pár minut jsem si mízně zdřím, z Char-lotty byla mořská panna v zelenavém jezírku, kdesi na chodbě zahlaholil libozvučným hlasem doktor Boyd „Přeji vám dobré jitro“, ptáci na stromech se činili, a potom zívla Lolita.

Frigidní ctihodné porotkyně! Myslel jsem si, že bude trvat měsíce, možná léta, než se odvážím Dolores Hazeové přiznat; ale do šesti nula nula byla vzhůru a do čtvrt na sedm jsme byli, technicky vzato, milenci. Řeknu vám něco velice podivného: to ona svedla mě.

Jakmile jsem uslyšel její první ranní zívnutí, fešáckým profilem otočeným k ní jsem předstíral spánek. Prostě jsem nevěděl, co dělat. Bude překvapená, že ležím vedle ní, a ne v nějaké jiné posteli? Sebere si šaty a zamkne se v koupelně? Bude požadovat, abych ji okamžitě odvezl do Ramsdale - k loži její nemocné matky - zpátky do tábora? Jenomže moje Lo byla hravá děvenka. Cítil jsem na sobě její pohled, a když se nakonec ozvalo to radostné uchichnutí, které jsem měl tak rád, věděl jsem, že se její oči smějí. Překulila se ke mně a její teplé plavé vlasy se dotkly mé klíční kosti. Nafilmovat probuzení se mi moc nepovedlo. Mlčky jsme leželi. Něžně jsem ji pohladil po vlasech a něžně jsme se políbili. Její polibek měl v sobě, k mým delirickým rozpakům, jistou, poněkud komickou rafinovanost kmitu a sondáže, což mě vedlo k závěru, že ji v útlém věku zaškolovala nějaká malá Lesbie. Žádný Charlie by ji přece nemohl naučit tohle. Jako by se chtěla podívat, jestli jsem si přišel na své a jestli jsem pochopil výklad, odtáhla se a prohlédla si mě. Lícni kosti měla zrudlé, celý spodní ret se jí leskl, začínal jsem tát. A pak, zničehonic, s výbuchem bouřlivého veselí (poznávacího znamení nymfíček!) mi přiložila ústa na ucho, jenže moje mysl nebyla dlouho s to rozložit do slov horké hřmění jejího šepotu, a ona se smála, shrnula si vlasy z očí a zkusila to znovu, a mě postupně zaplavil podivný pocit, že jsem se ocitl ve vysněném, šíleném novém světě, kde je vše dovoleno, když jsem si uvědomil, co mi navrhuje. Odpověděl jsem, že nemám ponětí, na co si s Charliem hráli. „To chceš jako říct, žeš nikdy -?“ Její rysy se zkrabatily do pohledu znechucené nedůvěry. „Tys nikdy -“ začala znovu. Nechvátal jsem a škádlil jsem ji trochu nosem. „Nech si toho, jo!“ vykvikla hnusně a spěšně odtrhla své hnědé rameno od mých rtů. (Bylo hrozně kuriózní, jak považovala - a drželo ji to hodně dlouho - veškeré mazlení kromě polibků na ústa a čistého milostného aktu buď za „uslantanou romantiku“, nebo za „nenormální“.)

„Chceš říct,“ nedala se odbýt, klečíc přitom nade mnou, „žeš to jako kluk nikdy nedělal?“ „Nikdy,“ přiznal jsem zcela podle pravdy. „No dobře,“ řekla Lolita, „tak dávej pozor.“ Nehodlám však unavovat své vzdělané čtenáře podrobným výčtem Lolitiny domýšlivosti. Stačí, když řeknu, že jsem nepostřehl jedinou stopu po cudnosti u té

půvabné, sotva vyspělé dívky, kterou koedukace, mravy dnešní mládeže, pakáž u táboráku a tak dál dočista a beznadějně zkazily. V samotném aktu viděla pouze kousek tajného světa kluků a holek, o němž dospělí nemají ani tušení. Co dělají dospělí za účelem plození, se jí netýkalo. Žezlo mého života ovládala malá Lo energicky a věčně, jako by to byl nějaký necitlivý nástroj, který se mnou nemá nic společného. Zatímco na jedné straně hořela netrpělivostí ohromit mě světem ostřílených dětí, nebyla už tak docela připravená na jisté odlišnosti mezi životem dítěte a dospělého muže. Pouze pýcha jí zabránila kapitulovat, neboť já, podivně stísněný, jsem předstíral do nebe volající stupiditu a nechal jsem ji, ať si dělá všechno po svém, alespoň zatím, dokud to ještě dokážu snést. Jenže tohle jsou vážné nicotnosti, nejde mi vůbec o takzvaný „sex“. Každý si ty projevy živočišnosti umí představit. Dále mě vábí větší úsilí: zachytit jednou provždy nakažlivé kouzlo nymfíček.

30

MUSÍM NAŠLAPOVAT opatrně. Musím mluvit šepem. Ach ty vysloužilý soudnickáři, ty důstojný starý portýře, ty kdysi oblíbený policajto, který jsi býval dlouhá léta ozdobou přechodu u školy a teď dřepíš na samotce, ty ubohý penzionovaný profesore, jemuž předčítá chlapec! To by nebylo dobré, vidíte, kdybyste se mým přičiněním zbláznili do mé Lo-lity! Kdybych byl malířem a kdyby majitel Zakletých lovců jednoho letního dne přišel o rozum a pověřil mě, abych podle svých představ přemaloval nástěnné malby v jejich restauraci, tohle by bylo podle mého gusta - dovolte, abych vás seznámil s několika detaily:

Bylo by tam jezero. Byl by tam strom planoucí květy. Byly by tam přírodní studie - tygr pronásledující rajskeho ptáka, dávníci se had soukající do sebe celého hranostaje staženého z kůže. Byl by tam sultán - jehož tvář by vyjadřovala nesmírné utrpení (usvědčované jaksi ze lži jeho okrouhle laskavými pohyby) - pomáhající malému otrokovi s hezkou prcinkou vylézt na achátový sloup. Byly by tam ty zářivé kuličky gonadálního žaru, které šplhají po opalizujících stěnách hracích skříní. Byly by tam všelijaké táborové činnosti týkající se prostředního turnusu, kánoe, křepčení a kroucení kadeří na slunci u jezera. Byly by tam topoly, jablka, neděle na předměstí. Byl by tam ohnivý opál, rozpouštějící se v tůni s kruhovými vlnkami, poslední záškeb srdce, poslední tah štetce, palčivá růžová, bodlavý nach, povzdech, ucukávající dívka.

31

SNÁŽÍM SE popsat tyhle věci ne proto, abych je ve svém nynějším nezměrném zoufalství oživil, ale abych vyčlenil podíl pekla a podíl nebes na tom podivném, strašném, k šílenství dovádějícím světě nymfolepie. Nestvůrnost i krásno se slévaly v jednom bodě, a právě ono rozhraní bych rád určil, mám však pocit, že se mi to naprosto nedaří. Proč?

Úmluva římského práva, podle níž se může dívka provdat ve dvanácti, byla církví schválena a stále, spíše mlčky, se zachovává v některých státech americké Unie. A patnáct je zákonem povoleno všude. Obě polokoule tvrdí, že není nic špatného na tom, když čtyřicetiletý grobián, s požehnáním od místního kněze a patřičně pod obraz, shodí svou propocenou parádu a vnikne až po jádro do své mladičké nevěsty. „V takových stimulujících klimatických podmínkách mírného pásu (píše se v jednom starém časopise ve vězeňské knihovně), jaké nacházíme v St. Louis, Chicagu a Cincinnati, dospívají dívky přibližně koncem svého dvanáctého roku.“ Dolores Hazeová se narodila necelých pět set kilometrů od stimulujícího Cincinnati. Řídil jsem se pouze přírodou. Jsem její oddaný ohař. Proč tedy ta hrůza, kterou ze sebe nemohu setřást? Připravil jsem ji o věneček? Citlivé ctihodné porotkyně, vždyť já ani nebyl jejím prvním milencem!

32

VYLÍČILA MI, jak ji svedli. Pojídali jsme mdlé, moučnate banány otlučené broskve a velmi chutné brambůrky a die Kleine mi všechno vyklopila. Její mnohomyšlné, byt nesouvislé vyprávění doprovázela spousta zábavných moues. Tuším jsem již poznamenal, že mi v paměti uvízl zvlášť jeden obličej, založený na zvuku „uhm!«: do stran protažená želatinová ústa a oči v sloup ve všední všehochuti komického znechucení, odevzdanosti i shovívavosti k slabostem mládí.

Její ohromující vyprávění začalo zmínkou o kamarádce, s níž bydlela ve stanu v jiném (prý „senzačním“) táboře minulého léta. Ta kamarádka - „úplně bezprizorná“, „napůl cvoklá“, leč „fantastická žába“ - ji zaučila do různých technik. Loajální Lo se zprvu zdráhala prozradit její jméno.

„Grace Angelova?“ zeptal jsem se.

Zavrtěla hlavou. Ne, ta ne, byla to dcera jednoho velký-ho zvířete. Dělá -

„Že by snad Rose Carmineová?“

„Ne, kdepak. Její otec -“

„A co Agnes Sheridanová?“

Polkla a zavrtěla hlavou - a pak ji to trklo.

„Počkat, jak to, že všechny ty holky znáš?“

Vysvětlil jsem.

„No jo,“ řekla. „Některé z té bandy ze školy jsou dost zkažené, ale ne zas tak moc. Jestli to chceš vědět, jmenovala se Elizabeth Talbotová, jde teďka do jedny prima soukromé školy, její otec dělá nějakýho ředitele nebo co.“

Vzpomněl jsem si, a divně mě přitom píchlo u srdce, jak často chudák Charlotta vnášela na večírcích do hovoru takové vybrané lahůdky jako „když byla vloni dcera stanovat s tou malou Talbotovou“.

Vyzvídala jsem, jestli některá z matek o těch sapfických hrátkách věděla.

„Ježíši, ne,“ vydechla schlíplá Lo, a chytla se předstíraně roztřesenou rukou za srdce v nápodobě úleku i úlevy.

Víc mě však zajímaly zkušenosti heterosexuální. Šla do šestky v jedenácti, brzy poté, co se ze Středozápadu přestěhovali do Ramsdale. Co měla na mysli tím „dost zkažený“?

Mimochodem, dvojčata Mirandových spávala dlouhá léta na jedné posteli a Donald Scott, nejnatvrdlejší kluk

ze školy, to dělal s Házem Smithovou v garáži svého strýčka, a Kenneth Knight, který byl ze všech nejbystřejší, vybaloval nádobičko, kdekoli a kdykoli se mu naskytla příležitost.

„A co Tábor Q?" zeptal jsem se. A za chvíli jsem znal celou historii.

Barbara Burkeová, statná blondýna, o dva roky starší než Lo a daleko nejlepší plavkyně v táboře, měla jakousi zvláštní kánoi, o níž se dělila s Lo „protože kromě ní jsem akorát já zvládla Vrbovej ostrov" (nejspíš nějaká zkouška plavání). Během celého července každé ráno - všimni si čtenáři, každé pozeňnané ráno! - Barbaře a Lo pomáhal nést lodku k Onyxu nebo Eryxu (dvěma jezírkům v lese) třináctiletý Charlie Holmes, syn vedoucí tábora a jediná osoba mužského pohlaví široko daleko (vyjma starého dobráckého údržbáře, hluchého jak poleno, a jednoho farmáře ve staré ford-ce, který občas prodával táborníkům vejce, jak už to tak farmáři dělají); každé ráno, ach, můj čtenáři, se ty tři děti vydávaly zkratkou přes překrásný panenský les, přetékající všemi symboly mládí, rosou, ptačím zpěvem, a na jednom místě v bujném podrostu Lo zůstávala na stráži, zatímco za křovím Barbara s tím klukem kopulovali.

Zpočátku Lo odmítala „zkusit, jaké to je", jenže zvědavost a pocit kamarádství byly nakonec silnější, a tak to brzy s Barbarou dělaly na střídačku s tichým, hrubým a neurvalým Charliem, jenž měl v sobě sice asi tolik sex-appealu jako syrová mrkev, zato však vlastnil obdivuhodnou sbírku prezervativů, které lovil v nedalekém třetím jezeře, daleko větším a navštěvovanějším, jménem Climax, podle bouřlivě se rozvíjejícího průmyslového města téhož jména. Třebaže Lolita připouštěla, že to je „jenom taková psina" a „dobrý na plet", Charlieho mozkiem a manýry, a to říkám rád, pohrdala. Ten oplzlý ďábel neprobudil ani její temperament. Mám pocit, že ho spíš zarazil v rozletu, přes všechnu tu „psinu".

To už bylo krátce před desátou. S odlivem rozkoše mě obcházel a hučel mi ve spáncích popelečný pocit děsu, podněcovaný realistickou monotónností šedivého neuralgického dne. Opálená, nahá, utlá Lo, úzkým bílým zadečkem otočená ke mně a rozduřeným obličejem k zrcadlu na dveřích, stála rozkročená s rukama v bok (na nohou nové trepy s kožešinkou) a přes lokýnku, která jí padala do očí, se na sebe do zrcadla pitvořila. Z chodby se ozývalo štěbetání černých pokojských a za okamžik někdo zkusil vzít jenně za kliku u našich dveří. Zahnal jsem Lo do koupelny pod tolik potřebnou sprchu. Z postele byl příšerný kutloch, všude se válely brambůrky. Zkusila si modrý vlněný kostýmek, potom blůzu bez rukávů s kolovou kostkovanou sukní, jenže první jí bylo moc těsné a druhé pro změnu moc volné, a když jsem ji snažně prosil, aby si pospíšila (situace mě začínala děsit), Lo moje hezké dárky vztekle zmuchlala, mrštila jimi do kouta a oblékla si šaty z předchozího dne. Když byla konečně hotová, dal jsem jí novou roztomilou kabelku z imitace teletiny (do níž jsem předtím hodil hromádku centů a dva novotou zářící desetníky) a řekl jsem jí, ať si dole v hale koupí nějaký časopis.

„Hned jsem tam. A na tvém místě, drahoušku, bych se nedával do řeči s cizími lidmi."

Až na mé nebohé dárečky toho k balení moc nebylo; byl jsem však nucen věnovat nebezpečnou spoustu času (jestlipak nemá dole něco za lubem?) úpravě postele do takového stavu, aby připomínala opuštěné hnízdo rozrušeného otce a jeho uličnické dcerky, a ne saturnálie propuštěného trestance s párem tlustých starých kurev. Potom jsem se dooblékl a zavolal šedivého nosiče pro zavazadla.

Všechno bylo v pořádku. Seděla v hale, zabořená do krvavě rudé klubovky a zahloubaná do úděsného filmového plátku. Někáký chlap v mém věku a tvídovém obleku (žánr místa se přes noc změnil v prostředí rádoby britského ze-manského sídla) držel v ruce vyhaslý doutník a staré noviny a nespouštěl z mé Lolity oči. Měla na sobě své stavovské bílé ponožky, páskové boty a ty světlé šaty z potištěné látky s hranatým výstřihem; utahané světlo lampy odhalovalo zlaté chmýří na ohnivých údech. Seděla tam, nohy přes sebe, vysoko a lehkomyšlně, a bledýma očima, které tu a tam zamrkaly, přejížděla po řádcích. Billa jeho žena zbožňovala na dálku dávno předtím, než se vůbec poznali: po pravdě řečeno tajně obdivovala toho slavného mladého herce, když ještě chodíval na zmrzlinu k Schwabovi. Nemohlo existovat nic dětštějšího než její tupý nosík, pihovatá tvář či nafialovělá skvrna na holé šíji, kde nedávno hodoval pohádkový upír, anebo bezděčný pohyb jazyka zkoumajícího nádech růžové výrazky kolem naběhlých rtů; nemohlo existovat nic neškodnějšího než čistá Jill, temperamentní filmové hvězdička, která si doma sama šije a studuje „vážnou literaturu"; nemohlo existovat nic nevinnějšího než pěšinka v těch lesklých plavých vlasech s hedvábným třípytem na skrání; nemohlo existovat nic naivnějšího - Ale jak hnusnou závist by ten smilník, ať to byl kdokoli - tak mě napadá, že se trochu podobal mému strýčkovi Gustavovi ze Švýcar, byl to také velký ctitel le découvert -, musel pociťovat, kdyby věděl, že každý můj nerv je ještě pořád posvěcený a obtočený dotekem jejího těla, těla nějakého nesmrtelného démona, který na sebe vzal podobu malé dívenky.

Je si to růžové čuně, pan Swoon, absolutně jisto, že moje žena nevolala? Je. Kdyby telefonovala, řeklo by jí, že jsme odjeli k tetě Clare? Řeklo, namouduši. Vyrovnal jsem účet a zvedl Lo z křesla. Cestou k autu četla. Ještě stále četla, když jsem ji dovezl pár ulic jižně k lepšímu bufetu, kterému tu říkali „kavárna". Ano, na její apetyt jsem si nemohl stěžovat. Kvůli jídlu dokonce odložila časopis, ale její obvyklou veselost vystřídala podivná otupělost. Věděl jsem, že Lolin-ka umí být pěkně protivná, a tak jsem se vzmužil a zašklebil - a čekal bouřku. Byl jsem nevykoupaný, neoholený a nevyprázdněný. Nervy mi visely na nitce. Nelíbilo se mi, jak moje malá milénka krčila rameny a rozšiřovala chřípí, když jsem se snažil rozptýlit ji nezávazným plácáním. „Svěřila ses Phyllis, než odjela za rodiči do Maine?" zeptal jsem se s úsměvem. „Hele," řekla Lo a nasadila plačtivou grimasu, „budem se radši bavit o něčem jiném." Snažil jsem se potom - rovněž bez úspěchu, ať jsem pomlaskával jak chtěl zabavit ji automapou. Dovoluji si připomenout trpělivému čtenáři, z jehož pokorné povahy by si Lo měla vzít příklad, že cílem naší cesty bylo rozpustit městečko Leping-ville, kdesi poblíž pomyslné nemocnice. Onen cíl byl sám o sobě dílem náhody (jakými se, bohužel, později ukázaly i mnohé jiné) a mně naskakovala husí kůže, když jsem si lámal hlavu, jak zařídit, aby celý plán působil věrohodně, a jaké další věrohodné cíle si vymyslet, až zhlédneme všechny filmy v Lepingvillu. Humbert se cítil čím dál víc nesvůj. Bylo to něco naprosto neobvyklého, ten pocit: ohavná, skličující stísněnost, jako bych seděl vedle malého přízraku někoho, jehož jsem právě zabil.

Když si sedala zpátky do auta, přeběhl jí přes obličej výraz bolesti. Objevil se znovu, výrazněji, když se posadila vedle mě. Podruhé to bezpochyby zopakovala kvůli mně. Bláhově jsem se jí zeptal, co se děje. „Nic, ty surovce," odpověděla. „Ty co?" zeptal jsem se. Mlčela. Opouštíme Brice-land. Upovídáná Lo mlčela. Panika mi šplhala po zádech jako studení pavouci. Tohle byl sirotek. Opuštěné dítě, absolutní nalezenec, s nímž měl toho rána těžký, odporně páchnoucí dospělý muž třikrát vyčerpávající pohlavní styk. Ať uskutečnění životního snu překonalo všechno očekávání nebo ne, v jistém smyslu se minulo cílem - a uvízlo v noční můře. Byl jsem neopatrný, hloupý a podlý. A budu k vám ještě upřímnější: kdesi na dně toho temného nepokoje jsem znovu ucítil tu mučivou žádost, tak obludná byla má touha po té ubohé nymfě. K bolestnému pocitu viny se přidávala trýznivá myšlenka, že její nálada mi možná zabránila, abych se s ní znovu pomiloval, jen co narazím na šikovní polní cestu, kde bychom mohli na chvíli zastavit. Jinými slovy, nebohy Humbert Humbert byl hrozně nešťastný, a zatímco se vůz neochvějně a nesmyslně blížil k městečku Lepingville, lámal si jeho řidič hlavu vzpomínáním na nějakou legraci, pod jejímž zářivým křídlem by si mohl troufnout obrátit se na svou spolujezdkyni. Byla to však ona, kdo přerušil mlčení.

„Ach, rozmáznutá veverka!" vzdychla, „to je hrozné."

„Vážně?" (Dychtivý Hum, plný naděje.)

„Zastav u příští benzínky," pokračovala Lo. „Potřebuju se umýt."

„Zastavíme, kde budeš chtít," souhlasil jsem. A za chvíli, když milý, opuštěný, pyšný hájek (duby, pomyslel jsem si, jelikož americké stromy jsem v té době ještě moc neznal) začal ozvěnou vracet svištění našeho auta a po pravé straně se k nám otočila a vzápětí opět vnořila do hloubi lesa červená, kapradím lemovaná cesta, jsem navrhl, že bychom snad mohli -

„Nezastavuj!" zaječela Lo.

„No jo. Jen klid." (Lehni, bestie, lehni!)

Podíval jsem se na ni. Díkybohu, malá se smála!

„Ty trdlo," řekla a sladce se na mě usmívala. „Ty hnusáku! Byla jsem holka jako kvítek, a koukej, cos mi proved. Měla bych zavolat poldy a říct jim, žeš mě znásilnil. Ty jeden dědku oplzej."

Dělala si jenom legraci? V jejích hloupých slovech zazněl zlověstný, hysterický tón. Hned nato vydaly její rty sykavý zvuk, začala si stěžovat na bolesti, že prý nemůže sedět, že jsem v ní něco natrhl. Po zádech mi začal stékat pot, málem jsme přejeli nějaké zvířátko, které se vztyčeným ocasem přecházelo silnici, a moje nasupená spolence mě znovu počastovala ošklivou nadávkou. Když jsme zastavili u pumpy, beze slova se vydrápala ven a na dlouho zmizela. Někáký postarší chlápek s přeraženým nosem mi pomalu a láskyplně utřel přední sklo - všude to dělají jinak, od kousku jelenice po mýdlový kartáč, tenhle na to měl růžovou houbu.

Konečně se objevila. „Hele," řekla tím neutrálním tónem, který mě tak zraňoval, „dej mi nějaký drobný. Chci zavolat matce do té nemocnice. Jaký je tam číslo?"

„Nastup si," řekl jsem. „Tam volat nemůžeš."

„A proč?"

„Nastup si a zabouchni dveře."

Nastoupila a zabouchla dveře. Starý mechanik ji obdařil zářivým úsměvem. Vyjel jsem na silnici. „Proč nemůžu zavolat matce, když chci?" „Protože," odpověděl jsem, „tvoje matka zemřela."

33

VROZPUSTILÉM městečku Lepingville jsem jí koupil čtyři knihy komiksů, krabici bonbónů, krabici hygienických vložek, dvě láhve coly, manikúru, cestovní budík se svítícím číselníkem, prsten s pravým topasem, tenisovou raketu, kolečkové brusle s vysokými bílými botami, triedr, tranzistorák, žvýkačku, průsvitnou pláštěnku, brýle proti slunci, ještě nějaké šaty - plavky, šortky, nejrůznější oblečení na léto. V hotelu jsme spali každý ve svém pokoji, avšak uprostřed noci přišla vzlykajíc do mého a s velkou něhou jsme všechno urovnali. Pochopte, neměla absolutně kam jít.

ČÁST DRUHÁ

1

TEHDY SE započalo naše velké putování po Státech. Před všemi ostatními typy turistického ubytování jsem brzy začal dávat přednost pravým motelům - čistým, útulným, bezpečným ústraním s ideálními podmínkami pro spánek, škorpení, udobřování, nehasitelnou nezákonnou lásku. V hrůze, že bych mohl vzbudit podezření, jsem zpočátku horlivě platil za obě místnosti jedné dvoupokojové ubytovací jednotky, z nichž v každé stálo dvojlůžko. Byl jsem žádostivý, pro jakou čtyřhru bylo tohle aranzmá zamýšleno, jelikož neúplná přepážka dělící pokoj nebo chatu na dvě propojená hnízdečka lásky mohla poskytnout pouze pokryteckou parodii na soukromí. Když se to tak vezme kolem a kolem, byly to právě možnosti nabízené touto počestnou promiskuitou (dva mladé páry rozverně přepřahající své partnery, anebo dítě předstírající spánek, aby na vlastní uši uslyšelo libozvuky staré jako svět), které mi dodaly kuráž, a tak jsem si občas brávil jednolůžkový pokoj s přistýlkou nebo pokoj dvoulůžkový, rajsskou věžeňskou celu se žlutými roletami, které byly zataženy, aby vytvořily jítňi iluzi Benátek a slunečního svitu, když jsme ve skutečnosti byli v Pensylvánii a lilo.

Poznali jsme - nous connûmes, řečeno flaubertovsky - kamenná stavení pod rozložitými chateaubriandovskými stromy, domky z pálených cihel, domky z vepřovic, štukované motely na místech, která turistický průvodce automoto-klubu líčí jako „stinná", „prostorná" nebo „s parkovou úpravou". Srubovité stavby obložené sukovitou

borovíci připomínaly Lole svou zlatohnědou glazurou kůstky pečeného kuřete. Přezírali jsme tuctové chaty z obílených prken, prolezlé typicky plíživým puchem kanálu nebo nějakým jiným ponuře rozpačitým zápachem a nenabízející nic, čím by se mohly pochlubit - kromě „pohodlných postelí“ a jedné nasupené správcové, vždy připravené, že její dary („...no, mohla bych vám dát...“) budou odmítnuty.

Nous connûmes (to je královská psina!) rádoby svody jejich omílaných jmen - všechny ty hotely a motely U západu slunce, Na rozcestí, Na vyhlídce, Sosnové dvory, Na strání, Nebeské dvory, U zeleného stromu, Zátíší, Mácovy dvory. Někdy stála na vývěsních štítech zvláštní poznámka, jako „Děti vítáme, domácí miláčky zbožňujeme“ (Tebe vítají, tebe zbožňují!). Pod pojmem koupelna se většinou skrýval vykachlikovaný sprchový kout s nekonečnou všehochutí chrlících mechanismů, ale zato s jednou společnou, jistě nelaodicenskou vlastností: při použití na vás zničehonic začaly chrlit vodu horkou jako louh nebo studenou jako led, podle toho, jestli si soused pustil horkou nebo studenou, čímž vás připravil o nezbytný doplněk ve sprše, který jste si tak pečlivě namíchali. V některých motelech byly nad záchodem (s ručníky nehygienicky naházenými na nádržce) přilepeny pokyny, jimiž se hosté žádali, aby do mísy neházeli odpadky, plechovky od piva, krabice, mrtvá novorozeňata; jinde zase měli v zaskleném rámečku zvláštní upozornění, jako třeba MÍSTNÍ ATRAKCE (Projíždka v sedle: Na hlavní ulici je možno často vidět jezdce na koních vracející se z romantické projíždky za měsíčního svitu. „Často ve tři ráno,“ usklíbala se neromantická Lo).

Nous connûmes různé typy moteliérů - napraveného kriminálního, vysloužilého kantora i zkrachovalého obchodníka mezi muži a mateřské, polourozené a vykřičené varianty mezi ženami. A sem tam v obloudně horké a vlhké noci srdcervoucím a zlověstným hukotem řičely vlaky a v jednom zoufalém výkřiku mísily sílu s hysterií.

Vyhýbali jsme se turistickým noclehárnám, venkovským bratrancům smutečních salónů; byly staromódní, snobské a neměly sprchu, v depresivně růzovobilých pokojíčkách stály vyřezávané toaletní stolky a na zdech visely fotografie dětí správcové ve všech stadiích vývoje. Občas jsem se ale Loině zalíbě v „opravdických“ hotelech poddal. Zatímco jsem ji laskal v zaparkovaném autě v tichu tajuplné, temně soumravné vedlejší cesty, vybírala si v bedekru nějaké vše doporučované doupě u jezera, které sice nabízelo spoustu divů, zveličených světlem baterky, jímž přejížděla po stránce, jako třeba příjemnou společnost, jídlo v kteroukoli dobu, noční pikniky, ale které ve mně vyvolávalo jenom odporné představy smradlavých gymnazistů v tričkách a nějaké ohněm rozpálené tváře tisknoucí se k její, zatímco chudákovi dr. Humbertovi, objímajícímu pouze svá vlastní kostnatá kolena, stydnou na mokřém trávníku hemoroidy. Velice ji také obluzovaly takzvané „koloniální“ hotely, které kromě „elegantní atmosféry“ a malovaných oken nabízely „neomezené množství nejopojnějších pamlsků“. Láskyplně opatrované vzpomínky na noblesní hotel mého otce mě často nutkaly, abych se v podivné zemi, kterou jsme cestovali, pídil po jeho bliženci. Skutečnost mě touhy brzy zchladila; ovšem Lo dál neúnavně sledovala stopu reklam na bohaté tabule, zatímco já zrovna radostí nevyskako-val nad finančním pozadím takových poutačů jako HOTEL LESNÍ SEN, děti do 14 let zdarma! Na druhé straně se klepu hrůzou při vzpomínce na ten soi-disant „prvotřídní“ lázeňský podnik v jednom středozápadním státě, který propagoval půlnoční neomezenou konzumaci a kde zaražení mým přízvukem se mě vyptávali na dívčí jména mé mrtvé manželky a matky. Dvoudenní pobyt mě tam přišel na sto dvacet čtyři dolarů! A vzpomínáš na Mirandu, to druhé „superelegantní“ lupičské doupě se zaučtovanou ranní kávou a tekoucí ledovou vodou, kam nesměly žádné děti (tedy, přirozeně, žádné Lolity)?

Sotva jsme přijeli do některého z prostších motelů, které se staly našim obvyklým útočištěm, okamžitě zapínala elektrický fén nebo na mně vyškemrala čtvrták do rádia, případně se začetla do prospektů a kňourala, proč si nemůže vyjet na koni po nějaké doporučované trase nebo si jít zaplavat do místního bazénu s teplou minerální vodou. Nejčastěji, tím svým schlipým, znuřeným stylem, který si pěstovala, padala vysílená a odporně žádoucí do červeného pérového křesla, nebo na zelený šezlong, na nízké sedátko potažené pruhovaným plátnem s opěrátkem pro nohy a baldachýnem, anebo na jakoukoli plátěnou židli pod slunečníkem na terase, a bylo třeba dlouhých hodin plných lichotek, výhrůžek i slibů, aby mi v ústraní pěti dolarového pokoje na chvíli půjčila své opálené tělo, než podnikneme něco, co by se jí mohlo zamlouvat víc než moje ubohá rozkoš.

Kombinace naivity a klamu, vulgarity a šarmu, rozmrze-losti i optimistického veselí, zkrátka Lolita, když na to přišlo, uměla člověka řádně dohřát. Přiznám se, že jsem nebyl vůbec připravený na její záchvaty nepořádné nudy nebo toho strojeného fňukání, kdy se celá skleslá a s kalným zrakem oddávala nesmyslnému komediantskému pitvoření v domnění, že se chová klukovsky rozpustile jako malý chuligán. Pokud jde o její osobnost, zjistil jsem, že je nechutně konvenční: sladký hot jazz, četverylkové tanečky, patlavé zmrzlinové poháry se šlehačkou, muzikály, filmové časopisy a tak podobně, to byly samozřejmě položky na seznamu jejích zálib. Jen Bůh ví, kolik nikláků jsem nacpal do chřtánu těm úžasným hudebním skříním, které provázely každé naše jídlo! Ještě dnes mi v uších zní nosové hlasy oněch neviditelných, kteří jí pěli serenády, lidé se jmény jako Sammy a Jo, Eddy a Tony, Peggy a Guy, Patry a Rex, a sentimentální šlágry, které připadaly mému uchu stejně fádni jako mému patru její cukrátky. S jakousi nebeskou vírou věřila každé reklamě nebo radě, která se objevila ve filmových časopisech Lásky k filmu a Svět filmového plátna -trudovinu tráví TRAVIX, nebo „Děvčata, dejte si pozor, ať vám z texasek nekouká podolek, jelikož Jill říká, že by neměl!“ Pokud na poutači u silnice stálo NAVŠTIVTE NAŠI DÁRKOVOU PRODEJNU, museli jsme ji navštívit, museli jsme nakoupit indiánské kuriozity, panenky, měděné cetky, kaktusové ledovky. Slova „novinka“ a „suvenýr“ ji prostě přiváděla do transu svým daktylským rytmem. Když nějaká cedule u automatu vytrubovala prodej „chlazených nápojů“, automaticky to s ní začalo šít, ačkoli chlazené byly nápoje všechny a všude. To jí byly určeny reklamy, to ona byla ideální zákazník, subjekt i objekt každého pochybného poutače. Také se pokoušela - marně - obědvat jenom v těch restauracích, kde na roztomilé papírové servítky a saláty sypané tvarohem sestoupil svatý duch Huncana Dine-se, autora gastronomického průvodce.

Tehdy jsme ještě ani ona, ani já neměli vymyšlený systém peněžních úplatků, který o něco později tak zacloumal mými nervy a jejími mravy. Spoléhali jsme na tři další metody, jimiž jsem chtěl udržet svoji dospívající

milostníci v područí a snesitelné náladě. Pár let předtím strávila jedno deštivé léto pod dohledem kalného pohledu slečny Phale-nové na jakési polorozpadlé apalačské farmě, která kdysi patřila nějakému větrem ošlehanému Hazeovi. Stála tam stále uprostřed bujících lánů zlatých kopretin na kraji dřímajícího lesa, na konci věčně zablácené cesty, třicet kilometrů od nejbližší visky. Lo se rozpomněla na tu barabiznu, stesk, rozmoklá stará pastvíska, vítr, zduřelou pustinu, a odpor, který se jí přitom zračil v tváři, jí zkrivil ústa a na-dmul povypláznutý jazyk. Vyhrožoval jsem jí, že tam bude se mnou žít ve vyhnanství celé měsíce, v případě nutnosti i léta, a učil se pod mým vedením francouzštině a latině, pokud se nezmění její „nynější postoj“. Charlottu, začínal jsem tě chápat!

Prostomyslná Lo křičela ne! a jako šílená hrůzou mě křečovitě chytala za ruku, kterou jsem držel volant, kdykoli jsem udělal tečku za jejími náladovými tornády tím, že jsem uprostřed silnice začal otáčet a předstíral, že se ji chystám zavést rovnou do té ponuré a prašivé končiny. Avšak čím víc jsme se jí vzdalovali směrem na západ, tím byla hrozba méně hmatatelná, a já byl nucen volit jiné přesvědčovací metody.

S nejhlubším stenem studu si vzpomínám na jednu z nich, pohružku polepšovnou. Od samého počátku našeho společného putování jsem si dobře uvědomoval, že si musím pojistit její naprostou spolupráci v utajení našeho vztahu, že by se měla stát její druhou přirozeností, bez ohledu na to, jakou zášť ke mně třeba chová a jaké jiné rozptýlení třeba vyhledává.

„Pojď sem sem a dej tat'kovi pusinku,“ říkával jsem, „a nebuď tak náladová! Svěho času, když jsem ještě býval hrdinou tvých snů [čtenáři neujde, co úsilí mě stálo mluvit Loiným jazykem], odlévala jsi u desek adorovaného idolu svých vrstevnic [Lo: „Jakého? Mluv srozumitelně!“]. Myslela sis, že idol tvých kamarádek se podobá kamarádu Humbertovi. Jenomže teď jsem jenom tvůj otec, vysněný tatínek opatřující svoji vysněnou dcerku.

Má chře Dolorěsl Chci tě, drahoušku, ochránit před všemi hrůzami, které čekají na malé holčičky v kolnách na uhlí a zapadlých uličkách i, bohužel, comme vous le savez trop bien, ma gentille, v borůvkovém lese v nejmodřejším létě. Zůstanu tvým poručíkem, ať se stane cokoli, a když budeš hodná, může soud v krátké době poručnictví legalizovat. Víš ty co, Dolores, zapomeňme teď ale na právníckou terminologii, terminologii, která považuje pojem prostopádně a smlně tělesné obcování za racionální. Nejsem zločinný sexuální psychopat nemravně obtěžující dítě. Svůdce byl Charlie Holmes, já jsem vůdce - všimni si té jemné nuance mezi oběma termíny. Jsem tvůj tat'ka, Lo. Koukej, mám tady jednu učenou knížku o holčičkách. Koukej, berunko, co se v ní říká. Cituji: normální dívka – normální, všimni si - normální dívka se obvykle snaží seč může zalíbit svému otci. Cítí v něm předobraz vytouženého nepola-pitelného samce (nepolapitelného se mi líbí, u Polonia!). Moudrá matka (a tvoje nebohá matka by jednala moudře, kdyby žila) podporuje přátelský vztah mezi otcem a dcerou, jelikož si uvědomuje - promiň mi ten ošklivý styl -, že dívka si utváří své ideály o lásce a manželství ze společného života s otcem. Jaký společný život má tedy ta povzbudivá kniha na mysli a jaký doporučuje? Opět cituji: Mezi Sicilany jsou sexuální vztahy mezi otcem a dcerou považovány za samozřejmost a dívce, která se na takovém vztahu podílí, to společnost, jejíž je součástí, nemá za zlé. Osobně Sicilany obdivuji, jsou to dobří atleti, dobří muzikanti, velmi čestní lidé, Lolinko, a ohromní milenci. Leč neodbočuj-me. Není to tak dlouho, co jsme se v novinách dočetli nějaké třesky plesky o mravním delikventovi středního věku, který se přiznal, že porušil Mannův zákon a převezl jednu devítiletou holčičku z jednoho státu do druhého za nemravnými účely, ať se tím rozumí cokoli. Dolores, dušinko! Není ti devět, ale skoro třináct, a neradil bych ti, abys v sobě viděla moji pašovanou otrokyni, a taky mě mrzí, že se Mannův zákon jménem svého tvůrce propůjčuje tak nevкусnému vtipu; tak se bohové sémantiky mstí pevně zazipova-ným sosákům. Jsem tvůj otec, a mluvím srozumitelně, a mám tě rád.

Nakonec se podívejme, co se stane, když si ty, jakožto nezletilá, obviněná z narušení morálky dospělého v jednom ctihodném hotelu, půjdeš na policii stěžovat, že jsem tě unesl a znásilnil. Dejme tomu, že ti uvěří. Nezletilá osoba ženského pohlaví, která umožní osobě nad jednadvacet let, aby ji tělesně poznala, vystavuje svou oběť nebezpečí, že bude obviněna z pohlavního zneužití nebo ze sodomie druhého stupně, to podle způsobu; a horní hranice trestu je deset let. Půjdu tedy do chládku. V pořádku. Jdu do chládku. Ale co bude s tebou, ty můj sirotečku? Inu, ty máš zkrátka větší kliku. O tebe se totiž postará odbor sociální péče, což, mám obavy, zní poněkud ponuře. Hezka ježibab-ka, něco jako slečna Phalenová, jenže přísnější a navíc ab-stinentní, ti sebere šminky i parádu. A s flákáním je šmytec! Nevím, jestli jsi někdy slyšela o zákonech, které se vztahují na závislé, zanedbané, nenapravitelné a delikventní děti. Zatímco já budu cloumat mřížemi, ty coby šťastná a zanedbaná holka si budeš moci vybrat mezi různými místy pobytu, všechna jsou si víceméně podobná jako vejce vejci. Nápravné zařízení, polepšovna, domov pro mladistvé provinilce nebo některý ten podivuhodný dívčí útulek, kde se plete a háčkuje, zpívají se chvalozpěvy a v neděli se dlabou žluklé palačinky. Tam pěkně pomašuruješ, Lolitko - moje Lolita, tahle Lolita opustí svého Catulla a pěkně tam pošu-pe, tak jako všechny bezprizorné děti. Zkrátka, jestli to na nás dva praskne, budou tě analyzovat a internovat, ty můj mazlíčku, c'est tout. Budeš bydlet, moje Lolita bude bydlet (pojd' ke mně, ty moje plavá květinko) s třiceti devíti jinými blbečky ve špinavé špeluni (ne, prosím, nech mě) pod dozorem ohavných vychovatelek. Tak to vypadá, takové jsou možnosti. Nemáš dojem, že za těchto okolností by se Dolores Hazeová měla raději držet svého otce?"

Neustále jsem do ní takhle hučel a dařilo se mi ji terorizovat; přes jistou drzou čilost a záblesky důvtipu nebyla Lo zdaleka tak inteligentní děcko, jak by se dalo soudit podle jejího IQ. Ale jestliže se mi povedlo prosadit zásadu, že tajemství a vinu musíme sdílet, s daleko menším úspěchem se mi dařilo udržovat ji v dobré náladě. Každé ráno po celý rok našeho putování jsem musel vymýšlet nějakou návnadu, nějaký zvláštní bod v časoprostoru, aby se na něj těšila, aby přežila až do večera. Jinak, bez přizívovaného cíle, který se postupně zhmotňoval, se kostra jejího dne propadala a hroutila. Tím cílem mohlo být cokoli - maják ve Virginii, krápníková jeskyně v Arkansasu přestavěná na kavárnu, sbírka pistolí a houslí kdesi v Oklahomě, kopie lourdské svatyně v Louisianě, ošuntělé fotografie zachycující rozkvět hornictví v místním muzeu jedné oblasti Skalnatých hor, prostě cokoli - ale musel tam před námi ležet jako stálíce, třebaže jsem už dopředu věděl, že až k němu dorazíme, bude se Lo tvářit, že se jí hnusem obrací žaludek.

Rozhýbal jsem geografii Spojených států a dlouhé hodiny jsem věnoval snaze vyvolat v ní dojem

„cestování“, putování k nějakému vytčenému cíli, nějakému neobyčejnému zážitku. Jaktěživ jsem neviděl tak hladké, přívětivé cesty jako ty, které se teď před námi paprskovitě rozšiřovaly napříč mozaikou čtyřiceti osmi států. Lačně jsme polykali dlouhé silnice, v opojném mlčení jsme klouzali po jejich leskle černých tanečních parketech. Nejen že Lo nedovedla přírodní krásy ocenit, ale dokonce propadala zuřivému vzteku, když jsem ji tu a tam upozornil na nějaký okouzující detail krajiny, již jsem se sám naučil oceňovat teprve poté, kdy jsem byl delší čas vystaven působení křehké krásy, vždy přítomné na okraji naší nehodné pouti. Průměrný nížinatý severoamerický venkov mi zpočátku - díky paradoxu výtvarného citění - připadal jako něco, co jsem přijímal s úsměvem překvapivého poznání, jež měla na svědomí voskovaná plátna, jaká se kdysi vozila z Ameriky do Střední Evropy, věšela nad umyvadla v dětských pokojích a okouzlovala ospalé dítě v posteli zelenými venkovskými výjevy: temné kudrnaté stromy, stodola, kravičky, potok, matná běloba rozplizle rozkvetlých sadů, občas kamenná zídka nebo kvašově zelenkavé kopečky. Jenomže postupně, čím důvěrněji jsem poznával předobrazy těchto základních rysů venkova, tím byly mému oku cizější. Za obdělávanou plání, za malinkatými stříškami se často vlekla záplava nikomu neprospěšné líbeznosti, v platinovém přikrovu zapadající slunce s hřejivým nádechem oloupané broskve, který prostupoval hořejším okrajem dvourozměrného sivého oblaku a splýval se vzdáleným milostným mlžným oparem. Jindy se na horizontu rýsovala řada široce rozestoupených stromů, žhavá nehybná poledne nad divoce rostoucím jetelem a v dáli oblaka jako od Clauda Lorraina, vepsaná do matného azuru, kde na neutrálním mráкотném pozadí vystupovala pouze jejich kumulová část. Anebo, kdesi v Kansasu, se zas vynořil a rozevřel před námi jako vějíř strohý elgrečovský horizont, obtížený inkoustovým deštěm, a naskytl se letmý pohled na rolníka se zátylkem mu-mie, a všude kolem se střídaly stužky rtuťovitě se lesknoucí vody a ostře zelené kukuřice.

Čas od času, v nedozírnosti těch plání, se k nám přiblížily obrovité stromy, sebevědomě se shlukly u cesty a skýtaly kousek slitovného stínu nad piknikovým stolem stojícím na hnědé zemi, zaneřáděné skvrnami slunečního světla, rozšlápnutými papírovými kelímky, samarami a odhozenými špejlemi od nanuků. Coby proslulou uživatelku toalet pro motoristy okouzlovaly moji nešťativou Lo tabulky s nápisy: Kluci-Holky, Jan-Jana, Jeníček-Mařenka či Adam-Eva, zatímco já, pohroužený do poetického snu, jsem upíral zrak na poctivý lesk zařízení benzínových pump na pozadí nádherné zeleně dubů, nebo na nějaký daleký, zjizvený, ale stále nepokořený pahorek, deroucí se nahoru z divoce rostoucí vegetace, která se ho snažila pohltnout.

V noci se z temnot nořily vysoké kamióny, poseté barevnými světly jako přízračné a gigantické vánoční stromky, a mihaly se kolem malého sedanu, který se opozdil. A nazítří byla obloha opět takřka bez mráčku, žárem ztrácela svou modř, tavila se a tála nad hlavou a Lo se domáhala něčeho k pití a na tvářích jí nad brčkem vykvétaly dva energické dolíčky, a ve voze bývalo jako ve výhni, když jsme znovu nasedli, před námi se tetelivě třeptila silnice a v dálce jakési auto v odlesku sálající vozovky měnilo svůj tvar jako fáta morgana a na okamžik jako by zůstávalo zavěšeno, sta-rosvětsky hranaté a vysoké, ve žhavém oparu. A jak jsme se prodírali stále dál na západ, objevovaly se pruhy pelyňku, jemuž jeden automechanik říkal „pelunek“, a potom ty tajemné kontury tabulovitých kopců, a za nimi červené útesy s kaňkami jalovce a pak horský hřeben, běžová přecházející v modrou a modrá v sen, a poušť nás vítala silným a stálým větrem, prachem, šedivými trnovníky a hnusnými útržky toaletního papíru, napodobujícími bledé květy mezi ostny vichrem zmožených, vysílených lodyh podél dálnice, kde v prostředku někdy postávaly hloupé krávy, znehybnělé v podivné pozici (ocas nalevo, bílé řasy napravo) navzdory všem lidským pravidlům silničního provozu.

Můj advokát mi radí, abych podal jasný, přímý popis našeho cestovního plánu, a já jsem teď zřejmě dospěl k okamžiku, kdy se té nádeničině nemohu vyhnout. Abych to vzal zkrátka, v průběhu toho šíleného roku (od srpna 1947 do srpna 1948) začala naše trasa řadou spirál a smyček v Nové Anglii, potom se klikatila na jih, nahoru a dolů, na východ i na západ; vnikla hluboko do ce qu'on appelle Dixie-land, vyhnula se Floridě, jelikož tam byli Farlowovi, stočila se na západ, prošňerovala lány kukuřice i lány bavlny (bohužel to asi není zrovna moc jasné, Clarenci, ale nedělal jsem si žádné poznámky a jediné, co mám k dispozici, je ukrutně otřepaný třísvazkový průvodce, hotový symbol mé rozervané a rozcupované minulosti, v němž si tyhle vzpomínky ověřuji); přešli jsme tam a zpátky Skalnaté hory, prodírali se jižními pouštěmi, kde jsme přezimovali; dorazili jsme k Pacifiku, obrátili se na sever přes nafialovělé šeríkové chmýří kvetoucích keřů podél lesních cest; ocitli jsme se téměř až u kanadských hranic a pokračovali na východ, přes zem úrodnou i holou, zpátky do míst, kde se hospodaří ve velkém, vyhýbajíce se přitom, přes prudké Lolitěiny protesty, jejímu rodnému městu v oblasti produkující obilí, uhlí a vepřové; a nakonec jsme se vrátili k záhybu na Východě, který se vytrácí v univerzitním městečku Beardsley.

2

PROČÍTÁJE si následující stránky, čtenář by měl mít na paměti nejen celkovou trasu, tak jak jsem ji nastínil výše, s číselnými zajiždkami a turistickými trháky, vedlejšími okruhy a odchylkami, které byly dílem momentální nálady, ale i skutečnost, že naše putování nebylo ani zdaleka bezstarostnou partie deplaisir, leč tvrdým, tuhým teleologickým větvením, jehož jediným raison d'être (tahle francouzská klíšé jsou příznačná) bylo udržet mou společnici v přijatelné náladě od polibku k polibku.

Maně se probírám stránkami roztrhané turistické příručky a přitom se mi mlhavě vybavuje Magnóliová zahrada v jednom jižním státě, za níž jsem vyplázl čtyři babky a kterou, jak praví reklama v knížce, musí člověk navštívit ze tří důvodů: protože ji John Galsworthy (jistý dočista mrtvý pisálek) prohlásil za nejkrásnější zahradu na světě; protože ji Baedekerův průvodce v roce 1900 ocenil hvězdičkou, a konečně proto... Ach, čtenáři, můj čtenáři, jen hádej!... protože děti (a copak, na mou duši, nebyla Lolita dítě?) „nábožně a jako u vytržení procházejí tou předzvěstí nebes a vstřebávají krásu, která může mít vliv na celý jejich život“. „Můj teda ne,“ prohlásila otrlá Lo a uvelebila se na lavičku s přilohami dvou nedělníků v rozkošném klíně.

Znovu a znovu jsme se seznamovali s úplnou nabídkou amerických motorestů, od skromného „Občerstvení“ s jelení hlavou ve znaku (tmavá stopa po dlouhé slze v očním důlku), rádoby „žertovnými“ pohlednicemi novějšího

„kurortovského" typu, propíchnutými účtenkami, záchrannými koly, slunečními brýlemi, retušovanými reklamami na božské zmrzlinové poháry, půlkou čokoládového dortu pod skleněným poklopem a několika pekelně ostřílenými mouchami, poletujícími nad kapkami lepkavé cukrové polevy na ubohém pultu; a tak dále až po luxusní podniky s intimním osvětlením, absurdně žalostným prostíráním, nejpapnými čišníky (bývalými trestanci nebo studenty), opálenými zády filmové herečky, sobolím obočím jejího momentálního milence a orchestrem pásků s trumpetami. Prohlédli jsme si největší stalagmit na světě v jeskyni, kde se na rodinném potlachu scházejí tři jihovýchodní státy; vstupné podle věku, dospělí dolar, dospívající šedesát centů. Žulový obelisk připomínající bitvu u Blue Licks, staré kosti a indiánskou keramiku v nedalekém muzeu, Lo čtvrták, velmi rozumná cena. Moderně zařízený srub, troufale napodobující ten původní, v němž se narodil Lincoln. Balvan s pamětní deskou na počest autora „Stromů" (nacházíme se právě v Poplar Cove, N. C, kam jsme se dostali cestou, kterou má laskavá, tolerantní a obvykle velmi zdrženlivá turistická příručka zlobně nazývá „nadmíru úzkou, uboze udržovanou cestou", což jsem já, byť nepatřím mezi Kilmerovy obdivovatele, ochoten podepsat). Z najatého motorového člunu, který kormidloval postarší, leč stále odporně pohledný bělogvardějec, prý baron (Lole, mému malému blázinkovi, zvlhly dlaně), jenž se kdysi v Kalifornii znal se staroušem Maximovičem a Valerií, jsme na jednom ostrově kdesi u pobřeží Georgie zahlédli nepřístupnou „kolonii milionářů". Dále jsme si prohlédli: sbírku pohlednic s evropskými hotely v muzeu věnovaném sběratelským vášním někde v Mississippi, kde jsem - zaplaven horoucí vlnou pýchy - objevil barevný snímek otcovy Mirany, jejich pruhovaných markýz, její vlajky třepetající se nad retušovanými palmami. „A co má být?" ušklíbla se Lo, pošilhávajíc po bronzově opáleném majiteli luxusního automobilu, který jel za námi do Zámku zálib. Relikvie bavlníkové éry. Prales v Arkansasu a růžovorudý otok (dílo nějakého komára) na jejím snědém rameně, který jsem stiskem mezi dlouhými nehty palců připravil o jeho báječný průzračný jed a potom jsem vysával tak dlouho, dokud jsem se nenasytil její aromatické krve. Bourbon Street (v městě jménem New Orleans), jejíž chodníky, jak stálo v příručce, „mohou pobavit [zamlouvalo se mi to „mohou"] tím, že na nich budou za pár drobných [to „budou" se mi líbilo ještě víc] stepovat malí černouškové" (k popukání), kdežto „její nespočetné útulné a intimní noční kluby jsou obleženy turisty" (fuj, rošťáci!). Sbírkou přístěhovaleckého folklóru. Předválečné stavby s balkóny z tepaných mříží a ručně tesanými schodišti, takovými, po nichž v rozkošném barevném filmu sbíhají herečky s rameny políbenými sluncem a graciézně si oběma rukama přizvedávají přední díl svých volánových sukní, zatímco na hořejší galerii vrtí hlavou oddaná černoška. Jen tak z legrace Menningerův institut - psychiatrickou kliniku. Kus nádherně erodované půdy; květy juky, krásně čiré, krásně voskové, leč zavšivené plazivými bílými muškami. Independence v Missouri, začátek Staré oregonské stezky; a Abilene v Kansasu, domov rodea nějakého Divokého Billa. Vzdálené hory. Blízké hory. A další hory; namodralé krasavice, nedosažitelné nebo věčně přecházející, jedna za druhou, v obydlené vrchy; pohoří na jihovýchodě, potíže s nadmořskou výškou na horských pastvinách; šedé, sněhem protkané kamenné kolosy proklávající srdce i nebe, neúprosné vrcholy zjevující se zčistajasna v zákrutě na silnici; ohromné zalesněné plochy se systémem úhledně přecházejících tmavých jedlí, tu a tam přerušované světlými chomáčky osik; růžová a fialová seskupení, faraónské, falic-ké homole černé lávy, „až moc předpotopní, aby se daly popsat slovy" (blazeovaná Lo); jarní hory se slunečním chmýřím na hřbetech; hory v babím létě, všechny nahrbené, těžké egyptské údy složené pod záhyby okrového, moly prožraného plyše; hory v barvě ovesné mouky, potřísněné zelenými oblými skvrnami dubů; poslední ryšavou horu s hustou houní vojtěšky na úpatí.

Kromě toho jsme si prohlédli: Malé ledovcové jezero kdesi v Coloradu, a sněhové návěje u cesty, a polštářky drobných alpinek, a znovu sněh; stráž, kterou se Lo v čepici s červenou bambulí pokoušela sjet po zadku, a kvíčela, a nějací kluci ji koulovali, a ona jim odplácela jakýmsi comme on dit. Kostlivce ohořelých osik, koberece ostře se pnoucích modrých květů. Různé atrakce malebné jízdy krajinou. Stovky vyhlídkových tras, tisíce Medvědíh potoků, Šumivých pramenů, Malovaných kaňonů. Texas: rovinu stíženou suchem. Křišťálovou komnatu v nejdelší jeskyni na světě, děti do dvanácti let zdarma, s Lo, mladou zajatkyň. Sbírkou podomácky uplácených drobných plastik od jedné místní sochařky, zavřenou jednoho mizerného pondělního rána, jenom prach, vítr, chřadliny. Park Neposkvřněného početí v městě na mexických hranicích, jež jsem si netroufal překročit. Za soumraku tu i jinde stovky šedivých kolibříků, sondujících hrdla šeravých květů. Shakespeare, opuštěné město v Novém Mexiku, kde před sedmdesáti lety pověsili s velkou parádou padoucha Rusa Billa. Rybí sádky. Skalní obydlí. Mumii dívky (indiánské současnice florentinské Bey). Naš dvacátý Dábelský kaňon. Naši padesátou Bránu do nějakého ráje podle slov té turistické příručky, jejíž obal byl v té době již dávno ztracen. Škubání v mých slabínách. Vždycky tytéž tři starce v kloboucích a šlích, pro-tloukávající letní odpoledne pod stromy u veřejné kašny. Zamlženě modrý výhled za zábradlí na horský průsmyk a na záda nějaké rodiny, která se jím kochala (s Loiným vzrušeným, šťastným, divokým, mocným, nadějeplným, beznadějným šepotem - „Koukej, McCrystalovi, prosím tě, pojď, popovídáme si s nimi, prosím tě" - popovídáme si s nimi, čtenáři! - „prosím tě, udělám všechno, co chceš, moc tě prosím...").

Indiánské rituální tance - čistá komerce. ART, ne ne, žádné velké umění, ale kamióny firmy Americký regionální transport. Typickou Arizonu, pueblové osady, primitivní piktogramy, dinosauří stopu v opuštěném kaňonu, otisklou před třiceti milióny let, když jsem byl ještě malý. Vychrtlého, vytáhlého bledého kluka s čilým ohryzskem, hltajícího očima Lo a její oranžově hnědou bránici, kterou jsem pět minut poté pokryl polibky, ty ubohý fracku. Zimu v poušti, jaro v předhůří, rozkvetlé mandloně. Reno, nudné město v Nevadě s nočním životem, který je údajně „bohatý a kosmopolitní". Vinopalnu v Kalifornii s kostelem postaveným ve tvaru vinné bečky. Údolí smrti. Scottyho zámek. Umělecká díla nashromážděná za dlouhou řadu let jistým Rogersem. Ošklivé vily krásných hereček. Šlépěj R. L. Stevensona na vyhaslé sopce. Misii Dolo-res: to by byl titul románu! Festony, vymleté v pískovci mořským příbojem. Muže zápasícího s bouřlivým epileptickým záchvatem na holé zemi ve státním parku Ruská soutěska. Modré, přemodré Kráterové jezero. Rybí sádky v Idahu a státní věznici. Pochmurný Yellowstoneský park a jeho barevná horká vřídla, gejzírký, duhy z bublajícího bahna - symboly mé vášně. Stádo antilop v přírodní rezervaci. Stou jeskyni, dospělí dolar,

Lolita polovic. Zámek postavený francouzským markýzem v Severní Dakotě. Palác kukuřice v Jižní Dakotě a obrovité hlavy prezidentů vytesané v strmící žule. Peprné poutače u cesty: Vousatá paní četla naše psaní a partnera našla k pohledání. Zoologickou zahradu v Indiáne, kde na betonové kopii plachetnice Kryštofa Kolumba žila velká tlupa opic. Miliardy mrtvých nebo polomrtvých, rybinou čpících jepic v každickém okně každé jídelny podél celého ponurého písčitého pobřeží. Vypasené racky na velkých kamenech, jak jsme je pozorovali z motorového prámu City of Cheboygan, jehož hnědý, kudrnatý dým se vyklenul a sklonil za zelený stín vržený na akvamarínovou hladinu jezera. Motel, jehož přívod k větracímu zařízení vedl pod městskou kanalizací. Lincolnův dům, takřka úplný podvod, s nezbytnými rekvizitami a dobovým nábytkem, který většina návštěvníků s úctou považovala za jeho osobní majetek.

Měli jsme mezi sebou hádky, malé i velké. Nejzuřivější se odehrály: v Krajkových chatičkách ve Virginii; na Park Avenue v Little Rocku, vedle školy; u Milnerova průsmyku ve výšce 3586 metrů, v Coloradu; na rohu Sedmé ulice a Central Avenue v arizonském Phoenixu; na Třetí ulici v Los Angeles, protože nám před nosem vyprodali lístky na nějaký film; v motelu s názvem Ve stínu topolů v Utahu, kde šest zákrsků bylo sotva větších než moje Lolita a kde se zeptala, á propos de rien, jak dlouho si myslím, že se budem ještě potloukat po zatuchlých špeluních, válet se spolu a nikdy nežít jako normální lidé. Na Severní třídě v oregon-ském Burnsu, na nároží Západní Washingtonovy ulice před samoobsluhou Safeway. V jednom městečku v idažském Slunečním údolí, před cihlovým hotelem, jehož světle rů-

žové a ruměné cihly byly hezky promíchané, kde naproti se tyčil topol, jehož těkavé stíny se mihotaly po celé místní Desce cti. V planém pelyňku mezi městečky Pinedale a Far-son. Kdesi v Nebrasce, na Hlavní třídě poblíž První národní banky, založené roku 1889, s pohledem na železniční přejezd v průhledu ulice a bílé varhanové píšťaly skupinového sila za ním. A na McEwenově ulici, roh Wheatonovy třídy v jednom michiganském městě, které neslo jeho křestní jméno.

Poznali jsme ten prapodivný živočišný druh, člověka stopaře, homopollexvědy, s množstvím poddruhů a forem, jakou představuje třeba skromný voják jako ze škatulky, tiše čekající, tiše si vědomý výhody své viatické prosby vyslovované khaki uniformou; nebo školák s přáním popojet o dvě ulice dál, či zabiják s přáním popojet o dva tisíce mil; potom zas tajemný, nervózní starší pán se zbrusu novým kufrem a přistřiženým knírkem; trio dobře naladěných Mexičanů; student vystavující na odív špínu prázdninové brigády stejně pyšně jako jméno proslulé univerzity, které se mu klenulo vpředu na tričku; zoufalá paní, kterou právě nechala na holičkách baterie; slušní mladí mizerové v křiklavých košilích a kabátech, s napomádovanými vlasy, neposednými očima, bílými obličejí, temperamentně, takřka priapovsky napřahující vztyčené palce, aby pobláznili osamělé ženy nebo rozmrzlé cestáky zvrhlými vrtochy.

„Zastav mu,“ žadonila často Lo a svým typickým způsobem přitom třela koleno o sebe, když nějaký zvlášť nechutný pollex, nějaký chlap mého věku a mých širokých ramen, s face á claques herce bez angažmá, kráčel pozpátku, prakticky přímo v dráze našeho auta.

Ach, musel jsem na Lo, malou schlíplou Lolu, dávat bedlivý pozor! Snad díky neustálému milostnému výcviku z ní vyzářoval, vzdor jejímu velmi dětskému vzhledu, zvláštní vzrušující žár, vyvolávající u automechaniků, pikolíků, turistů, hňupů v luxusních bourácích i osmahlých oslů u modře obarvených bazénů záchvaty nízkých choutek, které by mohly šimrat moji samolibost, kdyby se ve mně nevzdou-vala vlna žárlivosti. A Lolinka si byla toho žaru vědoma, a já ji často přistihl coulant un regard směrem k nějakému roztomilému mužskému, nějakému umaštěnému automechanikovi se šlachovitým bronzovým předloktím a zápěstím opásaným hodinkami, a jen jsem se otočil, abych právě téhle Lole koupil lízátko, už jsem slyšel, jak s tím hezounkem vybuchují v dokonalou píseň lásky sršící vtípem.

Když jsem za našich delších zastávek odpočíval po obzvlášť divokém ránu v posteli a z dobroty ukonejšeního srdce jsem jí dovolil - shovívavý Hum! - pokochat se růžovou zahradou nebo zaskočit do dětské knihovny přes ulici s malou Mary a jejím osmiletým bratříčkem ze sousedního motelu, vracela se Lo o hodinu později, daleko za ní cupka-la bosá Mary a ten chlapeček se proměnil ve dva flinkovsky se klátící, zlatovlasé středoškolské šeredy, samý sval a gonor-rhoea. Čtenář si umí snadno představit, co jsem odpověděl svému mazlíčkovi, když se mě - připouštím, že trochu nejistě - zeptala, jestli se může tadyhle s Carlem a Alem projet na kolečkových bruslích.

Vzpomínám si, jak jsem ji jednoho prašného, větrného odpoledne pustil na brusle poprvé. Bezcitně prohlásila, že to nebude žádná zábava, jestli půjdu s ní, protože v tu dobu je plocha vyhrazena mládeži. Po delší tahanici jsme se dohodli na kompromisu: zůstal jsem v autě mezi jinými (prázdnými) auty postavenými čelem k otevřenému kluzišti s plátěnou střechou, kde nějakých padesát kluků a holek, mnozí v párech, jezdilo nekonečně dokola a dokola v rytmu mechanicky se linoucí hudby a kde vítr stříbřil stromy. Dolly, tak jako většina ostatních děvčat, měla na sobě modré texasky a bílé vysoké boty. Počítal jsem otáčky valícího se houfu - a náhle mi zmizela z očí. Když kolem mě opět projela, byla ve společnosti tří halamů, jež jsem chvilku předtím slyšel oceňovat bruslící děvčata zvenku - pošklebo-vali se malé nohaté pusince, která místo texasek nebo kalhot přijela v červených šortkách.

Když člověk přežijí hranice do Arizony nebo Kalifornie, ptají se ho na ovoce nebo jiné rostlinné produkty, a tam na nás poldův bratránek civěl tak upřeně, že mi srdce málem spadlo do kalhot. „Nějaký med?“ vyptával se, a ten můj medový blázinec se pokaždé zahihňal. Dosud se mi po celé délce očního nervu chvěje obraz Lo jedoucí na koni, spojovací článek v řetězu turistického výletu koňskou stezkou: Lo při jízdě krokem nadskakuje, před ní nějaká stará jezdkyň a za ní smilný křupan z ranče pro turisty; já jedu za ním a hledím na jeho tučná záda v květované košili s mnohem zuřivější nenávistí než motorista na couravý nákladák stoupající po horské silnici. V jednom lyžařském středisku jsem se pro zvěnu díval, jak ode mě odplouvá, nebeská a osamělá, v éterické sedačkové lanovce, výš a výš ke třeptivému vrcholku, kde do pasu svlečení rozesmátí svalovci čekali na ni, na ni...

Ať jsme zastavili v kterémkoli městě, s vrozenou evropskou uctivostí jsem se vyptával na koupaliště, muzea, místní školy, počet dětí v nejbližší škole a tak dále; a když přijížděl školní autobus, s úsměvem a usmívaje se a lehce sebou cukaje (přišel jsem na ten tic nerveux díky tomu, že krutá Lo se hned musela po mně opičit) jsem zastavoval na

strategicky položeném místě - se záskolačkou vedle sebe - a díval se, jak děti vycházejí ze školy. Byl to vždycky hezký pohled. Něco takového začalo brzy otravovat moji netrpělivou Lolitu, protože jí, jako každému děcku, chybělo pochopení pro rozmary jiných. Urážela mě a moji touhu, aby mě laskala, když nás na slunci mýjely malé modrooké brunetky v modrých šortkách, dívky se zlatohnědými vlasy v zelených bolerkách a rozmazané rozpustilé světlolásky ve vyšisovaných kalhotách.

Na druhé straně jsem svolil k jistým ústupkům a ochotně jsem souhlasil, kdykoli a kdekoli to bylo možné, aby s ostatními holčičkami zašla na koupaliště. Zbožňovala třípytivou vodu a uměla se výborně potápět. V pohodlném koupacím plášti jsem se vždycky uvelebil v sytém odpoledním stínu, když jsem se předtím sám nesměle osmělil, a tam jsem vysedával s nějakou fiktivní knihou nebo pytlíkem pralinek, nebo obojím, nebo s ničím kromě rozpálených žláz, a pozoroval, jak dovádí v gumové čepici, posetá perličkami vody, stejnoměrně opálená, šťastná jako na reklamě cestovky, v přiléhavých saténových kalhotkách a podprsence na gumíčku. Dospívající drahoušek! Jak samolibě jsem žasl, že je moje, moje, moje, a znovu se mi před očima odvíjely nedávné dopolední mdloby za stonů smutečních holoubků, a vymýšlel jsem pozdější, podvečerní, a přivíral oči, probodávané slunečními paprsky, a srovnával Lolitu s jakoukoli nymfíčkou, kterou vedle ní postavila skoupá náhoda, abych si je pro potěchu poměřil; a dnes, když se chytám za bolavé srdce, si vážně nemyslím, že by některá z nich ve mně vzbudila větší žádost, a pokud ano, bylo tomu tak nejvýš dvakrát třikrát, při určitém na-svícení, když byly ve vzduchu rozptýleny určité vůně - jednou, a neměl jsem přitom nejmenší naděje, to bylo bleďe španělské děvčátko, dcerka jednoho aristokrata s masivními čelistmi, a podruhé - mais je divague.

Přirozeně jsem se musel mít stále na pozoru, neboť jsem si ve své bystrozraké žárlivosti plně uvědomoval nebezpečí těch oslnivých her. Stačilo se jen na okamžik otočit - řekněme udělat pár kroků, abych se podíval, jestli nám už konečně uklidili chatu po ranní výměně prádla -, a hle, když jsem se vrátil, našel jsem Lo, les yeux perdus, jak čvachtá svýma dlouhoprstýma nohama ve vodě, a vedle ní na obrubníku, na němž si hověla, se krčí nějaký brun adolescent, jemuž její rusá krása a korálky rtůti v dětských záhybech na břiše hrozily, že se bude svíjet - ach Baudelaire! - v neodbytných snech po mnoho měsíců.

Snažil jsem se naučit ji hrát tenis, abychom měli více společných zábav, ale třebaže jsem svého času býval dobrý hráč, ukázalo se, že jsem mizerný učitel; a tak jsem ji v Kalifornii přiměl absolvovat spoustu velmi drahých lekcí pod vedením proslulého trenéra, zdatného, vrásčitého staříka s harémem sběračů míčků. Mimo kurt vypadal jako hrozná zřícenina, ale během lekce, aby udržel míček ve hře, se občas rozmáchl k úderu čistému jako nádherný jarní kvítek a zvučně odpálil míček zpět své žákyni; ta božská citlivost absolutní síly mi napověděla, že před třiceti lety jsem v Cannes byl svědkem, jak deklaruje slavného Gobberta! Dokud nezačala brát ty hodiny, měl jsem obavy, že se hrát nikdy nenaučí. Na kdejakém hotelovém kurtu jsem ji proháněl a snažil se oživit dny, kdy jsem v horkém větru, osle-pujícím prachu a podivné malátnosti krmil jedním míčkem za druhým rozvernou, nevinnou a šarmantní Annabel (třípyt náramku, bílá plisovaná sukýnka, černá sametová čelenka). Každé slovo, každá důrazná rada jen podporovaly Loin vzdorný vztek. Je dost zvláštní, že před našimi zápasy, alespoň než jsme přijeli do Kalifornie, dávala přednost tlučení do míčku bez ladu a skladu - spíš za ním běhala, než že by si s ním skutečně pohrála - se slaboučkou, neduživou, skvostně líbeznou, přibližně stejně starou holčičkou ve stylu ange gauche. Jako divák vždy ochotný pomoci jsem přistupoval k té druhé a vdechoval její slabou pižmovou vůni, dotýkal jsem se přitom jejího předloktí, držel ji za kostnaté zápěstí a posunoval tak či onak její prochladlou nohu, abych jí předvedl bekhendový postoj. Mírně předkloněná Lo, medové kadeře spadlé do očí, zatím zabodávala svoji raketu jako mrzák hůlku do země a hlasitě vzdychala, znechucená mou dotěrností. Nechával jsem je hrát a jen jsem se díval a s hedvábnou šálou kolem krku srovnával jejich těla v pohybu; to bylo, tuším, v jižní Arizoně, a dny lemovalo ospalé teplo, a hrozná Lo se rozmachovala a nemohla se trefit, a klela, a posílala primitivní podání do sítě, a máchala v zoufalství raketou, a vystavovala na odiv třípytici se mladé chmýří svého podpaží, a její ještě nanicovatější spoluhráčka poslušně vyrážela za každým míčkem a žádný nevrátila; ale obě se výborně bavily a čistými zvonivými hlasy celou dobu počítaly přesné skóre svých nepovedených úderů.

Vzpomínám si, jak jsem se jednoho dne nabídl, že jim přinesu z hotelu něco studeného k pití, vystoupil jsem po šterkem vysypané pěšině a vrátil jsem se zpátky se dvěma vysokými sklenicemi ananasového džusu, sodou a ledem; a pak mi náhlá prázdnota v prsou zapustila nohy do země, když jsem spatřil, že tenisový kurt osiřel. Sklonil jsem se, abych položil sklenice na lavičku, a bůhvíproč, s jakousi mrazivou ostroť, jsem spatřil Charlottin obličej ve smrti, rozhlédl jsem se kolem a zahlédl jsem Lo v bílých šortkách, jak odchází kropenatým stínem zahradní pěšinky ve společnosti vysokého muže nesoucího dvě tenisové rakety. Rozběhl jsem se za nimi, ale prodíraje se křovím, zahlédl jsem v alternativním zorném poli, jako by se běh života neustále rozdvíjoval, Lo v kalhotách a její kamarádku v šortkách, jak se plahočí nahoru a dolů po malém plácku zarostlém plevelem, mlátí raketami do křoví a ledabyly hledají poslední ztracený míček.

Zmiňují se o těchto slunečných nicotnostech tak podrobně hlavně proto, abych svým soudcům dokázal, že jsem udělal všechno, co bylo v mých silách, aby Lolitě nic nechybělo. Bylo tak kouzelné dívat se, jak ona, sama ještě dítě, ukazuje jinému děcku některý ze svých mála triumfů, jako třeba osobitý styl při skákání přes švihadlo. Menší nymfíčka, průsvitný drahoušek, si za neopálenými zády držela pravou rukou levou paži a kulila oči právě tak, jako páví slunce kulilo oči na šterk pod rozkvetlými stromy, zatímco uprostřed toho mnohookého ráje moje pihovatá a prostopášná děvenka skákala přes švihadlo, opakuje pohyby tolika jiných, na nichž se popásal můj zrak na prosluněných, pokropených, vlaze vonících hradbách a chodnicích staré Evropy. Nato vracela švihadlo své malé španělské kamarádce, a teď pro změnu zase ona sledovala opakovanou lekci, shrnovala si vlasy z čela, skládala ruce na prsou, stoupala si jedním palcem na druhý nebo spouštěla ruce volně na své ještě nerozšířené boky, a já se pokaždé šel přesvědčit, jestli ten ztracený personál konečně skončil s úklidem naší chaty; poté jsem se zazubil na cudné

černovlasé páže své princezny, zajel zezadu otcovskými prsty hluboko do Loiných vlasů, něžně, leč pevně jsem jí je obepnul kolem krku a takto jsem vždycky odváděl svého vzpouzejícího se mazlíčka do našeho malého domku na jedno krátké spojení před obědem.

„Kterápak kočka vás, chudáčku, podrápala?“ vyzvídala rozkynutá, tučná fešanda přesně toho odpudivého typu, jenž mě shledává obzvlášť přitažlivým, u společné večeře v „jídelně“, po níž následovala taneční zábava, kterou jsem slíbil Lo. To byl jeden z důvodů, proč jsem se snažil držet co možná nejdál od lidí, kdežto Lo by zase udělala všechno pro to, aby vtáhla na svoji oběžnou dráhu pokud možno co nejvíc potenciálních svědků.

Vrtivala, obrazně řečeno, očáskem, celým zadečkem, jak to dělají malé kurvičky - když v tom k nám třeba přistoupil nějaký cizí chlap, hubu od uchu k uchu, a navázal bodrý rozhovor, vycházející ze srovnání údajů na poznávacích značkách našich automobilů. „Pěkně zdaleka!“ Zvědaví rodiče, aby vytáhli z Lo něco o mně, ji zvali, aby šla s jejich ratoolestni do kina. Několikrát jsme unikli odhalení jenom o vlasek. Ta nepříjemnost u vodopádu mě pochopitelně pronásledovala ve všech našich karavanserajích. Ale nikdy bych si nepomyslel, jak tenké jsou jejich perníkové zdi, dokud jednou večer, když jsem se miloval příliš hlasitě, nevyplnilo pauzu mužské zakašlání odvedle stejně srozumitelně, jako bych to udělal já; a nazítří, když jsem snídal v mléčném baru (Lo vstávala pozdě a já jsem jí rád nosil šálek horké kávy do postele), mému sousedovi z minulé noci, postaršímu nekňubovi s brýlemi bez obrouček na mohutném nose a odznakem jakési konference v klopě, se nějak podařilo navázat se mnou hovor, během něhož se vyptával, esli se má paní taky nechce ráno vstávat, stejně jako tý jeho, dyž si vyjedou na vejlet; a kdyby mě to ohavné nebezpečí, na jehož pokraji jsem se ocitl, málem nezadusilo, mohl jsem vychutnat podivný výraz údivu na jeho větrem ošlehané tváři s úzkými rty, když jsem suše odvětil, že jsem dí-kybohu vdovec.

Jak příjemné bývalo přinést jí do postele tu kávu a potom dělat drahoty, dokud nesplnila svoji ranní povinnost! A já byl tak pozorným přítelem, tak vášnivým otcem, tak dobrým pediatrem, vycházejícím vstříc všem tělesným potřebám své malé medové plavovlásky! Přírodě jsem mohl vyčítat jedině to, že jsem nemohl otočit svou Lolitu naruby a přisát své nenasytné rty na její mladé lůno, na její neznámé srdce, perleťová játra, mošské hrozny plic, roztomilé dvojčky ledvin. Když bývalo odpoledne obzvlášť tropické vedro, rád jsem v těžkém vzduchu siesty cítil na své masivní nahotě chladivý dotek koženého křesla, v němž jsem seděl s Lolitou na klíně. Hověla si tam jako každé jiné děcko s prstem v nose, začtená do zábavných příloh v novinách, stejně lhostejná k mé extázi, jako by to byl zcela náhodný předmět, na který se jen tak mimochodem posadila - bota, panenka, rukojeť tenisové rakety -, a neodsedla si jenom proto, že byla moc pohodlná. Její oči sledovaly dobrodružství oblíbených kreslených hrdinů: mezi nimi se vyjímal takový pěkně vyvedený ušmudlaný žabec s mocnými lícními kostmi a hranatými gesty, který mě zrovna k úžasu nepřiváděl; studovala taky fotografie autonehod: nikdy nezapochybovala o skutečnosti místa, času a děje uváděných jako legenda k propagačním obrázkům nohatých krásenek; a podivně ji fascinovaly snímky místních nevěst, z nichž některé měly na sobě kompletní svatební roucho, kytice v rukou a na nose brýle.

V blízkosti jejího pupíku usedala a procházela se moucha, nebo se vydávala na průzkum jemných bledých bradavek. Snažila se ji lapit do hrsti (Charlottina metoda) a pak se vrátila k článku „Procvičme si představivost“.

„Procvičme si představivost. Snížil by se počet sexuálních trestných činů, kdyby se děti poslušně podřídily několika zákazům? Nehraj si v blízkosti veřejných záchodků! Neber si od nikoho cukrátku a nenechávej se svézt! Pokud ti někdo zastaví, poznamenej si číslo vozu.“

„... a značku bonbónů,“ napověděl jsem.

Pokračovala, tvář (ustupující) kousek od mé (postupující); a že to byl příznivý den, všimni si, ach čtenáři!

„Pokud nemáš tužku, ale už umíš číst -“

„My středověcí mošští vlci,“ zavtipkoval jsem, „jsme do té láhve dávali -“

„Pokud,“ opakovala, „nemáš tužku, ale už umíš číst a psát - takhle to ten chlap myslí, že, ty kubo -, zkus naškrábat číslo na kraj silnice.“

„Těmi tvými drápký, Lolito.“

3

VSTOUPILA DO mého světa, umbrové a černé Humbertovy říše se zbrklou zvědavostí, zběžně si ji prohlédla a s pobaveným úsměškem pokrčila rameny; a mně teď připadalo, že se chystá od ní odvrátit s čímsi, co nemělo daleko k obyčejnému odporu. Nikdy se pod mým dotekem nezachvěla a pronikavě „co to zase je?“ bylo jedině, čeho se mi za mé úporné snažení dostalo. Před krajem divů, který jsem jí nabízel, dával můj blázeň přednost nejbanálnějším filmům a nejpatlavějším fondánům. Kdyby si měla vybrat mezi hamburgerem a Hamburgerem, rozhodně, s mrazivou jistotou by se vrhla po první možnosti. Neexistuje nic ohavnějšího a krutějšího než zbožňované děcko. Vzpomenul jsem název toho mléčného baru, kde jsem před chvílí snídal? Zní to sice neuvěřitelně, ale jmenoval se „Ledová královna“. S trochu smutným úsměvem jsem ji překltil na „Ledovou princeznu“. Tu nostalgickou narážku nepochopila. Ne, neškared' se na mě, čtenáři, nemám v úmyslu vyvolat dojem, že se mi nepodařilo nalézt štěstí. Laskavý čtenář musí pochopit, že v rukou a područí nymfičky stojí zakletý poutník jakoby za hranicemi štěstí. Neboť na zemi neexistuje žádné jiné blaho, které by sneslo srovnání s laskáním nymfičky. Je to hors concours, ta slast, patří do jiné kategorie, jiné roviny senzitivity. Ano, hádali jsme se, chovala se ke mně hnusně, ano, vyváděla a pitvořila se, ale i přes její vulgárnost, nebezpečí a strašlivou beznaděj toho všeho jsem stále přebýval hluboko ve svém vyvoleném ráji, ráji, jehož obloha plála barvou pekelných plamenů, ale přesto ráji.

Onen schopný psychiatr, který se podrobně zabývá mým případem - a jehož zatím dr. Humbert, jak pevně věřím, přivedl do stavu zelenáčského údivu -, by určitě rád viděl, abych odjel se svou Lolitou k moři a tam konečně našel „uspokojení“ celoživotní potřeby a odpoutal se od „podvědomé“ posedlosti nenaplněnou dětskou láskou k prvotní malé slečně Leeové.

Nuže, přáteli, dovolte, abych vám řekl, že jsem se skutečně po pláži poohlížel, i když se zároveň musím přiznat,

že než jsme dosáhli jejich přeludných šedých vod, obdarovala mě zatím moje spolucestující takovými slastmi, že pátrání po přímořském království, sublimované Riviére a tak podobně zdaleka nebylo impulsem z podvědomí a změnilo se v racionální hledání čistě teoretického vzrušení. Andělé to věděli a podle toho všechno zařídili. Návštěvu příjemné zátoky na atlantickém pobřeží dočista zhatilo špatné počasí. Hustá nacucaná obloha, vlny kalné vody, pocit nekonečné, ale jaksi realistické mlhy - co může být vzdálenějšího křehkému půvabu, safírové příležitosti a růžové nahodilosti mého dobrodružství na Riviére? Dost slunečně se jevilo pár subtropických pláží u Mexického zálivu, jenže byly zaplaveny a zneuctěny jedovatými potvarami a proháněly se po nich hurikány. Nakonec, na jedné kalifornské pláži, tváří v tvář přízraku Pacifiku, jsem náhodou objevil poněkud zvrácené soukromí v jakési jeskyni, kam doléhal křik houfu malých skautek, které se poprvé koupaly v příboji na vyhrazené části pláže za tlejícími stromy; mlha však byla jako mokrá deka, písek byl hrubý a lepkavý, a Lo měla po celém těle husí kůže a ten písek a já po ní poprvé v životě zatoužil asi tak jako po ochechuli. Snad mí vzdělání čtenáři pookřejí, když jim prozradím, že i kdybychom někde u moře nakrásně objevili kousek slitovného ústraní, bylo by pozdě, neboť mé skutečné „vysvobození“ přišlo mnohem dřív. vlastně v okamžiku, kdy Annabel Hazeová alias Dolores Leeová alias Loleeta, zlatá a snědá, klečící, vzhlízející, se přede mnou zjevila na té ubohé terase v jakémisi imaginárním, nedůstojném, ale nanejvýš uspokojivém přímořském aranžmá (třebaže v okolí se nenacházelo nic než nevalné jezero).

Tolik tedy o těch zvláštních pocitech, které byly ovlivněny, ne-li fakticky vyvolány, postuláty moderní psychiatrie. Odvrátil jsem se tudíž - odváděl jsem Lolitu - od pláží, které byly buď příliš ponuré, byly-li opuštěné, nebo příliš přelidněné, zalévalo-li je slunce. Naopak jsem vzpomínal na své beznaděné bloudění po veřejných parcích v Evropě, stále mě neobyčejně zajímaly milostné hry v přírodě a toužil jsem po vhodných zákoutích pod širým nebem, kde jsem kdysi tak ohavně strádal. Tady měly být ale mé plány také zkříženy. Zklamání, jež nyní musím zaznamenat (mírně přitom graduji svůj příběh do výrazu všudypřítomného rizika a děsu provázejících mě štěstí), by nijak nemělo vrhat stín na americkou divočinu, lyrickou, epickou, tragickou, ale nikdy se nepodobající Arkádii. Je překrásná, jima-vě překrásná, tahle divočina, je v ní jakási udivená, neopřevovaná, nevinná pokora, jakou moje kaširované a napuliro-vané švýcarské vesničky a do nebe vychvalované Alpy už dávno nemají. Bezpočet milenců se objímal a líbal na úpatích horských svahů Starého světa, na měkkém mechu, u příhodně položeného, sterilního potůčku, na venkovských lavičkách pod duby s vyrytými monogramy a v tolika cabanes, tolika bukovinách. Avšak v americké přírodě milenec pod širákem zjistí, že není snadné oddávat se nejstaršímu ze všech zločinů a kratochvilí. Jedovaté bejli spaluje zadníku jeho milované bytosti, nepopsatelný hmyz se zabodává do jeho; jeho píchají do kolen bodliny lesního koberce, ji do kolínek komáři, a všude kolem neustálý šustot potenciálních hadů - que dis-je, polovyhynulých draků! -, zatímco krabovitá semínka divokého kvítí se lepí v hnusném zeleném krunýři na podvazkem přichycenou černou ponožku i shrnutou bílou punčošku.

Mírně přeháním. Jednoho letního poledne, hned pod lesem, kde se božsky barevné květy, jinž jsem s láskou říkával protěže, houfovaly kolem průzračné horské bystřiny, jsme s Lolitou opravdu objevili osamělé romantické místočko, asi třicet metrů nad průsmykem, kde jsme nechali auto. Zdálo se, že na svah ještě nevstoupila lidská noha. Poslední udýchaná borovice nabírala perně zasloužený dech na skále, k níž dorostla. Zapískal na nás svišť a byl ten tam. Pod dekou, kterou jsem pro Lo rozprostřel, hebce zapraskaly uschlé květy. Venuše přišla a odešla. Rozeklaný útes korunující hořejší část skalní sutě a spleť křovisek rostoucích pod námi jako by nabízely ochranu před sluncem i člověkem. Bohužel jsem nepočítal s nezřetelnou postranní stezkou, váhavě se vinoucí mlázím a skalami nahoru, kousek od nás.

Právě tehdy jsme se ocitli tak blízko odhalení jako dosud nikdy, a není tedy divu, že nabytá zkušenost mě jednou provždy zbavila touhy po lásky hrách v křovinách.

Vzpomínám si, jak bylo po všem, úplně po všem a ona mi plakala v náruči - v ozdravující bouři vzlyků po jednom ze záchvatů stísněnosti, které ji přepadaly tak často během toho jinak podivuhodného roku! Zrovna jsem vzal zpátky nějaký hloupý slib, který na mě vymámila ve chvíli slepé, nedočkávané mužské vášně, a teď ležela a vzlykala a svírala moji konejšivou ruku, a já se smál štěstím, a ta ukrutná, neuvěřitelná, nesnesitelná, a mám pocit, že i věčná hrůza, ve které žiji teď, byla tehdy pouhou černou kaňkou v modři mého blaha; leželi jsme tedy, když vtom jeden z těch nárazů, které nakonec vykojily mé srdce, přede mnou odhalil černé vykulené oči dvou neznámých a nádherných dětí, malého fauna a nymfičky, sourozenců, ne-li dvojčat, soudě podle k nerozeznání stejných rovných tmavých vlasů a bez krevných tváří. Dřepěly a civěly na nás, obě oblečené do modrých kombinéz splývajících s horskými zvonky. Škulbl jsem dekou v zoufalé snaze se přikrýt - a ve stejném okamžiku se v podrostu o pár kroků dál dalo cosi podobného obrovité puntikované kouli do otáčivého pohybu, který se proměnil v postupně se napřimující postavu statné ženy s havraním drdolem, jež strojovým pohybem přidala ke své kytici polní lilie, zirájící přitom přes rameno na nás za svými roztomilými dětmi, vytesanými z modré skalice.

Dnes, máje na svědomí úplně jiný malér, vím, že mám kuráž, jenže tehdy jsem si ji neuvědomoval, a vzpomínám si, jak mě vlastní chladnokrevnost udivila. Tiše zamumlaným příkazem, jaké člověk vydává potem zbrocenému, nepřičetnému, přikřčenému cvičenému zvířeti i v nejvyšší tísní (jaká šílená naděje nebo nenávist opět rozproudí krev v bocích mladé šelmy, jaké černé létavice probodávají srdce krotitele!), jsem přiměl Lo vstát a důstojně jsme odkráčeli a potom nedůstojně přechali dolů k autu. Za ním stál šikovní stejná a pohledný Asyřan s krátkým modročerným plnovousem, un monsieur très bien, v hedvábné košili a purpurových kalhotách, nejspíš manžel té korpušentní botanicky, si ze zaujetím fotil cedulku s nadmořskou výškou průsmyku. Bylo to hodně přes tři tisíce metrů a já nemohl popadnout dech; a pak jsme skřípavě a smykem vyrazili, zatímco Lo se stále ještě potýkala se šaty a nadávala mi jazykem, o němž se mi jaktěživ nesnilo, že by ho malá děvčátka mohla znát, tím méně používat.

Zazili jsme i jiné nepřijemné příhody. Například v biografu. Lo tehdy stále ještě hořela pro film opravdovou vášní (která pak ochabla ve vlažnou blahosklonnost ve druhém roce na gymnáziu). Za ten jediný rok jsme zhlédli, s

nevyběravou rozkoší, snad sto padesát dvě stě programů, a v některém z nabitějších období jsme viděli spoustu týdeníků až šestkrát, jelikož jeden a týž běžel před různými hlavními filmy a pronásledoval nás od města k městu. K jejím nejoblíbenějším žánrům patřily, v tomto pořadí: hudební filmy, gangsterky, kovbojky. V tom prvním prožívali skuteční zpěváci a tanečníci neskutečné kariéry na prknech slávy v ideálně žaluprosté sféře života, kam smrt a pravda nesměly a kde na konci bělovlasý, sentimentální, v technickém slova smyslu nesmrtelný otec nějaké muzikálem posedlé dívky, který nechťel původně o ničem ani slyšet, vždy zakončil zuřivým potleskem její zbožnění na bájně Broad-wayi. Podsvětí bylo světem naprosto odlišným: tam mučili neohrožené novináře, telefonní účty šplhaly k miliardám a v silácké atmosféře žabašského střeleckého umění byli lumpové pronásledováni v kanálech a skladištích chorobně chrabřými policajty (já jsem jim takovou rozcvičku neposkytl). Konečně nás oblažovala mahagonová krajinka, větrem ošlehaní modroocí kovbojové, sličná, leč stydlivá slečna učitelka přijíždějící do Hromové strže, splašený kůň, živelný úprk stáda, třesk okenní tabule, kterou prolétla pistole, nevidaná rvačka, hroučící se hora zaprášeného staro-módního nábytku, stůl jako zbraň, spásný přemet, připíchnutá ruka stále ještě se natahující po upuštěném tesáku, zachroptění, příjemný praskot při úderu pěsti na bradu, kopanec do břicha, letící postroj; a okamžitě po návalu bolesti, která by hospitalizovala Herkula (mně o tom dneska povídejte!), se na bronzové tváři rozohněného hrdiny, objímajícího svoji báječnou nevěstu na dalekém pomezí amerického Západu, neobjevilo nic než celkem slušivá modřina. Vybavuje se mi jedno odpolední představení v malém nevětraném sále, přeplněném dětmi a páchnoucím horkým dechem pražené kukuřice. Nad unylým zpěvákem se šátkem kolem krku žlutě zářil měsíc; chlápek opřel nohu o borový špalek a hrábl prsty do strun, a já jsem vzal bezelstně Lo kolem ramen a přiblížil svou čelist k jejímu spánku, když vtom si dvě vědmy sedící za námi začaly šuškat všelijaké podivnosti - nevím, jestli jsem dobře rozuměl, ale to, co jsem si myslel, že jsem zaslechl, mě přimělo, abych svoji něžnou ruku odtáhl, a zbytek filmu se mi pochopitelně rozplynul v mlze.

Další malér, na který si vzpomínám, se pojí s městečkem, jímž jsme projížděli v noci při našem zpátečním putování. O nějakých třiceti kilometrech dříve jsem se jen tak mimochodem zmínil, že škola, do níž bude chodit v Beardsley, je trochu nóbl, jenom pro dívky, že tam nehorují pro žádné moderní nesmysly, načež mě Lo poctila jedním ze svých oblíbených zanícených proslovů, v němž se prosby i urážky, sebechvála i dvojsmyslnosti, jedovatá vulgarita i dětské zoufalství splétaly ve zvláště popudlivou logiku, která ode mě vyžadovala alespoň náznak vysvětlení. Zapleten do sítě jejich prchlivých slov (bezva příležitost... Byla bych padlá na hlavu, kdybych tě brala vážně... Hnusáku... Mně poroučet nebudeš... Lezeš mi krkem... a tak podobně), svištěl jsem hladce osmdesátkou, nejprve po dálnici a pak spicím městem, a na auto si posvětili nějakí dva poldové a já musel zastavit. Okřikl jsem Lo, která se automaticky začala vztekat. Muži si nás prohlíželi se zlomyslnou zvědavostí. Zničehonic se na ně obrátila se zářivým úsměvem, jakým nikdy neobdařila moji orchidejovou mužnost, neboť, v jistém smyslu, se Lo děsila zákonů víc než já; a když nás laskaví strážci pořádku propustili a my se otrocky ploužili dál, chvěla se její zavřená víčka v nápodobě bezvládného vyčerpání.

Nyní se musím přiznat k něčemu kurióznímu. Budete se smát, ale mám-li vypovědět úplnou pravdu, jaksi se mi nikdy nepodařilo přesně zjistit, jak jsme na tom před tváří zákona. A nevím to dodnes. Jistě, tu a tam jsem se k nějakým informacím dostal. Alabama brání poručníkovi změnit místo pobytu dítěte bez rozhodnutí soudu; Minnesota, před níž smekám, umožňuje, zaváže-li se příbuzný k stále péči a ochraně dítěte do čtrnácti let jeho věku, že soud do něčeho nezasahuje. Otázka: má být nevlastní otec neskonalé půvabné dospívající dušinky, nevlastní otec zastávající své postavení teprve měsíc, neurotický vdovec v letech s malým, leč nezávislým příjmem, s hradbami Evropy, jedním rozvodem a několika blbinci za sebou, má tedy být považován za jejího příbuzného, a tudíž za přirozeného po-ručníka? A pokud ne, jsem povinen či mohu si vůbec troufnout, poslouchaje hlas rozumu, uvědomit nějaký odbor sociální péče a vyplnit žádost (jak se vlastně vyplňuje taková žádost?) a dopustit, aby zástupce soudu vyšetřoval pokorného a podezřelého Humberta a nebezpečnou Dolores Ha-zeovou? Nepřeberné množství knih o manželství, znásilňování, adopci a tak dále, které jsem s pocitem viny pečlivě pročítal ve veřejných knihovnách městeček i měst, mi neprozradilo nic kromě nejasné narážky, že nejvyšším poruč-níkem nezletilců je stát. Pilvin a Zapěl, pokud si správně pamatuji jejich jména, autoři podivuhodného díla pojednávajícího o právní stránce manželství, nevlastní otce s osiřelými děvčátky na rukou a na klíně naprosto ignorovali. Můj nejlepší přítel, monografie o sociální péči (Chicago, 1936), kterou pro mě s velkou námahou vydolovala ze zaprášených hlubin knihovního skladu nic netušící stará panna, tvrdila:

„Neexistuje zásada, že každý nezletilec musí mít poručníka, soud je pasivní a zasahuje teprve v okamžiku, kdy situace začíná dítě zjevně ohrožovat.“ Vyvodil jsem z toho závěr, že poručník je jmenován teprve tehdy, až formálně projeví přání se jím stát; mohou ovšem uplynout celé měsíce, než obdrží předvolání, aby se dostavil k řízení a nechal si narůst pár šedých křídel, a půvabné démonické dítko je zatím legálně ponecháno samo sobě, což byl koneckonců případ Dolores Hazeové. Pak dojde k slyšení. Dvě tři otázky ze soudcovské stolice, dvě tři ubezpečující odpovědi obhájce, úsměv, přikývnutí, venku slabě mrholí, a jmenování je stvrzeno. A přece jsem si netroufal. Nikam se nehrnout, být jako myška a schoulit se ve své díře! Soud začne vyvíjet přehnanou aktivitu pouze v případě, přijde-li na pořad jednání také otázka peněz: dva chamtiví poručníci, oškubaná sirota, nějaká třetí, ještě hamižnější strana. V našem případě bylo ale všechno v nejlepším pořádku, provedl se soupis majetku a maminka malá nemovitost nedotčeně čekala, až Dolores Hazeová dospěje. Zdálo se, že nejlépe bude žádnou žádost nepodávat. Nebo by někdo, nějaký Spolek lidumilů, zasáhl, kdybych byl až moc potichu?

Přítele Farlowa, který byl cosi jako právník a mohl mi určitě poskytnout nějakou praktickou radu, příliš zaměstnávala Jeanina rakovina, než aby dělal víc, než slíbil, totiž staral se o Charlottin skrovný majetek, zatímco já se budu jenom pomalu vzpomínat na šoku, který mi přivodila její smrt. Namluvil jsem mu, že Dolores je moje vlastní dítě, a tak se dalo čekat, že se nebude vzníklou situací zatěžovat. Jsem, jak se již čtenář jistě dovítí, mizerný obchodník; ale ani neznalost, ani netečnost mi neměly zabránit, abych vyhledal radu odborníka jinde. Zabránil mi v tom však trapný pocit, že vstoupím-li jakýmkoli způsobem do cesty osudu a pokusím-li se logicky zdůvodnit jeho

fantastický dar, vypaří se ten dar jako palác na vrcholku hory v jedné orientální pohádce, který zmizel, kdykoli se zájemce o koupi zeptal strážce, jak je možné, že mezi černou skálou a základy paláce z dálky tak jasně prosvítá proužek červánkové oblohy.

Napadlo mě, že v Beardsley (místě Beardsleyské dívčí univerzity) budu mít přístup k příručkám, s nimiž jsem se zatím nemohl seznámit, jako třeba k Woernerovu pojednání „Americký zákon o poručnictví“ a určitým publikacím vydaným Úřadem pro děti. Uvážil jsem rovněž, že pro Lo je cokoli lepší než demoralizující zahálka, v níž žije. Dokázal jsem ji přesvědčit, aby mi prokázala tolik sladkých úsluh - jejich seznam by asi pedagogovi-teoretikovi vyrazil dech; ale ať jsem sebevíc žadonil či rádlil jak tajfun, nikdy jsem ji nepřinutil přečíst nic jiného než takzvané komiksové sešity nebo povídky v ženských časopisech. Každá literatura stojící o nehet výš jí zaváněla školou, a třebaže si přála začít se někdy do Dívky z Límberlostu nebo Tisíce a jedné noci či Malých žen, kategoricky odmítala kazit si „prázdniny“ takovou intelektuálskou slátaninou. Napadá mě teď, že bylo velkou chybou zamířit opět k východu a nechat ji chodit do toho soukromého gymnázia v Beardsley, místo abychom se nějak propasírovali přes hranice do Mexika, dokud nám přálo štěstí, abychom se na pár let uklidili v požehnaných subtropích, než bych se mohl bez obav se svou malou kreolkou oženit, neboť se musím přiznat, že podle stavu uzlin a žláz jsem uměl během jednoho a téhož dne přepnout z jednoho pólu šílenství na druhý, z myšlenky, že někdy kolem roku 1950 se budu muset nějak zbavit svéhlavé dospívající dívky, jejíž magická nymfíčnost se vypaří, k myšlence, že při troše trpělivosti a štěstí by mohla mým přičiněním eventuálně přivést na svět nymfíčku s mou krví ve výjimečných žilách, Lolitu Druhou, které bude osm nebo devět kolem roku 1960, kdy budu stále ještě dans la force de l'âge; dalekohled mého rozumu či nerozumu byl skutečně dostatečně silný, aby v dalekém čase rozeznal un vieillard encore vert - nebo to byla zelená hniloba? - bizarního, něžného, uslintaného dr. Humberta, ověřujícího si v praxi na nesmírně líbezném Lolitě Třetí umění být dědečkem.

Za časů našeho šíleného putování jsem nepochyboval, že jako otec Lolity První jsem směšný packal. Přitom jsem se snažil, dvakrát jsem přečetl knihu s bezděčně biblickým názvem Poznejte svou dceru, kterou jsem sehnal v témže obchodě, kde jsem Lo k třináctým narozeninám koupil luxusní vydání Andersenovy Malé mořské víly s kýčovitě „nádhernými“ ilustracemi. Avšak i ve chvílích, kdy nám bylo opravdu nejhloupěji, když jsme za deštivých dnů sedávali a četli (Loin pohled sklouzával z okna na náramkové hodinky a zpět), anebo jsme v klidu vydatně obědvali v přečpaném bistro, nebo hráli „zelenou louku“, nebo šli nakupovat, nebo mlčky hleděli - s jinými motoristy a jejich dětmi - na nějaké roztřískané, krví potřísněné auto a jeden dívčí střevíc v příkopě (slyším Lo, jak říká, když jsme se opět rozjeli: „Přesně takový mokasín jsem se snažila popsat tomu debilovi v obchodě“); vždycky v takových chvílích, které mi připravila náhoda, jsem si připadal tak nepravděpodobným otcem, jako ona mně dcerou. Že by to naše útěku podobné kočování mělo tak zhoubný vliv na naši schopnost personifikace? Změnil se něco k lepšímu trvalým místem pobytu a pravidelnou školní docházkou?

Při výběru města Beardsley jsem se neřídil pouze tím, že se tam nachází poměrně usedlé dívčí gymnázium, ale také skutečností, že má i univerzitu. Chtěl jsem být casé, přilnout k nějaké pestře vzorované ploše, s níž by splynuly mé trestanecké pruhu, a tak jsem si vzpomněl na jednoho svého známého profesora francouzské literatury na Beard-sleyské univerzitě; ten dobrák používal ve svých hodinách mé učebnice a svého času mě zval, abych přijel přednášet. Neměl jsem nic takového v úmyslu, protože, jak jsem již jednou na stránkách této zповědi uvedl, jen málo věcí se mi hnusí víc než těžká, nízko posazená pánev, silná lýtka a žalostná pleť většiny studentek (možná v nich vidím raketu hrubého ženského těla, v níž jsou zažíva pohřbeny mé nymfíčky); jenže já skutečně toužil po nálepce, zázemí, masce, a jak se za okamžik dozvíte, existoval důvod, tak trochu povedený důvod, proč mi společnost přítele Gastona Godina měla poskytnout navýsost bezpečné přístřeší.

Konečně, byla tu otázka peněz. Můj příjem úpěl pod tíhou naší bláznivé jízdy. Je pravda, že jsem se snažil vybírat lacinější motely, ale tu a tam se přece jenom vynořil nějaký hlučný hotel de luxe nebo pseudoranč pro turisty, které mržaly náš rozpočet; úžasné sumy se navíc vydaly za výlety po pamětihodnostech a za Loin šatník, a ta stará Hazeo-vic krakna, třebaže stále slušně šlapající a velmi oddaná mašina, neustále vyžadovala množství malých i velkých oprav. V jedné z našich skládacích map, jež se čirou náhodou dochovala mezi písemnostmi, které mi úřady s takovou laskavostí povolily použít k sepsání výpovědi, nalézám pár poznámek, z nichž vyplývá, že onoho výstředního roku 1947-8, od srpna do srpna, nás ubytování a strava stály asi 5500 dolarů; benzín, olej a opravy 1234, a různé mimořádné výdaje nás přišly téměř na stejné; takže za takových 150 dní čisté jízdy (urazili jsme kolem 43 000 kilometrů!) plus nějakých 200 dní vložených přestávek utratil tenhle skromný rentiér okolo 8000 dolarů, lépe řečeno 10 000, protože jakožto nepraktický člověk jsem zcela jistě na spoustu položek zapomněl.

Kodrcali jsme se tedy na východ, já spíše zničený než osvěžený ukojením své touhy, zatímco ona překypovala zdravím, dvouboký věneček měla stále ještě tak chlapecky úzký, i když k výšce přidala pět centimetrů a k váze čtyři kila. Byli jsme všude. A celkem jsme neviděli nic. A dnes se přistihuji při myšlence, že naše dlouhé putování pouze poskvřnilo křivolakou stopou slizu tu krásnou, důvěřivou, zasněnou, nesmírnou zemi, která tehdy, ohlížím-li se zpět, pro nás nebyla ničím než sbírkou ořepaných map, rozklí-žených bedekrů, starých pneumatik a jejich nočních vzlyků - každou, každíčkou noc -, jakmile jsem začal předstírat, že spím.

4

KDYŽ JSME girlandami světla a stínu dorazili k č. 14 na Tha-yerově ulici, čekal už tam na nás zasmušilý klučina s klíči a vzkazem od Gastona, který nám dům pronajal. Moje Lo, aniž svému novému domovu věnovala jediný pohled, naslepo pustila rádio, k němuž ji dovedl instinkt, a svalila se na pohovku v obývacím pokoji se špalkem starých časopisů, které se stejně nevidomou neomylností našla, když vnořila ruku do spodních partií odkládacího stolu.

Skutečně mi bylo jedno, kde budeme bydlet, jen když budu moci Lolitu někde zamknout; mám ale dojem, že během dopisování s neurčitě se vyjadřujícím Gastonem jsem si mlhavě představoval cihlovou vilu obrostlou břečťanem. Ve skutečnosti se dům skličujícím způsobem podobal domku Hazeových (slabých 600 kilometrů odtud), byl

to tentýž nudný šedivec se šindelovou střechou a matně zelenými plátěnými markýzami; pokoje, třebaže menší a zařízené mnohem okázaleji, byly uspořádány takřka stejně. Ukázalo se však, že moje pracovna je o hodně větší; její stěny byly od podlahy ke stropu vyloženy nějakými dvěma tisíci knih o chemii, kterou můj domácí (momentálně měl roční studijní volno) přednášel na Beardsleyské univerzitě.

Doufám, že Beardsleyské dívčí gymnázium, drahá škola s podávanými obědy a krásnou tělocvičnou, poskytuje kromě péče o všechna ta mladá těla i nějaké formální vzdělání jejich mozkům. Gaston Godin, který míval při posuzování amerických zvyklostí málokdy pravdu, mě slovní hříčkou, jaké mají cizinci v oblibě, varoval, že se z té instituce může vyklubat ústav, kde se děvčata budou učit „spíše spády než pády“. Obávám se, že i v tom pohořely.

Při první schůzce schválila ředitelka Prattová „hezka modrá kukadla“ mé dcery (prý modrá! Lolita!) a mé přátelské styky s tím „naším francouzským géníem“ (prýgéníus! Gaston!), a potom, když předala Dolly slečně Cormoranto-vé, svraстила v jakémisi *recueillement* obočí a spustila:

„Víte, pane Humbirde, nejde nám ani tak o to, aby se z našich studentek staly knihomolky nebo aby uměly vychrlit všechna hlavní města Evropy - která tak jako tak nikdo nezná -, nebo aby se učily nazpaměť datům zapomenutých bitev. Jde nám především o to, aby se dítě naučilo žít v kolektivu. Proto klademe takový důraz na divadlo, tanec, umění konverzace a schůzky s chlapci. Stojíme před určitými fakty. Vaše rozkošná Dolly přejde ihned do jedné věkové skupiny, kde takové pojmy jako schůzky, domlouvání schůzek, oblečení na schůzku, zápisník na schůzky, etiketa schůzek budou mít pro ni stejný význam jako pro vás dejme tomu obchod, obchodní kontakty, obchodní úspěch, anebo pro mě [s úsměvem] štěstí mých děvčat. Dorothy Humbirdová se stává součástí celého systému společenského života, který se skládá, ať se nám to líbí nebo ne, z párkařských stánků, mléčných barů, likérů a limonád, biografů, tanečních zábav, večírků na pláži a dokonce i sedánek, kde si jedna druhé dělají trvalou! Rozumí se samo sebou, že na Beardsleyském gymnáziu některé z těchto činností neschvalujeme a jiné zase usměřujeme na konstruktivnější koleje. Avšak snažíme se skutečně obracet zády k mlze a poctivě se dívat do slunce. Zkrátka, třebaže používáme některé metody formální metodiky, zajímá nás spíš komunikace než kompozice. To znamená, při vši úctě k Shakespearovi a ostatním, že chceme, aby naše děvčata raději svobodně komunikovala s živým světem, který je obklopuje, než aby se zahrabala do starých plesnivých foliantů. Jistě, stále ještě asi tápeme, ale tápeme racionálně, jako gynekolog nahmatávající nádor. Uvažujeme, doktore Humburgu, v organických a organizačních pojmech. Skoncovali jsme se spoustou naprosto nepodstatných předmětů, které se mladé dívky kdysi tradičně musely učit a které neponechávaly žádný prostor znalostem a praktickým dovednostem a všem těm názorům, jež budou potřebovat, až si budou zařizovat život svůj a - jak by dodal cynik - život svého muže. Pane Humbersoně, dovolte, abych to vyjádřila takhle: znalost souhvězdí je důležitá, ale vědět, kam nejlépe umístit v kuchyni ledničku, může být pro mladou hospodyňku daleko důležitější. Tvrdíte, že jediné, co si má dítě odnést ze školy, je poctivé vzdělání. Jenomže jak pojem vzdělání chápáte? Kdysi šlo v podstatě o verbální fenomén, totiž mohl jste klidně nechat dítě navrčet se nazpaměť dobrou encyklopedii, a vědělo zrovna tolik, jestli ne víc, než mu může nabídnout škola. Doktore Humre, uvědomujete si, že pro dnešní dospívající dívku mají historická setkání menší cenu než schůzka s chlapcem o víkendu [málem na mě mrkla]? - abych zopakovala vtipnou poznámku, kterou nás onehdy pobavila naše psychoanalytička. Nežijeme pouze ve světě idejí, ale také ve světě věcí. Slova nepodložená zkušeností ztrácejí význam. Co je, probůh, Dorotce Hummer-sonové po Řecku a Orientu s těmi jejich harémy a otroky? Program takového ražení mě dost vyděsil, ale mluvil jsem s dvěma inteligentními dámami, které byly se školou v úzkém styku, a ty mi potvrdily, že dívky jsou docela sečtělé a že ta „komunikativní“ metoda je spíš velký humbuk, jehož úkolem je dát staromódnímu Beardsleyskému gymnáziu lukrativně moderní švih, třebaže ve skutečnosti zůstává pedantské jak stará panna.

Další důvod, který mě přitahoval právě k téhle škole, může některým čtenářům připadat směšný, avšak pro mě byl velmi důležitý, protože já už zkrátka jiný nebudu. Naproti, rovnou před naším domem, jsem si všiml proluky, kterou vytvářel úhor zarostlý plevem, obklopený barevným křoviskem, hromadou cihel, několika rozházenými prkny a pěnou z ubohých nafialovělých a chromově žlutých podzimních kytek; a tou byl vidět mihotavý kousek Školní ulice, běžící rovnoběžně s naší Thayerovou, a hned za ní školní hřiště. Nehledě na psychologické pohodlí, které mi to celkové uspořádání mělo poskytnout tím, že Dollyin den bude sousedit s mým, jsem si okamžitě představil tu slast, jak budu z postele ve své pracovně pomocí silného dalekohledu určovat to statisticky nevyhnutelné procento nymfíček mezi ostatními dívenkami, jež budou skotačit okolo Dolly o přestávce. Bohužel, hned první den školy přijeli dělníci a někde ve spodní části proluky postavili plot, a vzápětí se za tím plotem zlomyslně vytáhla konstrukce z temně žlutého dřeva, která můj kouzelný výhled dočista zatarasila; a jakmile navezli dostatečné množství materiálu, aby všechno zhatili, přerušili tihle nesmyslní stavitelé práci a nikdy se už neukázali.

5

v ULICI JMÉNEM Thayerova, v zelenavém, plavém a zlatavém prostředí obytné čtvrti příjemného akademického městečka, byl člověk nucen opatřit si pár přátel, kteří vás zdraví přívalem příznivých meteorologických pozdravů. Pyšnil jsem se přesnou teplotou svých vztahů k nim: nebyly nikdy sychravé, ale vždycky chladné. Můj soused na západ ode mne, který mohl být zrovna tak obchodníkem jako vysokoškolským profesorem, nebo obojím, se dával občas se mnou do řeči, když holil nějaké pozdní květy na zahrádce nebo zaléval auto nebo - později - odmrazoval příjezdovou cestu k domu (je mi jedno, jestli jsem ta slovesa netrefil), ale moje krátká zamumlání, artikulovaná tak akorát, aby zněla jako obvyklá přitakání nebo tázavé výplně pomlkl, vždycky překazila jakýkoli vývoj k familiárnostem. Ze dvou domů svírajících onen kousek houštím zarostlého rumiště naproti byl jeden zabeđený a v druhém žily dvě profesorky angličtiny, otvídaná slečna Lesterová s krátkým sestřím a slečna Fabiánova s vyprcháující ženskostí, jejichž jediným námětem krátkých rozhovorů na chodníku bylo (Bůh žehnej jejich taktu!) mladistvé kouzlo mé dcery a „naivní šarm“ Gastona Godina. Sousedka východně ode mne byla nepochybně nejnebezpečnější - tvrdá náture s ostře

řezaným nosem, jejíž nebožtík bratr pracoval na univerzitě jako správce budov a pozemků. Vzpomínám, jak si jednou Dolly vyčihala, když jsem stál u okna v obývacím pokoji a dychtivě očekával návrat svého draháčka ze školy. Ta odporná stará panna se pokoušela zastřít svoji morbidní slídívnost maskou přeslazené dobrosrdečnosti, stála a opírala se o svůj tenký deštník (právě přestal padat déšť se sněhem a vykouklo studené mokré slunce) a Dolly v hnědém kabátě, který měla vzdor sychravému počasí rozepnutý, si tiskla k břichu narovnaný štůsek knih, nad humpoláckými gu-movkami jí vykukovala zrůžovělá kolena a na tváři jí hned vykvétal a hned zase mizel hloupoučký, vyplašený náznak úsměvu, na té tváři s tupým nosem, která - snad díky bledému zimnímu světlu - vypadala takřka nehezky, na způsob německé venkovské mágdlein; a tak tam postávala a potýkala se s otázkami slečny Východní - „A kdepak máš maminku, milánku? A kdepak pracuje tvůj nebohý tatínek? A odkudpak jste se přistěhovali?“ Jindy zas ta čarodějnice oslovila s přívětivým zakňučením mě - ale podařilo se mi rozhovoru vyhnout; a za pár dní přišel od ní v modře lemované obálce vzkaz, v němž jemně namíchaným jedem a medem zvala Dolly na návštěvu, že prý si u ní v křesle prohlédne „kupu nádherných knížek, které jsem dostala od své drahé matky, když jsem byla malá, místo abych si každou noc až do rána pouštěla nahlas rádio“.

Musel jsem se mít také na pozoru před paní Holigano-vou, posluhovačkou a nevalnou kuchařkou, kterou jsem i s vysavačem zdědil po předešlých nájemnících. Dolly obědvala ve škole, takže s tím problémy nebyly, a já jsem se naučil připravovat jí sám vydatnou snídani a ohřívát večeři, kterou paní Holiganová uvařila před svým odchodem. Té laskavé a neškodné ženě se bohudíky trochu kalil zrak, a proto jí detaily unikaly; ze mě se stal velký odborník na stlaní postelí, avšak přesto jsem se nemohl zbavit pocitu, že někde zůstala nějaká osudná skvrna nebo, což se stávalo zřídka, když se přítomnost Holiganky čirou náhodou kryla s Loinou, že prostoduchá Lo podlehne baculatému soucitu a něco v útulné kuchyni vyslepičí. Často jsem mívával dojem, že bydlíme v osvětleném skleněném domě a že každým okamžikem nahlédne bezstarostně nezakrytým oknem nějaký pergamenový ksicht s úzkými rty, aby zdarma spatřil věci, za jejichž zhlédnutí by i ten nejpřesycenější voyeur zaplatil slušné jmění.

6

PÁR SLOV o Gastonu Godinovi. Hlavním důvodem, proč jsem měl rád či aspoň s úlevou toleroval jeho společnost, bylo kouzlo absolutního bezpečí, které jeho rozložitá postava vrhala na mé tajemství. Ne že by o něm věděl; neměl jsem žádný zvláštní důvod se mu svěřit a on byl příliš ego-centrický a pohyboval se v jiných sférách, než aby si něčeho všiml nebo aby mě podezíral z něčeho, co by mohlo vyústit v upřímnou otázku z jeho strany a upřímnou odpověď z mé. S Beardsleyany o mně mluvil v dobrém, byl mým dobrým zvěstovatelem. Kdyby přišel na mes goúts a Lolitin status, zajímaly by ho pouze do té míry, že by mohly vrhnout trochu světla na prostotu mého vztahu k němu, kterýžto vztah byl stejně prostý jak zdvořilé náklonnosti, tak oplzlých narážek; neboť přes svůj bezbarvý mozek a mdlou paměť si byl možná vědom, že o něm vím víc než beard-sleyští radní. Byl to změkčilý, slabošský, melancholický starý mládenec, jehož trup se kónicky zužoval zdola nahoru k páru úzkých ramen, která nebyla tak docela ve stejné výši, a kuželkovité, hruškovité hlavy s ulíznutými černými vlasy na jedné straně a ostrůvkem připláclých chlupů na druhé. Zato dolní část těla měl ohromnou a polohu měnil zvláštním sloním sunem, který obstarávaly fenomenálně masivní nohy. Vždycky se oblékal do černého, dokonce i vázanku měl černou, zřídka se koupal a jeho angličtina byla hotová fraška. Přesto ho všichni měli za nadmíru roztomilého, roztomile podivínského člověka. Sousedé ho hýčkali, znal jména všech malých kluků v okolí (bydlel pár ulic od nás), z nichž někteří mu zametali chodník, páli-li listí za domem, nosili dříví z kůlny, a dokonce vypomáhali s lehčími pracemi doma, za což je on krmil báječnou čokoládou s „opravdickými“ likéry uvnitř - v soukromí orientálně zařízené pracovny v přízemí, kde atrapy dýk a pistolí zdobily zatuchlé, koberečky zkráslené stěny mezi zamaskovanými trubkami s teplou vodou. Nahoře měl ateliér - trochu maloval, ten starý podvodník. Jednu zkosenou stěnu (byla to vážně jen taková mansardička) si vyzdobil velkými fotografiemi zamyšleného André Gida, Čajkovského, Normana Douglase, dvou dalších proslulých anglických spisovatelů, Nižinského (samá stehna a fíkové listy), Harolda D. Double-namea (levicového profesora se zastřeným pohledem na jedné středozápadní univerzitě) a Marcela Prousta. Všichni ti chudáci jako by na vás ze své nakloněné roviny padali. Vlastnil také album s fotkami všech Bertíků a Tomíků ze čtvrti, a když jsem se náhodou probíral jeho stránkami a občas něco případného prohodil, Gaston pokaždé našpulil své odulé rty a s melancholickým výrazem zasněně zamumlal: „Oui, ils sont gentils.“ Jeho hnědé oči bloudily po různých sentimentálních a uměleckých tretkách a vlastních banálních toiles (konvenčně primitivní oči, rozřezané kytary, modré bradavky a geometrické tvary, prostě vše, co se tehdy nosilo) a s neurčitým gestem směrem k nějaké malované dřevěné míse nebo žíhané váze říkával: „Prenez donc une de ces poires. La bonne dame d'en face m'en of-fre plus que je n'en peux savourer.“ Nebo: „Mississe Taille Loře vient de me donner ces dahlias, belles fleurs que j'exécute.“ (Zasmušilý, smutný, plný světabolu.)

Hrávali jsme šachy, nad nimiž jsme se scházeli dvakrát až třikrát týdně a z očividných důvodů raději u nás než u něj. Vypadal jako nějaká stará vypelichaná modla, sedávaje s buclatými rukama v klně a zíraje na šachovnici jako na mrtvolu. Pokaždé dobrých deset minut sípavě meditoval - a vzápětí udělal osudově chybný tah, anebo, po ještě usilovnějším zahlobání, pronesl ten dobrák: Au roi!, a jeho zvolání se podobalo rozváznému zahafání starého čokla, na jehož konci se nesl kloktavý zvuk, který mu rozklepal lalok; nato s hlubokým povzdechem zvedl klenuté obočí, když jsem ho upozornil, že už jsem ho šachoval já.

Tu a tam jsem ze své studené pracovny, kde jsme sedávali, slyšel, jak si Lo v obývacím pokoji pod námi naboso procvičuje taneční kroky, jenže Gastonovo vnímání bylo příjemně otupělé a do jeho vědomí nepronikly ty bosé rytmy - á-raz, á-dva, á-raz, á-dva, váhu přenést na napnutou pravou nohu, nohu nahoru a ven do strany, á-raz, á-dva, a teprve když začala skákat a v nejvyšším bodě výskoku roznožovat, nebo ohýbat jednu nohu a napínat druhou, vznášet se, přistávat na prstech - teprve tehdy si můj pobledlý, pyšný, mrzutý protivník začal mmout čelo nebo tvář, jako by to vzdálené dupání považoval za pekelné údery, jež mu zasazuje moje strašná dáma.

Někdy, zatímco jsme přemítali nad šachovnicí, se Lola schlíple přišourala a já pokaždé s požitkem pozoroval

Cas-tona, jak neodtrháváje sloní pohled od šachovnice slavnostně povstává a podává jí ruku, pak pouští její bezvládné prsty, a aniž jí věnoval jediný pohled, klesá zpátky do křesla a vzápětí rovnýma nohama padá do nastražené pasti. Jednou kolem vánoc, když už jsem ho takových čtrnáct dní neviděl, se mě zeptal: „Et toutes vos fillettes, elles vont bien?“, z čehož jsem usoudil, že znásobil moji jedinečnou Lolitu řadou krejčovských kategorií, které jeho sklopený mrzoutský zrak zaznamenal během té řady jejích příchodů: jednou v modrých texaskách, podruhé v sukni, jindy v šortkách nebo prošívaném župánu.

Vůbec se mi nechce tak dlouho prodlévat u nešťastného Gastona (tím spíš, že o rok později se během cesty do Evropy, z níž se nevrátil, zapletl do sále histoire, a zrovna v Neapoli!). Sotva bych se byl o něm vůbec zmiňoval, nebýt toho, že jeho přítomnost v Beardsley vytvářela tak zvláštní kontrast k mému případu. Potřebuji ho k své obhajobě. Tady ho máte, to je on - člověk bez špetky talentu, průměrný kantor, mizerný učenec, mrzutý, odporný, tučný starý zvrhlík, zvysoka pohrdající americkým způsobem života, triumfálně neznalý angličtiny - tady je, v pedantské Nové Anglii, opěváván starými a laskán mladými - ale ano, báječně si užíval a každého převezl; a tady jsem já.

7

STOJÍM NYNÍ před nepříjemným úkolem: zaznamenat definitivní úpadek Lolitiny mravů. Jestliže její podíl na žáru, který rozněcovala, nikdy za moc nestál, zpočátku neprojevila ani čirou zřetelnost. Byl jsem však slabý, byl jsem nemoudrý, stal jsem se otrokem své školou povinné nymfě-ky. S tím, jak v ní upadalo všechno lidské, byla má touha, něha a muka jen stále větší a ona toho začala zneužívat. Její týdenní apanáž, vyplácená pod podmínkou, že bude plnit své základní závazky, činila na začátku beardsleyské-ho období jednadvacet centů a dosáhla jednoho dolaru pěti centů před jeho koncem. Byla to více než velkorýsá dohoda, jelikož jsem ji neustále zahrnoval všelijakými dárečky a nestalo se, že bych jí odepřel nějaký pamlsk nebo film pod měsícem, ačkoliv jsem se přirozeně mohl bláhově dožadovat polibku navíc, ba i celé škály vytríbeného laskání, když jsem věděl, že prahne po nějaké zábavě určené dětem jejího věku. Neměl jsem to s ní však snadné! Ty své tři pence nebo tři nikláky denně si vydělávala jen velmi netečně; a uměla se nesmlouvavě handrkovat, kdykoli se jí naskytla příležitost odepřít mi jisté životodárné, podivné, pomalu působící elixýry lásky, bez nichž bych zůstal naživu sotva pár dní a jichž jsem vzhledem ke skutečné podstatě milostné touhy nemohl dosáhnout násilím. Vědoma si magie a moci svých měkkých úst, dokázala - za jediný školní rok! - zvýšit prémii za jedno fantastické objetí na tři, a časem dokonce na čtyři dolary! Ach čtenáři! Nesměj se při představě, jak natažen na skřipci rozkoše s cinkotem vytahuji pětáky a čtvrtáky i velké stříbrné dolary, jako nějaká libozvučná, zvonivá a úplně zpitomělá mašina zvracející bohatství; a ona na okraji té hopsavé epilepsie pevně svírala plnou hrst mincí ve své pěsti, kterou jsem jí potom stejně vždycky vypáčil, pokud mi po krátké potyčce nevyklouzla, aby svůj lup ukryla. A právě tak, jak jsem div ne každý druhý den křížoval okolím školy a jen co noha nohu mine obcházel cukrárny, nakukoval do mlhavých uliček a naslouchal vzdalujícímu se dívčímu smíchu mezi tlukotem srdce a šelestem padajícího listí, právě tak jsem se co chvíli vloupával do jejího pokoje a prohrabával cáry papírů v odpadkovém koši s malovanými růžemi a nahlížel pod polštář panenské postele, kterou jsem právě sám ustlal. Jednou jsem v jedné její knížce (jmenovala se případně - Ostrov pokladů) našel osm jednodolarových bankovek, podruhé zas otvor ve zdi za Whistlerovou „Matkou“ vynesl dokonce čtyřicet dolarů a nějaké drobné, asi tak dvacet čtyři šedesát, které jsem v tichosti stopil, načež hned nazítří přede mnou vyspílala poctivé paní Holiganové do hnusných zlodějek. Nakonec neudělala svému IQ hanbu a našla si bezpečnější syslíkovskou schovávačku, kterou jsem nikdy neobjevil; jenže to už jsem drasticky snížil ceny tím, že si oním tvrdým a ohavným způsobem musela získávat mé svolení, aby mohla chodit na schůzky školního divadelního kroužku; nejvíce jsem se totiž obával ne toho, že mě přivede na mizinu, ale že si našetří dost peněz, aby mohla utéct. Mám dojem, že ta vyplašená chudinka si představovala, že s pouhými padesáti dolary v peněženke se nějak dokodrcá na Broadway či do Hollywoodu - nebo do smradlavé kuchyně nějaké vývařovny (Přijmeme pomocnice) v ponurém prérijním státě, kde vane vítr a blikají hvězdy, a dary, a bary, a všude kolem nic než hnus, hniloba, smrt.

8

SNAŽIL JSEM SE, seč jsem mohl, Vaše Ctihodnosti, abych s ní probral otázku chlapců, to jest „nápadníků“. Jak by ne, dokonce jsem čítával v beardsleyské Hvězdě takzvaný „Sloupek pro chlapce a dívky“, abych se poučil, jak se mám chovat!

Na slovíčko s tatínky. Nevyděste kamaráda své dcerky. Asi trochu těžce nesete, že začíná přitahovat chlapce. Vy v ní totiž stále vidíte malou holčičku. Chlapcům připadá okouzlující a zábavná, hezká a veselá. Líbí se jim. Dnes se potýkáte s veledůležitými transakcemi v podniku, ale ještě včera jste byl jenom pubertákem Jimem, který nosil Jane aktovku. Vzpomínáte si? Copak nechcete, aby vaše dcera, teď když přišla řada na ni, našla štěstí v obdivu a společnosti chlapců, kteří se jí líbí? Copak nechcete, aby se společně zdravě pobavili? Zdravě pobavili? Panebože!

Co kdybyste se choval k mladíkům jako ke svým hostům? Co kdybyste si s nimi promluvil? Přinutil je k hovoru, rozesmál, aby se cítili jako doma?

Vítej, mladice, v našem bordelu!

Když neposlechne, netropte skandál v přítomnosti jejího „spolupachatele“. Ať nese hlavní nápor vaší rozladěnosti mezi čtyřma očima. A přestaňte vnucovat těm chlapcům pocit, že je dcerou starého lidojeda!

Ten starý lidojed si především pořídil jeden seznam nadepsaný „absolutně vyloučeno“ a druhý „po delším váhání povoleno“. Absolutně vyloučené byly schůzky - s jedním, ve dvou nebo ve třech, vyšším stupněm je už pochopitelně skupinová orgie. Směla s kamarádkami do cukrárny, a tam se uchichtávat s mladíčky, kteří se tam náhodou nachomýtlí, zatímco já čekal v diskrétní vzdálenosti v autě. Slíbil jsem jí, že pokud bude její kroužek pozván nějakým společensky přijatelným kroužkem z Butlerovy chlapecké akademie na jejich každoroční bál (rozumí se samosebou pod přísným dohledem gardedam), mohl bych považovat, zda si může čtrnáctiletá dívka obléci svoji první „plesovou róbu“ (jakýsi háv, v němž dívky s útlými pažemi připomínají plameňáky). Navíc jsem jí slíbil večírek u nás,

na který si bude moci pozvat nejroztomilejší kamarádky a nejhezčí chlapce, s nimiž se do té doby seznámí na té butlerovské tancovačce. Bylo mi však nad slunce jasnější, že dokud bude panovat můj režim, nikdy nebude smět s nějakým tokajícím holobrádkem do kina, muchlat se v autě, setkávat se s chlapci na večírcích u spolužaček ani se oddávat postranním telefonním hovorům s nějakým klukem, i kdyby „jenom probírali jeho vztahy k jedné mojí kámošce“. Lo tohle všechno dovádělo k zuřivosti - spílala mi hnusných gaunerů a ještě horšími jmény, a mě by nejspíš přešla trpělivost, nepřijít zavčas ke své nejsladší úlevě na to, že ji ve skutečnosti vzteká ne to, že jí odpírám tu či onu zábavu, ale že jí vůbec odpírám právo jako takové. Chápejte, zasahoval jsem neprávem do obvyklého programu, tradičních zábav, „věcí, které se dělají“, bezduché šarže mládí; neboť není nic konzervativnějšího než děcko, obzvlášť holčička, ať má vlasy jak chce plavé nebo nazrzlé, ať je sebevětší můj-totvornou nymfíčkou v říjnovém sadu utopeném v mlžném oparu.

Abyste mě správně pochopili. Nemohu přísahat, že se jí během zimy nepovedlo tu a tam navázat nežádoucí kontakt s neznámými mladíky; samozřejmě že nehledě na to, jak přísně jsem dozíral na její volný čas, docházelo neustále k nepředvídaným časovým unikům, provázeným krkolomnými výmluvami, které měly těmto ztrátám při pohledu zpět zabránit; samozřejmě že moje žárlivost se svým rozeklaným pařátem neustále zachytávala v jemném předivu nymfické věrolomnosti, jenomže jsem měl rozhodně pocit, a za jeho oprávněnost mohu položit hlavu na špalek, že není důvod troubit na poplach. Ten pocit ve mně vyvolalo ne to, že se mi mezi němými staty mužského pohlaví, kteří se míhali kdesi v pozadí, ani jedinkrát nepřipletl do cesty nějaký hmatatelný tuhý mladý krk k zaškrcení, nýbrž to, že bylo „více než očividné“ (oblíbený výraz mé tety Sy-bily), že všechny odrůdy gymnazistů - od upoceného ňou-my, jehož vzrušuje „držení za ruce“ v temnotě kina, až po samolibého násilníka s uhrovaným ksichem a silným motorem pod kapotou auta - moji rafinovanou milenku stejnou měrou nudily. „Z celého toho humbuku kolem kluků je mi soufl,“ naškrábala do jedné učebnice a pod tím bylo Moninou rukou (Mona by tu měla být co nevidět) listivě připsáno: „A co Rigger?“ (Taky se ještě objeví.)

Ti klackové, které jsem náhodou spatřil v její společnosti, potom nemají tvář. Tak třeba Červený svetr, jenž ji jednoho dne, když se objevil první sníh, vyprovázal domů.

Pozoroval jsem je oknem obývacího pokoje, jak si povídají u našich dveří. Měla na sobě svůj první kabát s kožšinovým límcem a účes, který jsem si oblíbil - vpředu ofina, po stranách na-kroucené vlnky, vzadu přirozené lokýnky -, zdobila malá hnědá čepička; vlhkem ztmavlé mokasíny a bílé punčošky byly ještě ucouranější než jindy. Když mluvila i když naslouchala, tiskla si jako obyčejně knížky na prsa a její nohy nezůstaly ani na chvíli v klidu: tu si stoupla palcem pravé nohy na nárt levé, vrátila ho zpět, tu nohy překřížila, mímě se zhoupla, naznačila pár tanečních kroků a pak celou sestavu přehrála znovu od začátku. Dále Větrovka, který se s ní bavil jednou v neděli odpoledne před restaurací, zatímco se mě jeho matka a sestra snažily odlákat a trochu si poklábovat; vlekl jsem se za nimi a ohlížel se po své jediné lásce. Vypěstovala si nejednu manýru, jako například způsobné nedospělé zaklání hlavy, jímž dávala najevo, že se doslova „svíjí“ smíchem, a tak (jakmile vycítila mé volání) nepřestávala předstírat neodolatelné veselí, pár kroků ušla pozpátku, potom udělala čelem vzad a s vadnoucím úsměvem kráčela ke mně. Naopak jsem měl moc rád - snad proto, že mi připomínal její první nezapomenutelné vyznání - její trik s povzdechem „a jeje!“ v směšně vážné rezignaci před ranami osudu, anebo vypouštění dlouhého „néé-e“ v hlubokém, téměř vrčivém tónu zrovna ve chvíli, kdy jedna dopadla. Nejraději, neboť mluvíme o pohybu a mládí, jsem se díval, jak si to šine sem a tam Thayerovou ulicí na nádherném dětském kole: zvedala se na pedálech a s rozkoší se do nich opírala, a potom zastavila u naší dopisní schránky, a stále obkročmo, prolisťovala časopis, který tam našla, hodila ho zpátky, přitiskla jazyk na jednu stranu horního rtu, odrazila se nohou a opět zaspintovala bledým stínem a sluncem.

Celkem vzato mi připadalo, že se přizpůsobila okolí lépe, než jsem doufal, přemítaje nad svou rozmazlenou malou otrokyní a projevy chování, jimiž se naivně producovala minulou zimu v Kalifornii. Ačkoliv jsem nikdy nedokázal uvyknout neustálému stavu úzkosti, v němž žijí hříšní, ušlechtilí a útlocitní, měl jsem pocit, že co se týče ochranného zbarvení, nic přesvědčivějšího mě už nemůže napadnout. Když jsem ležel na své úzké posteli v pracovně po pobytu plném zbožňování i zoufalství v Lolitině studeném pokojíku, promítal jsem si skončený den zkoumáním vlastní představy, která se spíš plížila než prošla před zrudlým okem mysli. Sledoval jsem dr. Humberta, pohledného bruneta, nikoli nekeltského, ale pravděpodobně ortodoxního a nejspíš hodně ortodoxního protestanta, jak vyprovází svou dceru do školy. Sledoval jsem ho, jak svým váhavým úsměvem a laskavě povytaženým hustým černým obočím vítá dobráčkou paní Holiganovou, která páchla morem (a mně bylo jasné, že při první příležitosti si to namíří k pánovu ginu). U pana Západního, vysloužilého kata či autora náboženských traktátů - a nebylo to jedno? -, jsem uviděl souseda, jak se jenom jmenuje, jsou to myslím Francouzi nebo Švýcaři, meditovat v pracovně nad psacím stolem u otevřeného okna, má poněkud vyzáblý profil a na bledém čele téměř hitlerovskou patku. O víkendech bylo možno vidět profesora H. v pěkně ušitých pláštích a hnědých rukavicích, jak se s dcerou plouží k Waltonovu hostinci (proslulému svými porcelánovými beránky a bonboniériami, převázanými fialovými mašlemi, mezi nimiž člověk sedí a čeká, až se uvolní „stůl pro dva“, ještě upatlaný od předešlé várky hostů). Ve všední dny kolem jedné odpoledne důstojně zdraví ostražitě bdící Východní a opatrnými manévry vyjíždí s autem z garáže kolem těch zatracených zakrslych jehličnanů na kluzkou silnici. Zvedá lhostejný zrak od knihy k hodinám v přetopené univerzitní knihovně mezi korpulentními mladými ženami lapenými a zkamenělými v záplavě lidského vědění. Kráčí univerzitním areálem vedle tamějšího duchovního, reverenda Riggera (který rovněž vyučoval na Beardsleyském gymnáziu náboženství). „Někdo mi říkal, že její matka byla slavná filmová herečka, která zahynula při leteckém neštěstí. Že ne? Tak jsem asi špatně rozuměl. Opravdu? Chápu. Je to tragédie.“ (Myslíš si, že jí dělám matinku, co?) Pomalu tlačím svůj vozíček labyrintem samoobsluhy, těsně v patách profesoru W., stejně lou-davému laskavému vdovci s pohledem kozla. Odklízím lopatou sníh, bez kabátu, kolem krku dlouhatánskou černobílou šálu. Bez sebemenšího náznaku nenasytné netrpělivosti (dokonce si dlouho otírám boty o

rohožku) následují svoji školačku do domu. Doprovázím Dolly k zubaři - usmívá se na ni hezká sestřička - staré časopisy - ne muontrepa vua žamb. U oběda s Dolly ve městě byl pan Edgar H. Humbert spatřen, jak jí biftek po evropsku, vidličkou a nožem. Kochají se, spolu se zrcadlovým párem, koncertem: s obličejí jako vytesanými z mramoru sedí vedle sebe dva ztichlí Francouzi, muzikální holčička monsieur H. H. hačá po pravici svého otce a muzikální chlapeček profesora W. (papínek tráví hygienický večer v Providenci) po levici monsieur G. G. Otevírá garáž, světlý čtverec, který pohlcuje automobil a hasne. V barevném pyžamu stahuje rolety v Dollyině ložnici. V sobotu ráno, nikým neviděn, zimou pobledlé děvčátko obřadně váží v koupelně. V neděli ráno je spatřen a slyšen (do kostela stejně nechodí), když říká Dolly, která má namířeno na tenis, aby se vrátila včas, a pak otevírá její podezřele všímavé spolužačky („To je prvně, co vidím, že někdo chodí doma v hedvábném saku, pochopitelně kromě ve filmu“)

9

JEJÍ KAMARÁDKY, které jsem tolik toužil poznat, mě zklamaly na celé čáře. Jednalo se o nějakou Opal, Lindu Hallovou, Avis Chapmanovou, Evu Rosenovou a Monu Dahlovou (až na jedno jsou všechna tahle jména samozřejmě jenom přibližná). Opal byla stydlivá, beztvářá, obrylená a uhrovitě stvoření zbožňující Dolly, která ji tahala za nos. S Lindou Hallovou, tenisovou hvězdou gymnázia, hrávala Dolly nejméně dvakrát týdně dvouhru: mám podezření, že Linda byla pravá nymfíčka, ale kdovíproč k nám nechodila - třeba to měla zakázané, a tak ji před sebou vidím jenom jako záblesk nefalšovaného slunečního svitu na krytém kurtu. Z ostatních neměl nikdo nárok na nymfíčnost, kromě Evy Rosenové. Avis byla buclatá, podsaditá holka s chlupatými nohama, kdežto Mona, třebaže jaksi hrubě, smyslně pohledná, a přitom jen o rok starší než moje stárnoucí milos-tenka, zjevně přestala být nymfíčkou už dávno, pokud kdy vůbec nějakou byla. Eva Rosenová, přestěhovaný človíček z Francie, byla naopak klasickým příkladem nikoli výjimečně krásného děvčáka, které poodhalovalo před bystrozrakým amatérem některé základní prvky nymfického půvabu, jako je dokonalá dospívající postava, dlouhý pohled a vystouplé lící kosti. Její leskle měděné vlasy připomínaly svou hedvábností Lolitiny, jen rysům jejího jemného mléčně bílého obličeje s růžovými rty a stříbřitými řasami scházela ta liščí ostrost, která je vlastní jí podobným - tomu velkému rodu zrzek nejrůznějších ras, a nepotrpěla si ani na jejich zelenou uniformu, ale nosila, pokud si vzpomínám, vždycky něco černého nebo temně višňového, kupříkladu velmi elegantní černý svetřík, černé boty na vysokém podpatku a rubínový lak na nehty. Mluvil jsem na ni francouzsky (k značné Loině nelibosti). Přízvuk té malé byl stále obdivuhodně čistý, ale u slov, která používala ve škole nebo na hřišti, sklouzávala do běžné americké angličtiny, a to jí pak v řeči vystrčil růžky lehký brooklynský přízvuk, což působilo komicky u malé Pařížanky chodící do novo-anglické školy s pseudobritskými aspiracemi. Lo, přestože zpočátku tvrdila, že „strejda té Francouzky je milionář“, se na Evu z neznámého důvodu bohužel vykašlala dřív, než jsem stačil svým skromným způsobem vychutnat její voňavou přítomnost v pohostinném domě u Humbertových. Laskavý čtenář ví, jakou důležitost jsem přikládal hemžení celého houfu holčičích pážat, nymfíček s cenami útěchy, kolem mé Lolity. Jeden čas jsem se snažil upoutat své smysly Monou Dahlovou, která u nás bývala častým hostem, zvláště v jarním pololetí, když se s Lo tak nadechly pro divadlo. Často mi vrtalo hlavou, jaká tajemství světila nestydatě proradná Dolores Hazeová Moně, když mně na moji naléhavou a dobře zaplacenou prosbu vybreptala naprosto neuvěřitelné podrobnosti týkající se románu, který kdysi Mona prožila u moře s jedním námořníkem. Bylo typické, že Lo si vybrala za důvěrnou kamarádku to elegantní, chladné, lascivní, protřelé mladé ženské stvoření, které jsem jednou zaslechl (přeslechl, dušovala se Lo), jak s potěšením říká v předání Lole, jež předtím poznamenala, že její (Loin) svetr je z panensky čisté vlny: „Milánku, to je taky na tobě asi to jediné...“ Měla kuriózně nakřáplý hlas, od kadeřníka nakroucené matně tmavé vlasy, náušnice, jantarově hnědé, nápadně hezké oči a smyslné rty. Podle Lo jí učitelé vytýkali, že na sebe věčně věší nějaké tretky. Tráslý se jí ruce. Tížilo ji jejich 150 bodů IQ. A také jsem věděl, že na svých již úplně ženských zádech, která jsem si prohlédl oné noci, kdy si s Lo oblékly na bál v Butlerově akademii fantastické pastelové šaty s hlubokým výstřihem, má ohromné čokoládové mateřské znaménko.

Trochu předbílám, ale paměť mi sama od sebe přebíhá po celé klávesnici toho školního roku. V odpovědích na mé pokusy vypátrat, s jakými chlapci se Lo stýká, byla slečna Dahlová elegantně vyhýbavá. Lo, která odešla na tenis do klubu, jehož členkou byla Linda, volala, že se možná o celou půlhodinu opozdí, a jestli bych prý zatím nebyl Mo-nu, která si s ní má přijít přehrát jednu scénu ze Zkročení zlé ženy. A nádherná Mona na mě vybalila všechny barvy a tóny, nejsvědňější odstíny gest i hlasu, jakých byla schopna, upřela na mě pohled, v němž se snad - že bych se mýlil? - zableskla kříšťálová ironie, a takto odvětila: „Teda, fakt je, že Dolly není moc na zajdy. Fakt je, že na sebe žárlíme. Taháme se o reverenda Riggera.“ (To byl fór - již jsem se zmínil o tom zachmuřeném obrovi s koňským ksichtem: unudil mě málem k vraždě svými dojmy ze Švýcar na čajovém dýchánku pro rodiče, který nejsem s to přesně umístit v časových pojmech.)

A jaký byl bál? No, pekelný rambajs! Cože? Hotové pozdvižení. Prostě fantazie. Tancovala Lo hodně? Ále, ani moc ne, brzy ji to otrávil. Co si ona, malátná Mona, myslí o Lo? Prosím? Myslí si, že to Lo jde ve škole dobře? Božíčku, je to správná holka. A jak se chová tak vůbec - ? No, je báječná. Ale stejně? „Ach, je to pusinka,“ shrnula Mona a hlasitě si povzddechla, vzala do ruky knihu, která jí náhodou ležela po ruce, a se změněným výrazem v tváři (předstírala zachmuření) se zeptala: „Co kdybyste mi řekl něco o Balí Zakovi. Je fakticky tak dobře?“ Přisedla si k mému křeslu tak blízko, že jsem skrz kosmetickou všehochuť plet'ové vody a krémů zachytil nezajímavou vůni její pokožky. Náhle mě napadla výstřední myšlenka: nehraje si moje Lo na kuplířku? Pokud ano, poslala za sebe mizernou náhradu. Vyhýbal jsem se Moninu chladnému pohledu a chvíli jsem mluvil o literatuře. Pak dorazila Dolly - a upřela na nás přimhouřené bledé oči. Zanechal jsem ty dvě přítelkyně jejich vlastnímu programu. Jeden ze zamřížovaných čtverečků v pavučíno-vitém křídlovém okénku v ohybu schodiště měl rubínovou glazuru, a ta otevřená rána mezi nepomalovanými pravo-úhelníky a její asymetrická poloha - pohyb šachového koně z bé osm na cé šest - mě pokaždé podivně zneklidnilo.

10

NĚKDY... ALE no tak, jak často přesně, Berte? Dokážete se upamatovat na čtyři, pět, více takových okamžiků? Nebo by žádné lidské srdce neuneslo více než dva nebo tři? Někdy (nemám, co bych řekl v odpověď na vaši otázku), když si Lolita náhodou psala úkoly, cucala konec tužky a hověla si křížem natažená v křesle, nohy přes opěradlo, odhazoval jsem celou svoji pedagogickou zdrženlivost, pouštěl z hlavy všechny naše hádky, zapomínal na veškerou svoji mužskou hrdost - a doslova jsem se plazil po kolenou k tvému křeslu, moje Lolito! Věnovala jsi mi vždycky jediný pohled - modrošedý chlupatý otazník, který s nedůvěrou a podrážděním říkal: „To snad ne! Už zas?“, protože ses nikdy ne-uráčila uvěřit, že dokážu bez postranních úmyslů pocítit touhu zabořit svou tvář do tvé kostkované sukně, drahoušku! Ta křehkost tvých nahých paží - jak šíleně jsem je dychtil obejmout, všechny ty čtyři čarokrásné údy, podobné nohám schouleného hříběte, a vzít tvou hlavu do svých nehodných rukou, a stáhnout ti dozadu kůži na spáncích a líbat tvé zešílené oči - „Prosím tě, nech mě být, jo!“ ři-kalas, „Prosím tě, proboha, tak už mě nech!“ A já se zvedal z podlahy, zatímco tys přihlížela a v tváři ti schválně cukalo, jak jsi napodobovala můj ticnerveux. Ale to nic, to nic, vždyť jsem jen zvíře, to nic, budeme pokračovat v mém bídném příběhu.

11

JEDNOU TAKHLE v pondělí před polednem, tuším v prosinci, mi Prattová vzkázala, abych se u ní zastavil. Věděl jsem, že poslední Dollyino vysvědčení za moc nestálo, ale místo abych se spokojil nějakým přijatelným vysvětlením onoho předvolání, představil jsem si bůhvíjaké hrůzy a musel jsem si dodat kuráž panákem svého „životabudiče“, než jsem se odhodlal vypravit se do školy. Krokem, s pocitem, že v mém těle neochrnl snad jen ohryzek a srdce, jsem vyšel po schodech na popraviště.

Slečna Prattová byla obrovitá, šedovlasá, ousaná ženština se širokým rozpláclym nosem a malými očima za brýlemi s černými obroučkami - „Posaďte se,“ řekla, ukázala na společensky nevyhovující a ponižující stoličku a sama se zatím s těžkopádnou čílostí uvelebila na opěradle dubového křesla. S usměvavou zvědavostí na mě pár vteřin civěla. Vzpomněl jsem si, že totéž udělala při našem prvním setkání, jenže tehdy jsem si mohl dovolit úšklebek jí vrátit. Její pohled mě opustil. Ponořila se do myšlenek - nejspíš předstíraně. Jako by se o něčem rozhodovala, začala si uhlazovat záhyb po záhybu, svoji tmavě šedou flanelovou sukní nad kolenem, čistila si nějakou šmouhu od křídý nebo čeho. Potom řekla, aniž si přitom přestala mnout koleno a aniž na mě pohlédla:

„Dovolte, abych se vás bez okolků na něco zeptala, pane Haze. Vy jste staromódní evropský otec, že ano?“

„To snad ne,“ ohradil jsem se, „konzervativní možná, ale ne to, čemu se říká staromódní.“

Vzdychla, nasupila se, potom tleskla svými buclatými dlaněmi, jako by řekla „přejdeme k věci“, a znovu na mě upřela své korálkové oči.

„Dolly,“ spustila, „je roztomilé děvčátko, ale počátek pohlavního dospívání jí očividně činí jisté problémy.“

Mírně jsem pokývl hlavou. Co jiného jsem mohl dělat? „Stále se zmitá,“ pokračovala slečna Prattová a svými ja-terními skvrnami posetými rukama ukazovala jak, „mezi análním a genitálním stadiem vývoje. V podstatě je to milá -“

„Promiňte,“ ozval jsem se, „jakým stadiem?“ „Právě teď z vás promluvil ten staromódní Evropan!“ vyjekla Prattová, klepla mi zlehka na náramkové hodinky a zničehonic na mě vycenila umělý chrup. „Chci jen říct, že biologické a psychologické pudy - kouříte? - v Dolly ne-splývají, netvoří takřkajíc - zakulacený model.“ Její ruce na okamžik podržely neviditelný meloun.

„Je přitažlivá, bystrá, ale nedbalá“ (dýchala ztěžka, a aniž seskočila z bidla, udělala si ta ženská pauzu, aby se podívala na písemné hodnocení toho roztomilého děvčátka, ležící po její pravé ruce na psacím stole). „Má čím dál tím horší prospěch. A mě by, pane Haze, zajímalo -“ Opět to předstírané zamyšlení.

„No co,“ pokračovala bodře, „pokud jde o mě, já kouřím, a jak říkával náš drahý doktor Pierce, nechlubím se tím, ale šíleně mi to chutná!“ Zapálila si a dým, který vyfoukla nosem, mi připomněl pár kancích tesáků.

„Dovolte, abych vám poskytla pár podrobností, okamžiček, hned to bude (začala se přehrabovat ve svých písemnostech). Chová se vyzývavě k slečně Redcockové a je nemožně hrubá na slečnu Cormorantovou. A teď tady mám jednu z našich zvláštních výzkumných zpráv: ráda zpívá s ostatními ve třídě, i když vypadá duchem nepřítomná. Přehazuje si přitom nohu přes nohu a levou kývá do rytmu. V rubrice nejběžnější slovní zásoby stojí: slovní zásoba se skládá z dvou set dvačtyřiceti slov standardní hantýrky dospívajících dětí s nádavkem určitého počtu zřetelně evropských víceslabičných slov. Ve třídě často vzdychá. Moment, podívám se. Ano. Teď máme poslední týden listopadu. Ve třídě často vzdychá. V jednom kuse žvýká. Neokusuje si nehty - bohužel, protože by to lépe odpovídalo jejímu celkovému obrazu - bráno vědecky, pochopitelně. Menstruace podle vyjádření subjektu dobře upravená. Momentálně není členkou žádné církevní organizace. Mimo chodem, pane Haze, její matka byla - ? Aha, chápu. A vy - ? No jistě. Ostatně je to vaše věc. Chtěli jsme si ale vyjasnit ještě něco. Podle všeho nemá žádné pravidelné domácí povinnosti, nebo ano? Aha, tak tak. Děláte ze své Dolly princeznu, pane Haze, ehm? No tak, copak tady ještě máme? S knihami zachází hezky. Hlas příjemný. Dost často se hihňá. Trochu zasněná. Má zvláštní smysl pro humor, přehazuje například písmena ve jménech svých učitelek. Vlasy světle až tmavě hnědé, lesklé - vlastně (zasmála se) tohle nejspíš víte. Nos bez vad, vysoko vyklenutá chodidla, oči - okamžik, mám tady někde ještě čerstvější záznam. Aha! Tady to máme. Slečna Goldová hodnotí Dollyin tenisový styl jako výborný až vynikající, dokonce lepší, než má Linda Hallová, jenomže soustředění a hra na skóre jsou pouze dobré až dostatečné. Slečna Cormorantová je na pochybách, zda Dolly umí ovládat své emoce výjimečně dobře nebo vůbec ne. Slečna Hornová se domnívá, že není schopna - to jako Dolly - své emoce verbalizovat, a slečna Coleo-vá hlásí, že Dollyin metabolismus funguje znamenitě. Slečna Molarová je toho názoru, že Dolly je krátkozraká a měla by navštívit dobrého očiře, kdežto slečna Redcocková trvá na tom, že děvče simuluje namáhání zraku a zastírá tak neznalost látky. A nakonec, pane Haze, je tu ještě něco závažného, co znepokojuje naše badatele. Chci se vás na něco zeptat. Chci vědět, jestli vaše nebohá žena, nebo vy sám, nebo kdokoli jiný z vaší rodiny - rozumím tomu dobře, že má v Kalifornii několik tet a dědečka z matčiny strany? - aha, mňlal - odpusťte - tedy, my všichni bychom rádi věděli, jestli někdo z rodiny poučil Dolly o procesu rozmnožování savců.

Všeobecně se soudí, že patnáctiletá Dolly projevuje chorobný nezáměr o sexuální záležitosti, nebo, abych to upřesnila, potlačuje zvědavost, aby si zachovala svoji nevědomost a pocit osobní důstojnosti. Tak dobře -čtrnáctiletá. Chápejte, pane Haze, naše škola nevěří na motýlky a květinky ani na čápa a vrány, ale zato velice věří, že je potřeba připravit naše studentky pro vzájemně uspokojivé partnerské soužití a úspěšné mateřství. Máme pocit, že Dolly by mohla patřit mezi nejlepší, jen kdyby se víc snažila. Posudek slečny Cormorantové má v tomto směru zásadní význam. Dolly má sklony, mírně řečeno, k drzosti. Ale všichni máme pocit, že, primo, by jí váš lékař měl říct něco o pohlavním životě, a secundo, že byste jí měl dovolit, aby se příjemně bavila ve společnosti bratrů svých spolužaček v Klubu mládeže nebo v organizaci doktora Riggera, anebo v útulných domovech našich rodičů."

"S chlapci se může vídat u nás, je tam taky útulno," namítl jsem.

"Doufám, že bude," řekla Prattová bujně. „Když jsme se jí vyptávali na potíže, odmítla Dolly o situaci doma hovořit, ale mluvili jsme s některými jejími kamarádkami, a opravdu - tedy kupříkladu trváme na tom, abyste zrušil svoje veto na její účast v dramatickém kroužku. Prostě jí musíte dovolit, aby hrála v Ulovených zaklínačích! Na první čtené zkoušce zahrála malou nymfu tak dokonale! - a někdy zjara má přijet na pár dní i autor a možná se přijde podívat na pár zkoušek do naší nové posluchárny. Chci jenom říct, že to všechno patří k tomu nádhernému pocitu být mladý, krásný, plný života. Musíte chápat -"

"Vždycky jsem si o sobě myslel," skočil jsem jí do řeči, „že jsem velice chápající otec."

"Ale o tom nemám nejmenší pochyby! Ovšem, slečna Cormorantová si myslí, a já se k jejímu názoru přikláním, že Dolly je posedlá sexuálními představami, pro něž nenachází ventil, a proto nepřestává trápit a mučit ostatní dívky, ba dokonce i naše mladší učitelky, protože ony se ve vši počestnosti s chlapci scházejí."

Pokrčil jsem rameny. Ubohý emigré.

"Dejme naše dvě hlavy dohromady, pane Haze. Co se to probíhá s vaší malou děje?"

"Mně připadá normální a šťastná," pravil jsem. (Že by se konečně schylovalo ke katastrofě? Že by mě odhalili? Že by se sehnali nějakého hypnotizéra?)

"Dělá mi starosti," řekla znovu slečna Prattová s pohledem na hodinky a začala celou otázku probírat nanovo, „že ji jak učitelky, tak spolužačky pokládají za nepřátelsky naladěnou, nespokojenou, uzavřenou - a nikdo z nás nechápe, proč se tak tvrdohlavě stavíte proti všem přirozeným zábavám normálních dětí."

"Máte na mysli sexuální hry?" zeptal jsem se bodře, ze zoufalství, jak stará krysa zahnaná do rohu.

"Víte, já tuto civilizovanou terminologii samozřejmě vítám," zašklebila se Prattová. „Ale o to zrovna nejde. Pod záštitou Beardsleyského gymnázia nejsou divadlo, tanec a jiné přirozené činnosti, které organizujeme, technicky vzato sexuální hrou, i když se dívky skutečně s chlapci scházejí, to ano, pokud vám vadí zrovna tohle."

"Dobrá," kývl jsem a moje stolička unaveně povzdychla. „Jedna nula pro vás. Může v té hře hrát. Ale jen pokud každá dívka může zahrát také roli muže."

"Vždycky mě fascinuje," řekla Prattová, „jak obdivuhodně někteří cizinci - nebo každopádně naturalizovaní Američané - užívají našeho bohatého jazyka. Pevně věřím, že slečna Goldová, která vede dramatický kroužek, bude mít velkou radost. Myslím, že je jednou z mála kantorek, které podle všeho mají Dolly rády - totiž které podle všeho našly způsob, jak ji zvládnout. To by bylo asi tak všechno, pokud jde o obecné problémy; teď bych vám ráda řekla o něčem konkrétním. Máme tu totiž další malér."

Prattová se svezepě odmlčela a potom se třela ukazováčkem pod chrčím s takovým zápalem, že její nos se pustil do hotového válečného tance.

"Jsem upřímná," spustila, „ale je třeba dodržovat určité normy a já nevím, jak bych to... řeknu to takhle... Walkerovi, kteří bydlí v domě, kterému se tady všude říká Věvodův zámek - určitě znáte tu velkou šedivou vilu na kopci - posílají do naší školy svoje dvě dcery, a taky tady máme neteř rektora univerzity, pana Moorea, je to vážně roztomilá holčička, nemluvě o velkém počtu dalších prominentních studentek. Nuže, za těchto okolností je poněkud na pováženu, když Dolly, která vypadá jako malá dáma, používá slova, jež vy jako cizinec jednoduše neznáte nebo jim nerozumíte. Možná by bylo lepší - mám pro Dolly poslat, že bychom si probrali všechno rovnou tady? Ne? Víte - tak dobře, nebudu chodit kolem horké kaše. Dolly napsala rtěnkou na nějaké zdravotnické letáčky, jež slečna Redcocková, která se bude v červnu vdávat, rozdala mezi dívky, jedno velice obscénní slovo, které podle doktorky Cutterové znamená ve vulgárním mexickém žargonu pisoár, a my jsme si mysleli, že by měla zůstat po škole - alespoň půl hodiny. Ale jestli chcete -"

"Ne," přerušil jsem ji, „nechci vám zasahovat do řádu. Potom si s ní promluvíme. Probereme to."

"To bude nejlepší," souhlasila ta ženská a zvedla se z opěradla. „A snad bychom se mohli zase brzy sejít, a pokud nedojde k nápravě, mohli bychom požádat doktorku Cutterovou, aby ji proanalyzovala."

Měl bych se s Prattovou oženit a uškrtit ji?

„... A snad by ji mohl prohlédnout váš lékař - tak jak se to běžně dělá. Posadila jsem ji do Střidy, poslední třídy na konci chodby."

Jenom na vysvětlenou, Beardsleyské gymnázium kopírovalo jednu proslulou anglickou dívčí školu tím, že každé třídě dalo nějakou „tradiční" přezdívku: Třída-Střída, Třída--Křída, Třída-Tři A, Třída-Tři B a tak podobně. Střída páchla, nad tabulí visela sépiová reprodukce Reynoldsova „Věku nevinnosti" a před ní stálo několik řad nevzhledných lavic. V jedné z nich četla moje Lolita kapitolu „O dialogu" v Ba-kerových Divadelních technikách a všude bylo nesmírné ticho, před ní seděla ještě jedna dívka s velmi obnaženou, porcelánově bílou šíjí a nádhernými platinovými vlasy, naprosto pro svět ztracená, která také četla a donekonečna obtáčela kolem prstu jemný prstýnek vlasů, a já jsem si hned za tou šíjí a za těmi vlasy sedl vedle Dolly, rozepjal jsem si plášť a za šedesát pět centů a svolení hrát v té školní hře jsem Dolly přiměl, aby vsunula pod lavici ruku s červenými kotníky, ušmudlanou od inkoustu a umazanou od křídly. Ale ano, bylo to ode mě hloupé a neopatrné, o tom není sporu, ale po té trýzni, kterou jsem právě musel podstoupit, jsem prostě musel využít kombinace, o níž jsem věděl, že už se nikdy nebude opakovat.

12

NĚKDY KOLEM vánoc silně prochladla a byla na vyšetření u jedné známé slečny Lesterové, jistě doktorky Use Tris-tramsonové (ahoj, Use, byla jsi zlatá, nevšetečná dušinka a dotýkala ses mé holubinky velmi jemně). Zjistila zánět průdušek, poklepala Lo po zádech (všechno její chmýří se horečkou napřímilo) a nařídila jí zůstat nejméně týden v posteli. Nejprve jí „vylítla horečka“, jak by řekl Američan, a já nemohl odolat znamenité výhřevnosti netušených rozkoší - Venus febriculosa -, ačkoli velmi malátná Lolita sténala a kašlala a třásla se v mém objetí zimou. A jen co se vy-stonala, uspořádal jsem pro ni Večírek s chlapci.

Možná jsem toho vypil v přípravě na ten očistec přes míru. Možná jsem ze sebe udělal blbce. Dívky podle německého zvyku ozdobily a zasadily do stojanu malý smříček, až na to, že místo voskových svíček na něm zářily barevné žárovky. Gramofon mého domácího byl nakrmen vybranými deskami. Půvabná Dolly si oblékla hezké šedivé šaty s vypasova-nou vestičkou a rozšířenou sukní. Pobrukuje si nápěv, uchýlil jsem se do své pracovny nahoře - a pak jsem každých deset dvacet minut scházel jenom na pár vteřin jako pitomec dolů: ostentativně sebrat z římsy nad krbem dýmku nebo se pít po novinách; a s každou novou návštěvou bylo čím dál tím těžší podnikat tyhle průhledné akce a mně se přitom vybavily ty nenávratně vzdálené dny, kdy jsem v sobě nacházel odvahu vstupovat příležitostně do pokoje v ramesda-leském domě, kde gramofon vyhrával Malou Carmen.

Večírek se nevydařil. Ze tří pozvaných dívek jedna nepřišla vůbec, zato jeden z chlapců s sebou přivedl svého bratrance Roye, takže dva hoši byli na ocet. Ti bratrance ovládali všechny krokové variace, kdežto zbylí fešáci tancovat skoro neuměli a téměř celý večer strávili tím, že převraceli vzhůru nohama kuchyň a pak se donekonečna dohadovali, jakou mají hrát karetní hru, a za chvilku si ty dvě dívky a čtyři chlapci sedli na zem v obývacím pokoji, kde byla všechna okna dokořán, a hráli tichou poštu, kterou Opal za nic na světě nedovedla pochopit, zatímco Mona a Roy, hezký štíhlý chlapec, popíjeli v kuchyni zázvorovou limonádu, seděli na stole, klátili nohama a se zápletem probírali predestinaci a zákon velkých čísel. Když všichni odešli, pronesla moje Lo něco jako „ufl!“, zavřela oči a padla do křesla, všechny čtyři končetine roztažené jako hvězdice, aby dala najevo nejvyšší znechucení a vyčerpání, a začala nadávat, že takovou otřesnou bandu halamů ještě neviděla. Za ta slova jsem jí koupil novou tenisovou raketu.

Leden byl vlhý a teplý a únor přelstil keře zlatice: nikdo ze starousedlíků ještě takové počasí nezažil. Přikutálely se další dárky. K narozeninám jsem jí koupil kolo, jako laň štíhlý a vůbec okouzující stroj, o němž už byla řeč - a k tomu jsem přihodil Dějiny moderního amerického malířství. Její styl jízdy na kole, totiž to, jak se k němu stavěla, pohyb boků, když osedlávala toho krasavce a tak dál, mi skýtal výsostně potěšení; zato můj pokus zušlechtit její malířský vkus skončil naprostým fiaskem - byla zvědavá, jestli ten sedlák, který si dává dvacet po obědě na kupce sena od Do-ri Leeové, je otec té strojeně chlípne rozvery vepředu, a nemohla pochopit, proč říkám, že Grant Wood nebo Peter Hurd jsou dobří a Reginald Marsh nebo Frederick Waugh otřesní.

13

NEŽ THAYEROVU ulici pocákalo jaro žlutou, zelenavou a růžovou, Lolitu nenávratně svedlo divadlo. Prattová, kterou jsem čirou náhodou jednou v neděli zahlédl, jak s nějakými lidmi obědvá u Waltona, zdaleka zachytila můj pohled, a když se Lo nedívala, odměnila mě němým potleskem. Divadlo, vzato historicky, se mi protiví jakožto primitivní a zahnívajícím útvar, chutná po obřadech doby kamenné a komunálních nesmyslech, navzdory jednotlivým injekcím geniality, jakou je třeba alžbětinská poezie, kterou si čtenář v ústraní automaticky vycucne z dramatu sám. Jelikož mě v té době dost zaneprázdněvala má vlastní literární lopota, neobtěžoval jsem se čtením úplného textu Zakletých lovců, hříčky, v níž byla Dolores Hazeové přisouzena role farmářské dcerky, která si představuje, že je ježibabou nebo Dianou nebo něčím takovým, a zmocní se příručky o hypnóze a přivádí spoustu zbloudilých lovců do různých zábavných transů, až pro změnu sama upadne do čarovných osidel potulného básníka (Mona Dahlová). Právě tolik jsem si dal dohromady z útržků zmuchlaného a prachmizerně nadatlovaného scénáře, který Lo roztahala po celém domě. Radost z náhodné shody titulu se jménem nezapomenutelného hotelu měla trochu smutný nádech: unaveně jsem si řekl, že bych raději neměl svou vlastní za-klínačku upozorňovat, aby mě bezcitné obvinění z trapné přecitlivělosti neranilo víc než to, že si shody nevšimla sama. Měl jsem za to, že ta hříčka je jenom další, prakticky anonymní verze nějaké banální legendy. Nic ovšem člověku nebránilo předpokládat, že při hledání atraktivního názvu se zakladatel hotelu nechal bezprostředně a výlučně ovlivnit rozmarným nápadem druhořadého malíře fresek, jehož si najal, a že jméno hotelu dalo potom podnět k názvu hry. Avšak ve své důvěřivé, prostoduché a shovívavé mysli jsem na to šel náhodou z druhé strany, a aniž jsem o celé záležitosti nějak zvlášť přemýšlel, napadlo mě, že ta nástěnná malba, název i titul, jsou všechny vypůjčené z nějakého obecně známého zdroje, z nějaké místní tradice, kterou já, cizinec neznalý novoanglického folklóru, ani nemohu znát. Podlehl jsem tedy dojmu (všechno tohle se odehrálo úplně nahodile, chápete, zcela mimo jakoukoli sféru důležitosti), že ta prokletá hříčka patří k typu rozmarných pohádek pro mladičké konzumenty, nesčíslněkrát upravených a opět upravovaných, jako je O Jeníčkovi a Mařence od Richarda Roa, Šípková Růženka od Dorothy Doeové nebo Císařovy nové šaty od Maurice Vermonta a Marion Rumpelmeyerové - všechny najdeme v jakýchkoli Hrách pro školní divadelní soubory nebo v příručce Pojďte hrát divadlo! Jinými slovy, nevěděl jsem - a i kdybych věděl, bylo by mi to jedno -, že Zakletí lovců jsou shodou okolností zbrusu novou a po technické stránce originální hrou, kterou před nějakými třemi nebo čtyřmi měsíci poprvé uvedl jeden rádobyyntelektuální soubor v New Yorku. Ve mně - alespoň jak se dalo usoudit z partu mé krásky - budila dojem nějaké dost depresivní slátaniny, v níž se ozývali Lenormand a Maeterlinck a různí nenápadní britští snilkové. Lovci byli všichni stejně oblečení a na hlavách měli červené čepičky, jeden byl bankéř, druhý instalatér, třetí policista, čtvrtý hrobník, pátý pojišťovák, šestý uprchlý trestanec (sledujte ty možnosti!), a všichni procházeli dokonalou vnitřní proměnou, když zabloudili do Dollyiny doliny, a upamatovali se na své skutečné životy jenom jako na sny nebo noční můry, z nichž je probudila malá Diana; zato sedmý Lovec (v zelené čepici, ten blb!) byl Mladý poeta, který k velké Dianině nelibosti trval na tom, že ona, jakož i poskytované rozptýlení (tančící víly, skřítkové a strašidla) jsou výplodem

jeho, poety. Pokud jsem dobře pochopil, končilo to tím, že bosá Dolores, dočista znechucená takovým fanfarónstvím, přivede Monu, oblečenou do kostkovaných kalhot, na farmu svých rodičů za černými lesy, aby tomu tlučhubovi dokázala, že není výtvozem básnickovy fantazie, nýbrž obyčejným venkovským děvčetem - a závěrečný polibek měl podtrhnout hlubokomyslné poslání hry, totiž že přelud a skutečnost splývají v lásce. Měl jsem dojem, že bude moudřejší hru před Lolitou nekritizovat, byla tak zdravě zaujatá „problémy výrazu“ a tak půvabně spínala své florentinské dlaně, mrkala řasami a zapíisahala mě, abych nechodil na zkoušky tak jako někteří směšní rodiče, protože mě chce oslnit perfektní Premiérou - a taky proto, že se stejně vždycky do všeho pletu, mám nemístné poznámky a shazují její styl před ostatními.

A potom přišla jedna opravdu mimořádná zkouška... ach, mé srdce, mé srdce! ... přišel jeden květnový den, vyznačující se přilivem radosti - ale všechno se tak nějak propadlo v nenávratnu, z dosahu mého chápání, nic nespočinulo v mé paměti, a když jsem opět, pozdě odpoledne, viděl Lo-litu, jak balancuje na kole a tiskne dlaně k vlhké kůře mladé brízky na kraji naší zahrádky, zasáhla mě vyzařovaná něha jejího úsměvu tak, až jsem na okamžik uvěřil, že všechny trampoty pominuly. „Vzpomínáš si,“ zeptala se, „na jméno toho hotelu, ty víš (pokrčený nos), no tak, honem, vždyť víš, toho s těma bílejná sloupama a mramorovou labutí v hale. Ale vždyť víš, jak bys nevěděl (hlasitý výdech) - toho hotelu, kdes mě znásilnil. Tak ne, necháme toho. Chci se jen zeptat, byli to (skoro šeptem) Zakletí lovci? Neříkej! (zamyšleně) Opravdu?“ - a vtom vyjekla milostným jarním smíchem, pleskla do lesklého kmenu a rozjela se nahoru, na konec ulice, a pak se vezla zpátky v úplně uvolněné póze, s nohama položenými na zastavených pedálech a jednou rukou zasněně zapomenutou v kytikovém klíně.

14

PROTOŽE HUDBA byla údajně úzce spojena s jejím zájmem o tanec a divadlo, dovolil jsem jí, aby brala hodiny piana u slečny UEmpererové (jak jí můžeme říkat my, znalci francouzské literatury), do jejíhož bílého domu s modrými okenicemi necelé dva kilometry za Beardsley se vypravovala dvakrát týdně. Jednoho pátečního večera na konci května (a asi týden po té opravdu mimořádné zkoušce, na kterou jsem nesměl jít) zazvonil telefon v mé pracovně, kde jsem zrovna řádl jak tajfun na Gustavově - totiž Gastonově - královském křídle, a slečna L'Empererová se zeptala, jestli Lo přijde příští úterý, jelikož minulý úterý nepřišla a dneska taky ne. Řekl jsem, že v každém případě ano, a pokračoval jsem ve hře. Jak si čtenář umí dobře představit, moje schopnosti teď byly ochromeny a po několika tazích jsem si jemným povlakem otupující úzkosti všiml, že mě můj protihráč může připravit o dámu; zpozoroval to také, jenže potom ho napadlo, že jde možná o past nastraženou prohnáním protivníkem. Chvilu se nad tím pozastavil, funěl a sípal, třásl se mu lalok, dokonce po mně vrhal kradmé pohledy a svými masitými prsty prováděl nevěřicné polotahy - umíral touhou sebrat to šťavnaté sousto, ale netroufal si - a pak se po ní zčistajasna vrhl (kdoví, zda ho to nenaučilo pozdější smělostí?), a mně trvalo úmornou hodinu, než jsem zachránil remízu. Dopil svůj koňak a hned se odkolébál, navýsost spokojený s takovým výsledkem (mon pauvre ami, je ne vous ai jamais révu et quoiqu'il y ait bien peu de chance que vous voyiez mon livre, permettez-moi de vous dire que je vous serre la main bien cordialement, et que tou-tes mes fillettes vous saluent). Dolores Hazeovou jsem našel u kuchyňského stolu, kde se s očima připíchnutými na scénáři futrovala kusem dortu. Zvedly se, aby se setkaly s mýma, a byla v nich jakási nebeská prázdnota. Kupodivu s ní nezacloumalo, když jsem ji seznámil se svým odhalením, a prohlásila d'un petit air faussement contrit, že ví, že je na mě moc ošklivá, ale nemohla prostě odolat okouzlení a využila těch hodin hudby - Ach, čtenáři, můj čtenáři! - a místo nich si v nedalekém parku s Monou přehrávaly ten kouzelný lesní výstup. Řekl jsem: „Tak fajn,“ a klidně jsem odkráčel k telefonu. Zvedla ho Monina matka: „Ale ano, je doma,“ a vzdálila se s mateřským nicneříkajícím zdvořile veselým smíchem a v zákulisí zakřičela „volá Roy!“ a vzápětí se přihnala Mona a okamžitě začala hlubokým, monotónním, ale nikoli neněžným hlasem vyčítat Royovi něco, co řekl nebo udělal, a já ji přerušil, načež ihned přeladila a svým nejponiženějším, nejpřitažlivějším kontraaltem spustila: „Ano, pane Humbert“, „jistě“, „na všem v této nešťastné záležitosti nesu vinu jenom já“ (jaká výřečnost! jaká póza!), „vážně, je mi to moc líto“ - a tak dále a tak podobně, jak to tyhle malé nevěstky mají v malíčku.

Když jsem scházel dolů po schodech, odkašlával jsem si a držel se za srdce. Lo už seděla ve své oblíbené klubovce v obývacím pokoji. Rozvalená si kousala ulomený nehet, vysmívala se mi svýma bezcitnými kouřovými očima a celou dobu kývala stolečkem, o nějž si opřela patu natažené zuté nohy, a mně zčistajasna s pocitem nevolnosti začalo docházet, jak hrozně se změnila od té doby, co jsem ji před dvěma lety poznal. Nebo k tomu došlo během těch dvou posledních týdnů? Tendresse? Namouduši rozbořený mýtus! Seděla přesně v ohnisku mého dobřela rozžhaveného vzteku. Mlžný opar veškeré slasti byl smeten, nezbylo nic než ta strašná průzračnost. Jak jen se změnila! Pleť teď měla jako každá jiná sprostá šmudla z gymnázia, která si upatlanými prsty plácá na nemytý obličej kolektivně sdílené šminky a je jí fuk, jaká zánětlivá nákaza přichází do styku s pokožkou. Její jemný, něžný pel byl kdysi tak půvabný, tak se třeptával slzami, když jsem si pohrával s její rozcuchanou hlavou a kousel ji na koleně. Světélkování nevinnosti teď nahradil hrubý rumělec. To, čemu se tady říkalo „králíčí rýma“, zbarvilo ohnivě růžovou okraje jejího pohrdavého chřípí. Jako v hrůze jsem sklopil pohled, mechanicky sjel podle spodní strany napjatě nataženého stehna, které jí vykukovalo zpod vyhrnuté sukně - jak se jí nohy vyhladily a jak zesvalnatěly! Její široko od sebe posazené oči, šedé jako mléčné sklo a zlehka podlité krví, se na mě upíraly a já spatřil, jak za nimi prosvítá kradmá myšlenka, že snad Mo-na nakonec měla pravdu a že ona, sirotek Lo, mě může jít udat, aniž ji samu potrestají. Jak jsem se mýlil! Jak bláhový jsem byl! Všechno na ní pocházelo z téhož pobuřujícího neproniknutelného řádu - síla jejich pěkně tvarovaných nohou, ušpiněná šlapka bílé punčošky, tlustý svetr, který měla na sobě i přes dusno panující v pokoji, čubčí pach a zvláště ta slepá ulička jejího obličej s prapodivným ruměncem a čerstvě nalíčenými rty. Trochu červeně jí zanechalo stopy na předních zubech a mě vyděsila jedna vzpomínka - zjevila se mi podoba ne Monique, ale jiné mladé prostitutky v jednom vykřičeném domě, kterou sbalil někdo jiný dřív, než jsem měl čas zvážit, opravňuje-li mě její mládí, tedy její jediný půvab, abych riskoval, že se nakazím nějakou příšernou chorobou, a ta dívka měla zrovna tak uzarděné

nápadné pommettes a mrtvou maman, velké řezáky a kousek ušmudlané červené stužky v přírodně plavých vlasech.

„No tak, spust'“, ozvala se Lo. „Už je dušička spokojená?“ „Jistě,“ přitakal jsem. „Naprostě. Ano. A nemám nejmenší pochyby, že jste se domluvily. Vlastně nemám nejmenší pochyby, žeš jí o nás všechno řekla.“ „Ale nepovídej?“

Nabral jsem dech a pravil jsem: „Dolores, tohle musí okamžitě přestat. Klidně tě z Beardsley odvezu a zavřu tě víc dobře kam, ale tohle přestane! Klidně tě odvezu dřív, než si stačíš zapakovat kufr. Tohle přestane, nebo za sebe neručím!“

„Tak ty za sebe neručíš, hm?“

Podtrhl jsem stoličku, kterou houpala patou, a její noha bouchla o podlahu.

„Hele, nech si toho!“ zakřičela.

„Napřed nahoru!“ zakřičel jsem pro změnu já a hned jsem po ní chňapl a vytáhl ji z křesla. Od toho okamžiku jsem přestal ovládat hlas, a tak jsme jeden na druhého ječeli a ona mě zasypávala slovy, která se nedají otisknout. Že prý se jí hnusím. Ošklivě se na mě pitvořila - nafukovala tváře a příšerně prskala. Že prý jsem se ji několikrát pokoušel znásilnit už jako podnájemník její matky. Že prý jsem určitě její matku zabil. Že prý se vyspí s prvním chlapem, který si o to řekne, a já nezmůžu ani ň. Já na to, aby šla nahoru a ukázala mi všechny svoje skryše. Byla to hlučná scéna plná nenávisti. Držel jsem ji za kostnaté zápěstí a ona se svíjela a vytáčela hned na jednu, hned na druhou stranu, pokračmu se snažila najít slabé místo, aby se v příhodném okamžiku vykroutila, ale svíral jsem ji dost pevně a upřímně řečeno jsem jí dost ublížil, za což mi doufám shnije srdce, a jednou dvakrát škubla rukou tak prudce, až jsem se bál, že si přetrhne zápěstí, a celou tu dobu na mě upírala ten nezapomenutelný pohled, v němž se mísil chladný vztek s horkými slzami, naše hlasy přehlušovaly vyzvánění telefonu, a jakmile jsem si jeho řinčení uvědomil, okamžitě se mi vyškubla a utekla.

Připadá mi, že s filmovými hrdiny sdílím služby, které skýtá machina telephonica a její neohlášený bůh. Tentokrát rozčilená sousedka. Okno v obýváku obrácené na východ bylo náhodou dokořán, třebaže roleta byla milosrdně stažená, a za ním nám bez dechu naslouchala vlahá černá noc nevlídného novoanglického jara. Vždycky jsem si myslel, že typ treskovité staré panny s obscenním mozkiem je výsledkem nemalého literárního šlechtění v moderní próze, ale dnes jsem přesvědčen, že ta pruderní a v myšlenkách smilná slečna Východní - nebo, mám-li vyvrhnout její inkognito, slečna Fenton Leboneová - nejspíš ve snaze pochytit, o co se hádáme, vystrčila tři čtvrtiny těla z okna v ložnici.

„... Ta hádka... postrádá jakýkoli smysl pro...“ kvákalo sluchátko, „nebydlíme tady v činžáku. Musím důrazně...“

Omluvil jsem kamarádky své dcery, že se baví tak hlučně. To víte, dnešní mládež - a další jeden a půl kvaku jsem uťal položením sluchátka.

Dole praskly zasklené dveře. Lo? Utekla?

Křídlovým oknem na schodech jsem zahlédl proklouzávat křovím malý hbitý přízrak, stříbřitou tečku ve tmě - osku kola -, která se pohnula, zachvěla a byla ta tam.

Shodou okolností jsem měl tu noc auto v opravně na druhém konci města. Neměl jsem jinou možnost než okřídleného uprchlíka pronásledovat po svých. Ještě dnes, po více než třech letech, která se vzedmula a splaskla, nemohu v panice popadnout dech, vybavím-li si tu jarní ulici se stromy, které již byly obsypané listím. Slečna Lesterová věnčila pod osvětlenou verandou odulého jezevčíka slečny Fabiánové. Pan Hyde ho málem porazil. Tři kroky běhu a tři kroky chůze. Na listy kaštanů zabubnoval vlahý déšť. Na dalším rohu tiskl nějaký usmrkanec Lolitu ke klandru a líbal ji

- ne, ne ji, omyl. Uháněl jsem dál a drápy mě nepřestávaly svrbět.

Asi tak necelý kilometr východně od čísla čtrnáct se Tha-yerova ulice křížuje se soukromou uličkou a příčnou ulicí, která vede do centra; před prvním koloniálem jsem spatřil

- a rozezněla se ve mně lahodná hudba úlevy! -, jak na Lo

litu čeká její pěkné kolo. Místo zatáhnutí jsem zatlačil, za

táhl, zatlačil, zatáhl a vstoupil. A vida! Nějakých deset kro

ků ode mě, za sklem telefonní budky (membránový bůh nás neopouštěl) přikrývala Lolita dlaní sluchátko, důvěrně k němu nahrbená, loupala po mně očima, obrátila se ke mně se svým pokladem zády, spěšně zavěsila a vyšla ven, jako by se nechumelilo.

„Zkoušela jsem tě zastihnout doma,“ spustila rozjařeně. „Došlo k velkému rozhodnutí. Ale nejprv mi kup něco k pití, táti.“

Pozorovala netečnou bledou prodavačku, jak dává do sklenice led, nalévá colu, přidává třeshňový sirup - a mně srdce pukalo láskou i žalem. To dětské zápěstí! Moje krásná holčička. Máte krásnou holčičku, pane Humbert. Vždycky na ní můžeme oči nechat, když jde kolem. Pan Pim se díval, jak Pippa cucá žblundu.

J'ai toujours admiré l'oeuvre ormonde du sublime Dub-linois. A mezitím déšť přešel v dráždivý liják.

„Hele,“ řekla, jak tak jela na kole vedle mě a jednou nohou drhla o temně se lesknoucí obrubník, „hele, k něčemu jsem se rozhodla. Chci přestoupit na jinou školu. Já tuhle školu nenávidím, fakticky, nenávidím to divadlo! Už se tam nikdy nevrátím. Pojedem jinam. A hned. Chci zas někam hodně daleko. Jenomže tentokrát pojedem, kam budu chtít já, ano?“ Přikývl jsem. Moje Lolita.

„Můžu si vybrat? C'est entendu?“ zeptala se a mírně se vedle mě zakymácela. Francouzsky mluvila, jenom když byla moc hodná.

„Platí. Entendu. A teď šup-šup-šup, Lenoro, nebo celá promokneš.“ (Hrud' mi naplňovala bouře vzlyků.)

Na tváři se jí rozlil úsměv, a pak se ta moje sýkorka rozkošně jako školačka předklonila a opřela do pedálů. Jemně pěstěná ruka slečny Lesterové podržela domovní dveře, otevřené pro kolébajícího se starého psa qui prenait son temps.

Lo na mě čekala u té strašidelné břízky.

„Jsem úplně promoklá," prohlásila hlasitě. „Jsi rád? Kašlu na to divadlo! Chápeš, co tím myslím?"

Neviditelný čarodějnický dráp přibouchl okno v hořejším patře.

V naší předsiní, planoucí přívětivými světly, si Lolita stáhla svetr, potrásla vlasy posázenými démanty, vztáhla ke mně dvě holé paže a zvedla jedno koleno:

„Odnes mě, prosím tě, nahoru. Dneska večer mám nějak romantickou náladu."

Fyziology bude v tomto okamžiku možná zajímat, že jsem schopen - jde o ojedinělý případ, myslím - prolévat při té druhé bouři vodopády slz.

15

BRZDY BYLY seřizené, chladič vyčištěný, ventily přebroušené - a za řadu dalších oprav a vylepšení zaplatil ne zrovna technicky založený, ale zato prozíravý papá Humbert, takže vůz nebožky paní Humbertové byl uveden do solidního stavu a připraven vyrazit na novou cestu.

Slibili jsme Beardsleyskému gymnáziu, starému dobrému Beardsleyskému gymnáziu, že se vrátíme, jakmile skončí mé hollywoodské závazky (nadhodil jsem, že tvořivý Humbert se má stát hlavním poradcem při natáčení filmu o „existencialismu", který byl tehdy stále ještě v módě). Abych řekl pravdu, pohrával jsem si s myšlenkou přesunout se ve vší tichosti přes hranice do Mexika - byl jsem teď kurážnější než minulého roku - a tam se rozhodnout, co dál s mou malou konkubínou, která už měřila sto čtyřiapadesát centimetrů a vážila jednačtyřicet kilo. Vyhrabali jsme naše turistické příručky a mapy. S nesmírným zaujetím vyznačila trasu. Že by vlivem toho ochotničení vyrostla z rozjívěnosti a byla tak rozkošně žhavá do objevování rozmanité reality? Onoho bleďého, leč teplého nedělního rána, když jsme opustili zmatený dům profesora Chema a uháněli Hlavní třídou k čtyřproudové dálnici, jsem cítil podivnou lehkost, jež je vlastní snům. Proužkované černobílé bavlněné šaty, frajerská modrá kšiltovka, bílé ponožky a hnědé mokasíny zrovna moc neladily s velkým, skvostně broušeným akvamarínem na stříbrném řetízku, který se jí blýskal na krku - dárek ode mě za jarní přeháň-ku. Minuli jsme Nový hotel, když se zasmála. „Pěťák za to, na co myslíš," řekl jsem, načež okamžitě nastavila dlaň, jenže vtom jsem musel před červenou dost prudce dupnout na brzdu. Zůstali jsme stát, vedle nás zabrzdlilo jiné auto a velice nápadná, atleticky štíhlá mladá žena (kde jsem ji jenom viděl?) s nádhernou pletí a jiskřivě bronzovými vlasy splývajícími na ramena pozdravila Lo zvonivým „Ahoj!" - a potom, na mou adresu, tykadlovitě, jako medúza (už to mám!), s důrazem na určitých slovech poznamenala: „To je ale škoda, že si Dolly v té hře nezahraje- měl jste slyšet, jak po ní všichni po té generálce šileli, hlavně autor -" „Zelená, trumbero," řekla Lo polohla sem a Jana z Arku (v představení, které jsme zhlédli v místním divadle) nás zároveň prudce předjela, vesele zamávala na pozdrav rukou ověšenou náramky a odbočila na Univerzitní třídu.

„Kdo to vlastně byl? Vermont nebo Rumpelmeyerová?" „Kdepak - Edusa Goldová, ta holka, co nás vede." „Nemyslel jsem ji. Kdo tu hru vlastně spáchal?" „Aha! Ano, ovšem. Nějaká stará baba, Clare nebo tak nějak, mám dojem. Bylo jich tam moc." „Takže ona tě pochválila?"

„Přímou mi složila poklonu - políbila mě na moje čisté čelo -" a můj drahoušek ze sebe vyrazil to nové veselé vyjeknutí, které si - snad pod vlivem svých hereckých manýr

- od jisté doby oblíbila.

„Ty jsi zvláštní stvoření, Lolito," řekl jsem - nebo něco v tom smyslu. „Jsem přirozeně hrozně rád, že jsi tu nesmyslnou záležitost s divadlem hodila za hlavu. Ale zaráží mě, že jsi všeho nechala pouhý týden před přirozeným vyvrcholením. Ach Lolito, neměla bys vždycky tak brzy kapitulovat. Vzpomínám si, žeš nechala Ramsdale kvůli táboru a tábor kvůli výletu, a mohl bych jmenovat další nečekané změny v tvých náladách. Musíš si dávat pozor. Jsou určité věci, kterých by se člověk vzdávat nikdy neměl. Musíš být vytrvalejší. Měla bys být na mě trochu hodnější, Lolito. A taky si hlídej figuru. Víš, obvod tvého stehna by neměl přesáhnout čtyřicet tři centimetry. Víc by mohlo mít tragické následky (samosebou jsem plácal). Vydáváme se teď na dlouhou šťastnou pouť. Vzpomínám si "

16

VZPOMÍNÁM Si na chvíle, kdy jsem se jako kluk skláněl nad mapou Severní Ameriky, na níž se „Apalačské pohoří" směle táhlo z Alabamy do Nového Brunšviku, takže celá oblast, kterou obepínalo - Tennessee, Virginie, Pensylvánie, New York, Vermont, New Hampshire a Maine - připadala mé představivosti jako obrovské Švýcarsko či dokonce Tibet, samé hory, jeden pyšný démantový vrchol vedle druhého, obří jehličnany, le montagnard émigré ve své chloubě z medvědí kůže a Felis tigris goldsmithi a rudokožci pod ka-talpami. Úděsné, že to všecko se vyvařilo na mizernou předměstskou zahrádku a dýmající spalovač odpadků. Sbohem, Apalače! Když jsme je opouštěli, přejeli jsme Ohio, tři státy začínající písmenem „I" a Nebrasku - ach, ten první závan Západu! Cestovali jsme klidně, nikam jsme nespěchali. Zbýval nám ještě víc než týden ke kontinentálnímu rozvodí ve Wace, kde chtěla za každou cenu vidět Obřadní tance předznamenávající zahájení sezóny v Kouzelné jeskyni, a nejméně tři týdny na cestu do Elphinstonu, klenotu jednoho západního státu, kde toužila vyšplhat na Červenou skálu, z níž nedávno skočila jedna odrostlá hvězda stříbrného plátna po opilecké hádce se svým gigolem.

Ostražitě motely nás opět vítaly svými nápisy, které hlásaly:

„Přejeme Vám, abyste se u nás cítili jako doma. Veškeré zařízení bylo před Vaším příjezdem pečlivě prohlédnuto, poznamenali jsme si číslo Vašeho vozu. Šetřete horkou vodou. Vyhrazujeme si právo vystěhovat bez varování jakoukoli nežádoucí osobu. Neházejte použité věci jakéhokoli druhu do toaletní misky. Děkujeme Vám. Těšíme se na shledanou. Přijďte zas. Vedení hotelu. P. S. Považujeme naše hosty za Nejlepší lidi na světě."

V těchto úděsných doupatech jsme platili pětku za dvoulůžák, na vnější straně dveří se řadily do fronty mouchy a úspěšně se prodíraly dovnitř, v popelnících ještě spočíval popel po našich předchůdcích, na polštáři ležel ženský vlas, ze sousedního pokoje k nám doléhalo šramocení, jak si někdo věšel do skříňné kabát, neboť ramínka byla důmyslně připevněna ke svým tyčím spirálovitým drátem, aby se zabránilo krádežím, a urážkou, která tomu všemu nasadila korunu, byly nachlup stejné obrazy nad postelemi. Všiml jsem si také, že se mění móda. Objevila se snaha chaty spojovat a postupně vytvářet karavanseraj, a hledme (ji to nezajímalo, ale čtenáře by mohlo), tamhle přihodili jedno patro, dole vyrostla hala, auta odveleli do společné garáže a z motelu se stal starý dobrý hotel.

Nyní čtenáře varuji, aby se nevysmíval mně ani mému duševnímu zmatku. Pro něho i pro mě je hračkou dešifrovat uplynulý osud nyní, jenže osud ve svém průběhu není, to mi věřte, poctivý detektivní příběh, kde člověku stačí sledovat stopy. V mládí se mi dostala do rukou jedna francouzská detektivní povídka, kde stopy byly rovnou vytištěny kurzívou; to ovšem není styl pana McFatea, dokonce ani tehdy, když se někdo skutečně naučí rozpoznávat určité mlhavé náznaky.

Například: mohl bych přísahat, že rozhodně víckrát než jednou před odjezdem, nebo na samém počátku středozápadního úseku naší cesty, došlo k tomu, že se Lolitě podařilo podat zprávu nějaké neznámé osobě nebo osobám, anebo se s nimi spojit jinak. Zastavili jsme u benzínové pumpy s Pegasem ve znaku a ona, jakmile ji zvednutá kapota na okamžik skryla před mým zrakem, když jsem se sklonil a díval, čím se zabývá opravář, vyskočila ze sedadla a zmizela v zadních prostorách. Jelikož mám sklony k shovívavosti, pouze jsem laskavě pokýval hlavou, třebaže podobné zacházky byly přísně řečeno tabu, neboť jsem instinktivně cítil, že toalety - právě tak jako telefony - jsou čirou náhodou z jistých neproniknutelných příčin hroty, o něž se můj osud snadno zachytává. Všichni máme takové osudové objekty - u někoho to může být vracející se krajina, u jiného číslo, které bohové pečlivě vybrali, aby přivábili události mající pro nás zvláštní význam: tady John vždycky zakopne, tam Jane vždycky píchne u srdce.

O mé auto bylo tedy postaráno a já popojel od čerpadla dál, aby mohli obsloužit malou dodávku, když vtom na mě v té větrné sedí začala doléhat narůstající doba její nepřítomnosti. Nikoli poprvé a nikoli naposled jsem civěl v tak tupém rozpoložení na nehybné drobnosti, které vypadaly skoro překvapeně, jako venkovští zevlouni, jakmile zjistily, že se ocitly v zorném poli poutníka ponechaného na holičkách: zelený odpadkový koš, černočerné pneumatiky s velice bílým bokem nabízené na prodej, zářivé plechovky s motorovým olejem, červená lednice plná nejrůznějších nápojů, čtyři, pět, sedm vypitých lahví v nedořešené křížovce z dřevěných buněk bedny, brouk trpělivě si vyšlapující po vnitřní straně okna v kanceláři. Z otevřených dveří se linula hudba z rádia, a protože její rytmus neladil s na-douváním a tetelením a jinými projevy větrem oživené vegetace, vyrostl člověku před očima obraz starého němého filmu žijícího svým vlastním životem, zatímco klavír nebo housle se držely melodie, která se ševelem květin či kymácením větví neměla společného vůbec nic. Absurdně a ostře mnou projel zvuk Charlottina posledního vzlyku, když vtom se z naprosto neočekávaného směru v arytmiicky třepotajících se šatech vynořila Lolita. Našla záchod obsazený, a tak přešla pod značku Mušle o kus dál. Nápis hlásal, že toalety jsou čisté jako u nás doma a že ty pohlednice s nalepenými známkami jsou na naše připomínky. Ale nenašli jsme žádné pohlednice, žádné mýdlo, nic. Žádné připomínky.

Toho dne nebo nazítří, po únavné jízdě kolem polí se zasetým obilím, jsme dojeli do jednoho příjemného městečka a zastavili se v Kaštanovém dvoře - pěkné chatičky, vlahý zelený parčík, jabloně, stará houpačka a nádherný západ slunce, který to zmožené děcko ignorovalo. Původně chtěla jet přes Kasbeam, jelikož se nalézal pouhých padesát kilometrů severně od jejího rodiště, ale druhý den ráno byla naprosto netečná a ztratila chuť spatřit opět chodník, na němž před nějakými pěti lety skákala přes švihadlo. Z pochopitelných důvodů mi ta zajížďka dělala trochu starosti, přestože jsme se domluvili, že v žádném případě nesmíme vzbudit podezření, musí zůstat v autě a nevyhledávat staré známé. Moje úleva, že od plánu upustila, ztrp-kla myšlenkou, že kdyby jen tušila, že stejně jako loni nejsem ani v nejmenším nakloněn nostalgickým možnostem, které nabízí Pisky, nevzdala by se ho tak lehce. Když jsem se o tom s povzdechem zmínil, rovněž si posteskla, že jí je nějak divně. Chtěla zůstat se špalkem časopisů v posteli, alespoň do svačiny, a pak, jestli se jí uleví, můžeme prý prostě jet dál na západ. Nutno říci, že byla moc milá a malátná a že zatoužila po čerstvém ovoci, a proto jsem se rozhodl, že donesu z Kasbeamu něco na zub. Naše chata stála na zalesněném vrcholu kopce a z okna byla vidět cesta, jak se klikatí dolů a potom běží rovně jako pěšinka ve vlasech mezi dvěma řadami kaštanů k malebnému městečku, které bylo na tu průzračnou jitřní vzdálenost výjimečně jasně vidět a připomínalo dětskou stavebnici. Dokázal jsem rozeznat trpasličí holčičku na kole podobném vážce a snad až příliš neúměrně velkého psa, všechno tak ostře jako ty poutníky a muly držící se klikatiny voskově bílých cest na starých plátnech s modrými horami a červenými lidičkami. Jakožto Evropana mě to nutí chodit po svých, mohu-li se obejít bez auta, a tak jsem pokojně krácel dolů a čirou náhodou jsem potkal tu cyklistku, obyčejnou buclatou holku s copy, provázenou obrovitým bernardýnem s očiskama jako macešky. V Kasbeamu mě jeden moc starý holič moc mírně ostrčil: žvanil cosi o svém synovi, který hraje baseball, a při každé obouřené souhláse mi plívl za krk, tu a tam si do mé pláštěnky oťel brýle nebo přerušil třesavku nůžek, aby mi ukázal vybledlé novinové výstřižky, a já ho tak málo sledoval, že jsem se oťrásl hrůzou, když ukázal prstem na zarámovanou fotografii mezi letitými šedivými vodičkami a mně došlo, že ten hráč s knírkem je už třicet let na pravdě boží.

Vypil jsem šálek horké, nedobré kávy, koupil jsem své opičce trs banánů a pobyl ještě asi deset minut v lahůdkářství. Muselo uplynout přinejmenším půldruhé hodiny, než se na klikaté cestě ke Kaštanovému hradu objevil domů se vracející poutníček.

Dívka, kterou jsem potkal cestou do města, se teď topila v kupě prádla a pomáhala uklízet chaty nějakému znetvořenému muži, jehož velká hlava a hrubé rysy mi připomínaly bertoldovský typ z jarmareční italské komedie. Těch chat, příjemně rozmístěných uprostřed bujné zeleně, bylo na Kaštanovém hřebenu asi tucet. Bylo poledne a většina se již s posledním zaklapnutím síťových dveří zbavila svých nájemníků. Z jedné souvislé řady garáží se zrovna ploužili ve

zbrusu novém autě velmi, takřka jako mumie staří manželé; z další, podobná kalhotovému míšku na pánské nádo-bíčko, vykukovala červená kapota, a poblíž naší chaty urostlý, pohledný mladík s černou hřívou a modrýma očima nakládal do dodávky přenosnou ledničku. Když jsem ho míjel, kdovíproč se na mě blbě zašklebil. Na travnatém prostranství naproti, v košatém stínu bujných stromů, hlídal starý známý bernardýn bicykl své paničky a o kousek dál mladá žena s pěkným outězkem posadila na houpačku štěstím zmámené děcko a mírně ho houpala, zatímco žárlivý dvouletý nebo tříletý chlapeček zlobil tím, že zkoušel tlačit a tahat sedátko té houpačky: konečně se mu povedlo nechat se houpačkou porazit a rozeřval se, naznak rozplácly v trávě, zatímco jeho matka se nepřestávala něžně usmívat a její úsměv nepatřil žádnému z přítomných potomků. Vybavuji si tak jasně tyto titětnosti snad proto, že jsem si jen o pár minut později musel tak důkladně srovnat své dojmy; a nadto bylo ve mně od té hrozné noci v Beardsley cosi stále ve střehu. V té chvíli jsem se nechtěl nechat rozptýlit pocitem pohody, který ve mně vyvolala procházka - svěžím letním vánkem, který mi ovíval zátylek, poddajným křupáním zvlhlého hrubého písku, šťavnatým pamlskem, jež se mi konečně povedlo vycucnout z dřeváka zubu, ani příjemnou vahou proviantu, který jsem s ohledem na stav svého srdce neměl nést; dokonce se zdálo, že i ta moje nešťastná pumpa hezky šlape, a já se cítil - abych ocitoval starého milého Ronsarda - adolori d'amoureuse languueur, když jsem nakonec došel k domku, kde jsem zanechal svou Do-lores.

K mému údivu byla ustrojená. Seděla na pelesti v kalhotách a tričku a dívala se na mě, jako by mě honem nemohla nikam zařadit. Nic neskrývající měkkou křivku jejích drobných ňader volnost tenkého tílka spíše zvýrazňovala než tajila, a ta bezostyšnost mě náhle popudila. Ještě se neumyla, ale už si stačila namalovat, lépe řečeno natpatlat pusy a její široké zuby se blyštěly jako vínem tónovaná slonovina nebo narůžovělé pokerové žetony. Seděla tam tedy s rukama v klíně a zasněně překypovala ďábelským žářem, který se mnou neměl společného zhora nic.

Shodil jsem na zem těžký papírový sáček, stál jsem a pohledem jsem přejížděl její nahé kotníky v sandálech, pak její přilhlouplý obličej a znovu její hříšné nohy. „Tys byla venku,“ řekl jsem (sandály byly od písku).

„Zrovna jsem vstala,“ odpověděla a dodala, když si všimla mého pohledu, „a šla jsem se chvíli projít. Chtěla jsem se kouknout, jestli už jdeš.“ Všimla si banánů a sunula se ke stolu. Mohl jsem ji podezřívát z něčeho určitého? Opravdu ne - jenže co ty její zakalené, zasněné oči, to divné teplo, které z ní vyzařovalo! Mlčel jsem. Podíval jsem se na cestu, která se tak zřetelně vinula v okenním rámu... Kdokoli, kdo by si přál zneužít mé důvěry, by si tu udělal nádhernou pozorovatelnou. S rostoucím apetytem se Lo pustila do ovoce. Zničehonic jsem si vzpomněl na ten podlézavý úšklebek John-nyho odnaproti. Rychle jsem vyšel ze dveří. Až na jeho dodávku byla všechna auta pryč; jeho mladá těhotná žena se do ní zrovna soukala s prckem i tím druhým, víceméně odepsaným chlapcem. „Co je, kam jdeš?“ volala ze dveří Lo.

Mlčel jsem. Zatlačil jsem její hebkost zpátky do pokoje a vešel jsem za ní. Strhl jsem z ní tričko. Zbytek jsem odzipoval. Serval jsem jí sandály. Divoce jsem se pustil za stínem její nevěry, jenomže stopa, po níž jsem se hnál, byla natolik nepatrná, že se prakticky nedala odlišit od šílencovy fantazie.

17

GROS GASTON rád rozdával svým zženštilým způsobem dárky - dárky, které se právě o takový zženštilý ždíbec vymykaly obyčejnosti, nebo si to alespoň zženštile myslel. Když si jednou večer všiml, že se mi rozpadá krabice na šachové figurky, poslal mi druhý den ráno po jednom svém chlapci měděnou dózu: víko zdobí umělecký orientální vzor a dala se bezpečně zamýkat. Stačil jediný pohled, abych v ní poznal tradiční lacinou pokladničku, nazývanou bůhvíproč „luizeta“, kterou si člověk koupí v Alžíru nebo tam někde a pak neví, co s ní. Ukázalo se, že na mé baculaté šachové figurky je příliš mělká, ale nechal jsem si ji a použil jsem ji později k úplně jinému účelu.

Abych narušil určitý osudový záměr, jehož součástí, jak jsem mlhavě cítil, jsem se proti své vůli stal, rozhodl jsem se i přes Loinu zjevnou nevoli strávit v penziónu Kaštanový dvůr ještě jednu noc. Když jsem se ve čtyři ráno definitivně probudil, přesvědčil jsem se, že Lo ještě tvrdě spí (pusu otevřenou v jakémsi nechápavém údivu nad podivně prázdným životem, který jsme jí všichni uchystali), a s uspokojením jsem shledal, že drahocenný obsah „lui-zety“ je na místě. Pečlivě zabalená do bílého vlněného šátku v ní ležela pistole: ráže třicet dva, zásobník na osm nábojů, délka slabá devítina Lolitiny výšky, pažbička kostkovaná z ořechového dřeva, zbytek nalakovaný na modro. Zdědil jsem ji po zemřelém Haroldu Hazeovi i s katalogem z roku 1938, v němž se na jednom místě vesele hlásalo: „Zvlášť vhodná pro použití doma, v autě i kdekoli, kde bude po ruce.“ Tak tam ležela, připravená k vhodnému použití, nabitá a natažená, postranní pojistku v zajištěné poloze, aby se předešlo jakémukoli náhodnému výstřelu. Nesmíme zapomenat, že pistole je freudovským symbolem praotcovského prostředního údu.

Byl jsem v té chvíli rád, že ji mám s sebou, a ještě raději, že jsem se s ní před dvěma lety v borovém háji okolo mého a Charlottina Slůněčého jezera naučil zacházet. Farlow, s nímž jsem se po těch zapadlých lesních končinách toulal, byl výtečný střelec a svým koltem dokázal skolit i kolibřiku, třebaže nutno podotknout, že na důkaz toho moc nezbylo - jen chomáček duhového chmýří. Statný vysloužilý polda jménem Krestowski, který ve dvacátých letech zastřelil dva uprchlé restance, se k nám přidal a strčil do torny malého datla - čirou náhodou v době hájení. Mezi těmito dvěma sportovci jsem byl pochopitelně nováčkem a za nic na světě jsem se nedokázal trefit, byť později, když jsem si vyšel sám, jsem postřelil veverku. „Jen si tady dadej,“ pošeptal jsem svému lehounkému malému kamarádovi a potom jsem mu připil kapkou ginu.

18

ČTENÁŘ MUSÍ nyní ponechat kaštany i kolty jejich osudu a vydat se s námi dále na západ. Následující dny poznamenala řada silných bouřek; je taky ale možné, že to byla jenom jedna bouře, která se těžkými žabími skoky hnala krajem a kterou jsme nemohli setřást, stejně jako jsme nemohli setřást detektiva Trappa: neboť právě tehdy jsem se ocítl před záhadou červeného kabrioletu Aztec, jež zcela odsunula do pozadí téma Loiných milenců.

Zvláštní! Já, který jsem žárlil na každého mužského, jehož jsme potkali - zvláštní, jak špatně jsem si vyložil

příznaky katastrofy. Snad mě uklábalo Loino rozumné chování v zimě, a ani blázen by vlastně nebyl tak hloupý, aby předpokládal, že nějaký jiný Humbert s Jupiterovým ohňostrojem dychtivě pronásleduje ohromnými a ohavnými plány Humberta a Humbertovu nymfičku. Měl jsem podezření, donc, že za volantem toho červeného jaká, který se kilometr za kilometrem držel v diskrétní vzdálenosti za námi, sedí detektiv, jehož si nějaký št'oura najal, aby zjistil, co to vlastně Humbert Humbert s tou svou nevlastní dcerkou provádí. Jak už se mi v období atmosférických poruch a lupání blesků stává, trpěl jsem halucinacemi. Připouštím, že nešlo jenom o halucinace. Nevím, co mi hodila nebo hodil nebo oba hodili do sklenky, ale jednou v noci jsem zřetelně uslyšel zaťukání na dveře naší chaty - rozrazil jsem je a všiml jsem si dvou věcí: že jsem úplně nahý a že tam stojí, bíle se třpytící v promoklé tmě, nějaký muž a drží si před obličejem masku Vystrčené Brady, legračního fízla z kresleného seriálu. Tlučeně se rozřehtal a upaloval pryč; dovrával jsem zpátky do pokoje a opět jsem usnul. Ale ani dnes si nejsem jistý, zda ta návštěva nebyla snem vyvolaným nějakou drogou. Mám důkladně prostudovaný Trappův humor, a to mohla být klidně jeho ukázka. Ano, krutá a naprosto bezcitná! Představil jsem si, jak někdo vydělává na těchhle maskách populárních pablů a příšer. Nezahlédl jsem snad druhý den ráno dva uličníky, jak se hrabou v odpadkovém koši a zkoušejí si Vystrčenou Bradu nasadit? Nedá mi to spát. Napadá mě, že to všechno mohla být pouhá shoda okolností, zaviněná nejspíš atmosférickými poruchami.

Jakožto vrah s úžasnou, ale nedokonalou a neortodoxní pamětí vám, dámy a pánové, nedokážu říci přesně na den, kdy jsem si poprvé s naprostou určitostí uvědomil, že nás červený kabriolet sleduje. Zato se pamatuji, kdy jsem poprvé zcela zřetelně spatřil jeho řidiče. Jednou odpoledne jsem zvolna projížděl záplavami deště a stále jsem viděl, jak ten červený přízrak plave a chlípne se chvěje ve zpětném zrcátku, když vtom přival přешel v pleskot a pak ustal úplně. Skrz oblaka se prodralo oslepující slunce a zalilo silnici. Potřeboval jsem nové sluneční brýle, a tak jsem zastavil u benzínové pumpy. To, co se dalo, byla choroba, rakovina, již se nedalo odpomoci, a proto jsem prostě nebral na vědomí, že náš mlčenlivý pronásledovatel se staženou střechou zastavil kousek za námi u kavárny nebo bistra s tímhle debilním nápisem: „Spěch - zrádný radný.“ Postaral jsem se o vůz a zašel do kanceláře pro ty brýle a zaplatit benzín. A právě když jsem podepisoval cestovní šek a ptal se, kde přesně se nacházím, jen tak mimochodem se kouknou ven a vidím něco hrozného. Ramenatý, připlešatělý muž ve světle běžo-vém kabátě a tmavě hnědých kalhotách naslouchá Lo, která se vyklání z auta a něco mu překotně vykládá, ruka s nataženými prsty jí přitom litá nahoru a dolů jako vždycky, když mluvila o něčem vážném a hrozně důležitém. Co mě ale zasáhlo silou, která ve mně vyvolala pocit nhusu, byla -jak bych to řekl - ta hrozná familiárnost, jako by se znali snad celé týdny! Viděl jsem, jak se muž drbe na tváři, přikyvuje, otáčí se a kráčí zpátky ke svému kabrioletu; byl to rozložitý a zavalitý chlap v mém věku, trochu podobný Gustavu Trappovi, tátovu bratranci ze Švýcar - měl zrovna tak osmahlý obličej, plnější než můj, malý černý knírek a chlípne rty ve tvaru růžového poupěte. Když jsem nasedl zpátky do vozu, byla Lo zabrána do automapy

Co po tobě ten chlap chtěl, Lo?" „Kterej chlap? Aha, tamten. Aha. Ani nevím. Chtěl vědět, jestli mám mapu. Asi zabloudil.“ Jeli jsme dál a já řekl:

„Teď poslouchej, Lo. Nevím, jestli lžeš nebo ne, a nevím, jestli to máš v hlavě v pořádku nebo ne, a je mi to momentálně fuk, ale ten člověk jede celý den za námi, včera stálo u našeho hotelu jeho auto a já mám dojem, že je od policie. Víš moc dobře, co se stane a kam pomaširuješ, pokud něco vyčmuhají. A teď mi slovo od slova zopakuj, o čem jste tam spolu mluvili.“ Zasmála se.

„Jestli je to fakticky fízla,“ vyjela, ale nikoli nelogicky, „tak nejhorší ze všeho by teď bylo dát mu najevo, že máme nahnáno. Nevšímej si ho, tatínku.“ „Ptal se, kam jedeme?“ „Ale tohle on přece ví!“ (Vysmívala se mi.) „A vůbec,“ řekl jsem a vzdal se, „před chvílí jsem mu viděl do obličeje. Hezký zrovna není. Je až neskutečně podobný jednomu mému příbuznému, který se jmenuje Trapp.“ „Nebud' trapnej. Možná to je Trapp. Na tvém místě -páni, koukej, všechny devítky se mění do dalšího tisíce! Když jsem byla ještě hodně malá,“ pokračovala neočekávaně, „myslela jsem si, že se nuly zastaví a vrátí na devítky, jen kdyby tehdy máma souhlasila a dala tam zpátečku.“

Mám dojem, že to bylo vůbec poprvé, kdy se sama od sebe zmínila o svém předhumbertovském dětství; možná ji tomu naučilo divadlo. Mlčky, nikým nesledováni jsme jeli dál.

Avšak druhý den, jako bolest provázející smrtelnou chorobu, která se vrací, když účinek léků a naděje slábnou, objevila se ta lesklá červená šelma opět za námi. Toho dne nebyl na dálnici velký provoz, nikdo nikoho nepředjížděl a nikdo se nepokoušel vtěsnat mezi našeho modrého ubožáčka a jeho neodbytný červený stín, jako by v tom mezi-prostoru působilo nějaké kouzlo, zóna zlověstné radosti a čar, jejíž samotná přesnost a stálost v sobě skrývaly cosi křišťálového, takřka uměleckého. Ten řidič za mnou, se svými vycpanými rameny a trappovským knírkem, připomínal figurínu ve výloze a i jeho kabriolet jako by se pohyboval jen proto, že ho s naším ošuntělým vehiklem spojovala neviditelná a neslyšitelná hedvábná šňůra. Byli jsme mnohem pomalejší než ta jeho nádherná nalakovaná mašina, a tak jsem se mu ujet ani nepokoušel. O leňte čumte, noctis equi Ó, tiše chvátejte, přízraky noci! Šplhali jsme do táhlých stoupání a pak se opět valili dolů, jezdili jsme povolenou rychlostí, vyhýbali se loudavým dětem, rychlými skluzy jsme kopírovali černé klikyháky zatáček podle žlutých štítů, které nás na ně upozorňovaly, a ať jsme zamířili kamkoli, klouzal zakletý meziprostor dál na netknutém, matematickém, přeludném protějšku létajícího koberce. A celou tu dobu jsem po své pravici cítil osobní žár: její rozjásané oči, její hořící tváře.

Dopravní strážník, ponořený v peklo křižujících se ulic -v půl páté odpoledne v jednom průmyslovém městě -, byl tou rukou náhody, která kletbu zahнала. Pokynul, abych jel dál, a potom toutéž rukou odřízl můj stín. Mezi nás se vecpala spousta aut a já přidal plyn a hbitě odbočil do postranní uličky. Do vrabce, který se snesl k zemi s obrovitým drobkem chleba, se pustil jiný a zabral drobek pro sebe.

Když jsem se po několika ponurých zácpách a chvilce promyšleného kroužení vrátil na dálnici, byl náš stín ten tam.

„Jestli je to opravdu policajt, tak bylo pěkně pitomý vzít roha,“ zasupěla Lolita.

„Situace se mi teď jeví trochu jinak," řekl jsem.

„Měl by sis to - ehm - ověřit tím - ehm -, že se s ním spojíš, tatínečku," neodpustila si Lo, svíjejíc se ve smyčkách vlastního sarkasmu. „Páni, ty jseš ale prohnanej," dodala normálním hlasem. Strávili jsme pochmurnou noc v odporné chatě, pod libozvučným přívalem deště a s jakýmsi předpotopně hlučným hromem, který nám bez ustání rachotil nad hlavou.

„Nejsem dáma a nemám ráda blesky," řekla Lo, jejíž hrůza z bouřek mi poskytla špetku ubohé útěchy.

Posnádali jsme v městečku Soda, 1001 obyv.

„Podle posledního čísla bych soudil, že Tučňák je už tady."

„Tvůj humor je k pomilování, táti." To už jsme se ocitli v kraji pelyňku a pár dní jsem prožíval příjemné uvolnění (hlupáku, říkal jsem si, vždyť je všechno v nejlepším pořádku, trápí tě jenom zaražené větry) a náhorní plošiny uvolnily za okamžik místo opravdovým horám a do Wace jsme dorazili v pravý včas.

Katastrofa! Nějak se nám to popletlo, špatně přečetla datum v turistické příručce nebo co - slavnosti v Kouzelné jeskyni dávno skončily! Musím přiznat, že to nesla statečně, a když jsme zjistili, že v tom lázeňském městečku je v plném proudu letní divadlo, přirozeně jsme se do něj jednoho hezkého večera uprostřed června vypravili. Opravdu bych vám nedokázal říci, o co v té hře šlo. Každopádně to bylo něco triviálního, doprovázeného rozpačitými světelnými efekty a průměrnou herečkou v hlavní roli. Jediným detailem, který mě potěšil, byla girlanda sedmi malých krásek, víceméně přilepených ke scéně, nádherně naličených, s nahými údy - sedm zasněných dospívajících děvčátek v barevném tylu, zverbovaných místně (soudě podle občasných záchvatů oddaného obdivu v publiku), které měly představovat živou duhu, táhnoucí se posledním jednáním a poněkud škádlivě mizějící za řadou postupně padajících závojų. Teď si vzpomínám, že mě tehdy napadlo, že myšlenku použít děti jako barvy si autoři Clare Quilty a Vivian Darkbloomová vypůjčili z jedné pasáže v Jamesi Joyceovi a taky že dvě z těch barev byly docela dráždivě hezké - Oranžová, která sebou celou dobu šila, a Smaragdová, která, jakmile její oči uvykly hluboké tmě v přízemí, kde jsme všichni strnule seděli, se zničehonic usmála na svoji matku nebo svého poručníka. Hned po skončení představení začaly okolo mě vybuchovat ruční ovace - zvuk, který mě nervy doslova nesnášejí -, a tak jsem začal táhnout a tlačit Lo k východu, ve své tak přirozené milostné netrpělivosti dovézt ji zpátky do naší neónově modré chaty v ohromené, hvězdami poseté noci: odjakživa tvrdím, že přírodu ohromují pohledy, které se jí naskýtají. Dolly-Lo však zůstávala pozadu, v růžovém úžasu, s přimhouřenými šťastnými očima, zrak zaplavil její ostatní smysly do takové míry, že její bezvládné ruce se sotva dotýkaly při mechanickém plácání, které stále nebralo konce. Podobnou extázi jsem už u dětí viděl, ale Bůh je mi svědkem, tohle bylo zvláštní děcko, krátkozrace mžourající na již vzdálené jeviště, kde jsem zahlédl cosi ze spoluautorů - mužův smoking a nahá ramena černovlasé, nápadně vysoké ženy s jestřábím profilem.

„Zase jsi mi málem utrlh zápěstí, surovče jeden," pípala Lolita, když vklouzla do vozu.

„Moc mě to mrzí, drahoušku, ty můj ultrafialový drahoušku," omlouval jsem se, marně se pokoušeje chytit ji za loket, a ve snaze změnit téma hovoru - změnit směr osudu, panebože, panebože - jsem potom dodal: „Ta Vivian je moc zajímavá žena. Vsadil bych se, že jsme ji viděli včera na večeři v Sodě."

„Někdy mi připadá," vyjela Lo, „že jseš normální tupec. Tak za první, Vivian se jmenuje ten chlap, Clare je ta ženská, a za druhý je jí čtyřicet, je vdaná a jeden její pradědek byl černoch."

„Měl jsem dojem," utahoval jsem si z ní, „že Quilty je tvoje stará láska, pamatuješ, tenkrát ve sladkém milém Ramsdale, když jsi mě ještě měla ráda."

„Cože?" naježila se a rysy jí ztvrdly. „Ten tlustej zubař? Tak to si mě určitě pleteš s nějakým jiným malým lehkým zbožím."

A já si v duchu pomyslel, jak tahle malá lehká zboží zapomenou na všechno, na všecičko, zatímco my, staří ctitelé, opatrujeme jako oko v hlavě každický milimetr jejich nymfčnosti.

19

s LOINÝM VĚDOMÍM a souhlasem jsem poštmistrovi v Beard-sley uvedl jako dvě nejbližší adresy poštovní úřad ve Wace a poštovní úřad v Elphinstonu. Na druhý den ráno jsme zašli do prvně jmenovaného a museli jsme čekat v krátké, leč líně postupující frontě. Uklidněná Lo si prohlížela vývěsku hledaných osob. Fešáka Bryana Bryanského alias An-thonyho Bryana alias Tonyho Browna - světle hnědé oči, světlá pleť - hledala policie pro únos. Fauxpas starého pána se smutnými očima byly podvody na poště, a jako by toho nebylo dost, obdařila ho příroda znetvořenými chodidly. Bručouna Sullivana provázela výstraha: Je nejspíš ozbrojen a je velmi nebezpečný. Chcete-li podle mé knihy natočit film, prolněte s citem jednu z těch tváří s mou, až se budu dívat. A visel tam také rozmazaný snímek Pohřešované dívky: čtrnáct let, na sobě, když ji viděli naposled, měla bílou blůzku, a aby se to rýmovalo, šla na první schůzku. Žádáme vás, abyste se s informacemi obraceli na šerifa Bullera. Nevzpomínám si, že bych sám něco dostal, zato Dolly přišlo vysvědčení a velmi podivně vyhlížející obálka. Bez rozpaků jsem ji otevřel a pečlivě pročítal její obsah. Podle všeho jsem se choval podle očekávání, jelikož jí to viditelně nevadilo a šourala se k novinovému stánku u východu. „Dolly-Lo! Tak teda hra měla fantastický úspěch. Všichni tři lovečtí psi ani nedutali, nejspíš jim Cutlerová něco napíchala, a Linda znala celou Tvoji roli. Hrála bezvadně, prokázala pohotovost i výdrž, ale tak nějak jí chyběla Tvoje procítěnost, ta Tvoje uvolněná vitalita, šarm mojí - a autorovy - Diany, jenže tentokrát nám žádný autor nepřišel zatleskat, tak jako posledně, a ta hrozná bouřka venku přehlušila naše vlastní skromné hromobití za jevištěm. Ach jo, ten život ale vážně letí! Teď, když všecko skončilo - škola, patálie s Royem, matčino šestinedělí (bohužel, naše děťátko dlouho nežilo!), všechno se zdá být tak dávno, i když na sobě prakticky ještě cítím stopy po lícidle.

Pozitíí odjíždíme do New Yorku a mám obavy, že se mi to nepodaří navlíknout tak, abych nemusela s našima do Evropy. Mám pro Tebe ještě horší novinu. Dolly-Lo! Nevím, jestli se do Beardsley vrátíš, ale jestli ano, možná že tam nebudu. Ono to máš jeden problém s druhým - toho jednoho znáš, ten druhý je ale někdo jiný, než si myslíš, ale na tom teď stejně nezáleží, protože se do toho vložil táta a chce mě poslat na rok studovat do Paříže, když tam bude on

a Fulbrightovo stýpko.

Jak se dalo čekat, chudák Poeta ve třetí scéně škobrtl, když došel k těm pitomým francouzským veršíkům. Vzpomínáš? Ne manque pas de dire a ton amant, Chiměne, comme Je lac estbeau car il faut qu'il t'ymène. Šťastný krasavec! Qu'il t'y - na tom by si člověk jazyk zlomil! Tak buď hodná, Lolitinko. Poeta zdraví srdečně Tebe a uctivě Guvernéra. Tvoje Mona. P. S. Kvůli tomu jednomu i druhému mi táta přísně kontroluje došlé dopisy. Tak raději počkej, než Ti napíšu z Evropy." (Pokud je mi známo, nikdy nenapsala. Dopis obsahoval cosi záhadně nestoudného, co nebudu rozebírat, jelikož jsem dnes příliš unavený. Našel jsem ho později založený v jednom bedekru a cituji ho zde čistě á titre documentaire. Přečetl jsem ho dvakrát.)

Vzhlédl jsem od dopisu a chystal jsem se - jenže Lo nikde! Zatímco jsem byl ponořen do Moniných kouzel a čar, Lo pokrčila rameny a vypařila se. „Neviděl jste náhodou -“ zeptal jsem se hrbáče zametajícího u východu. Viděl, ten starý smilník. Měl za to, že zahlédla někoho známého a vyběhla ven. Taky jsem vyběhl. Zastavil jsem se - ona předtím ne. Popoběhl jsem. Znovu jsem se zastavil. Konečně k tomu došlo. Odešla navždy.

V pozdějších letech jsem se často sám sebe ptal, proč tehdy navždy neodešla. Že by kvůli těm novým letním šatům v mém zamčeném autě? Nebo že by nějaká molekula v nějakém celkovém plánu ještě nedozrála? Anebo jednoduše proto, uvážím-li jedno po druhém, že jsem jí mohl posloužit k tomu, abych ji dopravil do Elphinstonu - tak či tak naší tajné konečné stanice? V té chvíli jsem však, jak si vzpomínám, nepochyboval, že mě opustila nadobro. Odpovědi se vyhýbající světle fialové hory, které polokruhem obklopovaly město, jako by se henžily udýchanými Lolita-mi, jež se šplhaly, smály, zadýchávaly a rozplývaly v jejich mlžném oparu. Velké „B“ z bílých kamenů na příkrém svahu ve vzdáleném průhledu příčné ulice připomínalo iniciálu mého bolu.

Nová a nádherná budova pošty, z níž jsem právě vyběhl, stála mezi ještě spícím biografem a spikleneckými topoly. Bylo devět hodin dopoledne horského času. Ulice se jmenovala Hlavní. Kráčel jsem po její modré straně a nespouštěl z očí druhou: už ji oblékalo do krásy jedno z těch křehkých jiter časného léta, tu a tam se zablyštěly okenní tabulky a vzduch se zalykal a málem omdléval při pomýšlení na nesnesitelně vyprahlé poledne. Přešel jsem ulici, bloumal a jakoby listoval vývěsními štíty dlouhé řady domů. Drogerie, Nemovitosti, Módní salón, Autodíly, Kavárna, Sportovní potřeby, Nemovitosti, Nábytek, Elektrospotřebiče, Telegraf, Čistírna, Potraviny. Ach, strážníku, strážníku, utekla mi dcera! Smluvila se s detektivem! Zamilovala se do vydě-rače! Využila mé naprosté bezmoci! Nahlédl jsem do všech obchodů. V duchu jsem rozvažoval, jestli bych se neměl zeptat některého z náhodných chodců. Nezeptal jsem se. Na chvíli jsem se posadil do zaparkovaného auta. Prohledal jsem městský park na východní straně. Vrátil jsem se zpět k Módnímu salónu a Autodílům. Řekl jsem si s výbuchem zuřivého sarkasmu - un ricanement-, že jsem podezřivý cvok a že se co nevidět objeví. Objevila.

Obešel jsem auto a setřásl ruku, kterou mi s plachým a imbecilním úsměvem položila na rukáv. „Nasedni,“ řekl jsem.

Poslechla a já chodil sem a tam, bojoval s těžko vyslovitelnými myšlenkami a snažil se vymyslet, jak se dostat té proradné holce na kobytku.

Vzápětí vystoupila a octla se opět po mém boku. Můj sluch se postupně přeladil opět na stanici Lo a mně začalo docházet, že mi vykládá, že potkala nějakou bývalou kamarádku.

„Nepovídej! A kterou?“

„Jednu holku z Beardsley.“

„Výborně. Znáš všechny z vaší třídy. Alici Adamsovou?“

„Tahle chodila do jiné.“

„Výborně. Mám s sebou kompletní seznam žákyň vaší školy. To jméno, prosím.“

„Nebyla z naší. Prostě jedna holka z Beardsley.“

„Výborně. Mám s sebou taky beardsleyský telefonní seznam. Tam najdeme všechny Brownovy.“

„Znám jenom její křestní jméno.“

„Mary nebo Jane?“

„Ne - Dolly, jako já.“

„Takže jsme se octli ve slepé uličce“ (zrcadle, o něž si rozbíjíš nos). „Výborně. Půjdeme na to tedy jinak. Byla jsi pryč dvacet osm minut. Co ty dvě Dolly dělaly?“

„Byly jsme v mléčném baru.“

„A daly jste si - ?“

„Ale, colu.“

„Dej si pozor, Dolly! Dobře víš, že si to mužem prověřit!“

„Ona ji každopádně měla. Já si dala sklenici vody.“

„Výborně. Bylo to tamhle?“

„Jasně.“

„Výborně, tak jdeme. Zmáčkne výčepního.“

„Ještě moment. Napadlo mě, že to mohlo být trochu dál - hned za rohem.“

„To je jedno. Pojď dovnitř. No tak se na to podíváme.“ (Otevírám telefonní seznam připevněný řetězem k budce.)

„Důstojná pohřební služba. Ne, to ještě není ono. Aha, tady to máme: Lahůdky a mléčné bary. Hillova cukrárna.

Larkinův automat. A ještě dvě další. Víc prodejen, kde se dostane zmrzlina a limonáda, asi Wace nemá - alespoň ne v centru. Nuže, tak si je všechny prověříme.“

Jdi se vycpat,“ řekla.

„Lo, s hrubostí daleko nedojdeš.“

„Tak dobře,“ vzdychla. „Ale nesmíš mě chytat za každé slovo. Tak dobře, na limču jsme nešly. Prostě jsme se bavily a koukaly na šaty ve výlohách.“

„Kterých? Například tamhle?“

„Ano, například tamhle.“

„Ale Lo! Pojd' se podívat zblízka!“

A že to byl pohled za všechny peníze. Nějaký čilý frajírek luxoval cosi jako koberec, na němž stály dvě figuríny, které vypadaly jako oběti pumového atentátu. Jedna byla úplně nahá, bez paruky a bez rukou. Její poměrně malá výška a samolibý postoj napovídaly, že oblečená představovala a opět ustrojená bude představovat dívku Lolitina vzrůstu. Ve své momentální póze však působila bezpohlavně. Vedle stála o hodně vyšší figurína - nevěsta se závojem, naprosto dokonalá a intaktní, až na to, že jí chyběla jedna ruka. Na podlaze u nohou zmíněných slečinek, kde se ten člověk lopotně plazil se svým vysavačem, se povalovaly tři útlé paže a blondatá paruka. Dvě z nich se náhodou do sebe vklínily v zoufalém gestu děsu a úpěnlivé prosby.

„Podívej, Lo,“ začal jsem mírně. „Podívej se dobře. Nepřipadá ti to jako hezký symbol něčeho známého? Ostatně,“ pokračoval jsem po nasednutí do auta, „učinil jsem určitá opatření. Sem (otevřel jsem přihrádku na rukavice) do toho notesu jsem si poznamenal číslo auta našeho přítelíčka.“

Jako správný osel jsem si ho neuložil v paměti. Uvázlo mi tam jen začáteční písmeno a poslední číslice, jako by ten celý amfiteátr šesti znaků vydutě ustoupil za jemně tónované sklo, které bylo příliš neprůsvitné, aby umožnilo rozluštit něco z prostřední řady symbolů, ale natolik průhledné, že na okrajích se daly rozeznat velké pé a šestka. Nesmím opomenout tyto podrobnosti (které samy o sobě mohou zajímat pouze psychologa z povolání), jelikož jinak by čtenář (kéž bych si ho tak uměl představit jako učence s plavým plnovousem a růžovými rty, vysávajícími la pomme desa canne, když si nahýbá z mého rukopisu!) nemusel pochopit šok, jaký jsem utrpěl v okamžiku, kdy jsem si všiml, že to pé přibralo jedno bříško a proměnilo se ve velké bé a že ta šestka byla vymazána úplně. Zbytek nesl stopy chvatné třesavky gumového konce tužky: některé číslice byly vyhlazeny, jiné přepsány dětskou rukou, takže celá řada připomínala zamotané klubko ostnatého drátu, které vylučovalo jakýkoli logický výklad. Jediné, co jsem věděl, byl stát - sousedil s tím, kde se nacházelo Beardsley.

Neřekl jsem nic. Uložil jsem notes zpět do přihrádky, zaklapl víko a vyjeli jsme z Wace. Lo ve větrem čechrané bílé blůzce sáhla na zadní sedadlo pro nějaké komiksy a s jedním snědým loktem vystrčeným z okna se začetla do nového dobrodružství nějakého práška nebo šaška. Takových pět sedm kilometrů od Wace jsem odbočil do stínu odpočívadla vyhrazeného pro pikniky, kde jitro vysypalo své sluneční smetí na prázdný stůl; Lo zvedla oči od knihy, udiveně se pousmála a já se beze slova ohnal a hřbetem dlaně jí vyt'al poctivý políček, který pleskl o její malé, tvrdé, horké
liční kosti.

A pak ty výčitky svědomí, dráždivá sladkost štkavého vykupování, škemrající láska, beznaděj smyslného usmíření. V sametové noci, v motelu Mirana (Mirana!) jsem líbal nažloutlá chodidla jejích nohou s dlouhými palci, obětoval jsem se... ale to všechno nebylo nic platné. Oba jsme byli odsouzení. A brzy jsem měl vstoupit do nového kruhu pekla.

V jedné ulici, na předměstí Wace... Ano, jsem si zcela jistý, že to nebyl klam. V jedné ulici ve Wace jsem zahlédl červeného aztēka nebo jeho dvojníka. Namísto Trappa se v něm mačkalo čtyři nebo pět hulákajících mladých lidí několika pohlaví - ale neřekl jsem nic. Po odjezdu z Wace nastala naprosto nová situace. Pár dní jsem vychutnával vnitřní důraz, s nímž jsem si namlouval, že nás nikdo nesleduje a nikdy nesledoval; a potom jsem si bolestně uvědomil, že Trapp změnil taktiku a stále se nás drží, tentokrát v jiných vypůjčených autech.

Jako pravý Próteus silnic měnil s matoucí lehkostí jeden vůz za druhý. Taková metoda nutně předpokládá existenci půjčoven, které se specializují na „přepřahání automobilů“, mně se však ty stanice nikdy nepodařilo vypátrat. Zpočátku se zdálo, že dává přednost rodu Chevrolet, začal kabrioletem „akademická šed“, potom přešel na malý sedan „modrý horizont“, a později se už spokojil s takovými odstíny jako „šedý příboj“ a „naplavené dříví“. Poté přesedlal na jiné značky a prostřídál fádni duhu bledých barevných valérů a já jsem se jednoho dne přistihl, jak se snažím srovnat s jemným rozdílem mezi naším Melmothem „modrý sen“ a jeho vypůjčeným oldsmobilem „modré hory“; šedé tóny však zůstaly jeho oblíbeným ochranným zbarvením a já se v tíživých, trýznivých snech marně snažil správně rozlišit takové přízračné odstíny jako „šedou mušli“ chrys-leru, „šedý bodlák“ chevroletu a „francouzskou šed“ dodge. Nutnost neustále vyhlížet jeho malý knírek a rozhalenou košili nebo připešatělou palici a široká ramena mě přiměla důkladně zkoumat všechna auta na silnici - zezadu, zepředu, z boku, předjíždějící, protijedoucí, zkrátka každý vehíkl pod křepčícím sluncem, ať to byl automobil tichého výletníka s krabíci papírových kapesníků značky „Hebké a jemné“ na zadním okénku, bezstarostně uhánějící stará kraksna plná bledých děcek, s hlavou chundelatého psa vystrčenou z okna a pomačkaným blatníkem, malý sedan starého mládence, přecpaný obleky na ramíncích, vepředu klíčující obrovitý a bachratý obytný přívěs, imunní vůči husímu pochodu rozzuřených automobilů za ním, vůz s mladou pasažérkou zdvořile uvelebenou uprostřed předního sedadla, aby byla blíže mladíkovi za volantem, auto s obrácenou červenou lodí na střeše... Ten šedý vůz, který před námi zpomaloval, ten šedý vůz, který nám šlapal na paty.

Projížděli jsme právě hornatým krajem, kdesi mezi městečky Snow a Champion, a sjížděli jsme z téměř neznatelného svahu, když jsem podruhé zřetelně spatřil detektiva Miláčka Trappa. Šedá mlha za námi potěměla, zhoustla a vzala na sebe podobu sedanu barvy „dominiová modř“. Zničehonic, jako by auto, které jsem řídil, reagovalo na údery mého zmučeného srdce, jsme se začali smekat od kraje ke kraji a něco pod námi dělalo bezmocné plep-plep-plep.

„Píchl jste, pane,“ zajásala Lo.

Zastavil jsem - na okraji srázu. Složila ruce na prsou a opřela si nohu o přístrojovou desku. Vystoupil jsem a zkoumal pravé zadní kolo. Spodní část pneumatiky byla zbaběle a zlovorně rozplácá. Trapp zastavil nějakých třicet metrů za námi. Na tu vzdálenost byl z jeho tváře jenom mastný flek - flek, který se smál. Nadešla moje chvíle. Zamířil

jsem k němu - s geniálním nápadem poprosit ho o hever, třebaže jsem měl svůj. Trochu couvl. Zakopl jsem palcem o kámen a měl jsem pocit, že se všichni smějí. Potom se za Trappem vynořil obří kamión a zaburácel kolem mě - a vzápětí jsem uslyšel jeho křečovitě zatroubení. Instinktivně jsem se otočil - a spatřil jsem, jak se mé vlastní auto zvolna vzdaluje. Rozeznal jsem Lo, směšně přikrčenou za volantem, a určitě běžel motor, ačkoliv jsem si pamatoval, že jsem ho vypnul, ale nezatáhl ruční brzdu. A během onoho krátkého úseku mezi jednotlivými tepy, jaký mi trvalo dohnat tu kuňkající rachotinu, která se konečně zastavila, mi svítilo, že v posledních dvou letech měla malá Lo vlastně víc než dost času pochytit základy řízení vozu. Když jsem trhnutím otevřel dveře, byl jsem si zatraceně jistý, že nastartovala auto, aby mi zabránila dojít k Trappovi. Stejně se ukázalo, že její trik byl zbytečný, neboť sotva jsem se za ní rozběhl, on se bleskurychle otočil o sto osmdesát stupňů a byl v trapu. Dopřál jsem si chvilku oddechu. Lo se mě zeptala, jestli ji nechci poděkovat, auto se rozjelo samo od sebe a... Protože jsem jí neodpověděl, zabrala se do prohlížení map. Opět jsem vystoupil a pustil se do „kolotočová-ní“, jak říkávala Charlotta. Asi jsem začínal ztrácet rozum. Pokračovali jsme v našem groteskním putování. Po bídném a zbytečném klesání jsme začali stoupat, stále výš. Na příkrém kopci jsem dojel ten mohutný kamión, který nás před chvílí nechal za sebou. Jen tak tak se teď plazil po klikaté silnici nahoru a nedal se předjet. Odněkud z jeho kabiny vylétl obdélníček z hladkého stříbra - vnitřní obal žvýkačky - a připlácí se nám na přední sklo. Napadlo mě, že jestli opravdu začínám bláznit, abych tak ještě někoho zabil! Každopádně, řekl opuštěný Humbert Humbertovi, který uvázl na mrtvém bodě, by možná nebylo od věci se přichystat - přemístit třeba zbraň z kazety do kapsy, aby byl připraven využít chvilky šílenství, až si ho doopravdy najde.

20

TÍM, ŽE JSEM Lolitě dovolil studovat herectví, jsem dopustil (já milující bloud!), aby si vypěstovala sklon k podvádění. Jak teď vycházelo najevo, nešlo jen o to, že se naučila hledat základní konflikt v Hedě Gablerové, určovat klíčová místa v Lásce pod lipami nebo rozebírat převládající náladu ve Višňovém sadu, ale že se mě vskutku naučila zrazovat. S jakou lítostí jsem nyní vzpomínal na procvičování „imitace všech pěti smyslů“, jehož jsem byl tolikrát svědkem v našem beardsleyském obývacím! Pokaždé jsem ji pozoroval z nějakého strategického místa, zatímco ona, coby subjekt hypnózy nebo účastnice nějakého mystického rituálu, předváděla vybroušené verze dětské hry, při níž je vše jenom „jako“, mimickým vyjádřením toho, co by udělala, kdyby zaslechla zasténání ve tmě, poprvé v životě spatřila zbrusu novou mladou macechu, ochutnala něco, co k smrti nerada, jako třeba podmásli, přičichla k posečené trávě v bujném sadu anebo se svými útlými úskočnými rukama dotýkala nějakých přeludných předmětů. Mezi svými písennostmi dosud chovám rozmnožený list papíru s tímto zadáním:

Doteková cvičení. Představ si, že bereš do ruky ping-pongový míček, jablko, lepkavou datli, nový flanelově ochmýřený tenisový míček, horký brambor, kostku ledu, kotě, štěně, podkovu, pírkó, pochodeň.

Mni prsty následující imaginární předměty: krajíček ' chleba, gumu, kamarádčin bolavý spánek, útržek sametu, okvětní lístek růže.

Jsi slepá. Nahmatej tvář: řeckého jinocha, Cyrana, sv. Mikuláše, malého chlapce, rozesmátého fauna, spícího cizího člověka, svého otce.

A přitom jí to tak slušelo, když spřádala ty tajemné čáry, v zasněném představení svých kouzel a povinností. Mimoto pro mě po několika dobrodružných beardsleyských večerech za slib nějakého rozptýlení nebo dárku musela také tančit, a ačkoli ty její naučené roznůžky připomínaly spíše výskoky rozvášněného fotbalového fanouška než roztoužené, trhavé pohyby pařížské petit rat, přinášelo mi rytmické rej-dění jejich dosud ne zcela zralých údů potěšení. Ale to všechno nebylo nic, naprosto nic ve srovnání s nevylicitelně svědivým pocitem vytržení, který ve mně vyvolával její tenis - dráždivě delirickým pocitem chvění na samém pokraji nadpozemské nádhery a harmonie. Přes pokročilý věk byla víc nymfíčkou než kdy předtím, ve svých holčičích tenisových šatíčkách, s meruňkově opálenými údy! Okřídlení pánové! Nepřistupuji na žádný záhrobní život, neobjeví-li se v něm Lolita taková, jakou byla tenkrát v těch coloradských lázních mezi městečky Snow a Elphinstone, kde bylo všechno, jak má být: bílé chlapecké šortky, štíhlý pas, meruňková bránice, přes prsa bílý šátek, jehož cípy se zvedaly, omotávaly jí krk a tvořily vzadu poskakující uzel, odhalující přitom její k zemdlení mladé, okouzující meruňkové lopatky s těmi chloupky a roztomilými kůstkami i hladká, dolů se zužující záda. Měla čepičku s bílým kšiletem. Za její raketu jsem zaplatil malé jmění. Blbec, třikrát blbec! Vždyť jsem si ji mohl nafilmovat! Mohl jsem ji teď mít u sebe, před očima, v promítací síni mého zoufalství a trýzně!

Než začala podávat, jako by vyčkávala a uvolňovala se v několika taktech bíle nalajnovaného času a často jednou dvakrát klepla míčkem o zem nebo nohou nepatrně uhladila povrch kurtu, vždycky s lehkostí, vždycky tak trochu bez zájmu o výsledek, vždycky na vrcholu blaha - ona, která bývala tak málokdy veselá v neradostném prostředí domova. Její tenis byl nejvyšším bodem, do něhož, podle mě, dokáže mladý tvoreček dovést umění hry, byť si troufám tvrdit, že pro ni znamenal geometrickou podstatu skutečného života.

Výjimečná jasnost všech jejích pohybů nacházela svůj sluchový protějšek v průzračném zazvonění každého jejího úderu. Po vstupu do její akční zóny se míček stal jaksi bělejší, jeho pružnost jaksi vzácnější; a přesný nástroj, který na něj používala, vypadal v okamžiku přilnavého kontaktu nesmírně chápavě a moudře. Její hra byla skutečně naprosto dokonalou nápodobou naprosto prvotřídního tenisu, již však chyběly jakékoli praktické výsledky. Jak mi svého času řekla Edusina sestra, Electra Goldová, skvělá mladá trenérka, když jsem seděl na pulsující prkenné lavičce a díval se, jak si Do-lores Hazeová pohrává s Lindou Hallovou jako kočka s myší (a prohrává): „Dolly má uprostřed výpletu magnet, ale proč proboha každého tak šetří?“ Ach Electro, copak to není jedno, při takové grácii? Vzpomínám si, když jsem ji viděl hrát poprvé, jak mě vstřebávání té krásy doslova promočilo téměř bolestivou křečí. Moje Lolita měla ve zvyku zvedat ohnuté levé koleno na plném a pružném počátku svého cyklu podání, kdy se mezi čtyřmi body - špičkou nohy, sotva ochmýřeným podpažím, lesknoucí se paží a notně napřaženou raketou - rozvinula a na okamžik

visela na slunci živá pavučina rovnováhy, zatímco ona hleděla s rozzářeným úsměvem na malou zeměkouličku zavěšenou převysoko v zenitu mocného a spanilého vesmíru, který vytvořila viditelně proto, aby do něho zvučně práskla svým zlatým bičem.

Její podání mělo v sobě krásu, přímočarost, mladost, klasickou čistotu dráhy komety a i přes parádní rychlost nebylo těžké ho vrátit, jelikož dlouhý elegantní odskok nepro-vázela žádná faleš ani jedovatost.

Dodnes zkřamaně úpím při pomýšlení, že jsem mohl mít všechny její údery, všechny její údiv i okouzlení zvětšené na celuloidových páscích. Znamenaly by o tolik více než snímky, které jsem spálil! Její nad hlavou hraný volej byl spřízněn s jejím podáním tak jako posláni s baladou, protože ji, toho mého mazlíčka, naučili ihned po podání při-cupkat k síti na číperných, hbitých nožkách obutých do bílých tenisek. Mezi jejím forhendovým a bekhendovým úderem nebyl žádný rozdíl: byly zrcadlovými obrazy jeden druhého - ještě dnes cítím, jak se mi bedra chvějí tou palbou z pistole, kterou opakovala zvonivá ozvěna a Electřiny výkřiky. Perlou Dollyiny hry byl potom krátký halfvolej, jemuž ji naučil v Kalifornii Ned Litam.

Dávala přednost divadlu před plaváním a plavání před tenisem, ale přesto se nemohu zbavit dojmu, že kdybych v ní cosi nezničil - ne že bych si to tehdy uvědomoval! -, její ideální styl by nepostrádal vůli po vítězství a ona by se stala skutečnou šampiónkou. Dolores s dvěma raketami pod paží ve Wimbledonu. Dolores na reklamě cigaret Dromedár. Dolores přestupuje k profesionálům. Dolores ve filmové roli tenisové hvězdy. Dolores a její prošetřivý, pokorný, ukonejšný choť a trenér, staříček Humbert.

V duchu její hry nebylo nic nedobrého ani proradného -pokud člověk nepovažoval její veselou lhostejnost k výsledku za úhybný manévř nymfíčky. Ona, tak krutá a prohnaná v běžném životě, projevovala při umístování míček takovou bezelstnost, upřímnost a dobrotu, že i druhořadí, leč odhodlaný hráč, byť by hrál jako největší neumětel a neotesanec, dokázal vracet míčky a prokřesit si cestu k vítězství. Přes svoji malou postavu pokrývala těch tisíc třiapadesát čtverečních stop své poloviny kurtu s úžasnou lehkostí, když už se dostala do rytmu rychlé výměny a dokud vůbec byla schopna takový rytmus udávat; ale jakýkoli neočekávaný útok nebo náhlá změna taktiky jejího soupeře ji za-stihovaly bezradnou. Scházela jí, dejme tomu, jediný bod k vítězství - a tehdy její druhé podání, které, dost příznivě, bylo dokonce prudší a stylovější než první (protože postrádala jakékoli zábrany, jež mívají opatrní vítězové), zasahovalo a rozechvívalo provázkový spinet sítě - a odráželo se ven do autu. Oslnivý démant jejího křat'asu byl lapen a vrácen soupeřem, který jako by měl čtyři nohy a oháněl se zahnutým pádlem. Její dravé drajvy a kouzelné voleje se mu bezelstně snášely k nohám. Znovu a znovu posílala lehké míčky do sítě - a rozverně hrála zděšením zaujetím nějakého baletního postoje s vlasy padajícími do očí. Tak jalový byl její půvab i touha po vítězství, že nedokázala zvítězit ani tehdy, když proháněla mě a můj staromódní liftovaný drajv.

Mám dojem, že příliš podléhám kouzlu her. Při svých šachových sedáncích s Gastonem jsem viděl šachovnici jako hranatý bazén s čirou vodou, vzácnými lasturami a uskoky, růžově se třpytícími na hladkém mozaikovém dně, jež mému zmatenému protivníkovi připadalo jen samé bahno a sépiový oblak. Podobně počátky tenisové výuky, kterou jsem na Lolitu uvalil ještě před lekci onoho slavného Kalifornána, jež pro ni byly zjevením: vzpomínám na ně jako na něco skličujícího a bolestného nejen proto, že ji tak zoufale a popudlivě popuzovala každá moje rada, ale protože ta vzácná symetrie kurtu, místo aby odrážela v ní utajenou harmonii, byla zcela vyvedena z míry neohrabaností a malátností toho rozmrzelého děcka, jemuž jsem byl špatným učitelem. Od té doby se všechno změnilo a právě toho dne, v průzračné atmosféře coloradského městečka Champion, na podivuhodném kurtu u paty příkrých kamenných schodů vedoucích k hotelu Champion, kde jsme nocovali, jsem měl pocit, že si mohu oddechnout od té noční mýry nepoznaných zrad, jež provázely bezelstnost jejího stylu, její duše, její dokonalé krásy.

Míčky tloukla tvrdě a naplocho, svým typickým hravým rozmachem, a vracela jeden za druhým těsně nad sítí do hloubi kurtu. Rytmus těch úderů byl tak prostý a průhledný, že činnost mých nohou se omezila na kolébavou procházku sem a tam - opravdoví hráči pochopí, co tím myslím. Moje dost těžce řezané podání, odkoukané od otce, jenž se ho naučil od Decugise nebo Bormana, svých starých přátel a šampiónů, by asi mé Lo znepříjemnilo život, kdybych jí ho vážně znepříjemnit chtěl. Jenomže kdo by rušil takovou průzračnou dušinku? Zmínil jsem se vůbec někdy o tom, že její holou paži zdobila osmička po očkování? Že jsem ji beznadějně miloval? Že jí bylo teprve čtrnáct? Zvídavý motýl slétl níž a proletěl mezi námi.

Najednou, kde se vzala tu se vzala, objevila se dvojice v tenisových šortkách - ryšavec, asi jenom o osm let mladší než já, s osmahými malinovými holeněmi, a netečná tmavovláška s otráveně ohrnutým rtem a tvrdým pohledem, tak o dva roky starší než Lolita. Jak mívají uctíví nováčci ve zvyku, měli rakety v obalech a rámech a nesli si je nikoli jako přirozené a pohodlné nástavce jistých specializovaných svalů, nýbrž jako kladiva, muškety, sbíječky, nebo mé vlastní hrozná, nemotorná hříchy. Poněkud neobřadně se usadili vedle mého drahocenného převlečnicku na lavičku u kurtu a začali velmi halasně obdivovat řadu nějakých padesáti výměn, které mi Lo pomohla bezelstně udržovat a bez obtíží vracet - dokud se v sérii neobjevila synkopa, která ji přiměla těžce vzdychnout, když její nad hlavou hraná smeč skončila mimo kurt, načež se můj zlatý mazlíček rozplynul v okouzlujícím smíchu.

Dostal jsem žízeň a šel jsem se napít k fontánci s vodou, kde ke mně přistoupil Ryšavec a ve vsí počestnosti navrhl, abychom si zahráli smíšenou čtyřhru. „Já jsem Bili Mead," představil se. „A tohle je Fay Pageová, herečka. Ma Fjansé" - dodal (směšně obalenou raketou přitom ukázal na napa-ráděnou Fay, která se dala do řeči s Dolly). Chystal jsem se odvětit: „Promiňte, ale -" (nesnáším totiž, když moje malá musí poslouchat plky a pindy kdejaké smíry), jenže vtom moji pozornost odvrátilo podivuhodné melodické volání: po schodech vedoucích z hotelu k našemu kurtu skákal poslíček a rukama mi něco naznačoval. Ukázalo se, prosím, že mě volají k naléhavému meziměstskému hovoru - tak naléhavému, že mi „drží linku". Už letím. Hodil jsem na sebe plášť (náprsní kapsu tížila pistole) a řekl jsem Lo, že se hned vrátím. Zrovna zvedala míček (po evropsku - mezi nohou a raketou, což byla jedna z mála pěkných věcí, které jsem ji naučil), a usmála se - usmála se na mě!

Jakési zlověstné ticho udržovalo mé srdce v chodu, když jsem následoval chlapce do hotelu. A bylo to tady, abych použil amerického výrazu, který hněte odhalení, zadostiučinění, muka, smrt i věčnost do podoby neobyčejně odpudivé skořápky, spadla klec - this was it! Zanechal jsem ji v rukou nedouků, jenže v té chvíli to bylo skoro jedno. Ovšem že se budu rvát! Já jim teprve ukážu! Raději všechno zničím, než abych se jí vzdal! Ano, je to vážně pěkný výšlap.

V recepci mi důstojný muž s římským nosem a podle mě i velice temnou minulostí, v níž by stálo za to se pošťourat, podal vlastnoručně psanou zprávu. Linku mi tedy přece jenom nedrželi. Na lístku stálo:

„Pane Humberte. Volala ředitelka Birdsleyské (sic!) školy. Číslo domů - Birdsley 2-8282. Máte ji ihned zavolat. Naléhavě!”

Naskládal jsem se do kabinky, vzal si tabletku a asi dvacet minut jsem překřikoval prostorová strašidla. Postupně jsem uslyšel kvarteto možností: soprán - v Beardsley žádné takové číslo neexistuje; alt - slečna Prattová je na cestě do Anglie; tenor - nikdo z Beardsleyského gymnázia nevolal; bas - volat ani nemohli, jelikož nikdo nevěděl, že budu zrovna toho dne v coloradském Championu. Když jsem se s výčitkou obrátil na Římana, dal si tu práci zjistit, zda přišel nějaký meziměstský hovor. Nepřišel. Je možné, že si ze mě prostě nějaký místní vtipálek vystřelil. Poděkoval jsem mu. Řekl: Za málo. Zašel jsem na bublající pánskou toaletu, vstoje jsem do sebe obrátil sklenku u baru a vydal se na zpáteční cestu. Již z první terasy jsem spatřil hluboko pod sebou tenisový kurt, který velikostí připomínal špatně utřenou břidlicovou tabulku. Zlatavá Lolita hrála čtyřhru. Pohybovala se jako přelíbezný anděl mezi třemi úděsnými boschovskými mrzáky. Jeden z nich, její spoluhráč, ji při výměně stran rozverně plácl raketou přes zadničku. Měl podivuhodně kulatou hlavu a na sobě ne zrovna tenisové kalhoty. Na okamžik se zarazil, spatřil mě, odhodil raketu - moji raketu! - a škrábal se rychle do svahu. Mával zápěstím a lokty v rádobykomické nápodobě zakrnělých ptačích křídel, a tak se s křivými nohama došplhal na ulici, kde na něho čekal jeho šedý vůz. V příštím okamžiku byl on i ta šed' pryč. Když jsem sešel dolů, zbylé trio sbíralo a přebíralo míčky.

„Pane Meade, kdo byl ten člověk?”

Bili a Fay s hluboce vážným výrazem v tváři pokrčili rameny.

Ten nemožný drzoun se mezi nás vecpal jako druhý do deblu, že jo, Dolly?

Dolly. Rukojeť mé rakety byla ještě odporne teplá. Před návratem do hotelu jsem ji zavedl na malou pěšinku, zpola skrytou ve voňavých keřích s kouřovými květy, a chystal jsem se dát průchod dozrálým vzlykům a škemrat u jejího lhostejného snu jako nejbídnější žebrák, aby mi objasnila, a třeba i do nebe volající lži, plíživý děs, který mě stravoval, když vtom jsme se ocitli za křečovitě rozesmátým párem Meadových, však to znáte, jako ty zástupy postav zakopávající o sebe uprostřed idylických scénérií ve starých komediích. Bili ani Fay nemohli smíchem popadnout dech - přišli jsme pozdě a nevěděli jsme, čemu se smějí. Na tom ostatně v té chvíli nezáleželo.

Tónem, jako by na tom vážně nezáleželo a jako by předpokládala, že život se všemi obvyklými radostmi plyne automaticky dál a dál, Lolita prohlásila, že by se ráda převlekla do plavek a strávila zbytek odpoledne u bazénu. Bylo nádherně. Lolito!

21

„LO! LOLO! Lolito! "slyším se volat ze dveří do slunce a akustika času, vydutého času, přitom zbarvuje mé volání a jeho zrazující chraplavost takovou škálou úzkosti, touhy a bolu, že kdyby byla mrtvá, jediným trnnutím by vypáčila zip jejího nylonového rubáše. Lolito! Nakonec jsem ji objevil uprostřed upravené travnaté terasy - vyběhla dřív, než jsem se stačil vypravit. Ach Lolito! Hrála si tam s nějakým zatraceným psiskem, ne se mnou. Pes, nějaký kříženec teriéra, pouštěl a znovu bral do zubů a rovnal mezi čelistmi mokřý červený míček, ostošest hrabal předními tlapkami na pružném trávníku a uskakoval do stran. Chtěl jsem jen vědět, kde je, stejně jsem se srdcem v takovém stavu nemohl plavat, ale komu na tom záleželo - tam tedy byla ona a tady jsem byl já ve svém koupacím plášti -, a tak jsem na ni přestal volat. Zjistajasna mě však v geometrii jejích pohybů, jak pobíhala sem a tam v aztécký červených bikinách, něco zarazilo... v jejím přespříliš bujném dovádění byla jakási extáze, cosi šíleného. Její přehnané reakce jako by zmátly i toho psa. Porozhlédl jsem se kolem sebe a lehce se chytil za srdce. Tyrkysové modrý bazén kousek za trávníkem se již nenalézal za ním, ale v mém hrudníku, a mé orgány v něm plavaly jako výkaly v modré mořské vodě v Nice. Jeden z plavců vyšel z bazénu a zpola skryt pávím stínem stromů zůstal stát jako vyřezaný, cípy ručníku si držel kolem krku a jantarovými očima sledoval Lolitu. Tak tam stál, zahalený sluncem a stínem, které ho znetvořovaly, maskovaný svou vlastní nahotou, mokré černé vlasy, nebo spíš to, co z nich zbylo, měl přilepené ke kulaté hlavě, z malého knírku byl mokřý flek, kožich na hrudi se mu rozhrnoval jako symetrická trofej, pupek mu pulsoval a z chlupatých stehen odkapávaly blyštivé kapky, mokré obepnuté černé plavky se nadouvaly a silně napínaly v místě, kde měl namačkaný svůj tučný měch, který visel nad jeho vzpřímenou zvířecí-kostí jako vyfutrovaný štít. A jak jsem se tak díval na jeho oválný, ořechově osmahlý obličej, svítilo mi, že to, podle čeho jsem ho poznal, byl odraz tváře mé dcery - táž blažená grimasa, jen znetvořená jeho mužstvem. A věděl jsem také, že malá, že moje malá ví, že se na ni dívá, vychutnává smyslnost jeho pohledu a kvůli němu tady skáče a skotačí - ta mrzká a milovaná děvka! Hnala se za míčkem a nechytla ho, upadla na záda a její obscénní nedospělé nohy ztřeštěně zahrabaly do vzduchu; z místa, kde jsem stál, jsem ucítil pižmový pach jejího vzrušení, a potom jsem spatřil (zkamenělý jakýmsi posvátným hnusem), jak muž přivřel oči a vycenil malé, protivně drobné a rovné zuby a opřel se o strom, v jehož koruně se tetelila tlupa skvrnitých Priapů. Vzápětí došlo k nádhernému převtělení. Už nebyl satyrem, ale neobyčejně dobrosrdečným a potrhlym bratránkem ze Švýcar - oním Gustavem Trappem, o němž jsem se již nejednou zmínil, který se pokoušel paralyzovat své pijácké „tahy" (pil pivo s mlékem, čuně jedno) nezřízeným vzpíráním činek - potácel se a chrochtal na pláži u jezera ve svém jinak kompletním koupacím úboru, který mu rozverně sklouzl z jednoho ramene. Tento Trapp si mě všiml zdaleka, začal si drhnout ručníkem pupek a s předstíranou bez-starostností si to namířil zpět k bazénu. A jako by slunce odstoupilo ze hry, Lo se uvolnila a pomalu se zvedla ze země, nevšímajíc si míčku, který před ní položil teriér. Kdo může říct, jaká

zklamání působíme psům, když si s nimi přestaneme hrát? Začal jsem něco říkat, ale pak jsem si najednou s hroznou bolestí v prsou sedl do trávy a vyzvrátil proud zelenohnědých zbytků čehosi, co jsem, pokud mě paměť neklamala, vůbec nesnědl.

Vídel jsem Lolitiny oči a připadaly mi spíš vypočítavé než vyděšené. Slyšel jsem, jak jedné hodné paní říká, že její tatínek má nějaký záchvat nebo co. Potom jsem dlouho ležel v lenošce a obracel do sebe jednoho panáka ginu za druhým. A již druhého dne jsem se cítil natolik silný, že jsem pokračoval v cestě (čemuž v pozdějších letech žádný lékař nevěřil).

22

UKÁZALO SE, že dvoupokojová chata v Elphinstonu, v motelu U stříbrné ostruhy, kterou jsme si předem amluvili, patří k tomu typu z borového, do hnědá lakovaného dřeva, který mívala Lolita tak ráda ve dnech našeho prvního bezstarostného putování. Jak se všechno změnilo! Nemyslím tím Trappa nebo Trappy. Koneckonců - tedy, opravdu... Koneckonců, ctihodní pánové, stávalo se nad slunce jasnějším, že všichni ti identičtí detektivové v prismaticky se měnících vozech byli falešnými představami mého stihomamu, vracejícími se představami, založenými na souhře náhod a nahodilé podobnosti. Soyons logiques, zakokrhala kohoutí galská část mého mozku - a dál se snažila vypudit vidinu šíleného cesťáka, jemuž Lolita pobláznila hlavu, nebo komického gangstera s poskoky, který mě pronásleduje, střílí si ze mě a jinými zpupnými způsoby zneužívá mého zvláštního postavení před zákonem. Vzpomínám si, že jsem dokonce našel vysvětlení i pro ten „birdsleyský“ telefonní hovor... Ale dařilo-li se mi zbavit myšlenek na Trappa stejně, jako jsem se zbavil záchvatu na trávníku v Championu, nedokázal jsem si poradit s trýzní, kterou mi působilo vědomí, že Lolita je tak mučivě, tak zoufale nedosažitelná i milovaná v samý předvečer nové epochy, kdy, jak mi mé věstecké výpočty sdělily, přestane být nymfíčkou, přestane mě trápit.

Další ohavné a dočista nezasloužené soužení bylo pro mě s láskou přichystáno v Elphinstonu. Lo byla nějak zasmušilá a ztichlá na posledním úseku cesty, který tvořilo tři sta kilometrů v hornatém terénu, neposkvrněných ani kouřově šedými šerloky, ani bláznivě šněřujícími cvoky. Téměř se ani nepodívala na proslulou, zvláště tvarovanou, nádherně sluncem ozářenou skálu, která vyčnívala nad horami a posloužila jako odrazíště k nírání jedné temperamentní komediantce. Město bylo nově postavené, nebo přestavěné, uprostřed rovinatého, dva tisíce metrů vysoko položeného údolí; doufal jsem, že se jím Lo brzy nabaží a že se pustíme dál, do Kalifornie, k hranicím Mexika, mytickým zátokám, saguárovým pouštím a fatamorganám. José Lizzarraben-go, pokud si vzpomínáte, měl v úmyslu odvézt svoji Car-men do Etats Unis. Vymyslel jsem si mistrovství Střední Ameriky v tenise, jehož se zúčastní v oslnivé formě hrající Dolores Hazeová a různé kalifornské divčí šampionky. Turnaje dobré vůle na takové úsměvné úrovni stírají rozdíl mezi sportem a pasportem. Proč jsem doufal, že budeme šťastni v cizině? Změna prostředí je tradiční blud, na nějž spoléhají lásky a plíce odsouzené k zániku.

Paní Haysová, čiperná vdova s cihlovými tvářemi a modrýma očima, která vedla motel, se mě zeptala, zda nejsem náhodou Švýcar, protože její sestra si vzala lyžařského instruktora odtamtud. Ano, řekl jsem, a moje dcera je zase napůl Irka. Zapsal jsem se do knihy hostů, Haysová mi s jiskřivým úsměvem podala klíč a stále ještě jiskřila, když mi ukazovala, kde mám zaparkovat auto; Lo se z něho vyhrabala a trochu se otřásla chladem; průzračný večerní vzduch byl vážně ledový. Když jsme přišli do chaty, sedla si na židli u karetního stolku, zabořila tvář do ohbí paže a prohlásila, že jí je zle. Hraje to, řekl jsem si, zase to na mě hraje, to je jasné, chce se vyhnout mým něžnostem; byl jsem vyprahlý touhou, jenže když jsem se pokusil ji pohladit, začala nezvykle bezútešně kňourat. Lolita je nemocná! Lolita umírá! Celá hořela. Změřil jsem jí teplotu - v ústech -, potom jsem vyhledal naškrábaný vzorec, který jsem měl naštěstí poznamenaný v notesu, a jakmile jsem pracně převedl mně nic neříkající stupně Fahrenheita na stupně Celsiovy, důvěrně mi známé z dětství, zjistil jsem, že má čtyřicet celých čtyři, což alespoň leccos vysvětlovalo. Věděl jsem, že hysterické nymfíčky si dovedou uhnat jakoukoli teplotu, dokonce i takovou, při níž obyčejní smrtelníci umírají. A já bych jí býval dal slzu svařeného vína a dva aspiriny a popřípadě horečku slíbal, kdybych v hlubině měkkého patra při prohlídce jejího roztomilého čípku, jednoho z klenotů jejího těla, nezjistil, že je v jednom ohni. Svlékl jsem ji. Měla sladce hořký dech. Její hnědá růžička chutnala po krvi. Od hlavy k patě se klepala. Stěžovala si, že nemůže otočit hlavou, jak ji bolí páteř, a já, jako každý americký rodič, jsem hned pomyslel na obrnu. Vzdal jsem se vší naděje na špetku něhy, zabalil jsem ji do deky a odnesl do auta. Hodná paní Hay-sová mezitím zalarmovala místního lékaře. „Máte štěstí, že se to stalo tady,“ řekla; neboť nejenže Blue byl široko daleko největší odborník, ale nacházela se tam také nemocnice, která přes svou omezenou kapacitu poskytovala po všech stránkách moderní péči. S heterosexuálním Králem skřítků v zádech jsem se k ní rozjel, přisleplý královským západem slunce na nížinaté straně a naváděný mrňavou stařenkou, kapesní čarodějnicí, možná dcerou Krále duchů, kterou mi paní Haysová zapůjčila a kterou jsem již nikdy víc neměl spatřit. Doktor Blue, jehož vzdělání bylo nepochybně menší než jeho proslulost, mě ubezpečil, že jde o virovou infekci, a když jsem se zmínil o její poměrně nedávné chřipce, suše poznamenal, že to je zas jiný mikrob a že zažil takových případů čtyřicet a že všechny připomínaly „malarickou zimnici“ starých Římanů. Nevěděl jsem, zda se mám zmínit, a ledabyle se přitom uchechtout, že moje patnáctiletá dcera měla kdysi menší nehodu, když s kamarádkou šplhala na nějaký hloupý plot, ale uvědomil jsem si, že jsem pod parou, a proto jsem se rozhodl sdělit tuto informaci v příhodnější chvíli, bude-li třeba. Světlovlasé dorotě s kamennou tváří u příjmu jsem udal věk své dcery jako „prakticky šestnáct“. Když jsem se nedíval, dítě mi vzali! Marne jsem je zapřísahal, aby mě nechali vyspat na rohožce v nějakém koutě té jejich zatracené nemocnice.

Vybíhal jsem po konstruktivistických schodištích, pokoušel jsem se svou milou vypátrat a upozornit ji, ať si dá pozor na jazyk, zvláště má-li před očima stejnou mlhu jako my všichni. V jednom okamžiku jsem dost ostře vyjel na jednu velmi mladou a velmi drzou sestru s hypertrofovanými zadními partiemi a planoucima černýma očima - potomka Basků, jak jsem se později dověděl. Jejího otce sem kdysi přivezli jako pastýře a cvičitele ovčáckých psů. Nakonec jsem se vrátil k autu a zůstal v něm ani nevím jak dlouho, schoulený ve tmě, omráčený svou novou samotou, a hleděl jsem s

otevřenou pusou na mdle osvětlenou, hodně hranatou a nízkou budovu nemocnice, skrčenou uprostřed travnatého prostranství, a přece se nyní dotýkající kouřových hvězd a stříbrně rozeklaných náspů haute montagne, kde zrovna Maryin otec, osamělý Joseph Loře, sní a jeho sny mu přinášejí Oloron, Lagore, Rolas - gue sais-je! -, anebo svádí ovci. Podobné, tuláctvím provoněné myšlenky mě vždycky utěšovaly ve chvílích velkého duševního vypětí, a teprve když se mě, i přes časté nahýbání z láhve, zmocnil pocit příjemné otupělosti, kterou měla na svědomí nekonečná noc, pomyslel jsem na zpáteční cestu do motelu. Stařena se někde poděla a já měl obavy, abych trefil zpátky. Široké štěrkové cesty křížem krážem protínaly ospalé pravoúhlé stíny. Rozeznal jsem cosi jako siluetu šibenice stojící na něčem, co bylo nejspíš školní hřiště, a u dalšího, napohled zpusťlého bloku vyrostl přede mnou v klenuté tišině bledý chrám nějaké místní sekty. Konečně jsem našel dálnici a potom motel, kde se okolo neónových obrysů nápisu „Obsazeno“ rojily milióny mūr zvaných „mlynáři“; a ve tři ráno, po jedné z těch nemístně horkých sprch, jež jako žiravina pouze utvrzují lidské zoufalství a vyčerpání, když jsem si lehl do její postele vonící kaštany a růžemi, mátou a tím velmi lahodným, velmi zvláštním francouzským parfémem, který jsem jí nedávno dovolil používat, shledal jsem, že nejsem s to vyrovnat se s prostým faktem, že poprvé za dva roky jsem od své Lolity odloučen. Zčistajasna mi vytanulo, že její nemoc je v jistém smyslu rozvinutím základního tématu, že má stejnou příchut' a nádech jako sled spřízněných dojmů, které mě matly a mučily na naší cestě, představoval jsem si, že ten tajný agent, nebo tajný milenec, nebo šprýmař, nebo halucinace či co to bylo, slídí kolem nemocnice - a Aurora si sotva „ohřála ruce“, jak říkají sběrači levandule v kraji, kde jsem se narodil, když jsem se přistihl, že se pokouším vniknout do té pevnosti znovu, že nenasnídáný, nevyprázdněný a zoufalý tluču na její zelené dveře.

To se stalo v úterý, a ve středu nebo ve čtvrtek, protože jako správná pusinka báječně zabírala na nějaké „sérum“ (semeno sedmihláška či sluneční sliny), se jí znatelně ulevilo a lékař prohlásil, že za pár dní bude zase „jako rybička“. Z osmi návštěv se mi jediné ta poslední ostře vryla do paměti. Byl vůbec div, že jsem se tam dotrhl, neboť jsem se cítil celý zesláblý infekcí, která se mezitím pustila i do mě. Nikdo nemá tušení, co mě stálo sil nést kytici, to břímě lásky, knihy, pro něž jsem vážil cestu dlouhou šedesát mil: Browningova Dramatická díla, Dějiny tance, Klačni a kolombíny, Ruský balet, Květena Skalnatých hor, Antologie divadelních společností a Tenis od Heleny Willsové, která v patnácti vyhrála své první juniorské mistrovství ve dvouhře. Když jsem stoupal ke dveřím soukromého pokoje své dcery (třináct dolarů za den), objevila se s podnosem od snídaně ta mrcha Mary Loreová, výpomocná sestra, která mě od prvního dne nepokrytě nesnášela, praskla s ním na židli v chodbě a s křepčícím pozadím zmizela zpátky v pokoji - nejspíš varovat chudinku Lolinku, že na podrážkách ze surové gumy se plíží ten starý tyran s knihami a kytkou, kterou tvořilo polní kvítí a nádherné listy, jež jsem natrhal vlastníma rukama v rukavicích za svítání v horském průsmyku (toho osudného týdne jsem skoro nespál).

A jestlipak moji Carmencitu dobře krmí? Jen tak mimochodem jsem se mrkl na podnos. Na talířku upatlaném od žlutou ležela pomačkaná obálka. Něco v ní původně muselo být, protože jedna strana byla roztržená, ale chyběla na ní adresa - nebylo tam nic, vůbec nic, kromě rádobyberbov-ního znaku se zeleným nápisem „Penzión Ponderosa“. Nato jsem předvedl chassé-croisé s Mary, která se chystala opět vystřelit ven - je obdivuhodné, jak svižně se tyhle mladé prdelaté ošetřovatelky pohybují, a jak málo toho stihnou. Zamračila se při pohledu na obálku, kterou jsem vyžehlenou položil zpátky na místo.

„Radši na to nesahejte,“ kývla hlavou k podnosu, „mohly byste se spálit.“

Bylo pod moji důstojnost oplácet. Řekl jsem jenom:

„Je croyais que t'étais un bili - a ne billet doux. Myslel jsem, že je to účet, a ne milostné psaníčko.“ A vzápětí jsem vstoupil do prosluněného pokoje a pozdravil Lolitu: „Bon-jour, mon petit.“

„Dolores,“ zašveholila Mary Loreová, vstupující se mnou, po mně, prese mě, ta nakynutá coura, mrkala a úžasné hbitě se pustila do skládání bílé flanelové přikrývky: „Dolores, tvůj táta si myslí, že dostáváš dopisy od mého kluka. Ty (samolibě poklepala na malý zlacený křížek na krku) dostávám já! A můj táta umí taky parlevu jako tvůj.“

Odešla z pokoje. Dolores, tak nádherně růžová a rusá, rty čerstvě nalíčené, vlasy skvostně vykartáčované, nahé paže natažené na urovnané přikrývce, ležela a nevinně se usmívala na mě nebo jen tak. Na nočním stolku vedle papírového ubrousku a tužky hořel na slunci její prsten s topasem.

„To jsou ale příšerný pohřební kytky,“ neodpustila si. „J tak díky. Ale vadilo by ti moc, kdyby ses vykašlal na tu frá-ninu? Lidi to šve.“

S obvyklým chvatem vrazila do pokoje ta mladá vyspělá nevymáchaná huba, páchnoucí močí a česnekem, s časopisem Dezertér, který její pacientka dychtivě přijala, aniž věnovala jediný pohled přepychově ilustrovaným svazkům, jež jsem jí přinesl já.

„V Ponderose,“ utrousila Mary (příkrášlila informaci dodatečným nápadem), „pracuje moje sestra Anna.“

Chudák Modrovous. Tihle brutální bráchové! Est-ce que tu ne m'aimes plus, ma Carmen? Nikdy mě nemilovala. Tehdy jsem poznal, že moje láska je stále stejně beznadějná, a také že ty dvě holky se spolčily, že proti mé beznadějně lásce kují pikle v baskičtině nebo zemfirštině. A kdyby jen to, řeknu vám ještě něco: totiž Lo to hrála na obě strany, neboť balamutila i sentimentální Mary, které podle všeho namluvila, že chce bydlet u svého mladého veselého strýčka, a ne se mnou, takovým nelidou a morousem. A další ošetřovatelka, jejíž totožnost jsem nikdy nezjistil, a obecní blb, který vozil výtahem lůžka a rakve, i ty debilní zelené andulky v kleci v čekárně - všichni, ti všichni se účastnili toho sprostého spiknutí. Mary se zřejmě domnívala, že směšný otec, profesor Humbertoldi, stojí v cestě románu mezi Dolores a jejím náhradním tátou, boubelatým Romeem (protože, marná sláva, tys dost sádelnatý byl, Romku, přes všechny ten koks a chlast).

Bolelo mě v krku, stál jsem a naprázdno polykal u okna a díval se na hory, na romantickou skálu vysoko v usměvavé, intrikánské obloze.

„Má Carmen,“ pravil jsem (někdy jsem jí tak říkával), „odjedeme z toho sychravého, bolavého města, jen co

vstaneš z postele."

„Mimochodem, potřebuju všechny svoje šaty," ozvala se gitanilla, skrčila kolena a otočila další stránku.

„Protože opravdu," pokračoval jsem, „nevidím důvod, proč bychom tu zůstávali."

„Nevidím důvod zůstat nikde," odsekla Lolita. Uvelebil jsem se do kretonového křesla, otevřel jsem atraktivní botanické dílo a pokoušel jsem se v horečnatém, bzukavém tichu pokoje identifikovat svoje květiny. Ukázalo se, že je to nemožné. Vtom se někde na chodbě rozezvučel melodický hlas zvonku.

Mám dojem, že v té výstavní nemocnici neměli víc než deset pacientů (z toho tři nebo čtyři byli „blázni", jak mi již dříve radostně sdělila Lo), a personál se moc nepřetrhl.

Dbali však - také proto, aby se mohli předvádět - na přísné dodržování předpisů. Je rovněž pravdou, že jsem často chodíval mimo návštěvní hodiny. Nikoli bez skrytého proudu mlhavé malice mě předvídavá Mary (příště už to bude une belle dame toute en bleu proplouvající Hromovou strží) drapla za rukáv, aby mě vyprovodila ven. Pohlédl jsem na její ruku - pustila ji. Na odchodu, na dobrovolném odchodu mi Dolores Hazeová připomněla, co jí mám druhý den ráno přinést... Nepamatovala se, kde všechny ty věci, které chce, jsou... „Přines mi," volala (už z dohledu, dveře v pohybu, dveře se zavírají, zavřely se), „ten nový šedý kufr a mamčin loďák!" Jenomže do rána jsem se klepal zimou, chlatal a chcípal v motelové posteli, v níž spočinula jen na pár minut, a nejlepší, co jsem byl s to za těchto kruhovitě se rozbihajících okolností udělat, bylo poslat jí ty dva bágly po šamstrovi té vdovičky, robustním a dobrodušným řidiči nákladáku. Představoval jsem si, jak Lo ukazuje své poklady Mary... Nebyl jsem samosebou příliš při smyslech a příštího dne jsem stále ještě cítil spíše jakési chvění než pevnou půdu pod nohama, jelikož když jsem vyhlédl z okna koupelny na přilehlou zahrádku, uviděl jsem stát na stojánku Dollyin překrásný mladý bicykl, půvabné přední kolo bylo jako vždy ode mě odvrácené a na sedle se uvelebil vrabčák - kolo však patřilo bytné, a tak jsem se pousmál, potřásl ubohou hlavou nad pošetilými představami, doštra-chal jsem se k posteli a tiše ležel jako světec -

Světec, vskutku! Dolly snědá

na trávě, kde není stínu, kde

Sanchicha čte a hledá ve

filmovém magazínu -

- což dokládaly nesčetné výstřižky, v nichž Dolores tonula, ať se objevila kdekoli, a ve městě se začal slavit nějaký slavný národní svátek, soudě podle ohňostrojů - hotových bomb, které neustále vybuchovaly, a odpoledne za pět minut dvě jsem u pootevřených dveří chaty zaslechl zvuk šeptajících rtů a pak zabouchání.

Hromotluk Frank. Zůstal zarámovaný v otevřených dveřích, v mírném předklonu, jednu ruku na futru.

Breiden. Volá sestra Loreová. Přej jestli je mi líp a jestli dneska přijdu.

Na dvacet kroků vypadal Frank jako hora kypící zdravím, na pět, jako v této chvíli, sestával z ryšavé mozaiky jizev - při výbuchu kdesi za mořem prolétl zdí; ale i přes nespočetné šrámy dokázal zkrotit obrovitý nákladák, chodit na ryby, na lov, pít a bujaře oprašovat paničky na své trase. Toho dne, buď že byl tak velký svátek, anebo zkrátka proto, že chtěl rozptýlit maroda, sundal rukavici, kterou nosíval obvykle na levé ruce (té, která se teď opírala o futro), a odhalil před fascinovaným mučedníkem nejen to, že mu úplně chybí prsteník a malíček, ale i nahou dívku s rumělkovými bradavkami a indigovým trojúhelníkem půvabně vytetovanou na hřbetě jeho zmražené ruky: ukazováček s prostředníčkem představovaly nohy, zápěstí se pyšnilo její hlavou a květinovým věnečkem. Jak byla rozkošná... opírala se o dřevěné veřeje jako nějaká lživá víla.

Poprosil jsem ho, aby Mary Loreové vyřídil, že zůstanu v posteli celý den a někdy zítra své dceři zavolám, budu-li jen trochu v polynéské náladě.

Všiml si mého pohledu a zamilovaně zaškubal jejím pravým bokem.

„Jasan," zapěl hromotluk Frank, poplácal futro a hvízdaje si odnášel mé poselství, zatímco já si dál přihýbal z láhve a do rána bylo po horečce, a byť jsem byl malátný jako ropucha, přehodil jsem přes kukuřicové žluté pyžamo purpurový župan a vydal jsem se přes ulici zatelefonovat. Všechno bylo v pořádku. Někáký dobře slyšitelný hlas mi sdělil, že ano, všechno je v pořádku, moje dcera včera odjela, okolo druhé ji vyzvedl její strýc, pan Gustav, přijel se štenětem kokršpaněla, na každého se usmíval, měl černého Kádi La-ka, hotově zaplatil Dollyin účet a řekl jim, aby mi vzkázali, že si nemám dělat starosti a ať se držím v teple, jsou na dědečkově ranči, jak bylo domluveno.

Elphinstone byl a doufám, že stále je, velice hezké městečko. Rozprostíralo se jako maketa se svými chomáčky zelených stromů a červenými střechami domů na dně údolí - mám pocit, že jsem se již zmínil o jeho výstavní škole a chrámu a prostorných pravoúhlých parcelách, z nichž některé sloužily kupodivu jenom jako svérázná pastviska, na nichž se v časně červencové jitrní mlze popásala mula nebo jednorožec. Legrační příhoda: v jedné štěrce skřípající ostré zatačce jsem se otřel o zaparkované auto, ale řekl jsem telesteticky sobě - a telepaticky (v lepším případě) jeho gestikulujícímu řidiči -, že se vrátím později, na adresu Bird-ská škola, Bird, Nový Bird, gin sice udržoval v chodu mé srdce, ale zatemnil můj mozek, a po několika omylech a oknech, běžných u nových epizod, jsem se ocitl v přijímací ordinaci, kde jsem se pokoušel zmlátit lékaře a řval jsem na lidi, kteří zalézali pod židle, a dožadoval jsem se Mary, která ke svému velkému štěstí neměla ten den službu; čísi hrubé ruce mě rvaly za župan, až mi nakonec utrhly kapsu, a kdovíjak jsem se dostal na klín pacientovi s hnědou pleší, jehož jsem si spletl s doktorem Bluem a který se nakonec zvedl a absurdním tónem poznamenal: „A nyní se vás táží, kdo je tu neurotik?" - a potom mi vychrtlá komisi sestra předala sedm nádherných, přenáděrných knih a ten jedinečně složený skotský pléd a chtěla na mě potvrzenku; a v tom náhlém tichu jsem na chodbě zahlédl policistu, jemuž na mě ukazoval můj kolega řidič, a já jsem pokorně tu nanejvýš symbolickou kvitanci podepsal, vydávaje tak svoji Lolitu všem těm lidoopům na pospas. Co jiného jsem však mohl dělat? Všechno zastřela tato prostá úvaha: „V této chvíli je nejdůležitější zůstat na svobodě." Jeden chybný krok, a mohli by začít vyšetřovat můj zločinný život. Předstíral jsem tedy, že se probírám z alkoholového opojení. Svému kolegovi řidiči jsem zaplatil tolik, kolik považoval za spravedlivé. Doktoru Blueovi, jenž mi mezi tím hladil ruku, jsem v

slzách vykládal o likéru, jímž jsem nezřízeně povzbuzoval své zrádné, leč podle všeho dobře šlapající srdce. Celé nemocnici jsem se omluvil s takovou pompou, až mě to málem odrovnalo, nicméně jsem dodal, že se zbytkem humbertovského rodu nijak zvlášť nevycházím. Sobě jsem pošeptal, že mi stále ještě zbývá pistole a že jsem stále ještě svobodný člověk - svobodný, abych vypátral uprchlici, svobodný, abych zničil svého bratra.

23

TISÍC MIL hedvábně hebké silnice dělilo Kasbeam, kde se podle mého nejlepšího přesvědčení rudý ďábel objevil podle plánu poprvé, od osudného Elphinstonu, kam jsme dorazili asi týden před Dnem nezávislosti. Putování zabralo skoro celý červen, protože jsme málokdy ujeli více než dvě stě kilometrů denně, a zbývajíc čas - v jednom případě až pět dní - jsme trávili na různých zastávkách, které byly všechny nepochybně předem naplánované. Právě tady bude nutné hledat ďáblu stopu, a tomu jsem se oddal tělem i duší po několika dnech, které nestojí za zmínku, kdy jsem křížem krážem projížděl vytrvale se rozbíhající silnice v okolí Elphinstonu.

A teď si mě představ, milý čtenáři, představ si moji ostý-chavost a můj odpor ke každé okázalosti, vrozený smysl pro *comme il faut*, jenom si představ, jak pod třaslavě vděčným úsměvem tajím svůj šílený žal a vymýšlím si nějakou příhodnou záminku, abych směl prolistovat hotelovou knihu hostů: „Víte," říkával jsem, „skoro bych se vsadil, že jsem tu už jednou byl - podívám se, s dovolením, na zápisy kolem poloviny července - kdepak, vidím, že se přece jen pletu - tenhle člověk žije ale v divném hnízdě: Lapenzas. Tak vám pěkně děkuju." Nebo: „Bydlel tu u vás jeden můj klient - někam jsem založil jeho adresu - smím...?" A každou chvíli se stalo, zvlášť když jsem narazil na určitý typ morousů, že mi osobní prohlídka knih byla odepřena.

Mám tady jednu poznámku: mezi 5. červencem a 18. listopadem, kdy jsem se na pár dní vrátil do Beardsley, jsem se přihlásil, pokud jsem v nich přímo nespál, do 342 hotelů, motelů a turistických nocleháren. Tato cifra zahrnuje pár zápisů mezi Kasbeamem a Beardsley, z nichž jeden vy-plodil ďáblův stín („N. Petit, Larousse, 111."). Svě pátrání jsem musel pečlivě plánovat z hlediska času a prostoru, abych nevyvolal nežádoucí pozornost; a nejméně v padesáti případech jsem se jenom přepál v recepci - k ničemu to ale nevedlo, a tak jsem raději dokazoval dobrou vůli a probouzel důvěru ke své osobě tím, že jsem nejprve za pokoj, který jsem nepotřeboval, zaplatil. Můj průzkum mi prozradil, že z těch přibližně tří set prohlédnutých knih mě nejméně dvacet uvedlo na stopu: ten loudavý ďábel zastavoval ještě častěji než my, anebo - a toho byl klidně schopen - se v některých motelech přihlásil navíc, aby mě bohatě zásobil výsměšnými narážkami. Pouze v jednom případě spal ve stejném motelu jako kdysi my, pár kroků od Lolitina polštáře. Párkrát nocoval ve stejném nebo sousedním bloku, nezřídka číhal uprostřed mezi dvěma zamluvenými místy. Jak živě jsem si vybavoval Lolitu, těsně před naším odjezdem z Beardsley, nataženou na koberci v obývací, zabranou do turistických průvodců a map, na nichž si úseky a zastávky značila rtěnkou!

Hned mi bylo jasné, že předvídal mé pátrání a rozesel spoustu urážlivých pseudonymů, abych si něco užil. V prvním motelu, který jsem navštívil - penziónu Ponderosa - zněl jeho zápis mezi tuctem viditelně lidských záznamů: Dr. Gratiano Forbeson, Mirandola, N. Y. Jeho konotace na italskou komedii mě pochopitelně nemohla nezarazit. Majitelka mě ráčila informovat, že dotyčný pán proležel pět dní v posteli se silnou chřipkou, že si nechal v kterémsi garáži opravit vůz a že se odhlásil 4. července. Ano, nějaká Anna Loreová svého času v penziónu pracovala, ale provdala se za obchodníka koloniálních zboží v Cedar City. Jedné měsíční noci jsem si Mary v bílých střevíčkách vyčítal na opuštěné ulici; automaticky se chystala ječet, ale povedlo se mi civilizovat ji tím, že jsem prostě padl na kolena a zapřísahal ji, aby mi pomohla. Dušovala se, že nemá o ničem potuchy. Kdo je ten Gratiano Forbeson? Jako by váhala. Vytáhl jsem stodolarovou bankovku. Zvedla ji proti měsíčnímu svitu. „Váš bratr," špitla konečně. Vyzval jsem ze sebe nějakou francouzskou nadávku, chňapl po bankovce, kterou držela v měsíčně studené ruce, a dal jsem se na útěk. To mě naučilo spoléhat jenom na sebe. Žádný detektiv by neobjevil stopy, jež Trapp ladil pro můj mozek a moje způsoby. Nemohl jsem pochopitelně doufat, že mi někdy zanechá své pravé jméno a adresu, ale choval jsem naději, že se jednou smekne na náledí vlastní prohnanosti, třeba tak, že si troufne použít sytější a osobnější barevný tón, než je v pravém slova smyslu nezbytné, anebo že odhalí příliš mnoho kvalitativním součtem kvantitativních částí prozrazujících příliš málo. Jedno se mu podařilo: úplně vtáhnout mě a moji mučivou trýzeň do své ďábelské hry. S nesmírným umem se potácel a ploužil a opět nabýval neuvěřitelné rovnováhy, a vždycky mi zanechal sportovní naději - smím-li užít takového pojmu, mluvím-li o zradě, hněvu, bezútěšnosti, hrůze a zášti -, že se třeba prozradí příště. Což se nikdy nestalo, byť k tomu měl setsakra blízko. Všichni hledíme s obdivem na flitry pošíitého akrobata, úzkostlivě krácejícího v napudrovaném světle po provaze, ale oč výjimečnější je umění, když se na prohnutém laně objeví machr v haastrošských hadrech a paroduje opilce! O tom bych já mohl vypravovat...

Stopy, které zanechal, neprozradily jeho totožnost, avšak odrážely jeho osobnost, nebo přinejmenším jakousi celistvou a nápadnou část té osobnosti; v jeho žánru, jeho druhu humoru - alespoň v jeho nejlepších projevech -, naladění jeho mozku, jsem nacházel něco ze sebe. Napodoboval mě a zároveň se mi vysmíval. Jeho narážky byly bezpochyby nadmíru intelektuální. Byl sečtělý. Uměl francouzsky. Byl zběhlý v logodaedii a logomanii. Byl amatérem v nauce sexuální. Měl ženské písmo. Uměl si změnit jméno, ale nedovedl zastřít, ať je mastil sebevíc, svá podivně psaná „t", „w" a „l". Mezi jeho oblíbená trvalá bydliště patřil ostrov Quelquepart. Nepoužíval plnicí pero, což znamená, jak vám potvrdí každý psychoanalytik, že v pacientovi dříme potlačený undinik. Člověk milosrdně doufá, že na něho ve vlnách Styxu čekají rusalky.

Jeho základním povahovým rysem byla vášeň napínat na skřípec. Bože, jak se mě ten bídák jenom natrápil! Vyzval na souboj moji erudici. Jsem dost pyšný na to, že něco znám, abych skromně připustil, že neznám všechno, a nestydím se přiznat, že mi některé prvky v té kryptogramové honičce se zanechávanými vzkazy unikly. Jak bouřlivým chvěním triumfu i hnusu se otřásla moje chatrná tělesná schránka, když mi mezi prostými, nevinnými jmény v hotelové knize hostů vystříkl do tváře jeho ďábelský hlavolam! Všiml jsem si, že kdykoli měl pocit, že se jeho hádanky stávají

příliš nesrozumitelnými i pro takového luštilce, jako jsem já, přivábil mě nazpět nějakou snadnou. „Arsene Lupin“ byl hračkou pro Francouze, který se pamatoval na detektivní příběhy svého dětství, a člověk nemusel být zrovna znalcem umění románu, aby ocenil ořepanou vestu „K. A. Ramazoff, Ivan, Ark.“ Nevkusná, třebaže v podstatě prozrazovala vzdělance - a ne policajta, ne prachspřestého hulváta, ne oplzlého cestáka -, byla taková vymyšlená jména jako „Arthur Rainbow“, což byl zcela zjevně traves-tovaný autor díla *Le Bateau Bleu* - dovolte, abych se taky trochu zasmál, pánové! -, nebo „Moris Schmetterling“, autor pověsti *VOiseau Ivre* (touché, čtenáři!). Hloupé, ale legrační „D. Orgon, Elmira, N. Y.“ pocházelo z Molièra, a jelikož jsem se ještě před nedávným snažil zaujmout Lolitu věhlasným divadlem osmnáctého století, uvítal jsem jako starého kumpána jméno „Harry Bumper, Sheridan, Wyo.“ Obyčejná encyklopedie mě informovala, kdo se skrývá pod tajuplným jménem „Phineas Quimby, Lebanon, N. H.“, a každý dobrý freudovec s německým jménem a jistým zájmem o náboženskou prostituci by měl na první pohled rozpoznat logický vztah ve jménu „Dr. Kitzler, Eryx, Miss.“ Až potud to jde. Taková legrace byla laciná, ale celkem vzato neosobní, a tím pádem neškodná. Neuvádím mnoho zápisů, které upoutaly moji pozornost jako nepochybné stopy per se, ale které mě znátly svými rafinovanějšími pointami, neboť mám pocit, že tápu v mlze na pomezí, kde se slovní přízraky mění, možná, v živé turisty. Kdo byl „Johnny Randall, Ramble, Ohio“? Nebo to byl skutečný člověk, který psal čirou náhodou podobným písmem jako „N. S. Aristoff, Catagela, N. Y.“? Na co naráží slovo „Catage-la“? A co takový „James Mavor Morell, Bluff, Utah“? Aristo-fanes, bluf - to chápu, ale co mi uniklo?

Celou tou pseudonymitou se táhlo cosi, čím se mi obzvlášť bolestně rozbušilo srdce. Něco takového jako „G. Trapp, Geneva, N. Y.“ bylo projevem zrádovství ze strany Lolity. „Aubrey Beardsley, Quelquepart Island“ naznačoval jasněji než ten zkomolený telefonní vzkaz, že po počátku celé historie je nutno pátrat na Východě. „Lucas Picador, Merrymay, Pa.“ prozrazoval, že moje Carmen svěřila tomu podvodníkovi mé nejtajnější city. Ukázkou bezcitné krutosti byl „Will Brown, Dolores, Colorado“. Nevkusný „Harold Haze, Eden, Alabama“ (což by jindy můj smysl pro humor ocenil) předpokládá důvěrnou znalost dívčiny minulosti a jako těžký sen vyvolával na okamžik dojem, že moje pronásledovaná oběť je starý rodinný přítel, možná stará Char-lottina láska, možná napravovatel křivd („Donald Otto Quich, Sierra, Nev.“). Zato jako dýka mnou projel zápis ukončený anagramem v knize hostů kasbeamského hotelu: „Y. Zac Love, Letts, Iowa“.

Zkomolené poznávací značky, jež zanechávali všichni tihle Personové, Orgonové, Morellové a Trappové mi pouze napověděly, že majitelé motelů se netrápí kontrolou, zda jsou auta jejich hostů řádně registrována. Reference - neúplné či nesprávně přečtené - k vozům, které si ten ďábel vypůjčoval na krátké úseky mezi Wace a Elphinstone, byly samosebou k ničemu; značka původního Aztecu byla tetelivým třpytem střídajících se číslic, některé se přesouvaly, některé zaměňovaly nebo vypadávaly, ale vytvářely přitom jakési souvztažné kombinace (jako „WS 1564“ a „SH 1616“ nebo „Q 32888“ a „KV 88322“), což však bylo provedeno tak mazaně, aby společný jmenovatel zůstal navždy utajen.

Napadlo mě, že poté, co vrátil kabriolet komplicům ve Wace a přesedlal na systém výměny aut po určitých úsecích cesty, byli možná jeho následovníci méně opatrní a mohli v některé recepci zanechat archetyp oněch navzájem si odpovídajících číslic. Ale bylo-li hledání ďábla na cestách, po nichž se prokazatelně pustil, tak složitou, neurčitou a zbytečnou záležitostí, co jsem mohl očekávat od jakéhokoli pokusu objevit stopu neznámých motoristů putujících neznámými končinami?

24

NEŽ JSEM dorazil do Beardsley, v průběhu té drásavé rekapitulace, o níž jsem se právě namluvil dost a dost, zrodila se mi v mysli hotová představa a já jsem vylučovací - vždycky riskantní - metodou tuto představu převedl na jediný konkrétní zdroj, který jí byly s to poskytnout činnost chorého mozku a ochablá paměť.

Kromě reverenda Rigora Mortise (jak ho překřtily dívky) a jednoho starce, který vyučoval nepovinnou němčinu a latinu, nebyli na Beardsleyském gymnáziu zaměstnaní žádní muži. Několikrát je však navštívil jeden kunsthistorik z Beardsleyské univerzity, který studentům promítal diapozitivy francouzských zámků a maleb devatenáctého století. Hodlal jsem se zmíněných projekcí a besed zúčastnit, ale Dolly, jak bylo jejím dobrým zvykem, mě prosila, abych nechodil, a bašta. Také jsem si vzpomněl, že Gaston mluvil právě o tomhle lektorovi jako o báječném gaigonovi, ale to bylo vše; paměť mi zkrátka odmítla jméno toho ctitele starých zámků vydat.

V den určený pro vykonání rozsudku jsem kráčel plískanicí k informační přepážce ve Stvořitelově křídle Beardsleyské univerzity. Tam jsem se dozvěděl, že dotyčný se jmenuje Riggs (trochu mi připomínal jménem toho kněze), že je to starý mládenec a že se do deseti minut vynoří z „muzea“, kde má právě přednášku. V chodbě vedoucí k posluchárně jsem se posadil na jakousi mramorovou lavici, věnovanou Cecilii Dalrymple-Rambleovou. Jak jsem tam čekal, s bolestivým pocitem v prostatě, podroušený, k smrti nevyspalý, svíraje v kapse pláště pistoli, náhle mě napadlo, že jsem se pomátl a chystám se provést nějakou pitomost. Neexistovala jediná šance k miliónu, že docent Albert Riggs ukrývá ve svém beardsleyském domě na Pritchard Road č. 24 moji Lolitu. Ne, on přece tím gaunerem být nemůže. Byl to do nebe volající nesmysl. Ztrácel jsem čas i rozum. Jsou spolu v Kalifornii, kdepak tady. V té chvíli jsem si všiml náznaku nepokoje za nějakými bílými sochami; dveře - ne ty, z nichž jsem nespouštěl zrak - se rychle otevřely a mezi hordou studentek se mihla holá hlava a dvě zářivě hnědé oči a blížily se ke mně.

Vůbec jsme se neznali, ale nenechal si vymluvit, že jsme se kdysi viděli na zahradní slavnosti v Beardsleyském gymnáziu. Jakkak se daří mé dceři, která tak báječně hraje tenis? Má ještě hodinu v jiné třídě. Zatím na shledanou.

Další pokus o identifikaci již nebyl vyřešen tak svižně: pomocí inzerátu v jednom z lojných časopisů jsem si troufl spojit se s jedním soukromým detektivem, bývalým boxerem, a jenom abych mu podal určitý obraz o metodě, kterou ten ďábel používal, seznámil jsem ho se jmény a adresami, jež jsem nashromáždil. Vytáhl ze mě slušnou zálohu a po dva roky - celé dva roky, čtenáři! - nedělal ten imbecil nic jiného, než že prověřoval ty nesmyslné údaje. Již dávno jsem s ním přerušil všechny peněžní styky, když se jednoho krásného dne vynořil s triumfální novinou, že nedaleko

městečka Dolores v Coloradu žije osmdesátiletý Indián jménem Bili Brown.

25

TATO KNIHA je o Lolitě; a nyní, když jsem dospěl k části, která (nebýt toho, že mě předešel jiný mučedník, také oběť vnitřního spalování) by mohla nést název „Dolorēs dispa-nie“, nemělo by prakticky smysl rozebírat ta tři jalová léta, která následovala. Třebaže se patří zaznamenat několik maličkostí, rád bych přesto naznačil celkový dojem, kterým je život v plném letu, jehož postranní dveře se rozrážejí dokořán, a úprk řvoucího černého času, přehlušující šlehavým vichrem křik osamělého neštěstí.

Je dost zvláštní, že skoro nikdy jsem neviděl ve snu Lolitu takovou, jak jsem si ji pamatoval - jak pravidelně a posedle vstupovala do mé vnímající mysli během denního snění a bezesných nocí. Dovolte, abych se vyjádřil přesněji: pronásledovala mě ve spánku, ale objevovala se v něm v podivných a nesmyslných maskách jako Valerie nebo Charlotta nebo jejich kříženec. Onen složitý přízrak tedy ke mně přicházel, shazoval ze sebe jedny šaty po druhých, v ovzduší nesmírné melancholie a ošklivosti, a s tupou vyzývavostí uléhal na nějaké úzké prkno nebo tvrdou pohovku s tělem pootevřeným jako gumová záklopka duše kopacího míče. S rozbitým nebo beznadějně založeným chrupem jsem se ocital v příšerných chambres garnies, kde pro mě pořádali nudné vivisekční večírky končící obvykle tím, že Charlotta nebo Valerie se rozplakala v mém krvácejícím náručí a mé bratrsky něžné rty ji něžně líbaly ve snovém chaosu vydražených vídeňských starožitných tretek, lítosti, nemohoucnosti a hnědých paruk truchlivých stařen, které právě otrávil plynem.

Jednoho dne jsem z auta vytahal a zničil nashromážděnou haldu časopisů pro mládež. Však je znáte. Pokud jde o city - doba kamenná; ve smyslu hygieny moderní nebo přinejmenším mykénská. Pohledná, ale již velmi zralá herečka se sáhodlouhými řasami a buclatým spodním rtem propaguje nový šampón. Klamy reklamy. Mladé studentky se zbláznily do plisovaných sukní - que t'était loin, tout cela! Čeká-li hospodyňka návštěvu, je její povinností opatřit si něco nového na sebe. Zbytečné zabíhání do detailů ubírá vaši konverzaci veškerý lesk. Všichni známe „nípál-ky“ - dívky, které si na večírcích v práci nípají kůžičku pod nehty. Jenom velmi starý a velmi vážený muž si nemusí sundávat rukavici, podává-li ruku dámě. Otevřte brány romance - noste Nový zplošťovač břicha! Břínka břínka, brousí boky! Tristan ve Filmové lásce. No fakt! Manželská hádanka Joea a Joy budí spoustu dohadů. Zkrášte se rychle a levně! Komiks: špatná holka (brunetka), tlustý otec (doutník); hodná holka (zrzka), fešný papínek (přistřižený knírek). Anebo ten odporný seriál s tím gorilím podvodníkem a jeho ženou, spratkoidní trpaslicí. Et moi qui t'of-frais mon génie... Vzpomněl jsem si na docela půvabné, ztřeštěné veršičky, jaké jsem jí psával, když byla malá: „Nejsou ztřeštěné,“ říkala jízlivě, „ale normálka praštěné.“

Husar a husa, králové a králové

mají tajemné a zvláštní zvyky v palici.

Kolibříci jsou nejrychlejší rakety.

Had na vandru má ruce v kapsách zaklety...

Jiných jejích věcí jsem se zbavoval jenom nerad. Až do konce roku 1949 jsem s láskou opatroval, uctíval a šmudlal polibky a slzami mořského panice pár starých tenisek, obnošenou klukovskou košili, ošuntělé texasky, objevené v kufru auta, zmačkanou školní čepici a podobné rozpustilé poklady. Později, když jsem si uvědomil, že z toho přicházím o rozum, jsem celou tu hromadu sebral, přidal k ní všechno, co jsme měli uložené v Beardsley - krabici knih, její kolo, obnošené kabáty, galoše -, a na její patnácté narozeniny jsem všechno poslal poštou jako anonymní dar do dívčího sirotčince u větrného jezera na kanadských hranicích.

Je dost možné, že kdybych svého času zašel ke schopnému hypnotizérovi, mohl ze mě vytáhnout a sestavit do logického vzorce určité nahodilé vzpomínky, jimiž jsem protkal svoji knihu s daleko větší ostentativností, než s jakou se mi jeví dokonce ještě i dnes, když už vím, po čem se mám v minulosti pít. Tenkrát jsem měl pocit, že pouze ztrácím kontakt se skutečností; a když jsem strávil zbytek zimy a téměř celé následující jaro v quebeckém sanatoriu, kde mě léčili již dříve, rozhodl jsem se, že si dám nejprve do pořádku některé záležitosti v New Yorku a teprve potom se rozjedou do Kalifornie, kde se pustím do důkladného pátrání.

Tohle jsem složil ve svém útulku:

Hledá se: Hazeová Dolores.

Vlasy: plavé. Rty: jak růžička.

Věk pět tisíc tři sta dní má dnes.

Profese: žádná, nebo „hvězdička“.

Kde se skrýváš, Hazeová Dolores?

Pročpak se skrýváš? V čem je háček?

(Mluvím omámen, jak zpráskaný pes,
nemohu ven, pravil špaček.)

Kam se řítíš, Hazeová Dolores?

Kouzelný koberec jakou má známku?

Že by tě okrový ocelot nes?

Kdepak parkuješ, můj talismánku?

Kdo je tvůj idol, Hazeová Dolores?

Stále ta hvězda, ten vyschlý pramen?

Jen samý šprým, zábava a ples,

a dary a bary, má malá Carmen!

Ach Dolores, ta hudba mě mučí!

Ještě tančíš, podobná vidinám?

(Oba texasky, trička z pavučin,
já sedím v koutě, osud proklínám.)
Šťasten, přešťasten hnusák McFatum
vandruje Státy s manželkou-dítětem,
vlekl svou Molly pod nos všem státům,
chráněné pustiny šíleným světem.
Slíbil jsem hory Dolly! Oči měla vair,
dokořán, když líbal jsem rty slané.
Znáš ten parfém, jmenuje se Soleil Vert?
Nejste z Paříže, pane?
Uautre soir un air froid d'opéra m'alita:
Son félé - bien fol est qui s'y fie!
Uneige, le décor s'écroule, Lolita!
Lolita, qu'ai-je fait de ta vie?
Umírá, umírá Hazeová Lolita,
já zas ze zášti a výčitek bolu.
A opět se ježí ruka má letitá
a opět plakat slyším svoji Lolu.
Strážníku, strážníku, tam, to jsou oni –
v dešti, k výkladní skříni ji vez!
Má bílé punčošky, já pláču pro ni,
má jméno Hazeová, Dolores.
Strážníku, strážníku, tamhle hleďte –
Dolores Hazeová a její milý!
Pistoli vemte a za nimi jeďte,
teď palte, teď kryjte se chvilí.

Hledá se: Hazeová Dolores.
Pohledem nelže - nikdo neuvěří.
Váha padesát, stěží přes,
na výšku metr padesát měří.
Dolores Hazeová, mé auto sténá,
poslední úsek nejtěžší bývá,
shodí mě do škarpy, do ztracena
a kde jen rez a záře hvězd zbývá.

Podrobuji-li tuto báseň psychoanalýze, je mi jasné, že se skutečně jedná o majstrštyk maniaka. Syrové, toporné, křiklavé rýmy velice přesně odpovídají určitým perspektivě nepodléhajícím příšerným krajinám a postavám, a zvětšeným částem krajin a postav, jak je malují psychopati při testech, které jim vymýšlejí jejich vychytralí drezéři. Napsal jsem mnohem víc básní. Ponořil jsem se do poezie jiných. Ale ani na vteřinu jsem nezapomněl na břímě odplaty.

Byl bych darebák, kdybych tvrdil, a čtenář hlupák, kdyby věřil, že šok ze ztráty Lolity mě navždy vyléčil z vášnivého obdivu k malým holčičkám. Má prokletá přirozenost se nemohla změnit, třebaže jsem teď Lolitu miloval jinou láskou. Můj zasmušilý a kradný pohled nepřestával proti mé vůli pátrat na hřištích a plážích po záblesku nymfických údů, prohnaných znameních Lolitinych služek a družiček. Jedna prazákladní představa však ve mně odumřela: vůbec jsem neuvažoval o možnosti zakusit pocit slasti s malou dívenkou, ať již určitou či umělou, někde v bezpečném ústraní; má představivost nikdy nevhroužila své tesáky do Lolitinych sestřiček v předalekých zákoutích vysněných ostrovů. To všechno se alespoň prozatím ocitlo v nenávratnu. Na druhé straně, bohužel, ve mně dva roky obludných požitků zanechaly určité návyky na rozkoš: měl jsem strach, aby mě snad ta prázdnota, v níž jsem žil, neuvrhla do svobody náhlého šílenství, až se octnu tváří v tvář náhodnému pokušení v nějaké postranní uličce mezi přednáškou a večeří. Samota mě ničila. Potřeboval jsem přátelství a péči. Mé srdce bylo hysterický, nespolehlivý orgán. A v tom okamžiku vstoupila na scénu Rita.

26

BYLO jí dvakrát víc než Lolitě a o čtvrtinu méně než mně: hodně štíhlá zralá tmavovláška s bledou pletí, vážila padesát dvě kila, měla kouzelně asymetrické oči, hranatý, jakoby zběžně načrtnutý profil a velice přitažlivé ensellure k pružnému pozadí - mám dojem, že v ní kolovalo trochu španělské nebo babylónské krve. Sbalil jsem ji jednoho mravně uvolněného májového večera někde mezi Montrealem a New Yorkem, nebo ještě přesněji, mezi městečky Toy-lestown a Blake, v temně planoucím baru s babočkou tyg-rovitou ve znaku, kde se sympaticky nalízla: přesvědčovala mě, že jsme spolu chodili do školy, a položila svoji roztřesenou ruku na moji lidoopí tlapu. Mé smysly byly velmi málo vzrušeny, ale i přesto jsem se rozhodl, že to s ní zkusím; povedlo se, a tak jsem ji přijal za svoji stálou družku. Byla tak milá, myslím Rita, tak slušná, že by se určitě z čirého soucitu a kamarádství oddala jakémukoli dojemnému stvoření či klamu, třeba starému zlomenému stromu nebo osiřelému dikobrazovi.

Když jsme se seznámili, rozvedla se právě se svým třetím manželem - a těsně předtím ji opustil její sedmý cavalier servant, ti ostatní, neoficiální, byli příliš početní a přeléta-ví, aby je bylo možné zaznamenat. Její bratr s těstovitým obličejem, kšandami a pestrou kravatou byl - a nepochybně stále je - prominentním politikem, starostou a

nadšeným propagátorem svého poctivého rodného města, proslulého baseballisty, bohobojností a obchodníky s obilím. Posledních osm let vyplácel své fantastické sestřičce několik set dolarů měsíční renty pod kategorickou podmínkou, že se věhlasnému městečku Grainball City na sto honů vyhne. Posteskla si, že každý její nový přítel ji čertvíproč ze všeho nejdřív táhne ke Grainballu; Grainball ji osudově přitahoval, a než si uvědomila co a jak, octla se v lunárním orbitu města a ujížděla po světle zalité vozovce, která je obepínala - „jezdila jsem dokola a dokola jako nějaký pitomý bourec morušový“.

Vlastnila šikovné kupátko, jímž jsme cestovali do Kalifornie, abychom dopřáli mému věkovitému vehiklu trochu oddechu. Jezdila většinou stočtyřicítkou. Drahá Rita! Cestovali jsme spolu křížem krážem po dva pošmourné roky, od léta 1950 do léta 1952, a byla to ta nejsladší, nejprostší, nejnežnější a nejtupější Rita, jakou si člověk umí představit. Vedle ní byla Valečka Schlegel a Charlotta Hegel. Nevidím jediný důvod, proč bych s ní měl koketovat na okraji těchto neblahých memoárů, ale dovolte mi prohlásit (ahoj, Rito - ať jsi kdekoli, s'atá nebo po opici, Rito, ahoj!), že to byla ta najlaskavější, nejchápavější družka, jakou jsem kdy měl, a zcela jistě mě zachránila před svěrací kazajkou. Svěřil jsem se jí, že se snažím najít jednu holku a odkrouhnout jejího pasáka. Rita smrtelně vážně plán schválila a při jistém pátrání, které podnikla na vlastní pěst (aniž vůbec něco tušila) v okolí San Humbertina, se sama zapletla s nějakým hrozným ničemou; stálo mě pekelné úsilí ji zachránit - našel jsem ji ztýranou a zmodřenou, ale stále plnou energie. Potom zas přišla s nápadem zahrát si s mým posvátným revolverem ruskou ruletu; řekl jsem jí, že to nejde, že není nabitý, a tahali jsme se o něj tak dlouho, až z něj nakonec vyšla rána a kulka vyvrtala ve zdi chaty díru, z níž vyhrkl velice tenký a velice směšný gejzír horké vody: pamatuji se, jak umírala smíchy.

Zvláště dětská křivka zad, rýžovitá pokožka, dlouhé, dychtivé kolombínské polibky, to všechno mě chránilo před nepříjemnostmi. Umělecký talent není druhotným sexuální znakem, jak tvrdí jistí šalebníci a šamani, právě naopak: sex je pouhým služebníkem umění. Musím se zmínit o jednom trochu tajuplném flámu se zajímavými dozvuky. Právě jsem zanechal pátrání - ďábel byl buď v Tarta-ru, nebo se škvařil v mém malém mozku (plameny rodmýchávala má fantazie a žal), ale v žádném případě nenechal Dolores Hazeovou hrát závodně tenis na pobřeží Pacifiku. Jednou odpoledne, když jsme se vraceli zpátky na východ, v jednom odporném hotelu - takovém, kde se pořádají různé sjezdy a kde vrávorají růžoví tlust'oší s připíchnutými jmenovkami, samá familiárnost, kšeft a chlast -, jsme se s milou Ritou probudili a našli v pokoji třetího: světlovlasého, téměř albínského mladíka s bílými řasami a obrovskými průsvitnými ušima, a ani Rita, ani já jsme si nemohli vzpomenout, že bychom ho kdy v našich truchlivých životech spatřili. Ležel a chrápal na manželské posteli za mojí cudnou Ritou, celý zpocený ve špinavém flanelovém spodním prádle, na nohou staré kanady. Vpředu mu chyběl jeden zub a čelo měl orosené jantarovými uhříky. Ritočka zabalila svoji vlnivou nahotu do mého pršáku - první věci, která jí padla do ruky -, já na sebe natáhl barevně pruhované spodky a zhodnotili jsme situaci. Na zemi se válelo pět použitých sklenic, což jakožto stopa situaci ještě více zatemňovalo. Dveře nebyly dovržené. Na podlaze ležel pohozený svetr a beztvář maskovací kalhoty. Trásli jsme jejich majitelem, dokud celý zbědovaný nenabyl vědomí. Ukázalo se, že ztratil paměť. S přízvukem, který Rita určila jako čistý brooklynský, uraženě nadhazoval, že jsme si nějak přisvoji-li jeho (prachmizernou!) totožnost. Nacpali jsme ho do šatů a nechali v nejbližší nemocnici, když jsme si předtím cestou uvědomili, že po nějakých zapomenutých obrazech a zvratech jsme se jaksí opět ocitli v Grainballu. Půl roku nato napsala Rita tamějšímu lékaři, aby jí sdělil, co je nového. Jack Humbertson, jak neznámého nevkusně pokřtili, stále ještě nenavázal styk se svou vlastní minulostí. Ach Mnemosyné, nejsladší a nejnebezpečnější z múz!

Nezmiňoval bych se o této příhodě, kdyby nevyvolala myšlenkový sled, v jehož důsledku jsem ve vědeckém časopise Cantripské rozhledy otiskl esej „Mímir a Mnemosyné“, v němž jsem mezi jiným, což připadalo shovívavým čtenářům té báječné revue originální i významné, prosazoval teorii perceptivního času, založenou na krevním oběhu a koncepčně závislou (abych naplnil tuhle skořápku) na specifických vlastnostech našeho rozumu, který si uvědomuje nejen hmotu, ale i sám sebe, čímž vytváří nepřetržité spojení dvou bodů: uložitelné budoucnosti a uložené minulosti. Jedním z důsledků otištění této stati, završující celou řadu mých předcházejících travaux, bylo pozvání, abych rok přednášel na Cantripské univerzitě, vzdálené šest set kilometrů od New Yorku, kde jsme s Ritou obývali malý byt s výhledem na třpytivá tělíčka dětí sprchujících se hluboko pod námi ve fontánovém loubí Ústředního parku. Na univerzitě jsem bydlel v bytech vyhrazených básníkům a filosofům od září 1951 do června 1952, zatímco Rita, s níž jsem se raději nechtěl moc ukazovat, vegetovala - obávám se, že trochu nezpůsobně - v jednom zájezdním hotýlku, kam jsem za ní dvakrát týdně dojížděl. Potom zmizela, jenže lidštěji než její předchůdkyně: za měsíc jsem ji našel v místním vězení. Byla trěs digne, nechala si vyoperovat slepé střevo a povedlo se jí přesvědčit mě, že ta nádherná modravá kožešina, z jejíž krádeže u paní MacCrumové ji obvinili, byl vážně spontánní, byť poněkud alkoholem ovlivněný dar manžela řečené paní. Podařilo se mi dostat ji ven, aniž jsem byl nucen dovolávat se jejího vlivného bratra, a brzy nato jsme se vrátili zpátky na západní stranu Ústředního parku, a sice přes Briceland, kde jsme se na pár hodin zastavili už rok předtím.

Posedlo mě podivné nutkání přehrát si svůj dávný pobyt s Lolitou. Vstupoval jsem do nového údobí svého života, v němž jsem se vzdal veškeré naděje na vypátrání uprchlice a jejího únosce. Snažil jsem se nyní uchylovat ke starým známým dekoracím, abych zachránil, co se ještě zachránit dalo, ve stylu souvenir, souvenir que me veux-tu? Ve vzduchu zvonil podzim. Na pohlednici s žádostí o dvojlužkový pokoj dostal profesor Hamburg obratem uctívou omluvu.

Mají plno. Zbýl jim jen jeden pokoj v přízemí, bez sprchy a se čtyřmi lůžky, o kterém předpokládali, že ho chtít nebudu. Dopisní papír měl hlavičku:

ZAKLETÍ LOVCI

KOSTELY NEDALEKO ZÁKAZ VSTUPU SE PSY

K dostání všechny druhy nápojů

(kromě lihovin)

Rád bych věděl, jestli je to poslední oznámení pravdivé. Mají kupříkladu grenadinu, jaká se prodává v pouličních kavárnách? Taky by mě zajímalo, zda lovec, zakletý či jinak potrefený, nepotřebuje spíše stavěcího psa než kostelní lavici, a projela mnou bolestivá křeč, když jsem si vzpomněl na výjev hodný velkého umělce: *petite nymphe accroupie*; jenže ten hedvábný kokršpaněl byl třeba pokřtěný. Ne, měl jsem pocit, že nejsem s to snášet bolest, kterou by mi přinesla nová návštěva té hotelové haly. Existovala daleko lepší možnost vzkřísit minulost kdekoli v mímém, barvami hýčícím podzimním Bricelandu. Nechal jsem Ritu v baru a vydal se do městské knihovny. Štěbetavá stará panna mi s radostí pomohla vyhrabat na světlo boží polovinu srpna 1947 ze svázaných výtisků časopisu *Briceland Gazette* a za okamžik, v ústraní pod ostrým světlem, jsem obracel rozměrné a křehké stránky svazku černého jako rakev a takřka velikosti *Lolity*.

Čtenáři! Bratře! Jak pošetilým Hamburgem byl onen Hamburg! Jelikož jeho nanejvýš citlivá soustava nebyla ochotna postavit se tváří v tvář skutečnému výjevu, měl za to, že se může alespoň pokochat jeho skrytou částí - což člověku připomíná desátého či dvacátého z čtyř vojáků postupně znásilňujících nějakou dívku, který si počkal, až na něho dojde řada, a teď jí přehazuje přes bílý obličej černý šátek, aby neměl před očima ten nesnesitelný pohled, až si bude užívat své vojenské rozkoše v truchlivé, vydrancované vesnici. Po čem jsem bažil já, byla otištěná fotografie, která čirou náhodou pohltila moji hříšnou podobu, když se fotoreportér listu *Gazette* soustředil na dr. Braddocka a hlouček okolo něho. V hloubi srdce jsem doufal, že najdu zachovalý portrét umělce jako mladého surovce. Bezelstný aparát mě zachytil na tajemné cestě k Lolitině posteli - jak přitažlivé téma pro *Mnémosyné*! Nedovedu dost dobře objasnit skutečnou podstatu svého nutkání. Myslím, že šlo o součást oné mdlé zvědavosti, která člověka nutí prohlížet si pod lupou ponuré malé postavičky - beznála zátiší, a každému je na blití - při časném ranní popravě a výraz odsouzeného, který je na fotografii k nerozeznání. Přesto jsem doslova nemohl popadnout dech a jeden roh té knihy posledního soudu mě nepřestával bodat do žaludku, když jsem pečlivě prohlížel a prolístoval stránky... Od neděle čtyřnadvacátého se v jednom kině bude hrát *Hrubá síla* a v druhém *Posedlá*. Pan Purdom, nezávislý tabákový aukcionář, prohlásil, že od roku 1925 kouří výhradně cigarety značky *Omén Faustum*. Samson Sama a jeho drobná nevěstinka mají být hosty manželů Goreových, *Inchkeith Avenue* č. 58. Velikost určitých parazitů je jedna šestina těla hostitele. *Dunkerque* bylo opevněno v desátém století. Dívčí punčošky - 39 centů. Páskové boty - 3,98 dolaru. Víno, víno, víno, zavtipkoval si autor *Temného věku*, který se odmítl dát vyfotografovat, se může podávat k perskému bublákovi, jenže já neustále tvrdím: dejte mi dešť, dešť, dešť na šindelové střechy, aby nikdy neumdlely růže a prameny inspirace. Dolíčky způsobuje přilnavost kůže k hlouběji uloženým tkáním. Řekové odrážejí těžký partyzánský přešlap a - ach, konečně, postavička v bílém a dr. Braddock v černém, ale ať se o jeho plný tvar otřelo jakékoli přízračné rameno, nerozeznal jsem ze sebe ani ň.

Vydal jsem se hledat Ritu, která mi se svým vin tristé úsměvem představila mrňavého, agresivně opilého staříka - „jakže se jmenujete, hochu?“ - jako svého bývalého spolužáka. Snažil se ji zadržet a v lehké potyčce, která následovala, jsem si o jeho tvrdou palici poranil palec. V tichém obarveném parku, kam jsem ji zavedl, aby se trochu provětrala, vzlykala a říkala, že ji brzo, brzo opustím, tak jako dosud všichni, a já, abych ji rozveselil, jsem ji zazpíval zádušnou francouzskou baladu a splácal dohromady pár laciných veršů:

Zakletí lovci se to zve: my se tážem,
jaké vzácné barvy, Diano, tvůj sráz
smíchal, že z Jezera krás vznikl rázem
před hotelem modrým keřů krvavý pás?

„Ale proč zrovna modrým, když je bílý, proč modrým, proboha?“ zeptala se a znovu se rozplakala. Odvedl jsem ji k autu a pokračovali jsme v cestě do New Yorku, kde byla opět jakž takž šťastná vysoko v mlžném oparu na terase našeho bytu. Pozoruji, že se mi nějakým způsobem podařilo smíchat dvě události, zastavení v Bricelandu při cestě s Ritou do Cantripu a návštěvu Bricelandu, když jsme se vraceli do New Yorku, jenže takového rozlévání mokřých barev se umělec z *Mnémosynina* rodu neodfíká.

27

MÁ SCHRÁNKA na dopisy ve vstupní hale patřila k typu, který umožňuje zahlédnout zasklenou škvírou, zda v ní pošťák něco zanechal. Nejednou se mi už stalo, že harlekýnská hra světla dopadajícího otvorem na cizí rukopis ho tak překroutila, že se podobal Lolitinu písmu, a pokaždé mě málem obešly mráčky a musel jsem se opřít o sousední urnu, skoro mou vlastní. Kdykoli k něčemu takovému došlo, kdykoli se její milý, kostřbatý dětský škrabopis strašlivě proměnil v nudný rukopis jednoho z hrstky těch, s nimiž jsem si dopisoval, s útrpným úsměškem jsem se vracel ve vzpomínkách do své důvěřivé, předdolořské minulosti, kdy si mě dobíralo okno přes ulici lesknoucí se jako diadém, v němž mé číhající oko, ten vždy bdělý periskop mě hanebně neřestí, zdaleka rozeznávalo znehybnělou polonahou nymfíčku rozčesávající si vlasy Alenky v kraji divů. Díky dokonalosti plamenného přeludu byla i má zběsilá rozkoš dokonalá, neboť vidina nebyla na dosah, neexistovala možnost se jí dotknout a tak ji zničit vědomím tabu, jež se vznáší nad dosažitelným. Kdoví, je možné, že podstata přitažlivosti, kterou pro mě má nedospělost, netkví ani tak v průzračnosti čisté, mladé, zapovězené kouzelné krásy dívenek jako spíše v bezpečném vědomí situace, v níž nekonečná řada dokonalostí zaplňuje mezeru mezi málem dávaného a mnohostí příslibeného - té ohromné růžové šedi, jíž se nikdo nezmoční. Mes fenêtres! Visel jsem nad pošmourným západem slunce a prýstící nocí, skřípal jsem zuby a svolával všechny demony své touhy u zábradlí pulsujícího balkónu: každým okamžikem se chystala vzlétnout do meruňkové a černé vlahé noci a náhle skutečně vzlétla - a vzápětí se osvětlený obraz pohnul a Eva se opět proměnila v žebro a v okně byl jen polonahý tlustouch čtoucí si noviny.

Jelikož jsem čas od času vyhrával závod mezi fantazií a realitou okolního světa, dokázal jsem se s klamem smířit. Nesnesitelná bolest se dostavila, až když se do pŕtky vložila náhoda a připravila mě o pamlssek určený právě mně. „Sa-vez-vous qu'a dix ans ma petite était folie de vous?“ pravila žena, s níž jsem si vyprávěl u čaje v Paříži, a ta

petite se právě vdala za devatery hory a já jsem si za nic na světě nemohl vzpomenout, zda jsem si jí před tuctem let v té zahradě u tenisových kurtů vůbec všiml. A nyní znovu, první oslňující záblesk, příslib reality, příslib mající být nejen vábně předstíraný, ale i čestně dodržený - to vše mi náhoda odpírala - náhoda a přechod k vedlejším postavám v díle pobledlého milovaného autora. Moji představivost napínal na skřípec stejně tak Proust jako Prokrustes, neboť právě toho jitra, na konci září 1952, když jsem sešel dolů pro poštu, si rtuťovitý a žlučovitý domovník, s nímž jsem velmi špatně

vycházel, začal stěžovat, že nějaký chlap, který onehdy vyprovázal Ritu, se před domem „zblbl jako prase“. Jak jsem mu tak naslouchal a dával mu spropitné, a potom poslouchal přepracovanou a zdvořilejší verzi příhody, měl jsem dojem, že jeden ze dvou dopisů, které přinesla ta poželhaná pošta, je od Ritiny matky, pošahané pidižvice, kterou jsme jednou navštívili na mysu Tresky a která mi neustále psala na různé adresy a omílala, jak báječně se k sobě s její dcerou hodíme a jak báječně by bylo, kdybychom se vzali; druhý dopis, který jsem otevřel a rychle přelétl očima ve výtahu, byl od Johna Farlowa.

Nejednou jsem si všiml, že míváme sklon přičítat našim přátelům důslednou stálost určitého lidského typu, jakou získávají literární postavy v myslích čtenářů. Ať otevřeme Krále Leara třeba posté, nikdy toho dobrého vladaře nepři-stihneme, že by zapomněl na všechna trápení a ve vysokém stupni rozjařenosti si přiřukával korbelem na šťastné shledání se všemi třemi dcerami a jejich domácími psíčky. Emma se už nikdy nevzchopí, oživena soucivnými krystalky soli v pravý čas prolité slze Flaubertova otce. Ať prošla ta či ona oblíbená postava mezi deskami knižní vazby jakýmkoli vývojem, její osud je v našich myslích jednou provždy dán; a právě tak očekáváme i od našich přátel, že se budou řídit tím či oním logickým a smluveným plánem, který jsme jim přikli. „X“ tedy nikdy nesloží nesmrtelnou skladbu, která by se ostře odlišovala od tuctových symfonií, na něž jsme si u něho zvykli. „Y“ nikdy nespáchá vraždu. „Z“ nás za nic na světě nezradí. Máme to všechno v hlavách pěkně sesumíro-vané, a čím méně určitou osobu vídáme, tím více uspokojení nám přináší zjištění, jak se pokaždé, když o ní slyšíme, poslušně podřizuje naší představě o ní. Jakákoli odchylka v osudech, jež jsme předem určili, nás udiví nejen jako nenormální, ale i jako nečestná. Oč šťastnější bychom byli, kdybychom vůbec nikdy nepoznali našeho souseda, bývalého prodavače párků, vyjde-li najevo, že právě napsal básnickou sbírku, jakou jeho století ještě nespatriilo!

Říkám to všechno proto, abych vysvětlil, jak mě Farlowův hysterický dopis vyvedl z míry. Věděl jsem, že jeho žena zemřela, ale najisto jsem očekával, že zůstane po celé oddané vdovectví stejně nudnou, usedlou a spolehlivou osobou, jakou byl vždycky. Teď psal, že se po krátkém pobytu ve Spojených státech vrátil do Jižní Ameriky a rozhodl se předat všechny záležitosti, které spravoval v Ramsdale, Jacku Windmullerovi, právníkovi a našemu společnému známému z téhož města. Jako by ho obzvlášť těšilo, že se zbavil „komplikací“ s rodinou Hazeových. Oženil se s jednou Špa-nělkou. Přestal kouřit a spravil se o patnáct kilo. Je mladinká a závodně lyžuje. Chystají se na svatební cestu do Indie. Jelikož, jak se vyjádřil, „zakládá rodinu“, nebude mít čas zabývat se mými záležitostmi, které označil za „velice podivné a velice zneklidňující“. Nějací čmuchalové, a zřejmě se jich sešel celý regiment, jej informovali, že místo pobytu malé Dolly Hazeové není známo a že já žiju v Kalifornii s notoricky se rozvádějící ženštinou. Jeho tchán je hrabě a je pohádkově bohatý. Rodina, která má již několik let domek Hazeových pronajatý, projevila zájem ho odkoupit. Radil mi, abych se s Dolly raději co nejdřív ukázal. Zlomil si nohu. Přiložil fotografii - byl na ní s nějakou brunetou v bílém svetru. Sladce se jeden na druhého usmívali na nasazených svazích v Chile.

Vzpomínám si, že jsem se odebral do bytu a nahlas si pomyslel: Tak je tedy alespoň vypátráme - když vtom ke mně začal ten druhý dopis promlouvat tichým věcným tónem:

Ahoj tati,

jak se máš? Já jsem vdaná. Čekám malý. Nejspíš to bude evalda. Asi přijde akorát na vánoce. Tenhle dopis se mi píše těžko. Už ze všeho cvokatím, protože nemáme dost peněz, abysme zaplatili dluhy a vypadli odtad. Dickovi slíbili výbornej flek na Aljaše v jeho úzký specializaci v mechanice, to je všecko, co o tom vím, ale je to opravdu fantastická příležitost. Promiň, že ti neposílám naši adresu domů, ale seš na mě možná ještě naštvanej a Dick se nesmí nic dozvědět. Tohle město stojí za pendrek. Přes smog není vidět na blbce. Prosím tě, tati, pošli nám nějaký peníze. Píchly by nám tři čtyři stovky nebo i míň, každá pětka dobrá, mohl bys třeba prodat věci po mně, protože až se tam jednou dostánem, prachy se nám jenom pohrnou. Prosím tě, napiš. Prožila jsem tolik smutku a bolesti.

Tvoje čekající DOLLY (SCHILLEROVÁ)

28

OPĚT JSEM se ocitl na silnici, opět za volantem starého modrého sedanu, opět sám. Rita ještě spala jako zabítá, když jsem dopis dočetl a zdolal mučivé vlny, jež se ve mně vzedmuly. Pohlédl jsem na ni, jak se ve spánku usmívá, políbil jsem ji na vlhké obočí a nadobro jsem ji opustil, zanechávaje lístek něžného adieu, který jsem jí přilepil na břicho -jinak by ho nemusela najít.

Řekl jsem „sám“? Pas toutá fait. Měl jsem s sebou svého malého černého kámoše, a jakmile jsem dojel na opuštěné místo, přehrál jsem si násilnou smrt pana Richarda Schille-ra. V kufru auta jsem našel jeden svůj hrozně starý a hrozně špinavý šedý svetr a ten jsem pověsil na větev na ztichlé mýtině, k níž jsem se dostal po lesní cestě, která odbočovala z teď již vzdálené silnice. Vykonání rozsudku trochu zpackala jakási ztuhlost při mačkání spouště a já přemýšlel, jestli nemám tu tajemnou věcičku promazat, ale uvážil jsem, že nemám času nazbyt. Starý mrtvý svetr se ocitl zpátky v autě, tentokrát bohatší o další díry, a jakmile jsem zásobník ještě teplého Kámoše znovu naplnil, pokračoval jsem v cestě.

Dopis měl datum 18. září 1952 (teď bylo 22. září) a adresa, kterou udala, zněla „Poste restante, Coalmont“ (ne „Va.“, ne „Pa.“, ani „Tenn.“ - a už vůbec ne Coalmont - zamaskoval jsem všechno, má lásko). Pátráním vyšlo najevo, že je to průmyslové městečko vzdálené nějakých třináct set kilometrů od New Yorku. Nejprve jsem měl v úmyslu jet celý

den a celou noc, ale pak jsem se rozmyslel a nedaleko od města jsem pár hodin za svítání odpočíval v jednom mo-telovém pokoji. Měl jsem za to, že ten ďábel, ten Schiller, prodává auta a třeba poznal Lolitu, když ji náhodou svezl v Beardsley - toho dne, kdy píchla kolo cestou k slečně L'Empererové -, a že se potom dostal do nějakého maléru. Mrtvola popraveného svetru, ať jsem jakkoli měnil jeho kontury, když jsem ho pohodil na zadní sedadlo, neustále odhalovala různé rysy náležející Trappovi-Schillerovi: oplz-lost a obscénní žoviálnost jeho těla, a já, s cílem paralyzovat jeho sprostý a zkažený vkus, jsem se pevně rozhodl, že se obleču s nejvybranějším vkusem, když jsem zamáčkł bradavku budíku dřív, než stačil explodovat o nařizené šesté hodině ranní. Poté, s přísnou a romantickou pečlivostí džentlmena chystajícího se na souboj, jsem si překontroloval uspořádání písemností, okoupal a navoněl své štíhlé tělo, oholil tvář i hrud', vybral hedvábnou košili a čisté spodní kalhoty, navlékl průsvitné béžové ponožky a gratuloval si, že mám s sebou v kufru pár vybraných kousků -kupříkladu vestu s perleťovými knoflíčky, světlou kašmírovou kravatu a tak.

Bohužel jsem nedokázal udržet v žaludku snídani, ale zbavil jsem se té tělesnosti jako banální svízele, oťel si ústa batistovým kapesníčkem, který jsem vytáhl z rukávu, a s modrým kvádrem ledu místo srdce, pilulkou na jazyku a zaručenou smrtí v zadní kapse kalhot jsem elegantně vkročil do telefonní budky v Coalmontu (eh-eh-eh, řekla dvířka) a vytočil číslo jediného Schillera - Paula, Nábytek -, který se v ořepaném seznamu nacházel. Ochraptlý Paul mi sdělil, že zná jednoho Richarda, a sice syna svého bratránka, a že bydlí, okanzíček, Killerova ulice č. 10 (nemusím pro své pseudonymy daleko). Eh-eh-eh, řekla ta dvířka.

V činžáku na Killerově ulici č. 10 jsem se vyptával několika sklíčených starých lidí a dvou dlouhovlasých, růžově rusých, neuvěřitelně upatlaných nymfíček (spíše akademicky, jen tak pro legraci, se ve mně rozhlíželo to pradávné zvíře po nějaké holčičce v lehkých šatech, kterou bych mohl chvilinku podržet v náručí, až bude po vraždě a vše bude dovoleno). Ano, Dick Skiller tu bydlíval, ale oženil se a někam se odstěhoval. Nikdo nevěděl, kde bydlí teď. „Jestli by nevěděli v krámě,“ ozval se bas z otevřeného kanálu, u něhož jsem náhodou postával s těmi útlorukými, bosými holčičkami a jejich zasmušilými babičkami. Vešel jsem do nesprávného obchodu a ostražitý starý černocho zavrtěl hlavou dřív, než jsem se stačil na něco zeptat. Přesl jsem ulici do mizerného koloniálu a tam, vyzvaný na mou prosbu jedním zákazníkem, zahulákal z jakéhosi dřevěného propadla v podlaze, protějšku onoho kanálu venku, ženský hlas: „Ulice V osidlech, poslední domek.“

Ulice V osidlech byla velmi daleko, v ještě ubožejší čtvrti - samé smetiště a strouhy, červivé zeleninové zahrádky a barabizny, šedavé mženi, červené bahno a v dálce několik čadících komínů. Zastavil jsem u posledního „domku“ -chatrče sbité z prken, za níž se krčily ještě dvě nebo tři podobné, a všude kolem pustina povadlého plevele. Za domem se ozývalo tlučení kladiva a já zůstal chvíli v naprostém klidu sedět ve svém starém autě, sám starý a na rozsypání, u konce své cesty, u konce šedivého cíle, finis, mí druhové, finis, mí ďáblové. Byly asi dvě hodiny. Puls mi kolísal mezi čtyřiceti a stem. Na střeše auta šelestilo drobné mrhnutí. Pistole se přesunula do pravé kapsy u kalhot. Z baráku vyběhl nepopsatelný podvraták s urousaným, povadlým břichem, udiveně se zastavil a začal na mě dobrosrdečně hafat, mžoural očima, a pak se ještě trochu prošel okolo a ještě jednou zaštekál.

29

YSTOUPIL JSEM z auta a přibouchl za sebou dveře. Jak prozaicky, jak přímočaře zaznělo to bouchnutí v prázdnotě pošmourného dne! Haf, poznamenal ledabyle pes. Stiskl jsem tlačítko zvonku a rozezvučel se mi celým tělem. Personne. Je resonance. Repersonne. Odkud, z jakých hlubin tenhle re-nonsens? Haf, pravil pes. Šourání a štrachání a dveře se vrzavě (haf!) otevřely.

Trochu povyrostla. Brýle s růžovými obroučkami. Nový účes do drdolu, nové uši. Jak prosté! Ten mžik, ta smrt, kterou jsem přičarovával celé tři roky, byla prostá jak suchá tříska. Chodila už s řádným outěžkem. Její hlava mi připadala menší (uběhly sotva dvě vteřiny, opravdu, ale dovolte, abych jim přisoudil tolik strnulého trvání, kolik může život vydržet), bledé pihovaté tváře pohubly a nahé ruce i holeně ztratily všechnu barvu, takže se daly rozeznat malé chloupky. Měla na sobě hnědé bavlněné šaty bez rukávů a rozšmajdané plstěné trepky.

„P-á-á-ni!“ vydechla po chvilce a v jejím tónu naplno zazněl úžas i radost ze shledání.

„Manžela máš doma?“ zakrákoral jsem, ruku v kapse.

Nemohl jsem pochopitelně zabít ji, jak asi někteří čekali. Vždyť jsem ji miloval! Byla to láska na první pohled, na poslední pohled, na každý a kterýkoli pohled.

„Pojď dál,“ vyrazila se strojenou veselostí. Dolly Schille-rová se přitiskla zády k neohoblovanému, mrtvému dřevu dveří, jak nejvíc mohla (dokonce si stoupla trochu na špičky), abych mohl projít, a na okamžik hleděla jako ukřižovaná dolů, usmívala se na práh - propadlé tváře s kulatými pommettes, jakoby vodou rozředěné mléčné bílé paže roz-pažené na dřevě. Protáhl jsem se kolem, aniž jsem zavadil o její vyduté dítě. Známa Dollyina vůně se slabou příměsí přiboudliny. Zuby mi jektaly jako idiotovi. „Ba ne, ty zůstaneš venku“ (k psovi). Zavřela dveře a šla za mnou a za svým břichem do pokoje jako z domečku pro panenky.

„Dick je tamhle,“ vybídla neviditelnou tenisovou raketou můj pohled, aby se přenesl z toho umouněného pokoje, sloužícího současně jako obývací i ložnice, přes kuchyni a otevřené zadní dveře ven, kde v poněkud primitivní perspektivě seděl zády ke mně na žebříku neznámý tmavovlá-sý, okamžitě omilostněný mladík v montérkách a přibíjel něco u chatrče nebo na chatrči svého souseda, silnějšího chlapíka s jednou rukou a pohledem upřeným nahoru.

Tenhle obrázek vysvětlila zdaleka, s omluvným povzdechem („To víš, znáš mužský...“), a jestli prý ho má zavolat.
Ne.

Stála uprostřed pokoje s nerovnou podlahou a vydávala krátké tázavé zvuky, zápěstím a prsty kouzlila důvěrně známá javánská gesta, nabízejíc mi, v krátké ukázce směšné zdvořilosti, abych si vybral mezi houpací židlí a divanem (jejich ložem po desáté večer). Říkám „důvěrně známá“, neboť jednou mě uvítala stejným zápěstním tancem na

svém večírku v Beardsley. Oba jsme se posadili na divan. Bylo to zvláštní: byť její krása v podstatě povadla, s konečnou platností jsem si uvědomil - tak beznadějně pozdě -, jak velmi se podobá, a vždy podobala, Botticelliho rusé Venuši; měla právě tak jemný nos, právě tak zastřený půvab. V kapse mé prsty lehce spustily a znovu zabalily hlavě nepoužité zbraně do kapesníku, v němž byla uložena. „Toho nehledám," začal jsem. Roztěkaný přívětivý pohled se jí vytratil z očí. Čelo se zatáhlo jako za starých hořkých časů. „Nehledáš koho?" „Tak kde je? Honem!"

„Poslyš," řekla, naklonila hlavu k jedné straně a v té poloze jí zavrtěla. „Poslyš, s tímhle už na mě nechoď."

„Ale ano," vedl jsem svou a na okamžik - a je příznačné, že na jediný, milosrdný, snesitelný okamžik za celé naše setkání - jsme se proti sobě naježili, jako by stále patřila mně.

Nebyla hloupá a ovládla se.

Dick o celém tom dopuštění neměl potuchy. Myslel, že jsem její otec. Myslel, že utekla z nějaké lepší rodiny, jenom aby mohla mýt nádobí někde v restauraci. Věřil všemu. Proč dělat věci těžší, než jsou, proč vyhrabávat na světle boží všecku tu špínu?

Jí se ale vyplatí, řekl jsem, jí se vyplatí, když bude rozumnou holčičkou (s nahým bubnem pod těmi tenkými hnědými hadry), musí pochopit, že očekává-li pomoc, kterou jí hodlám poskytnout, musím si já přinejmenším udělat ve všem jasno.

„Tak dělej, jeho jméno!"

Myslela si, že už jsem ho dávno uhodl. Je to (rozpustile a melancholicky se usmála) tak senzační jméno, že tomu stejně nikdy neuvěřím. Sotva tomu věří sama.

Jeho jméno, má podzimní nymfo.

Ted' už to přece nemá žádný význam, řekla. Podle ní bych to měl pustit z hlavy. Nechci si zapálit? Ne. Jeho jméno.

Nesmlouvavě zavrtěla hlavou. Měla dojem, že je příliš pozdě vyvolávat skandál a že nikdy neuvěřím neuvěřitelně neuvěřitelnému -

Řekl jsem, že raději půjdu, ať pozdravuje, jsem rád, že jsem ji viděl.

Řekla, že je to opravdu zbytečné, nikdy by mi to neřekla, ale na druhé straně, koneckonců - „Vážně chceš vědět, kdo to byl? Tak teda, byl to -"

A měkce, důvěrně, s tenkým obočím vyklenutým do oblouku a sešpulenými, vyprahlými rty, s lehkou ironií, poněkud úzkostně, nikoli však bez něhy, s jakýmsi zastřeným hvízdnutím vyslovila jméno, které bystrý čtenář uhodl už dávno.

Vodotěsné. Proč se mým vědomím mihla vzpomínka ze Slunečního jezera? Já jsem to jméno také dávno znal, jenže pouze podvědomě. Nedostavil se ani šok, ani údiv. Potichu došlo k splynutí a všechno se vrátilo na své místo, jako větve na rozstříhaném obrázku, který jsem postupně skládal od samého počátku svého příběhu se zjevným cílem, aby uzrálé ovoce spadlo v pravý čas, ano, se zřejmým a zvrhlým cílem vyličit - mluvila, ale já seděl a rozplýval se ve svém zlatém míru - vyličit ten zlatý a obludný mír skrze částečné zadostiučinění, jež by měl zakusit i vůči mně nejvíce nepřátelsky naladěný posluchač.

Jak říkám, stále ještě mluvila. Slova se nyní linula v uvolněném proudu. Byl to jediný muž, do něhož kdy byla zblázněná. A co Dick? Ale ano, Dick je báječný, jsou spolu docela šťastní, ale ona má na mysli něco jiného. Předpokládám, že já jsem nikdy v úvahu nepřicházel?

Chvilku se na mě dívala, jako by teprve v té chvíli pochopila tu neuvěřitelnou a dost nudnou, matoucí a marnou skutečnost, že ten zdrženlivý, elegantní, štíhlý čtyřicátník v sametovém plášti sedící vedle ní poznal a zbožňoval každický pór a folikul jejího dospívajícího těla. V jejích unavených, podivně obrýlených modrošedých očích se na okamžik zazrcadlil náš bídný příběh; přemítala o něm a pak ho pustila z hlavy se stejně lehkým srdcem jako nudný večírek, jako nevydařený piknik, na který přišli jen ti nejtupější otravové, jako jednotvárné cvičení, jako kus bláta, který se přilepil na její dětství.

Jen tak tak se mi podařilo odsunout koleno z dosahu jejích bezděčně poklepávajících prstů, jednoho z jejích nově osvojených gest.

Poprosila mě, abych nemluvil hlouposti. Co bylo, bylo. Uznává, že jsem byl dobrý otec - alespoň tohle mi priznala. Pokračujte, Dolly Schillerová.

Věděl jsem například, že se znal s její matkou? Že prakticky patřil mezi přátele rodiny? Že přijel na návštěvu ke svému strýčkovi - ano, už je to dávno - a mluvil v matčině klubu a stáhl si ji, Dolly, za holou paži přede všemi na klín, a políbil ji na tvář, že jí bylo deset a že se na něho hrozně naštvála? Měl jsem ponětí o tom, že nás spolu viděl v hotelu, kde právě psal tu hru, co dva roky nato zkoušela v Beardsley? Věděl jsem, že - bylo hrozné, že mě oklamala a vnutila mi myšlenku, že Clare je stará ženská, možná jeho příbuzná nebo náhodná známost - a božíčku, kolik chybělo, když Journal ve Wace otiskl jeho fotografii!

Briceland Gazette nikoli. Ano, skutečně k popukání.

Ano, pokračovala, tenhle svět je prostě jeden komický výstup za druhým, kdyby někdo hodil její život na papír, nikdo by nevěřil.

Tu k nám dolehly čilé domácké zvuky z kuchyně, do níž se s rámussem přitíhli Dick s Billem a hledali pivo. Ve dveřích zahlédli návštěvu a Dick vešel do pokoje.

„Dicku, tohle je můj táta!" zvolala Dolly zvučným drsným hlasem, který mě zarazil jako naprosto cizí, a nový, a příjemný, a starý, a smutný, neboť ten mladík, veterán vzdálené války, nedoslýchal.

Polárně modravé oči, černé vlasy, ruměné tváře, neoholená brada. Podali jsme si ruce. Diskrétní Bili, který se očividně pyšnil, jaké zázraky dokáže s jednou rukou, přinesl otevřené plechovky s pivem. Chtěl se vzdát. Vybraná

zdvořilost proletáře. Musel zůstat. Rodinná idylka na pivní reklamě. Po pravdě řečeno, mně i Schillerovým to docela vyhovovalo. Přesedl jsem si do rozviklané houpací židle. Lačně zvykající Dolly mi nutila želatinové bonbóny a brambůrky. Muži hleděli na jejího křehkého, zimomřivého, drobného, starosvětského, mladistvého, leč nemocného otce v sametovém převlečnicku a běžové vestě: třeba je to vikomt.

Měli dojem, že se pár dní zdržím, a Dick s velice zachmuřeným obočím, prozrazujícím usilovné přemýšlení, navrhl, že mohou s Dolly spát na náhradní matraci v kuchyni. Mávl jsem chabě rukou a řekl jsem Dolly, která to předala speciálním výkřikem dál Dickovi, že jsem se jenom zastavil na cestě do Readsburgu, kde mě očekávají nějací přátelé a citelé. Teprve potom jsme si všimli, že jeden z mála prstů, které Billovi zbyly, krvácí (jak vidno, kdovíjaké zázraky nenadělal). Jak ženská a jaksi nikdy takhle neviděná byla stisněná pěšinka oddělující její bledá ňadra, když se sklonila nad ruku toho muže! Vzala ho do kuchyně, aby ho ošetřila. Na pár minut, tři čtyři krátké věčnosti, které přímo překypovaly hranou srdečnosti, jsme zůstali s Dickem o samotě. Seděl na židli, mnul si ruce a kabonil se, a mě posedlo nutkání vymáčet mu svými dlouhými achátovými drápy černé uhříky po stranách jeho zpoceného nosu. Měl hezké smutné oči s nádhernými řasami a bělostné zuby. Ohryzek velký a zarostlý. Proč se tihle mladí udělání kluci lip neholí? On a jeho Dolly se bezuzdně milovali tamhle na tom divanu nejméně sto osmdesátkrát, nejspíš daleko víckrát; a do té doby - jak dlouho se vlastně znají? Žádná zášť. Je to divné, necítil jsem žádnou zášť, jen žal a nevolnost. Zrovna si mnul nos. Nepochyboval jsem, že až konečně otevře ústa, řekne (a zlehka přitom pokývne hlavou): „Jo, je to prima holka, pane Haze. Fakt že jo. A máma z ní bude taky prima.“ Otevřel ústa a - lokl si piva. To mu dodalo odvahy, a tak pokračoval v usrkávání, dokud neměl kolem rtů pěnu. Byl báječný. Hýčkal v dlaních její florentinská ňadra. Nehty měl černé a ulámané, ale prstní a záprstní kůstky a silné souměrné zápěstí byly mnohem, mnohem ušlechtilější než mé: svými ubohými zkroucenými rukama jsem způsobil příliš mnoho bolesti příliš mnoha tělům, než abych se jimi mohl pyšnit. Francouzská epiteta, kotníky jako dorsetský sedlák, ploché špičky prstů jako rakouský krejčík - to je prosím Humbert Humbert.

Dobrá. Jestli chce mlčet, mohu mlčet taky. Vážně, přijde mi docela vhod, když si trochu oddechnu v téhle podmaněné, k smrti vyžděšené houpací židli, než se vydám k doupení toho netvora, ať je to kdekoli, a tam stáhnou z pistole předkožku a potom vychutnám orgasmus mačkané spouště: jsem odjakživa oddaným učedníkem toho vídeňského šarlatána. Ale po chvíli se mi zželelo chudáka Dicka, jemuž jsem nějakým hrozným, takřka hypnoidním způsobem bránil, aby poznamenal jediné, čeho byl schopen („Je to prima holka...“). „Tak vy se tedy,“ zkusil jsem to, „chystáte do Kanady?“

V kuchyni se Dolly smála něčemu, co Bili řekl nebo udělal.

„Tak vy se tedy,“ zvýšil jsem hlas, „chystáte do Kanady? Ne Kanady,“ hulákal jsem znovu - „myslím Aljašku, pochopitelně.“

Muchlal v rukou svoji sklenici, mudrlantsky pokýval hlavou a odvětil: „Myslím, že se říz o pilku. V Itálii přišel o pravou ruku.“

Rozkošné světle fialové kvetoucí mandloně. Ustřelená surrealistická paže visí nahoře v pointilistickém karmínu. Vytetovaná květinářka na předloktí. Dolly a Bili s ovázanou rukou se vrátili. Měl jsem dojem, že její dvojsmyslná snědo-bledá krása mrzáka vzrušila. Dick s ulehčením vstal. Myslel si, že pan Haze a Dolly si toho ještě mají hodně co říci. Myslel si, že se ještě uvidíme, než odjedou. Proč toho tihle lidé tolik namyslí a tak málo se holí a tak strašně nesnášejí naslouchátka?

„Posaď se,“ řekla a slyšitelně se dlaněmi pleskla do boků. Klesl jsem zpět do černé houpací židle.

„Tak tys mě zradila? Kam jste jeli? Kde je teď?“

Sebrala z římsy nad krbem vypouklou lesklou fotografii. Stará paní v bílém, rozzářená, krivé nohy, hodně krátké šaty; starý pán bez saka, povislý knír, řetěz od hodinek. Její tchyně s tchánem. Žijí u rodiny Dickova bratra v Juneau.

„Vážně si nezapálíš?“

Sama si zapálila. S cigaretou jsem ji viděl poprvé. Streng verboten za panování Humberta Hrozného. S půvabem, zahalena modrým oparem, vstala z hrobu Charlotta Hazeo-vá. Pokud odmítne, najdu si ho přes strýčka Ivora.

„Zradila? To není pravda.“ Namířila špičku cigarety, na niž hbitě poklepával ukazováček, směrem ke krbu, zrovna tak, jak to dělávala její matka, ach bože, zrovna tak si nehtem seškrabávala útržek cigaretového papírku ze spodního rtu. Ne. Nezradila mě. Patřil jsem mezi přátele. Edusa ji varovala, že Kvě je na holčičky, a jednou ho skutečně (povedená skutečnost!) málem zašili, a on věděl, že ona to ví.

Ano... Loket v dlani, potáhnutí, úsměv, vydechnutý kouř, vystřelující ruka. Pohroužila se do vzpomínek. On totiž viděl (s úsměvem) do všeho a do všech, protože nebyl jako já nebo ona, ale byl to génius. Fantastický člověk. Samá psina. Válel se smíchy, když se mu svěčila o nás dvou, a prohlásil, že to tušil. Takže jaképak riziko mu za této situace říct...

Tak tedy Kvě - všichni mu říkali Kvě - Ten tábor před pěti lety. Podivná shoda okolností... Zavezl ji na turistický ranč, asi den cesty od Elephantu (Elphin-stonu). Jmenoval se? Ale, měl takové hloupé jméno, nějak jako Duk nebo Dak, znáš to, prostě tak nějak hloupě, ale teď už je to stejně jedno, protože to stavení se rozpadlo, úplně se vypařilo. Opravdu, minila, si neumím představit, jak perfektní to na tom ranči bylo, totiž že tam bylo všechno, absolutně všechno, dokonce i vodopád v domě! Jestli si vzpomínám na toho zrzavého kluka, s nímž jsme (to „jsme“ se mi líbilo) si jednou trochu zapinkali na kurtu. Tak ten ranč vlastně patřil Ryšavcovu bráchovi, jenže toho léta ho přenechal Kvěčkovi. Když s ní Kvě přijel, ostatní pro ně přichystali něco jako korunovaci a potom je hodili do bazénu, jako když se přelouvá rovník. Vždyť to znáš.

Zakoulela očima na znamení předstírané pokory před osudem.

„Dál, prosím tě.“

Dobrá. Předpokládalo se, že ji vezme v září do Hollywoodu, aby zjistil, jestli se hodí pro malou roli ve filmu

natáčeném podle jeho hry Zlaté struny, a možná i zařídil dublování jedné z jeho senzačních hvězdiček na tenisovém kurtu zalitým světlem reflektorů. Bohužel k tomu nikdy nedošlo.

„Kde je ten gauner teď?”

Proč gauner? Byl to v mnoha ohledech skvělý muž. Ale pořád se tam jenom pilo a fetovalo. A samozřejmě byl hotová zrůda ve věcech sexu a z přátel si udělal otroky. Vůbec si neumím představit (já, Humbert, jsem si neuměl představit!), co všechno se na ranči dělo. Odmítla se účastnit, protože ho milovala, a on ji vyhodil.

„Co všechno?”

„Ale, příšerný, odporný, nepředstavitelný věci. Totiž, měl dvě holky a dva kluky a tři nebo čtyři mužský, a šlo o to, abysme se do sebe všichni zapletli, no a jedna stará ženská to měla filmovat.” (Sadově Justine bylo na začátku dvanáct.)

„Jaké věci?”

„Ale, takový... ach, já vážně, já -” Vyslovila to „já” jako potlačený výkřik, naslouchajíc zdroji bolesti, a protože se jí nedostávalo slov, roztáhla všech pět prstů své ruky, která se šikmo pohybovala nahoru a dolů. Ne, nemohla, odmítla zabíhat do podrobností v přítomnosti toho dítěte v sobě.

To se dalo pochopit.

„Teď už na tom vůbec nezáleží,” řekla a pěstí přitom naklepávala šedý polštář a pak se natáhla, břichem nahoru, na divan. „Šílený věci, odporný věci. Řekla jsem ne, ani za nic nebudu [použila zcela nevědomky neotisknutelný vulgarismus] ty tvý hnusáky, protože chci jenom tebe. Tak mě teda vykop.”

Mnoho už toho nezbývalo. Té zimy roku 1949 si s Fay našly práci. Téměř dva roky se - zkrátka jen tak protloukala, pracovala po restauracích v malých městech a potom poznala Dicka. Ne, nevěděla, kde je ten druhý. Nejspíš v New Yorku. Ovšem, byl tak slavný, že by ho našla hned, kdyby chtěla. Fay se pokusila vrátit na ranč, ale ten tam prostě už nestál - vyhořel do základů, nezbylo z něj nic, jen zuhelnatělá hromada sajraktu. Připadalo jí to tak divné, tak divné -

Zavřela oči a otevřela pus, dala si pod hlavu polštář a jednu nohu v pantofli spustila na podlahu. Dřevěná podlaha se svažovala, olověnka by se skutálela rovnou do kuchyně. Věděl jsem všechno, co jsem potřeboval. Neměl jsem v úmyslu svoji drahou mučit. Kdesi za Billovou chatrčí začalo rádio po práci vyzpěvovat o pošetilé osudové lásce a tady přede mnou seděla ona, se zašlou krásou a svýma dospělými rukama s provázky žil a bílými pažemi, na nichž vyskákala husí kůže, drobnými ušima a zarostlými podpažními důlky, tady tedy seděla (moje Lolita!), v sedmnácti beznadějně uvadlá, s dítětem, které v ní už sní, že se stane velkým pracháčem a že někdy kolem roku 2020 odejde do důchodu - a já jsem se na ni díval a díval, a věděl jsem tak jasně, jako vím teď, že musím zemřít, že ji miluji víc než cokoli jiného, co jsem kdy viděl nebo si uměl představit na tomto světě či v co jsem doufal, že uvidím na onom. Byla pouhým mírným fialkovým závanem, podzimní ozvěnou té nymfíčky, již jsem se zmocňoval s takovým rykem v minulosti, ozvěnou na okraji vyrudlé strže s dalekým lesem pod bělostnou oblohou a hnědými listy zahrazujícími potok a posledním cvrčkem v praskajícím píru... díkybohu to ale nebyla jen ta ozvěna, kterou jsem zbožňoval. Co jsem hýčkával mezi propletenými úponky svého srdce, mon grandpéché radieux, se scvrklo až na svoji podstatu, sterilní a sobeckou neřest, tohle všechno jsem přeškrtnl a proklel. Můžete se usklíbat a hrozit, že necháte vyklidit soudní síň, ale dokud mi nezacpou ústa a napůl mě neudusí, budu vykřikovat svoji ubohou pravdu. Záleží mi na tom, aby se svět dozvěděl, jak jsem miloval svoji Lolitu, tuhle Lolitu, bledou a zhanobenou, s cizím dítětem pod srdcem - ale stále ještě s modrošedými očima, stále ještě s řasami jako uhel, stále ještě plavou a mandlovou, byla stále ještě Carmencitou, stále ještě mou; Changeons de vie, ma Carmen, allons vivre quelque part où nous ne serons jamais séparés; Ohio? Mas-sachusettské pustiny? Je to jedno, i kdyby jí ty oči vybledly jako krátkozraké rybě a bradavky otekly a pukly, a její přelí-bezný mladý sametový trojúhelník byl nakažen a rozerván - i tehdy bych šlel něhou při pouhém pohledu na tvé drahé, přepadlé tváře, při pouhém zvuku tvého chraplavého mladého hlasu, má Lolito.

„Lolito,” promluvil jsem, „možná je to nesmysl, ale musím ti to říct. Život je hrozně krátký. Odtud k tomu starému autu, které tak dobře znáš, je to dvacet pětadvacet kroků. Kratičká procházka. Udělej těch pětadvacet kroků. Teď. Teď hned. Pojď tak, jak jsi, a budeme žít šťastně až do smrti.”

Carmen, voulez-vous venir avec moi?

„Chceš tím říct,” odpověděla, otevřela oči a trochu se nadzvedla (had, který se chystá k výpadu), „chceš říct, že nám [nám!] ty peníze dáš, jenom když s tebou půjdu na hotel? Tohle chceš říct?”

„Ne,” řekl jsem, „špatně jsi mě pochopila. Chci, abys opustila Dicka, tu svoji náhodnou známost, a tuhle hroznou díru a odjela se mnou - žít se mnou, umřít se mnou a dělat všechno se mnou” (něco v tom smyslu).

„Ty ses zbláznil,” řekla a v tváři jí zacukalo.

„Promysli si to, Lolito. Nic tě tady nedrží. Leda snad - no ale nevádí.” (Udělení milosti, chtělo se mi říci, ale neřekl jsem.)

„V každém případě, i když odmítneš, dostaneš svoji... trousseau.”

„Vážně?” zeptala se Dolly.

Podal jsem jí obálku se čtyřmi sty dolary v hotovosti a šekem na dalších tři tisíce šest set.

Opatrně, nevěřičně přijala mon petit cadeau; a potom jí čelo nádherně zrůžovělo. „Chceš říct,” pronesla s mučivým důrazem, „že nám dáváš čtyři tisícovky?” Zakryl jsem si rukou obličej a z očí mi vytryskly nejpálčivější slzy, jaké jsem kdy prolil. Cítil jsem, jak mi proklouzávají mezi prsty a dolů po bradě, spalovaly mě, a ucpal se mi nos, ale já ne a ne přestat, a vtom se dotkla mého zápěstí.

„Nedotýkej se mě, nebo umřu,” řekl jsem. „Viš určitě, že se mnou nepojedeš? Neexistuje žádná naděje, že se vrátíš? Řekni mi alespoň tohle.”

„Ne," řekla. „Ne, miláčku, ne."

Dosud nikdy mi tak neřekla.

„Ne," opakovala, „to je vyloučeno. To bych se spíš vrátila ke Kvě. Chci říct -"

Hledala slova. V duchu jsem jí pomohl („On zničil mou lásku. Ty jsi mi zničil jenom život.").

„Myslím," pokračovala - „jejída" - obálka přistála na podlaze - zvedla ji - „myslím, že je to od tebe vážně fantastický, že nám dáváš takovou spoustu peněz. Tím je všechno vyřešený a příští týden můžeme vyrazit. Přestaň brečet, prosím tě! Měl bys to pochopit. Přinesu ti ještě pivo. Prosím tě nebreč! Hrozně mě mrzí, že jsem tě tak podváděla, ale s tím se nedá nic dělat."

Utřel jsem si obličej a prsty. Usmála se na cadeau. Jásala. Chtěla zavolat Dicka. Řekl jsem, že musím za chvíli jet a že ho nechci vůbec, ale vůbec vidět. Pokoušeli jsme se najít nějaké téma k hovoru. Kdovíproč jsem před sebou stále viděl - obraz se chvěl a hedvábně leskl na vlhké sítnici - oslnivě zářící dvanáctiletou holčičku, jak sedí na prahu a „pinka" kamínky do prázdné plechovky. Ve snaze něco příhodného poznamenat mi málem ujelo: „Copak se asi stalo s tou malou McCoovic holkou, jestlipak se vůbec polepšila?" - ale včas jsem se zarazil, aby náhodou neodpověděla: „Copak se asi stalo s tou malou Hazeovic holkou..." Nakonec jsem se vrátil k otázce peněz. Řekl jsem jí, že ta částka představuje víceméně čistou rentu z domu její matky; ona na to: „Copak se před lety neprodal?" Ne (připouštím, že jsem jí to kdysi opravdu řekl, abych přerušil všechny svazky s R.), právník zašle časem celkový přehled finanční situace. Situace vypadala různě: některé z malých obligací patřících její matce neustále stoupaly. Ano, musel jsem už opravdu jít. Musel jsem jít, a najít ho, a zničit ho.

Jelikož bych nepřežil dotek jejích rtů, ustupoval jsem v jakémsi afektovaném tanečku před ní a jejím břichem, které se ke mně každým krokem přibližovaly.

Vyprovodila mě se psem. Překvapilo mě (to je řečnický obrat, nepřekvapilo), že pohled na staré auto, v němž se vozila jako dítě i jako nymfíčka, ji nechával tak strašně lhostejnou. Jenom utrousila, že žebrování vpředu na kapotě nějak rudne. Řekl jsem, že je její, že mohu jet autobusem. Prý ať nehloupnu, že poletí na Jupiter a tam si koupí nové, a já na to, že tohle od ní koupím za pět set dolarů.

„Při takovém tempu z nás budou co nevidět milionáři!" zvolala, obracejíc se k psovi, který byl u vytržení.

Carmencita, lui demandais-je... „Poslední slovo," řekl jsem svou příšerně pečlivou angličtinou, „jsi si naprosto jistá, že určitě, ne zítra, samosebou, a ne pozítří, ale - řekněme někdy, jednou, nepřijedeš a nebudeš žít se mnou? Stvořím zbrusu nového Boha a budu mu pronikavým křikem blahorečit, jen když mi necháš alespoň mikroskopickou naději" (něco v tom smyslu).

„Ne," odpověděla s úsměvem, „ne." „Všechno by bylo jiné," řekl Humbert Humbert. Potom jsem vytáhl revolver - to je totiž ta bláhovost, kterou ode mne zřejmě čtenář čekal. Něco takového mě nenapadlo ani ve snu.

„Sbohé-é-m!" zvolala moje americká, sladká, nesmrtelná mrtvá láska, jelikož, pokud tohle čtete, je mrtvá a nesmrtelná - tak zní totiž formální dohoda s takzvanými úřady

Když jsem odjížděl, uslyšel jsem, jak volá mohutným hlasem na svého Dicka; pes začal poskakovat kolem mého vozu jak otlý delfin, ale byl příliš těžký a starý a velmi brzy to vzdal.

A vzápětí jsem už projížděl mrholením skomírajícího dne, stěrače byly puštěné naplno, avšak nebyly s to zdolat mé slzy.

30

JELIKOŽ JSEM vyjel z Coalmonu kolem čtyř odpoledne (silnicí X, nevzpomínám si na číslo), mohl jsem dorazit do Ramsdale před svítáním, kdybych se nenechal zlákat jednou zkratkou. Musel jsem se dostat na dálnici Y. Má mapa zcela nevztíravě nabízela, že hned za Woodbine, kam jsem dojel za soumraku, mohu sjet z asfaltové silnice X a vydat se po příčné okresce k asfaltové dálnici Y. Podle mé mapy byla okreska dlouhá pouze nějakých šedesát kilometrů. Jinak bych musel jet po X dalších sto šedesát kilometrů a potom použít pomalu se vinoucí silnici Z, abych se dostal na Y a zamířil k cíli. Dotyčná zkratka byla však čím dál horší, výmolovatější, blátivější, a když jsem se po přibližně patnácti kilometrech utrápené hlemýždí jízdy pokusil otočit, uvízl můj vetřák staroušek Melmoth v hlubokém jílu. Všude kolem tma, bahno a beznaděj. Přední světla se skláněla nad širokým příkopem plným vody. Okolní krajina, pokud vůbec existovala, byla pouhou temnou pustinou. Snažil jsem se vyprostit sám, ale zadní kola jenom vyla v čvach-tanici a úzkosti. Proklínal jsem smůlu, svlékl jsem sváteční šaty, převlékl si kalhoty, navlékl kulkami proděravělý svetr a brodil se skoro sedm kilometrů zpátky k farmě u silnice. Cestou se dalo do deště, ale nenašel jsem v sobě sílu vrátit se pro plášť. Podobné příhody mě přesvědčily, že mé srdce je i přes nedávnou diagnózu v podstatě zdravé. Kolem půlnoci havarijní vůz mé auto vyprostil. Vrátil jsem se na silnici X a jel jsem dál. Za hodinu mě v neznámém městečku přemohla celková únava. Zastavil jsem u chodníku a potmě jsem si zhluboka lokl z laskavé láhve.

Už dávno přestalo pršet. Rozlila se temná, teplá noc kdesi v Apalačských horách. Tu a tam mě minulo auto: červená koncová světla se vzdalovala, čelní světla přibližovala, ale město bylo bez života. Na chodnicích se nikdo neprocházel ani nesmál tak jako rozjaření měšťané ve sladké, zralé, zahnívajícím Evropě. Sám jsem se tu opájel nevinnou nocí a svými hroznými myšlenkami. Drátěný koš na chodníku byl velmi vybíravý v přijímaném obsahu: smetl. Papír. Žádné kuchyňské odpadky. Nad prodejnou s fotoaparáty zářila zlatohnědá písmena. Na průčelí lékárny tiše spočíval obrovitý teploměr s názvem projímadla. Rubinovovo klenotnictví vystavovalo umělé diamanty, odrážející se v červeném zrcadle. Plátěnými hlubinami prádelny „Expres" proplouvaly fosforeskující hodiny. Na protější straně ulice pravila autoopravna ze spánku: Zaručené popravky - a opravila se na Záruční opravy. Sametovými nebesy prolétlo s hukotem letadlo, které též osázel dýmáky Rubinov. Kolik jen městeček za hluboké noci jsem už viděl! A tohle ještě nebylo poslední.

Dovolte, abych si trošku pohrál, o jeho osudu je už stejně rozhodnuto. Kousek dál přes ulici byl rytmus

blikajících neónových světel dvakrát pomalejší než tlukot mého srdce: silueta ohromné kávové konvice ve znaku restaurace neustále - po vteřinách nebo tak nějak - vytryskávala smaragdovým životem, a pokaždé když zhasla, zaskočila za ni písmena nápisu „Vybraná jídla“, avšak konvice nepřestávala dráždit oko latentním stínem před svým novým smaragdovým vzkříšením. Hráli jsme stínové divadlo. Tohle dobře utajené městečko se nacházelo nedaleko Zakletých lovců. Opět jsem se rozplakal, zpítý neskutečnou minulostí.

31

NA TĚ OPUŠTĚNÉ zastávce k nabrání čerstvých sil mezi Coal-montem a Ramsdale (mezi nevinnou Dolly Schillerovou a žoviálním strýčkem Ivorem) jsem si znovu probral svůj případ. Viděl jsem nyní sebe a svou lásku nanejvýš prostě a průzračně. Předchozí pokusy vypadaly vedle toho rozmazaně. Několik let předtím jsem se obrátil na inteligentního, francouzsky mluvícího zpovědníka, jemuž jsem výměnou za staromódní papeženskou duchovní kúru odevzdal v okamžiku metafyzické zvědavosti nezáživný protestantský ateismus v naději, že si ze svého vědomí hříchu odvodím existenci Nejvyšší bytosti. V ta mrazivá rána v Quebecu lemovaném jiním mě ten dobrý kněz zpracovával s obdivuhodnou něhou a porozuměním. Jsem nesmírně zavázán jemu i té velké Instituci, kterou zastupoval. Bohužel jsem nebyl s to transcendovat prostou lidskou skutečnost, že ať najdu jakoukoli duchovní útěchu, ať mi budou poskytnuty jakékoli zřejmé věčné pravdy, nic nepřiměje Lolitu zapomenout na všechen ten hnus, který musela snášet kvůli mému chtíči. Dokud se mně nebude moci dokázat - mně, jaký jsem teď, dnes, se svou duší, neoholenou bradou a začínajícím fyzickým rozkladem -, že v nekonečném běhu věcí nezáleží ani za mák na tom, jestli severoamerickou dívku jménem Dolores Hazeová oloupil o dětství maniak, dokud se tedy tohle nebude moci dokázat (a pokud ano, pak je život fraška), nemůže mě zoufalství vyléčit nic jiného než melancholický a velmi místně aplikovaný utišující prostředek slovesného umění. Slovy starého básníka:

Morálním citěním smrtelník platí času,
daň za svůj smysl pro smrtelnou krásu.

32

VZPOMÍNÁM Si, jak jsem se jednou, během naší první cesty naší první okružní cesty rájem -, s odhodláním oddat se pokojně svým představám pevně rozhodl přehlížet to, co jsem nemohl nevnímat, totiž skutečnost, že pro ni nejsem ani její milý, ani idol, ani kamarád, dokonce ani ne člověk, jenom dvě oči a kus naběhlého svalu - abych nemluvalo věcech, o nichž se nemluví. Vzpomínám si, jak jednou poté, co jsem vzal zpět čistě účelový slib daný večer předtím (ani nevím, po čem to jen její srdíčko tenkrát zatoužilo zajezdit si na kolečkových bruslích na kluzišti s nějakou speciální umělou plochou nebo jít beze mě odpoledne do kina), jsem z koupelny díky nahodilé kombinaci nakřivo pověšeného zrcadla a pootevřených dveří mimoděk zahlédl její výraz... nedokážu ho přesně popsat... výraz bezmoci tak naprosté, až se zdálo, že přechází v jakousi příjemnou prázdnotu, a to jen proto, že pocit nespravedlnosti a marnosti dosáhl nejzazší hranice - a každá hranice předpokládá existenci něčeho za sebou -, odtud to neutrální osvětlení. A jestliže si uvědomíte, že to zdvižené obočí a ty pootevřené rty patřily dítěti, teprve potom nejspíš oceníte, jaké hlubiny vypočítavé smyslnosti a jaké znásobené zoufalství mi bránily, abych padl k jejím drahým nohám, rozplynul se v člověčích slzách a obětoval svoji žárlivost jakémukoli potěšení, které Lolita doufala vytěžit ze styku s nečistými a nebezpečnými dětmi v okolním, pro ni skutečném světě.

Chová ještě jiné potlačené vzpomínky, jež se nyní napřimují do siluet bezúdržby příšer a trýzní mě. Kdysi, na jedné ulici v Beardsley, na jejímž konci zapadalo slunce, se otočila k malé Evě Rosenové (vzal jsem obě nymfěčky na koncert a krácel za nimi tak těsně, že jsem se jich málem dotýkal), otočila se tedy k Evě a v odpovědi na její slova, že je lepší umřít než poslouchat názory Milтона Pinského, nějakého gymnazisty a jejího kamaráda, na hudbu, moje Lolita nezvykle klidně a vážně poznamenala:

„Víš, na umírání je hrozný, že člověk je dočista odkázaný sám na sebe,“ a mě tehdy zarazilo, zatímco moje kolena stoupala a klesala jako automat, že zkrátka nemám nejmenší ponětí, co se odehrává v mysli mé drahé, a že je dost dobře možné, že za těmi hroznými klackovitými klíši se v ní skrývá zahrada, soumrak a palácová branka - zešeřelá a pomilovaná hodná krajina, která byla mně, oděnému v poskvrněné hadry a zmítanému bídnými křečemi, čirou náhodou naprosto a zásadně odepřena, neboť jsem si nejednou všiml, že v životě, jaký jsme vedli my dva, ve světě absolutního zla, jsme zakoušeli divné rozpaky, kdykoli jsem se pokoušel přivést řeč na něco, o čem by mohla mluvit ona a nějaký starší kamarád, ona a rodič, ona a opravdový zdravý milý, já a Annabel, Lolita a pozoruhodný, analyzovaný, očištěný, zbožnělý Harold Haze - o poezii, malířství, tečkovaném Hopkinsovi nebo ostříhaném Baudelairovi, Bohu nebo Shakespearovi, o čemkoli opravdovém. Dobrý Wille! Obrnila svoji zranitelnost banální drzostí a znučeností, kdežto já, užívaje pro své zoufale učené komentáře strojeného tónu, z něhož mě samému trnuly poslední zuby, jsem provokoval svou posluchačku k takovým výbuchům hrubosti, že jakákoli další rozmluva nebyla možná, ach ty má ubohá, utýraná holčičko.

Miloval jsem tě. Byl jsem pětiúřý netvor, ale miloval jsem tě. Byl jsem opovržením hodný a hrubý, a zvrhlý, a vůbec, mais je t'aimais, je t'aimais! A bývaly chvíle, kdy jsem věděl, jak ti je, a nesnesitelně mě to trápilo, má malá. Lolitinko moje, skvělá Dolly Schillerová.

Vybavují se mi určité okamžiky, říkáme jim ledovce v ráji, když poté, co jsem se jí nasytil, po skvostném šíleném vypětí, které mě nechávalo v ochromení za nepřístupným valem azurového pásu, jsem ji nakonec s ným stonem něhy brávil do náruče (pleť se jí leskla v neónovém světle pronikajícím škvírami v žaluziích z dlážděného dvora, jako uhel černé řasy byly zčuchané, zastřené šedé oči prázdnější než jindy - dočista jako malá pacientka ještě neprohrána z narkózy po těžké operaci), a má něha tmavla odstínem studu a beznaděje, a já se utěšoval a houpal svoji osiřelou, lehounkou Lolitu ve svém mramorovém náručí a broukal jí do teplých vlasů, nazdařbůh ji hladil a němě prosil o rozhřešení a na samém vrcholu téhle lidské, utrápené, nesobecké něhy (má duše v té chvíli doslova obletovala její

nahé tělo, hotova se kát), zničehonic, ironicky, hrozně, touha znovu naběhla a - „ach ne!“ říkávala Lolita s povzdechem určeným nebesům, a v příštím okamžiku něha i azur, vše se roztránilo na tisíc kousků.

Názory poloviny dvacátého století na vztah mezi rodiči a dětmi značně nakazil scholastický blábol a standardizované symboly psychoanalytické sebranky, jenže já doufám, že se obracím k čtenářům nepředpojatým. Jednou, když venku zatroubil Avisin otec, aby ohlásil, že si taťka přijel pro svého mazlíčka, cítil jsem povinnost pozvat ho dál; na chvíli se posadil, a zatímco jsme se bavili, tlustá, nepřítazlivá a milující Avis se k němu lísala a nakonec se mu těžce uvelebila na klíně. Teď nevím, jestli jsem se zmínil, že pro cizí mívala Lolita vždycky nebesky okouzující úsměv, sestávající z něžného, huňatého mhouření očí, snivě a sladké záře, která jí celou pronikala, úsměv, který přirozeně neznamenal naprosto nic, ale byl tak půvabný, tak roztomilý, že bylo nesnadné degradovat takovou líbeznost na pouhý kouzelný gen, automaticky rozněcující její tvář v atavistickém projevu nějakého prastarého uvítacího obřadu - pohostinné prostituce, napadne možná neomaleného čtenáře. Zkrátka a dobře, tak tam stála, zatímco pan Byrd vrtěl v ruce kloboukem a mluvil a - no ovšem, podívejte, to jsem tomu zase dal, vynechal jsem nejcharakterističtější rys proslulého Lo-litina úsměvu, totiž hra té něžné, nektarové, doličkované záře nemířila nikdy na hosta, ale visela ve své, abych tak řekl, vlastní daleké rozkvetlé prázdnotě, nebo s krátkozrakou něhou bloudila nad namátkovými předměty - a přihodilo se tedy toto: když se tlustá Avis vyšplhala na tátu, pohlédla Lolita zjihle na nůž na ovoce, který docvrnkala k okraji stolu, o nějž se opírala, vzdálená ode mě v nedohlednu. Náhle, jakmile se Avis přitiskla k otcovu krku a uchu, zatímco on svého těstovitého a tělnatého potomka vlažně obepínal rukou, jsem si všiml, že Lolitin úsměv pozbyl veškerého lesku a proměnil se v malý zmrzlý stín sebe samého, a nůž sklouzl ze stolu a trefil ji stříbrnou střenkou rovnou do kotníku, až bolestí zalapala po dechu, sklopila hlavu a potom, skákajíc na jedné noze, tvář zkřivenou přípravnou grimasou, kterou děti zadržují, než propuknou v pláč, zmizela v kuchyni - a Avis se okamžitě rozběhla za ní, aby ji utěšila, ta Avis, která měla tak báječného bachratého růžolícího papírka a malého buclatého bratříčka a zbrusu novou sestřičku a domácí krb a dva psy s vyce-něnými zuby, a Lolita neměla nic. A já nabízím k téhle scéně šikovný pandán - také se odehrál v Beardsley. Lolita, sedící s knihou u krbu, se protahuje a pak s rukama za hlavou brumlá: „A vůbec, kde je pochovaná?“ - „Kdo?“ - „Ale vždyť víš, moje zavražděná maminka.“ - „Ty přece víš, kde má hrob,“ ovládl jsem se a pak jsem vyslovil jméno toho hřbitova - nalézal se kousek za Ramsdale, mezi tratí a Jezerním vrchem. „A krom toho,“ dodal jsem, „tragédii takové nehody poněkud uráží přívlastek, kterým jsi ji považovala za nutné ozdobit. Jestli si doopravdy přeješ sama v sobě triumfovat nad myšlenkou smrti -“ „Rá,“ řekla Lo místo „hurá“ a odšourala se z pokoje - a já jsem hodnou chvíli hleděl bolavýma očima do ohně. Potom jsem vzal do ruky její knihu. Někaké cency pro mládež. Hlavní postavou byla smutná dívka Marion a její macecha, z níž se proti všem předpokladům vyklubala mladá, veselá, chápající zrzka, která Marion vysvětlila, že Marionina matka byla opravdová hrdinka, jelikož promyšleně skrývala svoji velkou lásku k Marion, neboť umírala a nechtěla, aby se po ní malé stýskalo. Nevletěl jsem do jejího pokoje s křikem. Vždy jsem dával přednost mentální hygieně nevměšování. Teď, když se kroutím jako had a zařikávám svoji vlastní paměť, vzpomínám si, že při takových a podobných příležitostech bývalo mým zvykem i metodou nebrat na vědomí Lolitiny duševní stavy, když jsem zrovna uspokojoval své vlastní podle já. Tenkrát, když má matka v promoklých šatech a v převalující se mlze (tak živě jsem si ji představoval) vyběhla po hřebenu hory nad Moulinetem, kde ji sklátil úder blesku, byl jsem ještě dítě, a ohlížím-li se zpátky, nikdy jsem nebyl s to naroubovat nijaký přijatelný žal na jakýkoli okamžik svého mládí, ať do mě v pozdějších depresivních údobích psychoterapeuti sebesurověji bušili. Připouštím však, že člověk s mou silou představitosti se nemůže omlouvat osobní neznalostí obecně lidských emocí. Možná že jsem také příliš spoléhal na nenormálně chladné vztahy mezi Charlottou a její dcerou. Zde se však skrývá úděsná pointa celého mého argumentu: moje konvenční Lolita si během našeho neslýchaného a nemravného soužití postupně ujasnila, že i ten nejmizernější rodinný život je lepší než parodie na krvesmilstvo, která byla nakonec to nejlepší, co jsem té sirotce mohl nabídnout.

33

OPĚT v RAMSDALE. Přijel jsem k němu od jezera. Prosluněné poledne mělo oči všude. Když jsem jel kolem ve svém zabláceném autě, v dále mezi borovicemi probleskávaly jiskřičky démantové vody. Zabočil jsem na hřbitov a kráčel kolem různých vysokých kamenných náhrobků. Bonžur, Charlottto. Některé hroby zdobily bledé, průsvitné státní vlaječky, schlíplé v nehybném vzduchu pod jehličnatými zákrsky. Jé, Ede, to byl pech - tím jsem myslel J. Edwarda Grammara, pětaticetiletého ředitele z New Yorku, jehož nedávno obžalovali z vraždy jeho třiatřicetileté manželky Dorothy. Ve snaze o dokonalý zločin utloukl Ed svoji ženu klackem a nacpal ji za volant vozu. Přišlo se na to, když dva službu konající okresní policisté spatřili, jak se z kopce právě v jejich okrsku (Bůh žehnej našim dobrým poldům!) řítí šílenou rychlostí nový veliký modrý chrysler, který daroval pan Grammar své ženě k narozeninám. Auto přerazilo telegrafní sloup, vylétlo na násep zarostlý štětinatou trávou, lesními jahodami a mochnou a převrátilo se. Kola se ještě tiše točila v přivětivém slunečním svitu, když policisté vyprostili tělo paní G. Na první pohled to vypadalo na běžnou dopravní nehodu. Bohužel, zohavené tělo ženy jaksi neladilo se zanedbatelnou škodou na voze. Já jsem se zařídil lépe.

Jel jsem dál. Bylo zvláštní uvidět znovu štíhlý bílý kostel a mohutné jilmy. Zapomínáje, že na americké předměstské ulici je osamělý chodec nápadnější než osamělý automobilista, nechal jsem vůz stát na hlavní ulici, abych nepozorovaně prošel kolem domu č. 342 na Lawn Street. Před tím velkým krveprolitém jsem měl právo na chvíli oddychu, na očistnou křeč duševního vyprázdnění. Bílé okenice Vetešníkova sídla byly zavřené a na bílou ceduli s nápisem NA PRODEJ, která se skláněla k chodníku, připíchl kdosi nalezenou černou stužku do vlasů. Žádný pes neštěkal. Žádný zahradník netelefonoval. Žádná slečna Odnaproti neseděla na verandě obrostlé vínem, kde teď, k nelibosti osamělého chodce, dvě mladé ženy s ohonem a v navlas stejných puntíkových zástěrách ustaly v práci a nespouštěly z něho oči: bezpochyby je už dávno mrtvá, tohle by mohly být její dvě neteře - dvojčata z Filadelfie.

Mám vstoupit do svého domu? Jako v Turgeněvově povídce se z otevřeného okna - toho v obývacím pokoji - linula záplava italské hudby: jaká romantická duše asi hraje na piano tam, kde žádné piano nešplíchalo a nešplouchalo

v tu očarovanou neděli, kdy slunce laskalo její milované nohy? Náhle jsem si všiml, že z trávníku, který jsem kdysi stříhal, na mě hledí devíti- nebo desetiletá nymfíčka v bílých šortkách, se zlatou pletí, plavými vlasy a vášnivým zaujetím ve velkých modroočerných kukadlech. Řekl jsem jí něco milého, něco nevinného, nějaký starosvětský kompliment, něco jako „ty máš ale hezké oči“, ale spěšně se vzdálila a hudba najednou umkla, z domu vyšel potom se lesknoucí brunet s divokým výrazem ve tváři a zle se na mě podíval. Už jsem chtěl prozradit svoji totožnost, když jsem si s mučivými, neuvěřitelnými rozpaky uvědomil, že mám zabláčené montérky, špinavý a potrhaný svetr, zarostlou bradu a krví podlité oči jako nějaký pobuda. Beze slova jsem se otočil a plahočil nazpět k svému automobilu. Z nezapomenutelné pukliny v chodníku vyrůstala chudokrevná květinka podobná astře. Potichu vzkříšenou slečnu Odnaproti vyvezly její neteře na verandu, jako by byla jevištěm a já hlavní hvězdou programu. Modlil jsem se, aby na mě nezavolala, a pospíšil jsem k vozu. To je ale příkrá ulička. To je ale dlouhá alej. Mezi čelním sklem a stěračem vykukoval červený lístek; pečlivě jsem ho roztrhal na dva, čtyři, osm kousků.

Měl jsem pocit, že ztrácím čas, a tak jsem na to šlápl a dorazil k městskému hotelu, kam jsem před více než pěti lety přijel s novým kufrem. Pronajal jsem si pokoj, sjednal telefonicky dvě schůzky, oholil se, vykoupal, oblékl do černých šatů a sešel dolů do baru na skleničku. Všechno při starém.

Bar tonul ve stejné mdlém, nemožném, granátově červeném světle, které bylo před lety v Evropě nezbytným doplňkem nejužších pajzlů a tady mělo vytvářet náladu „rodinného“ hotelu. Posadil jsem se k stejnému stolu, který jsem na samém počátku svého pobytu, sotva jsem se stal Charlottiným podnájemníkem, považoval za vhodný pro oslavu této události a přátelsky se s ní u něj podělil o půl láhve šampaňského, což osudným způsobem dobylo její nebohé přetékající srdce. Stejně jako tehdy číšník, jehož tvář připomínala měsíc v úplňku, s nebetýčnou pečlivostí upravoval na kulatém tácu padesát sklenek sherry pro svatební hostinu. Tentokrát si bral Murphy Fantasií. Bylo za osm minut tři. Když jsem procházel hotelovou halou, musel jsem se prodrat kolem hloučku žen, které se s mille gráces loučily po malé společné svačině. S pronikavým výkřikem poznání se ke mně jedna vrhla. Malá statná žena, oblečená v perlově šedém, s dlouhým šedivým štíhlým pérem na kloboučku. Paní Chatfieldová. Zaútočila na mě se strojeným úsměvem, celá rozzářená zlobnou zvědavostí. (Udělal jsem snad Dolly to, co roku 1948 Frank Lasalle, padesátiletý automechanik, jedenáctileté Sally Hornerové?) Velmi brzo jsem té radosti utrl tipec. Myslela si, že jsem v Kalifornii. Jak se má - ? S výjimečným potěšením jsem jí sdělil, že moje nevlastní dcera se právě provdala za skvělého mladého důlního inženýra, který vykonává nějakou přísně tajnou práci na Severozápadě. Řekla, že je proti takovým mladým sňatkům, že by své Phyllis, které je teď osmnáct, nikdy nedovolila - „Ano, ovšem,“ přerušil jsem ji a klidně dodal, „vzpomínám si na Phyllis. Phyllis a Tábor Q. Ano, ovšem. Mimochodem, jestlipak se vám někdy svěříla, jak tam Charlie Holmes sváděl malé svěřenky své maminky?“ Ztuhlý úsměv paní Chatfieldové zmizel úplně. „Styďte se!“ okřikla mě. „Styďte se, pane Humberte! Toho chudáka chlapce zrovna zabili v Koreji!“

Podotkl jsem, jestli si nemyslí, že „vientde“s infinitivem vyjadřuje nedávné události o tolik přesněji než ono „zrovna“ s minulým časem. Ale musím už jít, řekl jsem.

K Windmullerově kanceláři to bylo jen o dvě ulice dál. Přivítal mě velmi pomalým, velmi obepínajícím, silným, pátravým stiskem ruky. Myslel si, že jsem v Kalifornii. Nebydlel jsem jeden čas v Beardsley? Jeho dcera právě začala studovat na Beardsleyské univerzitě. A jak se má - ? Podal jsem všechny nezbytné informace o paní Schillerové. Obchodní jednání proběhlo v ovzduší přátelství a vzájemné důvěry. Vyšel jsem do horkého zářijového slunce jako obdarovaný žebrák.

Ted', když mi už v cestě nestálo nic, mohl jsem se plně věnovat hlavnímu cíli své návštěvy Ramsdale. Dosud, věrný metodice, na niž jsem byl odjakživa právem pyšný, jsem nesnímal masku z tváře Clarea Quiltyho: seděl v mé černé věži a čekal, až přijdu s holičem a knězem: „Réveillez-vous, Laqueue, il est temps de mourir!“ Nemám kdy se právě teď zabývat otázkou, jak se pamatují fyziognomie - jsem na cestě k jeho strýci a kráčím rychle -, ale dovolu mi poznamenat: v lihu zastřeně paměti jsem uchoval obličej ropuchy. Několikrát jsem letmo zahlédl jeho tvář a všiml jsem si, že se trochu podobá jednomu mému příbuznému ze Švýcar, boдрému a dost odpornému obchodníkovi vínem. Vybavuji si jeho páchnoucí tričko, činky, silné chlupaté paže, záplatu pleše a služku-konkubínu s prasečím ksichem, byl to ale celkem vzato neškodný starý darebák. Vlastně až moc neškodný, abych si ho spletl se svou obětí. V rozpoložení myslí, v jakém jsem se nyní nacházel, jsem s podobou Trappa ztratil kontakt, úplně ji pohltil obličej Clarea Quiltyho, jak ho s uměleckou věrností představovala fotografie ve stojánku na psacím stole jeho strýce.

V Beardsley, v rukou šarantního doktora Molnara, jsem svého času podstoupil dost vážný zubařský zákrok, po němž mi zůstalo pouze několik předních zubů. Náhradní byly upevněné na složité protéze s nenápadným drátkem, který se táhl kolem horních dásní. Pokud jde o pohodlí, celý mechanismus byl mistrovským dílem a také mé špičáky byly v dokonalém pořádku. Nicméně, abych zaobalil svůj skrytý důvod přijatelnou záminkou, sdělil jsem doktoru Quiltymu, že jsem se v naději na zmírnění neuralgické bolesti v obličejí rozhodl nechat si vytáhnout všechny zuby. Kolik by stála celá protéza? Jak dlouho by to trvalo za předpokladu, že se domluvíme na první návštěvě dejme tomu v listopadu? Kde je jeho slavný synovec teď? Bylo by možné nechat si je vytrhnout všechny najednou?

Doktor Quilty, šedovlasý muž v bílém plášti, s krátkým zástihem a velkými plochými tvářemi politika, se posadil na roh psacího stolu, zamyšleně a svůdně klátil nohou a pustil se do nástinu grandiózního dlouhodobého projektu. Nejprve, než se dásně usadí, budu nosit prozatímní protézu. Pak mi zhotoví protézu trvalou. Rád by se mi do úst podíval už teď. Na nohou měl černobílé perfo-rované boty. Neviděl toho syčáka od roku 1946, ale nejspíš bude ve svém sídle, zděděném po předcích, na Grimm Road, kousek od Parkingtonu. Byl to vznešený sen. Noha se mu houpala, v pohledu se zračila inspirace. Přijde mě to asi na šest set. Navrhoval, že si mě hned změní a zhotoví první vzorek chrupu, aby se mohl okamžitě pustit do práce. Moje ústa pro něj představovala kouzelnou jeskyni plnou pokladů nesmírné ceny, jenomže tam jsem ho

nevpustil.

„Ba ne,“ řekl jsem. „Rozmyslel jsem si to. Nechám si to celé udělat od doktora Molnara. Sice mě to bude stát víc, ale zase je to pochopitelně mnohem lepší zubař než vy.“

Nevím, jestli některý z mých čtenářů bude mít někdy příležitost říct něco takového. Ten slastný pocit se nedá popsat. Clareův strýc zůstal sedět na stole, v očích stále ten zasněný pohled, ale jeho noha přestala houpat kolébku růžových vyhlídek. Zato jeho instrumentárka, vychrtlá bledule s tragickým pohledem neúspěšných blondýnek, vyběhla za mnou, aby mi stačila přirazit za patami dveře.

Zasuňte zásobník do pažbičky. Tlačte, dokud neuslyšíte nebo neucítíte, že zásobník zaklapl. Krásně padne do ruky. Kapacita: osm nábojů. Nalakováný na modro. Hořící nedočkavostí vypálit.

34

PRODAVAČ u BENZÍNOVÉ pumpy v Parkingtonu mi velice přesně vysvětlil, jak se dostanu do Grimm Road. Jelikož jsem se chtěl ujistit, že Quiltyho zastihnu doma, pokoušel jsem se mu zavolat - zjistil jsem však, že mu nedávno odpojili telefon. Že by nebyl doma? Zamířil jsem ke Grimm Road, devatenáct kilometrů severně od města. To už noc pohltila téměř celou krajinu, a když jsem ujížděl úzkou silnicí, řada malých, přízračně bílých sloupků s odrazovými sklíčky si vypůjčovala mé vlastní světlo, aby mi ukázala tu či onu zatáčku. Po jedné straně se rýsovalo temné údolí, po druhé zalesněné svahy a přede mnou se z temnoty jako osiřelé sněhové vločky vynořovaly mýry a vlétávaly do pronikavého světla mých reflektorů. Na devatenáctém kilometru, přesně podle předpovědi, mě na okamžik zakryl zvláštně klenutý most a za ním napravo se vztyčila nabílená skála; o pár autodélek dál, na téže straně, jsem odbočil ze silnice na šterkovou Grimm Road. Na pár minut mě pozřel vlhký, temný, hustý les. A potom vyrostl na okrouhlé mytíně Pavor Manor, ohromný dřevěný dům s věžičkou. Jeho okna zářila žlutě a červeně a na příjezdové cestě se tísnil půltucet aut. Zastavil jsem ve skrytu stromů a vypnul světla, abych si v klidu promyslel další postup. Určitě je obklopen svými kumpány a děvčkami. Nemohl jsem si pomoci, viděl jsem vnitřek toho slavnostně osvětleného a zchátralého záměčku v duchu „Malérů mládí“, příběhu v jednom jejím časopise o temných „orgiích“, v němž vystupoval zlověstný chlap s necudně tvarovanými doutníky, drogami a osobními strážci. Ještě že je doma. Vráť se ráno, v čas ranní malátnosti.

Pokojně jsem se vracel do města, v tom starém věrném autě, které pro mě klidně, téměř radostně pracovalo. Má Lolita! V hlubinách přihrádky na rukavice stále ještě ležela její tři roky stará sponka do vlasů. Stále ještě tu tekla ten proud bledých motýlů, jež z noci vysávaly moje reflektory. Tu a tam okolo cesty se stále tyčily temné stodoly. Lidé stále ještě chodili do biografu. Hledaje nocleh, minul jsem au-tokino. V měsíčně bledé záři, takřka mystické ve srovnání s bezměsíčnou a neprostupnou nocí, pozvedl hubený přízrak na obrovitém plátně, prostírajícím se uprostřed temných ospalých polí, pistoli a přitom se on i jeho paže rozte-lily jako v mýdlové vodě kosým úhlem ustupujícího světa - a celý ten pohyb vzápětí přeřala řada stromů.

35

ODJEL JSEM z penzionu Bezesné noci kolem osmé ráno a chvíli jsem se ještě zdržel v Parkingtonu. Pronásledovala mě představa, že vykonání rozsudku zpackám. Hnán myšlenkou, že náboje v pistoli mohly během týdenního lenošení zvětřat, vytáhl jsem je a vložil do zásobníku novou várku. Podrobil jsem Kámoše tak důkladné olejové lázni, že jsem se pak toho svinstva nemohl zbavit. Jako zmračený úd jsem ho obalil kusem hadru a do dalšího hadříku jsem zabalil hrst rezervních nábojů.

Téměř po celé zpáteční cestě ke Grimm Road mě provázela bouřka, ale když jsem dorazil k sídlu, slunce už hořelo jako mučedník a v promočených a zapařených stromech vřeštěli ptáci. Důmyslný a zchátralý dům jako by stál ve zvláštním oslnivém třpytu, jako by odrážel můj vlastní stav, protože jsem bezděčně cítil, jakmile se mé nohy dotkly pružné a nejisté země, že jsem to se sklenkou na kuráž přehnal.

Mému zazvonění odvětilo ostražitě ironické ticho. Otevřená garáž však skrývala jeho vůz, tentokrát černý kabriolet. Zkusil jsem zařukat klepadlem. Zase nikdo. Nedůtklivě jsem zabručel a strčil do dveří - a hle, zážrak! - rozlétly se jak ve středověké pohádce. Tiše jsem je za sebou zavřel a prošel jsem prostornou a velice ošklivou halou; nahlédl jsem do přilehlého salónu, kde jsem si všiml několika špinavých sklenic vyrůstajících z koberce; vše nasvědčovalo tomu, že pán domu ještě spí ve své ložnici.

Co se dá dělat, vylezeme nahoru. Pravá ruka svírala v kapse do hadru zabaleného Kámoše, levá poklepávala po lepkavém zábradlí. V jedné ze tří ložnic, které jsem prohlédl, se té noci viditelně spalo. Prošel jsem knihovnou plnou květin. Poněkud holým pokojem s velkým množstvím hlubokých zrcadel a kůží ledního medvěda na kluzké podlaze. Objevil jsem ještě další pokoje. Osvítla mě šťastná myšlenka. Až se pán domu vrátí (třeba si vyšel na zdravotní procházku do lesa nebo sedí v nějakém tajném doupěti), bylo by asi moudré, vzhledem k mé celkové labilitě a lopotě, která se může protáhnout, aby nejistý střelec zabránil svému protihráči zamknout se v pokoji. Nejméně pět minut jsem tedy obcházel - průzračně pomatený, šíleně chladný, jako zakletý a notně nachmelený lovec - a otáčel nejrůznějšími klíči v nejrůznějších zámčích a volnou levou rukou jsem je strkal do kapsy. Dům, protože byl starý poskytoval víc možností k soukromí než ty moderní elegantní krabice, kde se manželé musí uchýlovat do koupelny, jediné zamknutelné prostory, za kradnými potřebami plánovaného rodičovství.

Když už je řeč o koupelnách - právě jsem se chystal vejít do třetí, když z ní vyšel pán domu, zanechávaje za sebou šum krátké kaskády. Roh chodby mě zcela neskryl. Proběhl kolem mě v purpurovém koupacím plášti podobném mému. I přes popelavý obličej, oteklé oči a rozcuchané vlasy s prosvítající pleší jsem ho s jistotou poznal. Buď si mě nevšiml, 'anebo mě považoval za nějakou povědomou a neškodnou halucinaci, a jako náměsíčný kráček dál dolů po schodech a odhaloval přitom svá chlupatá lýtka. Vsunul jsem do kapsy poslední klíč a následoval jsem ho do haly. Pootevřel ústa i domovní dveře a díval se prosluněnou skulinkou jako někdo, kdo má dojem, že zaslechl nerozhodného návštěvníka, který zazvonil a odešel. Poté, stále přehlížeje prelud v příšplášti, který se zastavil uprostřed schodů,

odkrácel do útulného budoáru na druhém konci haly naproti salónu, přes který - s klidem, vědom si, že ho mám v hrsti - jsem se mu vzdalil, v kuchyni zařízené jako bar jsem štitivě vybalil špinavého Kámoše a dával jsem si přitom pozor, abych na chrómu nezanechal žádné olejové skvrny -mám dojem, že jsem koupil špatný přípravek, byl jak dehet a hrozně špinil. S pečlivostí sobě vlastní jsem přemístil obnaženého Kámoše do čisté skrýše ve svých šatech a vydal jsem se k malému budoáru. Můj krok byl, jak říkám, pružný - snad až příliš, měl-li jsem úspěh. Ale mé srdce tlouklo hurónským veselím a pod nohou mi křupla koktejlová sklenice.

Pán domu mě potkal v tureckém salónku.

„A vy jste kdo?“ vyštěkl chraplavě, ruce zabořené do kapes županu a oči upřené kamsi severovýchodně od mé hlavy. „Nejste náhodou Brewster?“

To už bylo nad slunce jasnější, že je na rozpacích a mně naprosto vydán na pospas. Mohl jsem si s ním pohrát.

„Správně,“ odpověděl jsem zdvořile. „Je suis Monsieur Brustère. Promluvme si trochu, než začneme.“

To se mu zamlouvalo. Jeho knírkem černým jako kaňka zacukalo. Odložil jsem si kabát. Byl jsem celý v černém -černý oblek, černá košile bez vázanky. Posadili jsme se do hlubokých křesel.

„Víte,“ řekl a poškrábal se přitom na své masité, drsné, sinavé tváři a ve zkrouceném úšklebku vycenil malé perlič-kovité zuby, „vy ale nevypadáte jako Jack Brewster. Totiž, ta podoba není nijak zvlášť nápadná. Kdosi mi říkal, že má bratra u stejné telefonní společnosti.“

Mít ho v pasti, po těch letech lítosti a zlosti... Hledět na černé chloupky hřbetu jeho oteklých rukou... Bloudit sterem očí po jeho purpurovém hedvábí a chlupatých prsou a předem vychutnávat díry po kulkách, a krvavou kaši, a hudbu muk... Vědět, že tenhle položivý, pololidský podvodník, který se tak perverzně zmocnil mého miláčka - ach miláčku, to bylo nesnesitelné blaho!

„Nikoli, nejsem bohužel ani jeden z Brewsterů.“

Kývl hlavou a vypadal ještě potěšeněji než před chvílí.

„Hádej znovu, Kašpárku.“

„Aha,“ řekl Kašpárek, „tak vy jste mě nepřišel obtěžovat kvůli těm nezaplaceným účtům za meziměstské hovory?“

„Občas přece voláte, ne?“

„Cože?“

Řekl jsem, že jsem řekl, že myslím, že řekl, že nikdy -

„Myslel jsem lidi,“ řekl, „lidi vůbec. Neviním vás, Brews-tere, ale víte, je hrozné, jak si lidi zvykli lézt do tohohle zatraceného baráku bez klepání. Používají vaterre, používají kuchyň, používají telefon. AI volá na Aljašku. Pat do Pata-gonie. Odmítám zaplatit. Máte zvláštní přízvuk, Kapitáne.“

„Quilty,“ přešel jsem k věci, „vzpomínáte si na malou holčičku jménem Dolores Hazeová, Dolly Hazeová? Dolly zvaná Dolores, z Colorada?“

„Jasně, ta mohla mít na svědomí ty hovory, jasně. Všu-demozně. Do Edenu ve Washingtonu, do Ďábelského kaňonu. A není to jedno?“

„Není, Quilty. Jsem totiž její otec.“

„Nesmysl,“ řekl. „Nejste. Jste nějaký cizí literární agent. Někáký Francouz kdysi přeložil moje Pyšné tělo jako La Fier-té de la Chair. Taková pitomost!“

„Bylo to moje dítě, Quilty.“

Ve stavu, v jakém se nacházel, ho skutečně nemohlo nic překvapit, ale jeho hřmotnost nebyla příliš přesvědčivá. Jakési ostrážité podezření rozžalo v jeho očích zdání života. Vzápětí znovu pohasly.

„Sám mám dětičky hrozně rád,“ pravil, „a mezi otci mám plno přátel.“

Otočil hlavu a cosi hledal. Poplácal se po kapsách. Pokoušel se vstát z křesla.

„Sednout!“ řekl jsem - zřejmě o hodně hlasitěji, než jsem chtěl.

„Nemusíte na mě rvát,“ postěžoval si svým zvláštně zženštilým způsobem. „Chci si jenom zakouřit. Umírám touhou po cigaretě.“

„Umřete tak jako tak.“

„Už toho nechtě,“ řekl. „Začínáte mě nudit. Co chcete? Jste Francouz, pane? Vule-vú-buár? Pojdme do bárečku, dáme si -“ Uviděl v mé dlani ležet malou tmavou zbraň, jako bych mu ji nabízel.

„No ne!“ vysoukal ze sebe (v nápodobě tónu tupého gangstera z filmového podsvětí), „vy máte ale báječnou pistolku. Co za ni chcete?“

Srazil jsem jeho nataženou ruku, a jemu se podařilo převrhnout kazetu na nízkém stolku vedle. Vystřelila z ní plná hrst cigaret.

„Vida je,“ pronesl rozjařeně. „Vzpomínáte, co se říká v Kiplingovi: une femme est une femme, mais un Caporal est une cigarette? Ted' ještě zápalky.“

„Quilty,“ řekl jsem. „Chci, abyste se soustředil. Za okamžik zemřete. To, co přijde potom, pokud je nám známo, může být věčný stav trýznivého šílenství. Poslední cigaretu jste vykouřil včera. Soustředte se. Snažte se pochopit, co se

s vámi děje.“ Nepřestával trhat cigaretu značky Dromedár na malé kousky a žvýkat je.

„Snažím se,“ odpověděl. „Jste buď australský, nebo německý utečenec. Jak to, že na mě mluvíte? Tohle je

árijský dům, víme? Snad abyste raději šel. A přestaňte se, prosím vás, ohánět tou pistolí. V hudebním salónku mám taky jeden starý revolver."

Namířil jsem Kámoše na jeho nohu v trepce a stiskl kohoutek. Cvak. Podíval se na nohu, na pistolí, znovu na nohu. Učinil jsem další trapný pokus, a se směšně slabým a pisklavým zvukem vyšla rána. Kulka se zaryla do tlustého růžového koberce a mě se zmocnil ochromující pocit, že se pouze schovala a může znovu vyběhnout.

„Už to chápete?" zeptal se Quilty. „Měl byste být kapku opatrnější. Dejte mi tu věc, proboha."

Natáhl se pro ni. Vtlačil jsem ho zpátky do křesla. Nádherné potěšení se vytrácelo. Byl nejvyšší čas zabít ho, ale nejprve musí pochopit, proč umírá. Jeho rozpoložení mě nakazilo, zbraň v mé ruce byla najednou schliplá a neohrabaná. „Soustředte se," řekl jsem, „a myslíte na Dolly Hazeovou, kterou jste unesl -"

„To je lež!" zařval. „Jste úplně vedle. Zachránil jsem ji před odporným zvrhlíkem. Ukažte mi odznak a nestřílejte mi po noze, vy gorilo jedna! Tak kde je ten odznak? Nejsem odpovědný za sviňárny jiných. To je absurdní! Ten výlet byl dejme tomu blbost, ale dostal jste ji zpátky, nebo ne? Pojdte, napijem se."

Zeptal jsem se ho, jestli chce být zastřelen vsedě nebo vestoje.

„To si musím rozmyslet," odpověděl. „To není jen tak. Náhodou jsem udělal chybu. Které upřímně lituji. Víte, s vaší Dolly jsem si neužil. Je to sice smutné, ale jsem prakticky impotentní. A prožila se mnou nádherné prázdniny. Pozнала pár zajímavých lidí. Jestlipak víte -"

A neočekávaně se vrhl dopředu a skočil po mně a moje pistole zaletěla s rachotem pod komodu. Naštěstí byl spíš prudký než silný, a tak mi nedalo moc práce vrazit ho zpátky do křesla.

Trochu supěl, složil ruce na prsou a prohlásil: „Tak jsme dohráli. Vous voilà dans de beaux draps, mon vieux." Jeho francouzština se lepšila.

Porozhlédl jsem se kolem sebe. Možná kdyby - možná bych mohl - po čtyřech? Risknout to?

„Alois, que faiton?" zeptal se a pátravě si mě prohlížel.

Sehnul jsem se. Nepohnul se. Sehnul jsem se níž.

„Milý pane," řekl, „přestaňte si hrát se životem a smrtí. Jsem dramatik. Napsal jsem tragédie, komedie, fantazie. Natočil jsem soukromě filmy podle Justiny a jiných sexpe-rimentů osmnáctého století. Jsem autorem dvaapadesáti úspěšných scénářů. Vyznám se. Dovolte, abych se toho ujal. Někde by tady měl být pohrabáč, já ho prostě přinesu a potom ten váš majeteček vyšťouráme."

Během hovoru hlučně, všetečně, prohnaně znovu vstal. Hrál jsem pod komodu a současně jsem se snažil nespouštět z něj oči. Najednou jsem si všiml, že si všiml, že se nezdá, že bych si všiml, že Kámoš vykukuje pod druhým rohem komody. Opět jsme se do sebe pustili. Váleli jsme se po celé podlaze, ve vzájemném objetí, jako dvě obrovité invalidní děti. Byl pod pláštěm nahý a páchl jako kozel, a já se dusil, když se prese mě převálil. Převalil jsem se přes něj. Převalili jsme se přes mě. Převalili se přes něj. Převalili jsme se přes nás.

Ve své tištěné podobě se tato kniha čte, předpokládám, po roce 2000 (1935 plus osmdesát devadesát, dlouhý život, má lásco!), a starší čtenáři si v tomto okamžiku jistě vzpomenou na obligátní scény z kovbojek svého dětství. Naše šarvátka však postrádala rány pěstí, které by omráčily vola, i létající kusy nábytku. On i já jsme byli dva velcí haštoři, vycpaní špinavou cupaninou a hadry. Byla to tichá, něžná, beztvará potyčka dvou literátů, z nichž jeden se rozkládal vinou drog, zatímco druhého znevýhodňovalo nemocné srdce a nadměrná dávka ginu. Když jsem se konečně zmocnil své vzácné zbraně a scenárista byl opět usazen do svého hlubokého křesla, oba jsme lapali po dechu, jak to nikdy nevidíme, servou-li se král krav a baron beranů.

Rozhodl jsem se prohlédnout pistolí - náš pot mohl klidně něco porouchat - a nabrat dech, než přejdu k hlavnímu bodu programu. K vyplnění přestávky jsem navrhl, ať si přečte svůj rozsudek - v poetické formě, kterou jsem mu vtiskl. V tomto kontextu se dá nanejvýš šťastně použít pojmu „básnická spravedlnost". Podal jsem mu úhledný list psaný na stroji.

„Ano," souhlasil, „výborný nápad. Dovolte, abych si přinesl brýle na čtení." (Pokusil se zvednout.)

„Ne."

„Jak myslíte. Mám číst nahlas?"

„Ano."

„Aha, tady to je. Koukám, že je to ve verších."

Protože jsi přelstil hříšníka

protože jsi přelstil

protože jsi přelstil lstivého...

„Víte, že je to dobré? Namouduši dobré!"

... když jsem stál nahý jako Adam

před federálním zákonem a všemi jeho

páchnouchými hvězdami

„Ohó, to je věc!"

... Protože jsi zneužil můj hřích

když jsem bezmocně pelichal, vlhký, něžný

a doufal v nejlepší

snil o manželství v hornatém státě

a celém hnězdě Lolit...

„To jsem moc nepochopil."

Protože jsi zneužil mou vnitřní
zárodečnou nevinnost
protože jsi mě podvedl -
„Trochu se to opakuje, co? Kde jsem to přestal... aha.”
Protože jsi mě podvedl
a vzal mi možnost vykoupit se
protože jsi ji vzal
ve věku kdy si chlapeč hraje s kuličkami
„Začíná to být oplzlé, vidíte?”
malou ochmýřenou holku v dětských šatičkách
chroupající buráky v barevném přitní
kde snědí Indiáni padali z koní za pár šestáků
protože jsi ji uloupil
jejímu ctnostnému poručíkovi s voskovým čelem
a naplival mu do oka s těžkými víčky
a za rozbřesku roztrhal jeho purpurovou tógu
a nechal toho kance válet v jeho novém smutku
v úděsnosti lásky a fialek
vyčítavého zoufalství zatímco ty jsi
roztrhal nudnou panenku na kusy
a zahodil její hlavu
proto za všechno co jsi udělal
proto za všechno co jsi neudělal
musíš zemřít
„Tedy, řeknu vám, pane, tohle je namouduši hezká básnička. Pokud vím, vaše nejlepší.”
Složil ji a vrátil mi ji.

Zeptal jsem se ho, jestli chce před smrtí učinit ještě nějaké prohlášení. Revolver byl opět připravený vystřelit na živý cíl. Pohlédl na něj a zhluboka si povzdechl.

„Tak hele, strejdo,” začal, „jste namol a já jsem nemocný člověk. Odložme tu záležitost. Potřebuju klid. Musím pečovat o svou impotenci. Odpoledne čekám přátele, máme spolu jít na zápas. Ta fraška s pistolí mě pomalu začíná unavovat. Jsme muži znali světa ve všem - v sexu, volném verši, střelbě. Jestli ke mně chováte zášť, jsem ochoten vás královsky odškodnit. Nejsem dokonce ani proti staromód-nímu rencontre, kordy nebo pistole, v Riu nebo kdekoli jinde. Moje paměť a výmluvnost nejsou dneska v nejlepší formě, ale ruku na srdce, můj drahý pane Humberte, vy jste nebyl ideální otcím a já jsem vaši malou chráněnkou nenutil, aby se mnou odešla. To ona mě přiměla, abych jí poskytl šťastnější domov. Tenhle dům není tak moderní jako ten ranč, který jsme sdíleli s drahými přáteli. Ale je prostorný, chladný v létě i v zimě, zkrátka útulný, a tak - protože mám v úmyslu uchýlit se natrvalo do Anglie nebo do Florencie - vám nabízím, abyste se sem nastěhoval. Je váš, gratis. Pod podmínkou, že na mě přestanete mříť tou (odporně zaklel) pistolí. Mimochodem, nevím, jestli máte rád kuriozity, ale pokud ano, mohl bych vám nabídnout, také gratis, jen tak pro rozptýlení, docela vzrušujícího mladého mrzáčka, mladou ženu se třemi nadry, z nichž jedno je prvotřídní - je to vzácný a rozkošný div přírody. A teď, soyons raisonnables. Jenom mě ošklivě poraníte a potom budete hnít ve vězení, zatímco já se budu někde v tropech zotavovat. Říkám vám, Brewstere, bude se vám tu líbit, je tu úžasně zásobený sklep a dostanete všechny honoráře z mé příští hry - nemám momentálně v bance moc, ale mohu si vypůjčit - víte, jak to řekl bard Will, když se nastudil: půjčovat si, půjčovat si, půjčovat si. Jsou tu ještě další výhody. Máme tu velice spolehlivou a úplatnou posluhovačku, nějakou paní Vibrisso-vou - zvláštní jméno -, která sem dochází dvakrát týdně z vesnice, bohužel dnes zrovna ne, a ta má dcery, vnučky, vím také leccos na šéfa místní policie, a tak mi jde na ruku. Jsem dramatik. Nazvali mě americkým Maeterlinckem. Já na to říkám: Maeterlinck-Schmetterling. No tak! Tohle všechno je strašně ponižující a já si nejsem jistý, jestli dělám dobře. Nikdy nemíchejte drogy s rumem. A teď buďte tak hodný a schovejte tu pistoli. Znal jsem letmo vaši drahou manželku. Celý můj šatník je vám k dispozici. Počkejte, ještě něco - tohle se vám bude líbit. Nahoře mám absolutně unikátní sbírku erotické literatury. Jen tak pro ilustraci budu jmenovat: luxusní foliové vydání Ostrova Bagra-tion od cestovatelky a psychoanalytičky Melanie Weissové - pozoruhodná žena, pozoruhodné dílo - schovejte tu pistoli - s více než osmi sty fotografiemi mužských orgánů, které prohlédla a změřila roku 1932 na ostrově Bagration v Bardském moři, a doplněné velice názornými grafy, vypracovanými s láskou pod přívětivou oblohou - schovejte tu pistoli -, a navíc vám mohu zařídít, že se budete moci účastnit oprav, málokdo třeba ví, že křeslo je natřené na žluto -”

Pii. Tentokrát jsem zasáhl něco tvrdého, a sice opěradlo černé houpací židle, trochu podobné té, jakou mají Schille-roví - kulka trefila vnitřní plochu opěradla a nato se celá židle okamžitě rozhoupala, a to tak rychle a s takovou vervou, že kdokoli by vstoupil do pokoje, byl by ohromen dvojím zázrakem: pohybem židle, která se vyděšeně houpala sama od sebe, a zející osiřelostí křesla, v němž ještě před okamžikem seděl můj purpurový terč. Prsty zvednutých rukou rozrážel vzduch a zadnice mu svižně nadsakovala, když zapadl do hudebního salónu, a vzápětí jsme se přetahovali a lapali po dechu na obou stranách dveří, jejichž klíč jsem přehlédl. Opět jsem vyhrál a Clare Nepředvídatelný sebou znovu prudce trhl, posadil se k pianu a přehrál několik zručně řízných, v podstatě hysterických, burácivých akordů, a přitom se mu třásl podbradek, jeho rozpa-žené paže křečovitě a prudce klesaly a z jeho chřípí vycházelo frkání chybějící na zvukové stopě naší rvačky. Za stálého prozpěvování těch nemožných pazvuků učinil marný pokus otevřít nohou jakousi námořnickou truhlici vedle pianu. Moje další kulka ho zasáhla někam do boku a on se začal zvedat ze židle výš a

výš, jako starý, šedivý, šílený Ni-zinskij, jako gejrír Old Faithful, jako nějaká moje stará noční můra, do fenomenální výše, nebo to tak alespoň vypadalo, jak rozrážel vzduch, ještě rozechvělý tou sytou temnou hudbou, s kvílením zvrátil hlavu, jednu ruku přitiskl na čelo, druhou se chytil za podpaží, jako by ho píchl sršeň, klesl dolů na paty a potom, jako by se vůbec nic nestalo, vyběhl ten chlap v županu do haly.

Jako bych se viděl, jak ho pronásleduji halou, zvláštní dvojítm, trojitým klokaním skokem a při každém dopadu zůstávám stát jako přibitý, nejprve jsem ho dvěma skoky doběhl a potom jsem se v jakési strnulé baletní figuře ocitl mezi ním a domovními dveřmi, abych mu odřízl cestu, protože dveře nebyly dovřené.

Náhle zdůstojněl, poněkud se zachmuřil a začal stoupat po širokém schodišti - já jsem změnil polohu, přímo do schodů jsem ho nenásledoval a vypálil jsem rychle za sebou tři čtyři rány a při každém výstřelu jsem ho zasáhl; a pokaždé když jsem mu to udělal, tu hroznou věc, absurdně klaun-ským způsobem mu v tváři zaškubalo, jako by přeháněl bolest; zvolnil krok, zakoulel přimhouřenýma očima a vyrážel zženštilé „ach!“ a při každém zásahu se otřásl, jako bych ho lechtal, a vždycky když se mu do těla zaryla ta moje pomalá slepá kulka, s hraným britským přízvukem šeptal - a přitom se celou dobu ošíval, klepal, afektovaně usmíval, ale přesto zvláštně nepřítomně, ba roztomile promlouval: „Ach, to to bolí, pane, - již dosti! Ach, to to ukrutně bolí, můj milý příteli! Prosím vás, přestaňte! Ach - to je bolest, to je bolest, vážně... Bože! Au! Taková hanebnost, vážně byste neměl -“ Jeho hlas se vytratil, když se dostal na galerii, avšak kráčel stále dál, přes všechno to olovo, jímž jsem napěchoval jeho vypasené tělo - a já jsem náhle s úděsem a úzkostí pochopil nejen to, že ho vůbec nezabíjím, ale že do toho ubožáka vlastně vpichuji silné dávky energie, jako by kulky byly kapslemi, v nichž tančí opojný elixír života. Znovu jsem tu věc nabil černýma a zakrvavenýma rukama - dotkl jsem se něčeho, co potřásl svou hustou krví. Potom jsem ho nahoře dohnal a klíče mi v kapsách cinkaly jak zlaté mince.

Potácel se od pokoje k pokoji, majestátně krvácel a snažil se najít otevřené okno, potřásl hlavou a stále ještě mi chtěl vraždu rozmluvit. Zamířil jsem mu na hlavu a on se uchýlil do své ložnice s výbuchem královského purpuru v místech, kde mrazilo ucho.

„Vypadněte, vypadněte odsud,“ promluvil a přitom kašlal a plival; a já v přízračném údivu uviděl, jak si ten krví zbrocený, ale stále svěží člověk lehá do postele a balí se do zmuchlaných lůžkovin. Výstřelil jsem na něho z velké blízkosti přes pokrývku - tehdy se natáhl a na rtech se mu utvořila velká růžová bublina čímsi připomínající dětství, dorostla do velikosti nafukovacího míče a rozprskla se.

Možná jsem na vteřinku dvě ztratil ponětí o skutečnosti - ale ne, nic takového, jako že jsem nevěděl, co dělám, jak to na vás hrají obyčejní kriminálníci; naopak, chci zdůraznit, že jsem byl odpovědný za každou prolitou kapku jeho bublinkovité krve; jenomže došlo k jakési prchavé proměně místa, jako bych seděl v manželské ložnici a v posteli ležela nemocná Charlotta. Quilty umíral. Místo pistole jsem držel v ruce jeho trepku - na pistoli jsem seděl. Potom jsem se trochu pohodlněji uvelebil v křesle vedle postele a pohlédl na své náramkové hodinky. Sklíčko bylo pryč, ale tikaly. Celá ta truchlohra mi zabrala přes hodinu. Konečně zmlkl. Zdaleka jsem nepocíťoval úlevu, spíše břímné, které mě tížilo daleko víc než to, jehož jsem se doufal zbavit. Nenašel jsem v sobě odvahu dotknout se ho, abych se ujistil, že je skutečně mrtev. Napohled tak vypadal: čtvrtina tváře pryč a dvě mouchy bez sebe neuvěřitelným štěstím. Mé ruce byly sotva v lepším stavu než jeho. Jakž takž jsem se umyl ve vedlejší koupelně. Teď jsem mohl odejít. Na galerii jsem s ohromením zjistil, že živý šum, který jsem považoval za pouhé zvonění v uších, je ve skutečnosti směsice hlasů a hudby z rádia vycházející ze salónu v přízemí.

Našel jsem tam spoustu lidí, kteří nejspíš právě dorazili a rozjařeně popíjeli Quiltyho lihoviny. V lenošce se rozvaloval nějaký tlust'och a na otomanu seděly rozpačité vedle sebe dvě tmavovlasé, bledé mladé krásky, nepochybně sestry, jedna velká a druhá malá (skoro dítě). Chlápek s kvetoucím obličejem a safírovýma očima právě přinášel dvě plné sklenice z barové kuchyně, kde se bavily dvě nebo tři ženské a roztloukaly přitom led. Zastavil jsem se ve dveřích a prohlásil: „Právě jsem zabil Clarea Quiltyho.“ - „To je dobře,“ poznamenal ten růžolící muž a nabídl jednu sklenku starší krásce. „Někdo už ho měl oddělat dávno,“ ozval se tlust'och. „Co to říká, Tony?“ zeptala se povadlá blondýnka od baru. „Že přej zrovna zabil Kvěčka,“ odpověděl růžolící muž. „Já si myslím,“ řekl další neidentifikovaný muž, napřimující se v koutě, kde si v pokleku prohlížel nějaké gramofonové desky, „že bychom mu jednoho krásného dne měli vážně zakroutit krkem.“ - „Tak jako tak by už měl sejít dolů,“ odpověděl Tony. „Nemůžeme na něj dýl čekat, jestli chceme stihnout začátek zápasu.“ - „Dejte tomu chlapovi napít,“ řekl tlust'och. „Dáte si pivo?“ zeptala se žena v kalhotách a zdálky mi ukazovala sklenici.

Jenom ty dvě dívky na otomanu, obě v černém, mladší si pohrávala s něčím lesklým na bílém krku, jenom ty neřek-ly ani slovo, pouze se usmívaly, tak mladé a tak chlipné. Když hudba na okamžik zmlkla, ozval se náhle na schodech hluk. Vyběhli jsme s Tonym do haly. Nebyl to nikdo jiný než Quilty, jemuž se podařilo doplazít na galerii, kde se těžce potácel a potom klesl do purpurové hromady - tentokrát nadobro.

„Tak si pospěš, Kvě,“ smál se Tony. „Mám dojem, že je ještě -“ Vrátil se do salónu, kde zbytek věty pohltila hudba.

Tak tohle, řekl jsem si, je konec geniálního představení, jež pro mě Quilty nastudoval. S těžkým srdcem jsem vyšel z domu a kráčel kropenatým slunečním jasnem k svému vozu. Po jeho obou stranách byla zaparkovaná dvě jiná auta a dalo mi dost práce vysoukat se ven.

ZBYTEK JE poněkud nudný a nezábavný. Zvolna jsem sjížděl ze svahu a po chvíli jsem zjistil, že se tímž loudavým krokem Parkingtonu vzdaluji. Plášť jsem nechal v budoáru a Kámoše v koupelně. Ne, to nebyl dům, v němž by se mi chtělo žít. Jen mě tak napadlo, jestli by nějaký geniální chirurg nemohl ovlivnit svou kariéru a spolu s ní - kdoví - i osud celého lidstva vzkříšením kvílivého Quiltyho, Clarea Neblahého. Ne že by mi na tom záleželo; celkem

vzato jsem si přál na celou tu nechutnou záležitost zapomenout - a když jsem se později opravdu dozvěděl, že je mrtev, jediné uspokojení mi přinesla úleva z vědomí, že nemusím dlouhé měsíce provázet v myšlenkách trýznivé a nepříjemné zotavování, přerušované všelijakými nepojmenovanými operacemi a recidivami a možná i jeho skutečnou návštěvu, což by mi způsobilo nesnáze, pokud bych si měl rozumově zdůvodnit, že nejde o přízrak. Tomáš nevěřil, až uvěřil. Zvláštní, že hmat, člověku tak nesrovnatelně méně vzácný než zrak, se v mezních situacích stává naším hlavním, ne-li jediným spojovacím článkem s realitou. Celým tělem jsem cítil Quiltyho - celým tělem mi pronikal hmatový dojem z našeho zápasu před krveprolitím.

Silnice teď protínala otevřenou krajinu a mě napadlo - nikoli jako protest, ani jako symbol nebo něco podobného, ale prostě jako možnost nového prožitku -, že když už jsem jednou porušil všechna pravidla lidskosti, proč bych nemohl porušit pravidla silničního provozu. Přejel jsem tedy na levou stranu silnice, abych zakusil ten pocit, a ten pocit byl libý. Jako by se mi příjemně tavila bránice a svědíl mě jakýsi „rozptýlený hmat“, všechno navíc korunovala myšlenka, že nic se neblíží víc popření základních fyzikálních zákonů než úmyslná jízda po nesprávné straně silnice. V jistém smyslu šlo o velice duchovní svrbění. Tiše, zasněně, aniž jsem překračoval rychlost třiceti kilometrů za hodinu, jsem klouzal po té divné zrcadlové straně. Provoz byl slabý.auta, tu a tam mě míjející po straně, kterou jsem jim přenechal, na mě surově troubila.auta jedoucí proti mně kličkovala, prudce uhýbala a řičela strachy. Brzy jsem se začal blížit k obydlím. Projet na červenou připomínalo doušek zakázaného burgundského v dobách mého dětství. Mezitím narůstaly komplikace. Byl jsem sledován a doprovázen. Potom jsem před sebou uviděl dvě auta postavená tak, aby mi úplně přehradila cestu. Ladným pohybem jsem sjel ze silnice a po dvou třech veleskocích jsem vyjel na travnatý svah mezi udivené krávy a tam jsem se za mírného houpání zastavil. Okamžik z rodu přemítavé hegelovské syntézy, spojující dvě mrtvé ženy.

Brzy mě přijdou vytáhnout z auta (sbohem, Melmothi, tisíce díky za všechno, starý brachu!) - a taky vytáhli, vážně, těšil jsem se, až se vydám bezpočtu rukou a neudělám nic, abych jim vyšel vstříc, až přijdou a budou mě odvádět, uvolněného, spokojeného, pokojně se podvolujícího, jako nějakého pacienta, a měl jsem podivnou radost ze své ochablosti i té dokonale spolehlivé opory, kterou mi poskytla policie a lidi od sanitky. A jak jsem tak čekal, až ke mně vyběhnou na vysoký svah, vybavil se mi poslední přelud, plný úžasu a beznaděje. Jednou, krátce po jejím zmizení, mě záchvat ohavné nevolnosti přinutil zastavit na staré polozarostlé horské cestě, která tu provázela, tu protínala zbrusu novou silnici a celá se vlnila nepřehledným množstvím aster, koupajících se v odloučeném teple bleděmodrého babího léta. Poté, co jsem si vykašlal vnitřnosti, usedl jsem chvíli na balvan a zanedlouho, s myšlenkou, že svěží horský vzduch mi udělá dobře, jsem popošel k nízké kamenné zídce na té straně silnice, kde začínal sráz. U cesty vyrazily z uschlého býlí malé luční kobylky. Lehounký obláček otevíral svou náruč a namířil si to k jednomu trochu hutnějšímu, který náležel k jinému, netečnějšímu, azurem zatopenému řádu. Když jsem se přiblížil k přivítavému srázu, začaly ke mně doléhat melodicky sladěné zvuky stoupající jako pára z malého hornického městečka, které se mi v záhybu údolí rozkládalo u nohou. Mezi množstvím červených a šedých střech se dala rozeznat geometrie ulic, a zelené chomáčky stromů, a hadovitá říčka, a zářivé, jakoby rudné mihotání městské skládky, a za městem cesty křižující šaškovsky záplatovanou příkrývkou tmavých i světlých políček, a za tím vším vysoké zalesněné svahy hor. Avšak ještě zářivější než tyhle mlčenlivě plesající barvy – neboť existují barvy a odstíny, jež jako by se výborně bavily v příjemné společnosti -, jak zářivější, tak kouzelnější pro ucho než pro oko bylo to vzdušné chvění sborových zvuků, které ani na okamžik neutichly stoupající vzhůru k žulovému převisu, kde jsem stál a otíral si páchnoucí ústa. A vzápětí jsem pochopil, že všechny ty zvuky jsou jednoho rodu, že žádné jiné kromě těchto nevycházejí z ulic průzračného městečka, v němž ženy jsou doma a muži z domu.

Čtenáři! To, co jsem slyšel, byla pouze melodie složená ze zvuků hrajících si dětí, nic jiného než právě to, a vzduch byl tak křišťálový, že v tom oparu smíšených hlasů, velebných i nejmávých, vzdálených i magicky blízkých, bezelstných i božsky tajemných - člověk slyšel, tu a tam, jakoby pout zbavený, takřka artikulovaný výbuch svěžího smíchu, prásknutí pálky, rachocení dětského vláčku, jenže všechno bylo skutečně příliš daleko, než aby oko dokázalo zachytit sebemenší pohyb na světle vyleptaných ulicích. Stál jsem na velebném úbočí a naslouchal tomu melodickému tetelení, těm zábleskům osamělých výkřiků s jakýmsi cudným šumem namísto doprovodu, a potom jsem došel k poznání, že ta beznadějně palčivá bolest nepramení z toho, že vedle mě nestojí Lolita, ale že v té harmonii chybí její hlas.

To je tedy můj příběh. Přečetl jsem si ho po sobě. Lepí se na něj kousky morku a krve, sedají na něj nádherné, zářivé zelené mouchy. Občas mám pocit, že se mi moje choulostivé „já“ vyhýbá a zajižďí do hlubokých a temných vod, kam se člověku spouštět nechce. Zamaskoval jsem, co se dalo, abych neublížil nikomu žijícímu. A pohlížel jsem si s nejděním pseudonymem pro sebe, než mě napadl jeden zvlášť trefný. V mých poznámkách jsou „Otto Otto“, „Mes-mer Mesmer“ a „Lambert Lambert“, kdovíproč mi ale připadá, že můj konečný výběr vyjadřuje hanebnost nejlépe.

Když jsem před padesáti šesti dny začal Lolitu psát - nejprve na oddělení pro psychopaty, kde mě pozorovali, a potom v tomto dobře vytápěném, nicméně záhrobním vězení -, předpokládal jsem, že použiji tyto poznámky in toto při svém procesu, abych si zachránil nikoli krk, přirozeně, nýbrž duši. Avšak v polovině jsem si uvědomil, že nemohu vystavit všem zrakům na odiv žijící Lolitu. Mohu sice použít části těchto memoárů při čtení v uzavřených společnostech, zveřejnění je však třeba odložit.

Z důvodů, které mohou připadat pochopitelnější, než po pravdě jsou, se stavím proti trestu smrti; pevně věřím, že tentýž názor bude sdílet soudce vynášející rozsudek. Kdybych předstoupil sám před sebe, napařil bych Humbertovi přinejmenším pětadvacet let za znásilnění a ostatní obvinění bych zamítl. Ale i tak mě Dolly Schillerová určitě přežije o spoustu let. Následující rozhodnutí činím se vším právním dopadem a podporou podepsané závěti: přeji si, aby tyto paměti byly zveřejněny až po Lolitině smrti.

A tak ani ty, ani já nebudeme mezi živými, až čtenář tuto knihu otevře. Ale mou pišící rukou zatím stále pulsuje

krev, a jsi tedy stále součástí stejné požehnané hmoty jako já a mohu k tobě stále promlouvat, i když jsem tady a ty na Aljašce. Buď věrná Dickovi. Nedovol, aby na tebe sahal někdo jiný. Nedávej se do řeči s cizími lidmi. Doufám, že budeš mít svoje dítě ráda. Doufám, že to bude kluk. Doufám, že tvůj muž bude na tebe vždycky hodný, jinak na něho přijde můj duch, jako černý dým, jako pomatený obr, a nerv po nervu ho roztrhne na cucky. A nelituj C. Q. Někdo si musel vybrat mezi ním a H. H. a někdo si přál, aby H. H. žil alespoň o pár měsíců déle, aby tě mohl nechat žít v myslích budoucích pokolení. Myslím na zubry a anděly, na tajemství trvanlivých barviv, na prorocké sonety, na útočiště umění. A to je jediná nesmrtelnost, kterou my dva můžeme sdílet, má Lolito.

VLADIMIR NABOKOV KE KNIZE S NÁZVEM LOLITA

Poté co jsem ztvárnil uhlazeného Johna Raye, onu postavu v Lolitě, jež je autorem Předmluvy, jakýkoli komentář přímo ode mne může zapůsobit na čtenáře - a po pravdě řečeno i na mne - jakožto ztvárnění Vladimíra Nabokova zamýšlejícího se nad svou vlastní knihou. Nicméně je třeba probrat několik otázek, a právě zde se nabízí metoda autobiografie, jež může splynutí předlohy s jejím napodobitelem napomoci.

Literární znalci se rádi obírají následujícími problémy: „Jaký je autorův záměr?“, anebo ještě hůře, „Co tím chce básník říci?“ Já patřím shodou okolností mezi autory, kteří si v začátcích práce na nějaké knize nekladou před sebe žádný jiný cíl než se knihy zbavit a kteří jsou v odpovědi na otázku, jak vznikala, odkázáni na takové dřevní pojmy, jako je interakce inspirace a kombinace, což, připouštím, zní, jako když kouzelník vysvětluje jeden trik předvedením druhého.

Lolita mnou chvějivě projela poprvé koncem roku 1939 nebo počátkem roku 1940 v Paříži, v čase, kdy jsem byl upoután na lůžko s těžkým záchvatem mezižební neuralgie. Pokud si vzpomínám, počáteční chvění inspirace mi nějakým způsobem přivodil novinový článek o jednom šimpanzovi v Jardin des Plantes, který po měsících přemlouvání jistým vědcem vytvořil první kresbu, jakou kdy zvíře uhlém namalovalo. Kresba znázorňovala mříže klece, kde to nebohé zvíře drželi. Impuls, který nosím v paměti, nemá strukturální spojitost s následnými myšlenkovými asociacemi, které nicméně vyústily v prototyp mého nynějšího románu, nějakých třicet stránek dlouhou povídku. Napsal jsem ji rusky, jazykem, jímž jsem psal romány od roku 1924 (nejlepší z nich nejsou přeloženy do angličtiny a v Rusku jsou všechny z politických důvodů zakázány). Muž pocházel ze střední Evropy, anonymní nymfíčka byla Francouzka, děj se odehrával v Paříži a Provinci. Nechal jsem svého hrdinu pojmut za manželku dívčinu nemocnou matku, která za krátký čas zemřela. Artur (tak se totiž jmenoval) se po nezdařeném pokusu zneužít sirotu v hotelovém pokoji vrhl pod kola nákladního automobilu. Předčítal jsem tuto povídku za války jedné modrým papírem zatemněné noci několika svým přátelům - Marku Aldano-vovi, dvěma sociálním revolucionářům a jakési lékařce. Nebyl jsem však s výsledným tvarem spokojen a povídku jsem zničil krátce po svém příjezdu do Ameriky roku 1940.

Kolem roku 1949 mne v Ithace v severní části státu New York začaly opět sužovat ony záchvěvy, které nikdy neustaly nadobro. S novým zápallem se k inspiraci přidružila kombinace a výsledkem bylo nové zpracování tématu, tentokrát v angličtině, jazyce mé první petěrburgské guvernantky, cirká 1903, jistě slečny Rachel Homeové. Nymfíčka, tentokrát s kapkou irské krve, se skutečně od svého předobrazu téměř nelišila a také základní myšlenka soužití hlavního mužského hrdiny s její matkou zůstala nezměněna. Jinak byl ovšem příběh nový a potichoučku mu narostly drápky a křídla románu.

Knihy se rodila pomalu, provázelo ji mnoho časových odmlk a odboček. Trvalo mi bezmála čtyřicet let, než jsem objevil Rusko a západní Evropu, a najednou jsem se ocitl před úkolem objevovat Ameriku. Opatřit si takové místní ingredience, které by mi pomohly okořenit várku osobní představivosti špetkou každodenní „reality“ (což je jedno z mála slov, která bez uvozovek neznamenají nic), se v padesáti ukázalo daleko obtížnější než v Evropě mého mládí, kdy vnímavost i zažívání fungovaly automaticky nejlépe. Mezitím do mého života vstoupily jiné knihy. Jednou nebo dvakrát jsem už měl sto chutí nedokončený koncept spálit a odnesl jsem svoji Juanitu Dárkovou až ke stínu nachýleného spalovače odpadků na nic netušící zahrádce, když v tom mě zarazila myšlenka, že příznak zničené knihy bude pronásledovat mé písemnosti po celý zbytek mého života.

Každé léto jezdíme se ženou chytat motýly. Exempláře jsou uloženy ve vědeckých ústavech, jako je Muzeum srovnávací zoologie při Harvardově univerzitě, nebo ve sbírkách Cornellovy univerzity. Štítky s názvem lokalit připíchnuté pod těmito motýly budou požehnáním pro vědátora jednadvacátého století, jenž si oblíbil obskurní životopisy. Právě v takových končinách, kde jsme rozbili stan, jako je Telluride v Coloradu, Afton ve Wyomingu, Portál v Arizoně a Ashland v Oregonu, jsem se po večerech nebo za pošmurných dní náruživě vracel k Lolitě. Rukopis jsem dokončil na jaře roku 1954 a okamžitě jsem se začal ohlížet po vydavateli.

Zpočátku, na radu jednoho rozvážného starého přítele, jsem byl dost pokorný a vyhradil jsem si, aby kniha vyšla anonymně. Pochybuji, že budu někdy litovat, že krátce poté, když jsem si uvědomil, že maska může mé záležitosti nejspíš uškodit, jsem se rozhodl Lolitu podepsat. Čtyři americké nakladatele, W, X, Y, Z, jímž byl strojopis postupně nabídnut a kteří ho postoupili k zhodnocení svým lektorům, šokovala Lolita do té míry, jak to nečekal ani můj opatrnický starý přítel F. P.

Je sice pravda, že ve staré Evropě, od raného středověku až po osmnácté století (jak dokládají příklady z Francie), nebyla zamýšlená necudnost neslučitelná se záblesky komedie či břitkou satirou, anebo dokonce se vzletem vytříbeného básníka oddávajícího se rozpustilému rozmáru, je ale také pravda, že v dnešní době je pojem „pornografie“ synonymem pro průměrnost, komercialismus a určitá závazná pravidla vyprávěcí metody. Obscennost musí kráčet ruku v ruce s banalitou, jelikož jakýkoli druh estetického zážitku musí být venkoncem nahrazen nenáročnou sexuální stimulací, která vyžaduje tradiční slovo nutící pacienta k rozhodnému činu. Stará zkostnatělá pravidla musí pisatel

pornografického díla zachovávat, aby jeho pacient pocíťoval stejný pocit jistoty, že bude uspokojen, jako jej zažívají kupříkladu milovníci detektivních příběhů, v nichž, nedáte-li si dobrý pozor, se k milovníkově znechucení vyklube ze skutečného vraha umělecká originalita (kdo by si dejme tomu přál, aby detektivní příběh neobsahoval jediný dialog?). Děj pornografických románů se tudíž musí omezovat na páření tradičních klišé. Styl, forma a ani básnická obraznost by nikdy neměly odvádět čtenáře od jeho vlahého chtíce. Román musí sestávat ze střídání sexuálních scén. Spojovací pasáže musí být omezeny na smyslové stehy, oslí můstky nejprimitivnějšího stíhu, krátké expozice a explikace, které čtenář pravděpodobně přeskochí - musí však vědět, že existují, aby se necítil ošizen (u zrodu této mentality stála železná pravidelnost schémat „pravdivých“ pohádek našeho dětství). Sexuální scény musí navíc sledovat stoupající dráhu obohacenou o nové variace, nové kombinace, nová pohlaví a stále rostoucí počet účastníků (v jedné Sadeově hříčce si pošlou pro zahradníka), a závěr knihy musí proto přetékát oplzlostmi více než úvodní kapitoly.

Určité techniky v úvodu Lolity (například Humbertův deník) vedl některé z mých prvních čtenářů k mylné domněnce, že je čeká stoupající sled erotických scén, a jakmile ty ustaly, ustali i čtenáři a knihu znuděně odložili. Mám dojem, že to je jeden z hlavních důvodů, proč ani v jednom z těch čtyř nakladatelství nedočetli strojopis do konce. Zda ho považovali za pornografii či nikoli, mne nezajímalo. Jejich odmítnutí knihu koupit se totiž nezakládalo na mém zpracování námětu, nýbrž na námětu samém, jelikož existují přinejmenším tři témata, která jsou pro většinu amerických nakladatelů tabu. Ta druhá dvě jsou: dokonalé a vůbec skvělé manželství černocho a bělošky, na jehož konci vás čeká houf dětí a jejich dětí, a dále příběh absolutního ateisty žijícího šťastným a plným životem a umírajícího ve spánku ve věku 106 let.

Některé reakce byly velmi zábavné: jeden lektor přišel s návrhem, že jeho nakladatelství by mohlo o vydání uvažovat, pokud z Lolity udělám dvanáctiletého chlapce, jehož svede Humbert, farmář, ve stodole uprostřed suché a nehostinné končiny, a to všechno že mám napsat krátkými, silnými „realistickými“ větami („Chová se jako cvok. Mám dojem, že se všichni chováme jako cvoci. Mám dojem, že Bůh se chová jako cvok.“ Atp.). Ačkoli by všichni měli vědět, že symboly a alegorie se mi z duše protiví, což má částečně na svědomí můj letitý svár s freudovským vůdčím a částečně můj odpor ke generalizacím vymyšleným literárními mýtomany a sociology, jistý jinak inteligentní čtenář, který zhltnul první část, popsal Lolitu jako „starou Evropu svádějící mladou Ameriku“, zatímco jiný čilý mozek v ní uviděl „mladou Ameriku svádějící starou Evropu“. Vydavatel X, jehož poradce Humbert znudil tak, že se vůbec nedostali za stránku 188, mi ve své naivitě napsal, že Část druhá je příliš dlouhá. Vydavatel Y naopak litoval, že v knize nevystupují slušní lidé. Nakladatel Z prohlásil, že kdyby Lolitu vydal, zavřou nás oba.

Od žádného spisovatele ve svobodné zemi se nemá očekávat, že se bude trápit přesným vymezením rozhraní mezi smyslovým a smyslným, to je absurdní; mohu pouze obdivovat, avšak nikoli napodobit přesnost vidění fotografií, kteří zvětšují roztomilé šelmíčky do obrázkových časopisů tak, že spodní lem výstřihu je dostatečně nízko, aby vyvolal spokojený úsměv na rtech filistra, a právě tak vysoko, aby nepřivolał chmury na čelo ministra. Předpokládám, že existují čtenáři, kteří pokládají za vzrušující přehlídku necudných slov v oněch beznadějně banálních a objemných románech, které vytukávají prsty nervózních neumětelů a jež pisálkové recenzí nazývají „silné“ a „úchvatné“. Jsou jemné duše, které by prohlásily Lolitu za bezvýznamné dílo s odůvodněním, že je nic nenaučí. Nepíšu a ani nečtu didaktickou prózu, a přes tvrzení Johna Raye neobsahuje Lolita žádné morální ponaučení. Pro mne existuje prozaické dílo pouze do té míry, pokud mi poskytuje to, co zhruba nazvu estetickým blahem, čili pocit být nějak, někde napojen na jiné stavy bytí, kde je umění (zvědavost, něha, vřidnost, extáze) normou. Takových knih není mnoho. Všechno ostatní je buď dobový brak, nebo to, co někteří nazývají literaturou velkých idejí, která se velmi často neliší od dobového braku přicházejícího v ohromných sádrových blocích, jež jsou opatrně přemístěny z jednoho století do druhého, dokud se neobjeví nějaký odvážlivec a s rozmachem do Balzaca, Gorkého či Manna nepráskne kladivem. Někteří čtenáři mi také vytýkali, že Lolita je protiamerická. Toto obvinění mi působí mnohem větší bolest než ono idiotské nařčení z nemravnosti. Úvahy nad hloubkou a perspektivou (předměstská zahrádka, horská louka) mne dovedly k vytvoření mnoha amerických scénérií. Potřeboval jsem určité svěží a inspirující prostředí. Nic neinspiruje tak jako šosácká vulgarita. Avšak právě s ohledem na šosáckou vulgaritu žádný podstatný rozdíl mezi palearktickými a ne-arktickými manýry neexistuje. Kterýkoli chicagský proletář může být stejně buržoazní (ve flaubertovském slova smyslu) jako vévoda. Zvolil jsem americké motely místo švýcarských hotelů nebo anglických hostinců jen proto, že se snažím být americkým spisovatelem a domáhám se stejných práv, jaká požívají ostatní američtí spisovatelé. Na druhé straně je můj tvor Humbert cizinec a anarchista a existuje mnoho věcí, v nichž s ním - vedle nymfíček - nesouhlasím. A všichni mi ruší čtenáři vědí, že mé staré světy - ruský, britský, německý a francouzský - jsou právě tak fantastické a osobní jako ten můj nový.

Aby to malé prohlášení, jež tady činím, nevypadalo jako provětrávání nevole, spěšně dodávám, že kromě surovců, kteří četli strojopis Lolity či její vydání v nakladatelství Olympia Press v duchu otázek „Proč to musel napsat?“, anebo „Proč bych měl číst o maniacích?“, se našlo nemálo moudrých, citlivých a oddaných lidí, kteří pochopili moji knihu daleko lépe, než ji dokážu vysvětlit já sám.

Troufám si tvrdit, že každý skutečný spisovatel si uvědomuje svoji vydanou knihu jakožto stálou uklidňující přítomnost. Její kontrolka nepřestává kdesi v přízemí svítit a pouhý dotek osobního termostatu má okamžitě za následek malou tichou explozi důvěrně známého tepla. Tato přítomnost, tato záře knihy ve vždy přístupné odloučenosti je navýsost družným pocitem, a čím lépe se kniha podřídila svým předem stanoveným obrysům a odstínům, tím plněji a sametověji září. Avšak navíc jsou v ní určité okamžiky, zákoutí, oblíbené úžlabiny, které si autor vybavuje dychtí-vějí a jež vychutnává s větší něhou než ostatní stránky své knihy. Nečetl jsem Lolitu od korektur, nad nimiž jsem trávil jaro roku 1955, nyní však shledávám její přítomnost jako líbeznou - tiše se vznáší domem, na způsob jarního dne, jehož jas člověk tuší za mlžným oparem. A zamýšlím-li se takto nad Lolitou, jako by mi působilo zvláštní radost vybírat takové obrazy jako pana Taxoviče, seznam žáků z ramsdaleské školy, Charlottu, jak říká „vodotěsné“,

Lolitu zdráhavě se blížící k Humbertovým dárkům, portréty zdobící stylizované podkroví Castona Godina, kasbeamského holiče (který mě stál měsíc práce), Lolitu na tenisovém kurtu, nemocnici v Elphinstonu, bledou, těhotnou, milovanou, nenahraditelnou Dolly Schillerovou umírající v Gray Star (hlavním městě knihy) nebo zvonivé zvuky městečka v údolí, stoupající horskou stezkou (na níž jsem ulovil první známou samičku *Lycaeides sublivens* Nabokov). To jsou nervová vlákna románu. To jsou skryté body, podvědomé souřadnice, s jejichž pomocí je vystavěna zápleтка knihy - třebaže si velmi jasně uvědomuji, že tyto i jiné scény budou ti, kteří začínají číst knihu s pocitem, že se jedná o příběh z rodu *Paměti rozkošnice* nebo *Les Amours de Milord Grosvit*, přeskakovat, přehlížet nebo úplně vypouštět. Že můj román skutečně obsahuje různé narážky na fyziologická nutkání úchylného člověka, je čistá pravda. Nejsme však děti, nejsme nevzdělaní mladiství delikventi ani mládenci z anglického gymnázia, kteří po noci homosexuálních radovánek musí přetrpět paradox četby antických klasiků ve verzích pro mládež.

Je dětinské studovat prozaické dílo, abychom se dozvěděli něco o zemi, společenské třídě či o autorovi. A přesto jeden z mála mých důvěrných přátel projevil po přečtení *Lo-lity* upřímné znepokojení, že musím (já!) žít „mezi tak žalostnými lidmi“, když jediné nepohodlí, jaké jsem skutečně zakusil, bylo žít ve své dílně mezi vyraženými údy a nedokončenými torzy.

Poté co nakladatelství Olympia Press v Paříži knihu vydalo, projevil jeden americký kritik názor, že *Lolita* líčí můj román s romantickým románem. Nahrazení výrazu „romantický román“ slovy „anglický jazyk“ by tuto elegantní formulaci vylepšilo. Zde však cítím, že můj hlas dosahuje příliš pronikavé intenzity. Žádný z mých amerických přátel nečetl mé ruské knihy, a proto každé vyzvednutí kladů mých anglicky psaných opusů musí být nutně nepřesné. Mou osobní tragédií, do které nikomu nic není a být by nemělo, je skutečnost, že jsem se musel zřici své mateřštiny, svého nespoutaného, bohatého a nesmírně tvárného ruského jazyka, ve prospěch druhořadé odrůdy angličtiny, zbavené všech těchto ústrojí: matoucího zrcadla, černého sametového horizontu, samozřejmých asociací a tradic, jimiž domorodý iluzionista s vlajícími krovkami fraku následuje po svém dědictví otců.

12. listopadu 1956